

ఆంధ్ర సాహిత్యవార

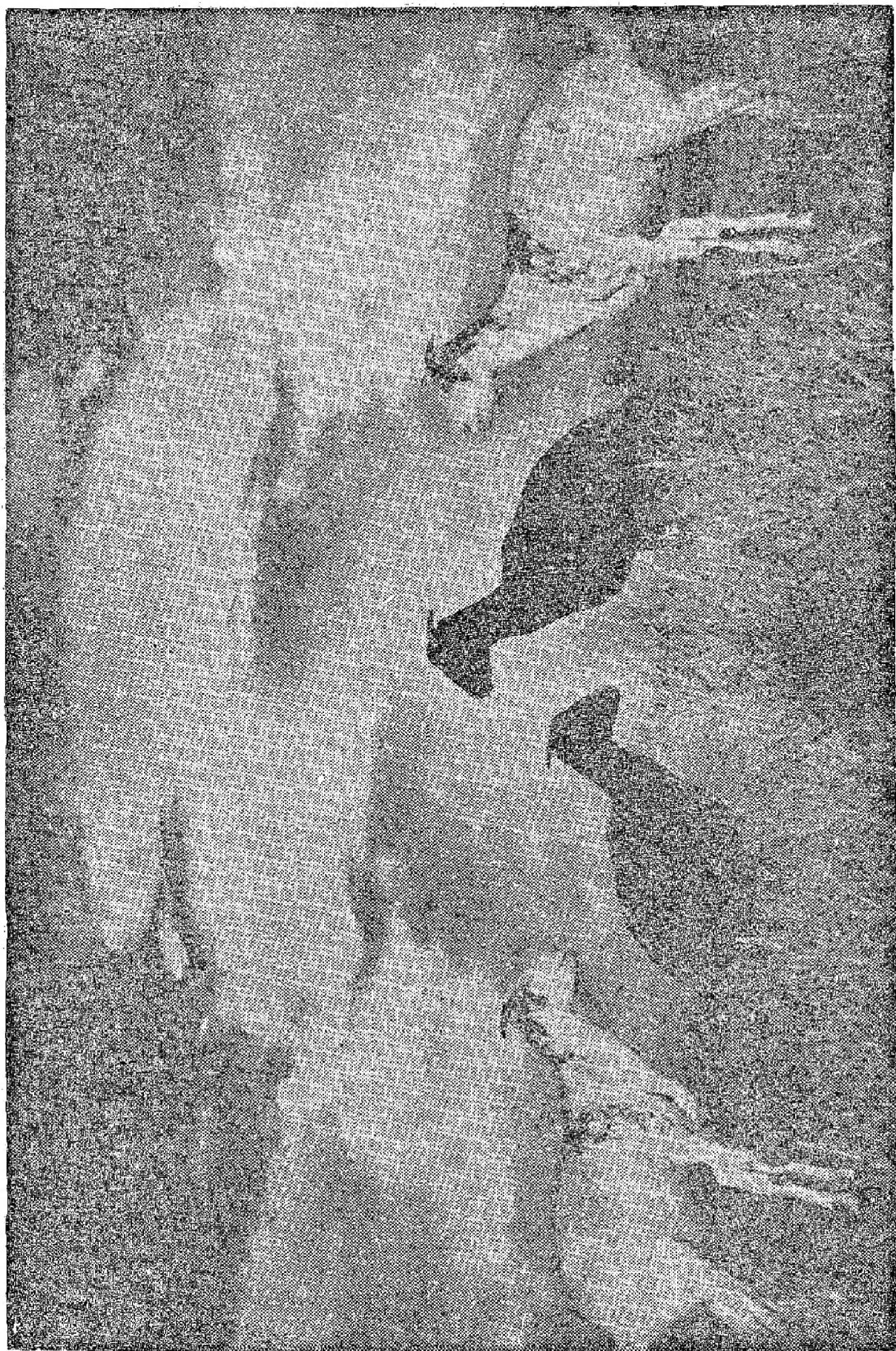
పత్రిక

బాల సాహిత్య ప్రారంభం

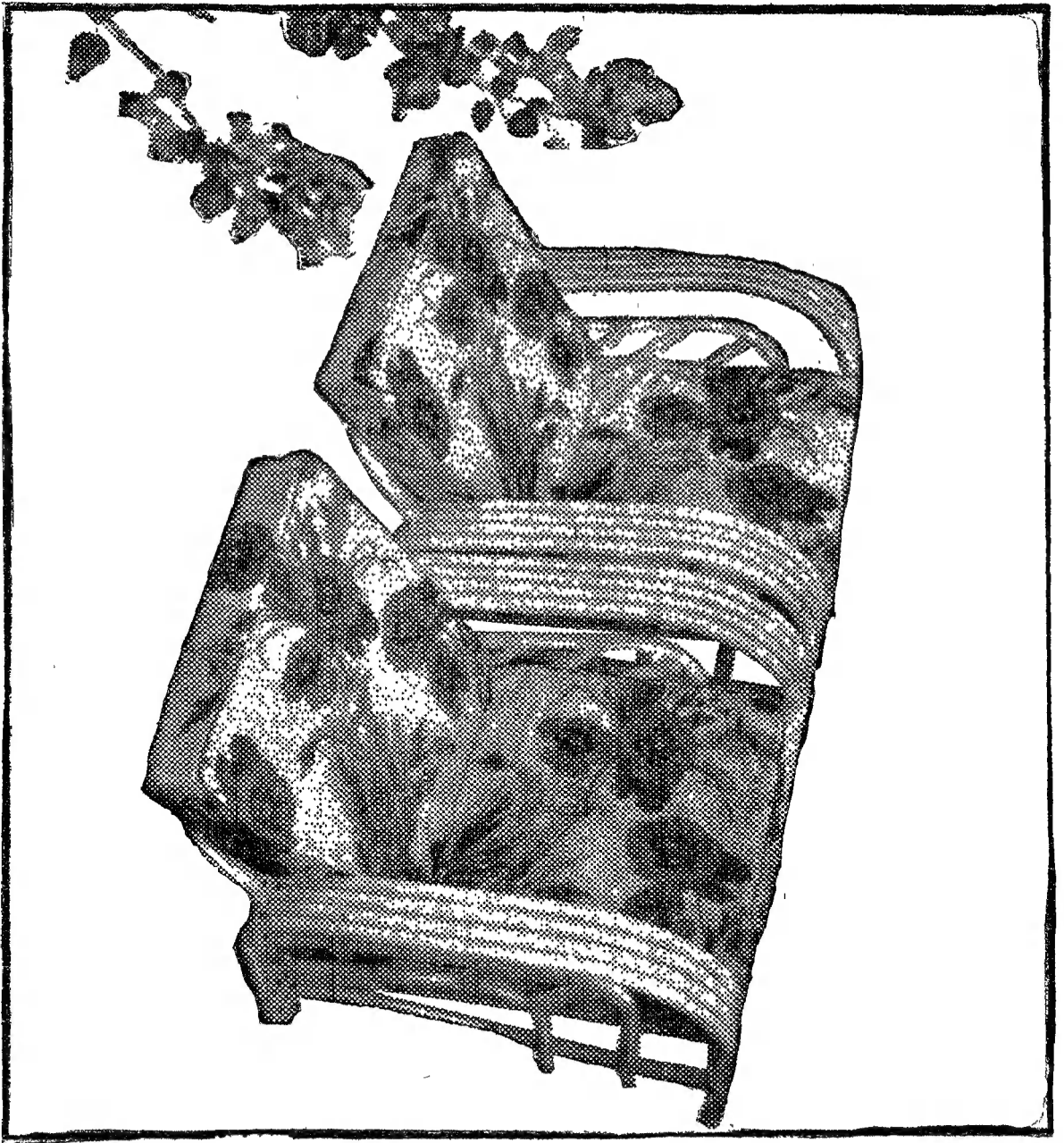

29-5-64

30నవ

మీ మాటలు "మీ మాటలు"

ప్రకృతిలో కలిసిపోయే డిజైనులు

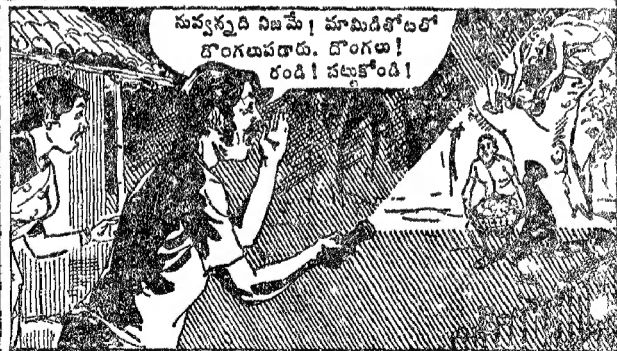
టోంబే డైయింగ్ వారు వారి బట్టల డిజైనులలో ప్రకృతి సౌందర్యమును చమత్కారముగా రూపొందిస్తున్నారు. కనుక మీరు బయట వాడే ఫర్నిచరునకు యీ బట్టలతో కవర్లు, కుషన్లు కుట్టిస్తే అవి పరిసరములలోని ప్రకృతి సౌందర్యముతో కలిసిపోతాయి. మీరు ఆరుబయట విశ్రాంతి తీసుకొందుకు వాడే ఫర్నిచరునకైనా లేక యింటిలోపల వాడే ఫర్నిచరునకైనా ఆకర్షణీయమైన రంగులుగల టోంబే డైయింగ్ వారి బట్టలతో కుట్టిన కవర్లు, కుషన్లు చూడ ముచ్చటగా ఉంటాయి. ఈ బట్టలను మీ బగ్గరలోనున్న టోంబే డైయింగ్ స్టోకిస్తువద్ద నేడే చూడండి.

టోంబే డైయింగ్

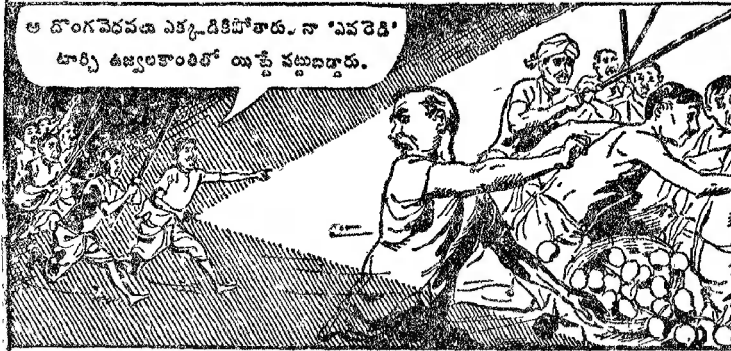
ఉన్నపాటున పట్టు బడ్డారు

రెండి! రెండి! కుక్క-
ందుస్తున్నాయ్! ఏదో
ఏదోమంది!

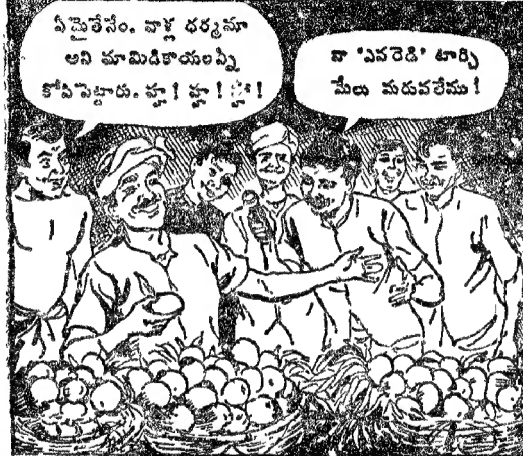
నువ్వక్కడి నిజమే! మామిడితోందో
దొంగలువారు. దొంగలు!
రండి! పట్టుకోండి!

ఆ దొంగవెదవలు ఎక్కడికిపోతారు. నా 'ఎవరెడి'
టార్ని ఉజ్వలకాంతిలో యిట్టే నట్టునిద్దారు.

పోరీసులకు ఎంతో శ్రమ కప్పింది.
దొంగిరించి చల్లగా తాడుకోడంతో
వీళ్లు చునుచు

వీరైతేనేం. నాక్క ధర్మమా
అని చూమిడికాయంపి
కోపిపెట్టారు. హూ! హూ! హూ!

నా 'ఎవరెడి' టార్ని
మేలు మరువలేము!

సర్వదా
అధారపడదగినద
ఎవరెడి
టార్నిలు • బ్యాటరీలు
బల్బులు • మ్యాంటిల్లు

యూనియన్ కార్బైడ్ ఇండియా లిమిటెడ్

IWTUG-1412

ఏప్రిల్ 20 వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి గా. శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మద్రాసు వచ్చినప్పుడు ఆంధ్ర చలనచిత్ర పరిశ్రమ తరఫున మద్రాసు “విజయ గార్డెన్స్”లో సన్మానము చేయబడింది. ఆ సందర్భములో అనేక సన్మాన పత్రములు సమర్పించ బడినవి. అందులో తెలుగు చలనచిత్ర పరిశ్రమ సభ్యుల తరఫున శ్రీ ఎన్. వి. రంగారావుగారు సమర్పించిన విజ్ఞాపన పత్రముతో హైదరాబాదులోని శ్రీ సారథీ స్టూడియోస్ ను గురించి కొన్ని ఆరోపణలు చేయబడినవి. దీనిలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వం సబ్బిడి ప్రకటించిన అనంతరం దానిని అందుకొన అర్హులైన శ్రీ పి. గంగాధరరావు (హైదరాబాదు మామిడి) గారు హైదరాబాదులో చిత్రం నిర్మించాలని అక్కడకు వెళ్ళారని, కాని అక్కడ ఒక అగ్ర నటుడు అభిమానించే నలుగురు ముగగురు నిర్మాతలకు తప్ప తమకు చిత్రం నిర్మించే అవకాశం ఆ స్టూడియోలో లేనందువల్ల తిరిగి మద్రాసులో ప్రారంభించారని పేర్కొన బడినది.

ఇందులోని నిజా లేమిటి ?

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సబ్బిడి స్కీమును 1964వ జనవరి మొదటి వారంలో ప్రకటించింది. 1962 అక్టోబరు అనంతరం శ్రీ గంగాధరరావుగారు సారథీ స్టూడియోలో కాలపెట్టి ఎరుగురు. 1964 జనవరి ప్రభుత్వ ప్రకటన అనంతరం తమకు హైదరాబాదులో స్టూడియో సౌకర్యములు లేవని ఎలా నిందించ గలుగుతున్నారు.

1962లో శ్రీ సారథీ స్టూడియో అతి క్లిష్ట దశలో ఉంది. అంతవరకు శ్రీ గంగాధరరావుగారు తమ చలన చిత్ర నిర్మాణమును హైదరాబాదులోనే జరిపారు. తరువాత వారు తమ వ్యాపార అవుసరాలకు మద్రాసు వెళ్ళిపోయారు. తమ డబ్బింగ్ చిత్రాలు కూడ మద్రాసులోనే తీశారు.

తమ వ్యాపార అవుసరాలకని హైదరాబాదును విడిచి వెళ్ళిన శ్రీ గంగాధరరావుగారు ఈ ధోరణి ప్రదర్శించడం, బాధ్యులయిన శ్రీ యన్. వి. రంగారావుగారు ఈ నిరాధార ఆరోపణలు భాద్యత గల సమావేశంలో బాధ్యుల సన్మాన పత్రముతో చదవడం చాలా విచారకరం ఇట్టి నిరాధార విషయాల ప్రచారం మూలంగా ఆంధ్ర చలనచిత్ర పరిశ్రమకు ఇచ్చట గాని, అచ్చటగాని జరుగు మేలు ఏమిటి ?

మరొక విషయం. ఇచ్చట అగ్రనటుడు అభిమానించే వారికి తప్ప సారథీ స్టూడియోలో వేరొకరికి వసతులు దొరకవని మాపై మరొక ఆరోపణ !

శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు హైదరాబాదు వచ్చిన అనంతరం ఇచ్చట నిర్మించబడి విడుదల అయిన చిత్రాలు 5. ఇవిగాక శ్రీ నాగేశ్వరరావు లేని చిత్రాలు సారథీ స్టూడియోలో నాలుగు నిర్మాణములో ఉన్నవి శ్రీ నిలయం పిక్చర్స్ మురళి ఫిలిమ్స్, పిర్మి ఫిలిమ్స్, సుగంధి పిక్చర్స్ వివీరు శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు 1963వ సంవత్సరములో హైదరాబాదు వచ్చిన తరువాతనే తమ నిర్మాణ కార్యకలాపాలు ప్రారంభించారు. ఇదే కాలంలో బొంబాయి సంస్థ అయిన ఎన్. డి. ఫిలిమ్ తమ రీరికార్డింగును

ఉత్తరాలు

ఇక్కడనే పూర్తి చేసుకున్నారు. వాణి కలా మూవీస్ వారు తమ చిత్రం డబ్బింగు పూర్తి చేశారు. ఎందరో బయటి నిర్మాతలు అప్పట్లో మూటగట్టుకు వచ్చి ఈ స్టూడియో సౌకర్యాలను వినియోగించుకున్నారు పైన వివరించిన కారణంగా ఒక్క గంగాధరరావు గారికే ఈ సౌకర్యాల లోపించాయా ! శ్రీ సారథీ స్టూడియోలో 1958లో హైదరాబాదులో స్థాపించబడినది. ప్రభుత్వం ఏదో ఆదరిస్తుందని గాని, హైదరాబాదు మా ఆర్థికత అన్ని విధాలా చిత్ర పరిశ్రమ హంగులను సిద్ధ పరచి అప్పనించినది గాని ఇచ్చటకు రాలేదు మేం. ఆంధ్రాభిమానముతో మా చేతనయినది, చేయ గలిగింది చేద్దామని వచ్చాం. అనేక వ్యయ ప్రయాసలు వడ్డం. శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు గారి మకాం మార్పు నిర్ణయం మాకు స్థామతు ప్రోత్సాహం నిచ్చింది. ఆంధ్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయం మా పువ్వులను మరింత గట్టి పరచింది. మాతన ఆశలకు మూల ముంది. ఇందు మూలంగా హైదరాబాదులో పరిశ్రమాభివృద్ధి సత్వరం జరిగి ప్రభుత్వ ఆశయం నెరవేరుతుందని ఉద్విఘ్నభూతున్నాం.

ఈ సమయంలో సారథీ స్టూడియోపై ఈ ఆరోపణలు ఎందుకు ? అవి ఎవరికి మేలు చేస్తాయి ?

ఆంధ్ర ప్రభుత్వ వైఖరి మూలంగా పరిశ్రమాభివృద్ధికి సావకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి. వీటిని బాధ్యతతో వినియోగించుకొని, మరిన్ని సౌకర్యములు కలిగించమని కోరడం, సద్వినియోగం చేసుకోవడం, పరిశ్రమలోని బాధ్యుల కర్తవ్యం. దానినుండి వేరుబడి, పరస్పరం నిందించుకొనడం ఎవరికి శ్రేయస్కరం కాదని మనవి చేస్తున్నాం.

శ్రీ సారథీ స్టూడియోస్ ప్రయవేట్ లిమిటెడ్ తరఫున సి. వి. ఎ. ఆర్ ప్రసాద్.

కథలు

మీరు పోయిన వారంలో వ్రాసిన ప్రకారమే 24-4-1964 సంచికలో “అర్పియన్” గారు రచించిన “వాపిని” కథను ప్రచురించి పాఠకలోపానికి ఎనలేని ఆనందాన్ని కలిగించారు. అణువణువునా ఆనందోద్రేకాలను కలిగించిన యింత చక్కటి తెలుగు రచయిత విదేశాలలో ఉన్నత విద్యాభ్యాసం చేస్తున్నారంటే మనందరికీ గొప్ప గర్వ కారణం.

గోపాలకృష్ణ (హైదరాబాదు)

* * * ఈ వారం 15-5-64వ తేదీ ఆంధ్ర పత్రికలో మీరు ప్రచురించిన ‘వినరీ మలుపు’ కథ నవ్వంత గానో ఆకర్షించింది. ఆ కథ చదువు తూపుత సేపు నా కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. అట్లాంటి ‘పాపలంఠ’ నాకెంతో ఇష్టం. అట్లాంటి ‘పాప’ లున్న వారి జీవితం ఒక దివ్యమభూతి. కథ చాలా సహజ సిద్ధంగా, నిజానికి దగ్గరగా ఉంది. ప్రతి వారికీ, ప్రత్యేకంగా అట్లాంటి చిన్న పాప లంటే

ఎంతో ఇష్టమైన నాలంటి వాళ్ళ పూర్వ లో నాలుకొని పోయే కథ. ఎప్పటికీ వ పోలేను.

శ్రీనివాస్ రావు (తెగ

అనురసంధ్య

‘అనుర సంద్య’ — 2 చదివాను. రచయిత పొరపాటు చేశారు. (52 పేజీలో) తాను సృష్టించిన సుభద్రమ్మ పాత్రను ఉన్నట్టుండి ఓసారి ను; రమ్మగా మార్చేశారు. ఇక మీదట ఈలాంటి పి పాట్లు దొర్లవని ఆశిస్తున్నాను.

— ‘శోభశ్రీ’ (రామస్వపాతెం

* * * గొలుసు కథ “అనుర సంద్య” అశించినం బాగా లేక నిరాశ కలిగించినది. మాధవరావు రా రావుని హంతకునిగా నైతే పట్టుకున్నాడు కా; ఏ విధముగ అనునది నిరూపణ చేయలేదు. ఇ సమంజస మైనది కాదు.

డి. ఆర్. వేణుగోపాల (అనంతపురము)

సీరియల్ కథలు

మీరు ప్రచురించిన “ఎండమావులు” “సంపెంగ పాదలు” క్రిందటి పత్రికలో అయి పోయినందులకు నేను యెంతో విచారిస్తున్నాను. మొదటినుండి ఆఖరు వరకూ ‘ఎండమావులు’ నవల నా హృదయాన్ని కదిలించి వేసింది. రచయిత అయిన హరికిషన్ గారికి నా అభినందనలు. ఎండ మావులలోని స్వాతి పాత్రను రచయిత చాలా చక్కగా సృష్టించారు. దానికి తోడుగా జ్యోతి పాత్రగాడా చాలా చక్కగా చిత్రీకరించారు. “బాన తన్ను ప్రేమించటం లేదనె విషయం పుష్పంగా తెలిసి జ్యోతి నిరాశతో మంచాన పడుతుంది.” ఈ సన్నివేశం నా హృదయాన్ని కదలించివేసింది. స్వాతి తన భర్తను జానకిరాంకు అప్పగిస్తూ చెప్పిన మాటలు మాటలు రచయిత యెంతో నైపుణ్యంగా వ్రాశారు. ప్రతిపాత్ర చాలా చక్కగా చిత్రించిన రచయితగారు అభినందనీయులు. ముఖ్యంగా స్వాతి పాత్ర నా హృదయంలో చెరగని ముద్రగా నిలిచింది.

“సంపెంగ పాదలు” నవల వ్రాసిన ‘సి. ఆనంద రామం’ కు నా అభినందనలు. శంకర్, దుర్గం నైవా పాక జీవితంలో చెలరేగిన కలతలను రచయిత చాలా బాగా వ్రాశారు. ఇందులోని ఉమ పాత్ర చాలా ఉదాత్తంగా చిత్రీకరించబడింది. గిరిలాంటి ఉదాత్త పాత్రను చిత్రీకరించిన రచయిత అభినందనీయులు. ఇందులో హరి పాత్రపై నాకు యెనలేని సానుభూతి కలిగింది. ప్రతి పాత్రనూ యెంతో సమర్థనీయుంగా చిత్రీకరించిన రచయిత అభినందనీయులు.

యన్. రాజారావు. రాంబాబు. (శ్రీకాకుళం)

డిజి మెన్ కా ర్చూస్

15-4-64 వార పత్రికలో వూమెన్— హిందూ దేశము నుండి వెళ్ళి ముస్లిం కాండి శికులను భూతార్థంతో నుండి చూస్తున్నప్పుడు జయప్రకాశ్ కి, వారి సంఖ్య హెచ్చుగా కాన్పించు చున్నట్లుగ వేసిరి. భూతార్థంతో నుండి చూస్తున్న ప్పుడు రూపము పెద్దదిగ కన్పడును గాని సంఖ్య హెచ్చుదు. ఇటువంటి తప్పుదములు ఇంక ముందు దొరలవని అశించుచున్నాను.

బందివాడ | పవులారాజ (కాకివాడ)

నేతరో, మన్ని కరో పనితనంతో కొఠారీ మల్లులు విశిష్టమైనవి లాంగ్ క్లాత్ లు కూడా.

... ఎందుకంటే

- కొఠారీ మల్లులు మరియు లాంగ్ క్లాత్ బట్టల తయారీలో ఉపయోగించబడిన నూలు ఉత్తమ రకపు కొఠారీ నూలు.
- వాటింతటనే తిరిగే ఆటోమాటిక్ లూమంట్ గుడి నేసిన బట్ట నేత బాగా ఉంటుంది.

వస్తువూ కొఠారీ మల్లు M-7 మరియు అదే పేరుతో లాంగ్ క్లాత్ L-1 లేక L-2 అడగండి.

ఈ ఫ్రెడ్ మార్కుని గమనించండి

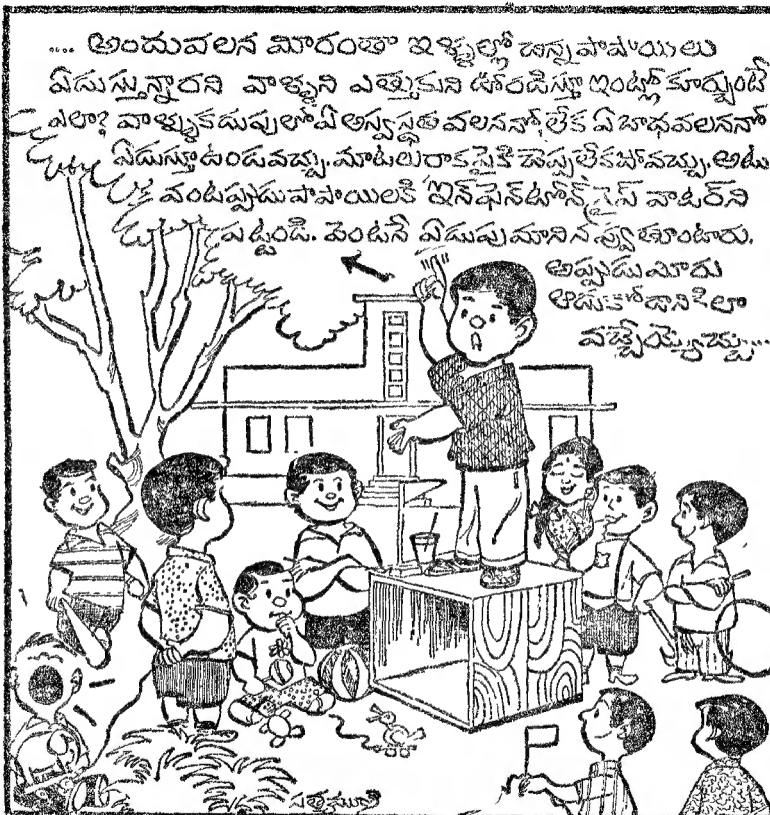
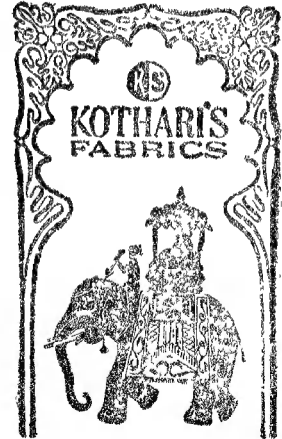

కయూడచేసినవారు:

కొఠారీ టెక్ స్టైల్స్ లిమిటెడ్

హింగనబాదు, కోయంబూరు, మరాఠీ మనర్ కంప్లెక్స్ ప్లాంట్ నెంబర్ 2, మేనేజ్ మెంట్ ఫ్లోర్

కొఠారీ & సన్స్, ఓరిజినిల్ బ్రింగ్స్, అర్బినియర్ స్ట్రీట్, మైదామ-2.

... అందువలన మొరంతా ఇళ్ళల్లో బస్తాపాపాయిలు ఏడుస్తున్నారని వాళ్ళుని ఎత్తుకుని ఊరదెస్తూ బింట్లో కూర్చుంటే ఎలా? వాళ్ళుకడుపులో ఏ అస్వస్థత వలననా? లేక ఏ బాధవలననా? ఏడుస్తూ ఉండవచ్చు. మాటలు రాక నైకే బెప్ప లేకపోవచ్చు. అటు వంటపుడు పాపాయిలకే ఇన్ ఫెన్ టోన్ గ్రేస్ వాటర్ ను పట్టండి. పెంట్ ను ఏడుపు మానిన వ్యూతూంటారు. అప్పుడు మీరు ఆహారాన్ని తినితీరా వచ్చేస్తున్నారు.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ గ్రేస్ వాటర్ పిల్లలకు కడుపులో అనారోగ్యం ఉండటానికి కుటుంబాన్ని బేర్ద శక్తిని వృద్ధిపరచి, పిల్లలు బరువు ఎక్కువకు సహకరిస్తుంది.

ఇన్ ఫెన్ టోన్
గ్రేస్ వాటర్

పాపాయిని సంతోషముగా పుండును

తయారుచేయువారు
డి డ్రైవరాబాద్ కెమికల్
అండ్ ఫార్మ్యూటికల్
వర్క్స్ లిమిటెడ్,
హైదరాబాదు. ఆంధ్రప్ర.

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కు.కవారం : 29-5-'64
(కోడికాసు సం॥ వై.కె.ఎ. బహుళ తదితర
సంపుటము 56 సంచిక . 39

స్థాపితము :
1908

సంస్థాపనపాదకుడు :
శివలెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

ఒక సంవత్సరం
చందా వివరాలు

ఇండియా రూ. 15.60. ఇతర దేశాలు
పీడమీడి (Sea Mail) రూ. 28.60.
ఎయిర్ మెయిల్ (Air Mail) బిల్ట్, జర్నల్,
ఇతర యూరోప్, అఫ్రికా దేశాలు: రూ. 120.00.
అమెరికా రూ. 176.80. ఆస్ట్రేలియా
రూ. 148.20.

విడిప్రతి 30 స.వై.
సంవత్సర చందా 15.60 స.వై.
6 మాసాల చందా 7.80 స.వై.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
కె. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

నమ్మండి, నమ్మకపోండి... ఈ లైబ్రరీ భవనం
కట్టించటానికి ఎంత డబ్బయిందో మంత్రీగారిచేత
ప్రారంభోత్సవం చేయించటానికి దానికేరెట్టంపయింది

మనలోమాట

32, 33 పేజీలలో ప్రారంభం అవుతున్న 'బాలసాహితీ'
శీర్షిక వివరాలు ఆ పుటలలోనే చదువుకోవచ్చు! కాని ఈ కథా
వర్ణన రాబోయే కథలు కొన్ని 'అనలు' ఏ దేశాలవో
చెప్పడం కష్టం...

కాశీమీద వ్యాసం వ్రాసిన శ్రీ చిట్టిబాబుగారి నీరియల్
ఒకటి త్వరలో ప్రారంభం అవుతుంది...

ఈ వారం వనితాలోకం వ్యాసం రచయిత్రి శ్రీమతి
నాయని కృష్ణకుమారి వేరు తెలుగు పాఠశాలకొనికీ బాగా
తెలిసినదే...

వచ్చేవారం వరూక నీరియల్ కథ "మనసున మల్లెలు"
ప్రారంభిస్తున్నాము. రచయిత శ్రీ రంగధామగారు పాఠకులకు
సుచిహితలు లే!

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం: 'రాముడు - భీముడు'లో జమున.

కథలు :

మంచి అమ్మ	— 16
నగహరి నిజాయితీ	— 30
ఆకిటికి	— 14

నీరియల్ కథలు :

రామచరితమానవే	— ౩౭
కూలిన గోడలు	— 44

శీర్షికలు : వ్యాసాలు : సినిమా.

ఉత్తరాలు — 3, ఊమెన్ క్వార్టెన్ — ౪,	
మ్యాడ్నీ లేట్ — 7, రాజధాని కుమార్లు —	
ఇంటింటి వజ్రాలు — 9, సరాగమాల — 11,	
కాశీవట్నం చూడరబాబు..... — 12,	
సమిష్టి కుటుంబాలవల్ల (స్రీ సౌతంత్రిం	
తగ్గపోతున్నదా ? (ఎనితాకోకం) — 20,	
పనితావాణి — 23, శ్రీ బ్రహ్మసంకరశ్రీ తో	
ఇంటర్వ్యూ — 24, వారఫలం — 27,	
కుందేలూ — ఏనుగా బాలసాహితీ — ౩2,	
ప్రభుత్వం — పరిశ్రమ (వ్యాసం) — 40,	
సినిమిరవకాయలు — 58, సినిమా — 6౨.	

రంగుల రాక్షసం

మూడు ఏకాకులు

తాను కాశ్మీరీయేగాని భారతపౌరుడుకాదు

— షేక్ అబ్దుల్లా

దీక్షకుం రోజులపాటు 'ఇండియా'లో వుండి, షేక్ అబ్దుల్లా తిరిగి కాశ్మీర్ కు పయనమైవెళ్లారు. ఇండియాలో దేశదా, 'కాశ్మీర్' అని మీరడగవచ్చు! కాని సంగతి అదికాదు, షేక్ అబ్దుల్లా గారు ఢిల్లీని ఇండియాగానూ, కాశ్మీరును కాశ్మీరుగానూ అభివర్ణించారు. నేనూ అందుకే ఇలా వ్రాశాను

ఇటీవలి పత్రికా గోష్టిలో ఆయనకు "మీరు భారతీయులా" అని ఒక విలేఖరి ప్రశ్నించారు. ఈ ప్రశ్నకు సహించలేక పోయారు కాబోలు, కోపంగానే సమాధానమిచ్చారు— తాను మొదట భారతీయుడా లేక మహమ్మదీయుడా— ? అన్న నినాదాలు చొకబారువని అబ్దుల్లాగారి ప్రత్యుత్తరం. తాను 'ఇండియా'కు 'షేక్ అబ్దుల్లా'గానే వచ్చాడట, త్వరలో పాకిస్తాన్ కు వెళ్లనున్నది కూడా 'షేక్ అబ్దుల్లా'గానే నటించాలి! ఇంకా, స్పష్టంగా చెప్పాలంటే, 'షేక్ అబ్దుల్లా'గారు, తాను 'భారతీయుణ్ణి' అని చెప్పుకోవటానికి అంగీకరించలేదు.

'కాశ్మీరు భారత దేశంలో కలియాలి' అనే విషయం తిరుగులేనిది కావడమే కాక, నెహ్రూ అబ్దుల్లాని సమాలోచనలు కూడా ఆ విషయ పరిధి లోనే జరగాలన్నది కూడా ఒక నొక 'కాబినెట్' నిర్ణయమే కాదా?— అని అడిగినప్పుడు, "అలా భావించే వాళ్లంతా" బ్రాంఠిలో ఉన్నారని, "మన కారం తప్పు ఇంకేమీ లేదని" అబ్దుల్లా సమాధానం చెప్పాడు. అబ్దుల్లా వెనుకటి భద్రతా సమితిలో తాను కాశ్మీరును లక్షమించుకోవాలనే ఉద్దేశంతో గాక దురాక్రమణ బాధితులను రక్షించాలనే ఉద్దేశంతో ఉన్నానంటూ, భారత దేశం చేసిన ఫిర్యాదు ఈ సందర్భంలో పేర్కొని, అది మొదలు కాశ్మీరుకు ఎన్నో వాగ్దానాలు, ప్రతిజ్ఞలను అందించటం జరిగింది అన్నాడు శ్రీ షేక్ అబ్దుల్లా. దీనిని బట్టి విడుదల అనంతరం షేక్ అబ్దుల్లా, ఆ వాగ్దానాల్నింటిని గుర్తించి తీరాలని భావిస్తున్నట్లే మనం అనుకోవచ్చు.

"నన్ను జైల్లోపెట్టిన వాళ్లనే నేను కాగలిగించుకుంటున్నాను, వాళ్లతోనే సమాలోచనలు జరుపుతున్నాను. కారాగారవాసం నాకు పదకొండేళ్లపాటు కల్పించిన వాళ్లనే ప్రేమించి చూస్తున్నాను. ఇది నా విశ్వాస హృదయానికి తార్కాణం" అనికూడా అబ్దుల్లా పేర్కొన్నాడు.

అయితే, ఇక్కడ కొన్ని వ్యాఖ్యానాల అవసరం ఉంది. కాగలిగించుకోవటం కేవలం స్నేహానికే చిహ్నం కాదు. వెనుకటికి అష్టల్లాఖాన్ శివాజీని కాగలిగించుకొన్నాడూ! కాస్త బుర్రపెట్టి ఆలోచిస్తే రాజాజీకి, అబ్దుల్లాజీకి ఒక భేదం—, అదే పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారిని కీర్తి భిష్టుణ్ణి చేయాలి అన్నది— ఉన్నట్లు స్పష్టమవుతున్నది....

మరి కాస్త వివరించనివ్వండి : 17 ఏళ్ల క్రితం కాశ్మీరు ప్రజలకు స్థానికంగా, అంతర్జాతీయంగా కూడా ప్రచురితమైన వాగ్దానాలను భారత దేశం చేసిన మాట వాస్తవమే. అలాగే అబ్దుల్లా కూడా భారత రాజ్యాంగ బద్ధుడూగానే కేటాయింపుగా చాలా ప్రకటనలు చేశాడు. (హనీ, జవహర్ లాల్ గారి అనుయాయులే అనుకొందాం.) గత ఐదు సంవత్సరాలుగా కాశ్మీరు ప్రజలు భారత దేశంలో విక్రమయిపోవటానికి ఖచ్చిత పడుతున్నట్లే, గత మూడు సార్లుత్రిక ఎన్నికల వలన ఋజువవుతున్నట్లు, చాలా మంది భావిస్తున్నారు. పైగా, భారత దేశం చేసిన వాగ్దానాల్ని ఈ మధ్య కాలం నెరవేర్చినట్లే అయిందనీ, ఇప్పుడు స్వయం నిర్ణయం అనే దానికిగానీ ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ అనేదానికి గాని ఎంత మాత్రమూ అవకాశం లేదని 'భారత్' భావిస్తున్నది. కాని రాజాజీ, అబ్దుల్లాలు అనేదేమంటే స్వయం నిర్ణయ శక్తికి గానీ, అభిప్రాయ సేకరణకు గానీ, ఇంతవరకూ కాశ్మీరులో జరిగిన ఎన్నికలు ప్రత్యామ్నాయాలుగా స్వీకరించదగ్గని కావు. దీనివంటిదే ఒకటే తాత్పర్యం— రాజకీయంగా పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారిని అబ్దుల్లా పూర్తిగా పడగొట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. కాశ్మీరు అనే "రావధానురిడి కాష్టం" మీద భారత పాకిస్తాన్ల మహద్భావ, సత్సంబంధాలు నెలకొనాలని గగ్గోలు పెట్టే వ్యతికలకు కూడా ఇదే ఏకైక లక్ష్యం. అబ్దుల్లా "భారత పత్రికలు తనవట్న కరుణార్ద్ర దృష్టి కలిగి

ఉండాలని" కోరాడు. జాతీయత, మానవ ధర్మా ఎంత మాత్రమూ వ్యతిరేకము కాదు. మహాతి గాంధీగారు మానవ తత్వ ప్రబోధకుడు. జాతీయత తత్వ ధురీణుడు కూడా. అంచేత అబ్దుల్లా మానవ ధర్మమనే సాకుతో జాతీయ విధిని కాదని రెండు వారికల మాలులు మాట్లాడుట సబబుగా తోచడం పైగా, అబ్దుల్లా భారత దేశానికి 'సెక్యులరిజం' కాశ్మీరీలకు 'జాతీయత' ఎలా చెప్పున్నాడో అనూహ్యం. తనది కాశ్మీరు గనుక భారత పౌరుడ కాదట అబ్దుల్లా!

రాశ్మీరు సమస్య పరిష్కారానికి అబ్దుల్లా చెప్పే మూడు సూత్రాల మార్గం ఏమిటంటే, దాని ఫలిత మేమయినా సరే, భారత-పాకిస్తాన్ దేశాలు రెండూ ఓటమినికాని, కించపాలునుగానీ పొందకూడదు. అది భారతదేశే మత రాహిత్య సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకం గానూ వుండకూడదు, కాశ్మీరు ప్రజల అభిమతానికి భిన్నంగానూ వుండకూడదు.

ఒక నైపు పాకిస్తాన్ లో నియంతృత్వమూ, సైనికపాతన హెచ్చిపోతున్నా కొందరు ఇండియా లోని 'సెక్యులరిజం' లోని లోపాలనే వెలికి తీయాలని ఆరాట పడుతున్నారు. దీనికి కారణం జమ్మూ, లడక్ ప్రాంతాలలో ఉండే మహమ్మదీయేతరులను తన వలలో వేసుకోవాలనే అబ్దుల్లా సంకల్పం.

ఒక పత్రికా సంపాదకుడు ఇండియాను మూడు భాగాలుగా విభజించాడు. మొదటి వర్గం ముస్లిములు, ఉన్నతాధికారులు— అబ్దుల్లా వలలో

కొత్త సిరియల్!
మనసున మల్లెలు
రచన: రంగధామ్
వచ్చే వారమే
ప్రారంభం!

పిల్లలూ వడలేదు. రెండవ వర్షం : కొన్ని కారణాల ననుసరించి, ఇండియాను బలపరుస్తున్నారు. మూడవ వర్షం— తటస్థులు. పిల్ల దృష్టిలో అబ్దుల్లా వాదన కొంతవరకు సమంజసం. రుచి చెప్పటానికి తనిచూడాలి— అన్నట్లు నెహ్రూగారు

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ

అబ్దుల్లా సిద్ధాంతం మీద ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తే ఈ తటస్థులంతా ఎంత మంది ఉవ్వారో తెలి పోతుంది. ఇంతవరకు పండిట్ నెహ్రూకుగాని,

కాంగ్రెసుగాని ప్రజల వద్ద నుంచి, 'కాశ్మీరు ప్రతి వత్తిని' మార్చమని ఎలాంటి వర్తమానమూ లేదు. అందువల్ల, కాశ్మీరు ప్రతివత్తిని మార్చటానికి ఏదో విధంగా, ప్రజల వద్ద నుంచి ఒక తాకిడు పొందవలసి ఉన్నది.

నరే ఇక అబ్దుల్లాకథలో మరో అంశంకూడా చర్చ సీయాంశమే. ఆయన్ను అకస్మాత్తుగా విడుదల చేయటంతోనే, ఇండియా-పాకిస్తాన్ స్నేహాన్ని పెంచాందించే యంత్రాగాన్ని కదానినీ ఆయనకు అప్పగించటం జరిగింది.

ఆయనకు ఆ బాధ్యతలను, యంత్రాగాన్ని ఎవరు అప్పగించారో ఎవరికీ తెలియదు. ఈ విషయాన్ని బట్టి బయలు చేసే సాహసం కూడా ఎవరూ చేయలేదు— దానికి కారణం ఒకటే— దాదాపు నెల రోజుల నుంచి రాజద్రోహాన్ని, దేశ ద్రోహాన్ని ప్రచారం చేస్తున్న ఈ వ్యక్తిని ప్రముఖుడుగా గుర్తించాలని ఉత్తరప్రదేశ్ రాజకీయమే !... ఈ వాడు ఆయన చేసే పరిష్కారం మీదనే భారత దేశంలోని అక్షలాది మహమ్మదీయుల భవిష్యత్తు ఆధారపడి ఉన్నది. అబ్దుల్లా ఢిల్లీ వస్తూనే భారత దేశం పట్ల భక్తి విశ్వాసములతో మెలగవలసిందని మహమ్మదీయులకు విజ్ఞప్తిచేశాడు. ఇకపాకిస్తాన్లో మహమ్మదీయతల విషయం—వారిని ఆ ప్రభుత్వం జయవంతంగా గెంటివేస్తున్నది !

అబ్దుల్లా ప్రకారం, ఇండియా—పాకిస్తాన్ స్నేహానికి 'కాశ్మీర్' పెద్ద అవరోధంగా నిలిచిందట ! అబ్దుల్లా చేయదలచిన కాశ్మీరు 'సమస్య' పరిష్కారంలో ఉన్న అంకాబేవో లోగడనే చెప్పుకొన్నాం.. అందరి సాధక బాధకాలను ఇప్పుడు చర్చిద్దాం.

సమస్య పరిష్కారం మూలంగా వచ్చే విలువలను పాకిస్తాన్తో గాని, ఇండియా గాని వోటమి, అవమానాలుగా భావించుకో కూడదు— అంటాడు అబ్దుల్లా. పైగా, ఆయన సంయుక్త కాశ్మీరులోనే ఎప్పుడూ ఆధిపత్యం వహించాలి. ఇండియాకు సంబంధించినంతవరకు పాకిస్తాన్ ఆక్రమించుకోవు కాశ్మీరు భూభాగం ఇండియాకు చెందవలసిందే. అందువల్ల ఇండియాలో ఆ నిర్దిష్ట భూభాగం యొక్క కలయిక, భారత దేశం యొక్క కోరికలను అనుసరించి జరగవలసిందే... అయితే సమస్య అధికారు.. అలాంటి పరిష్కారాన్ని కాశ్మీరు ఏకాగ్రతగా అంగీకరిస్తుందా ? జవాబు : అసంభవం. అందువల్ల పాకిస్తాన్ను కూడా 'సంయుక్త కాశ్మీర్' సమస్యగా ఒక భాగమిట్టి చేయాలని అబ్దుల్లా సంకల్పించినట్లు విదిత మవుతోంది. అంటే, ఇంకా వివరంగా చెప్పాలంటే, కాశ్మీరులో పాకిస్తాన్కు మరికొంత స్థానం ఏర్పడుతుంది ఇలాంటి సావాన్నే కావాలని పాకిస్తాన్ ఏడేళ్లుగా కోరుతున్నది. అలాంటి పరిష్కారమే జరిగితే, అది నెహ్రూగారి విధానానికి విజయమా ? లేక—

62వ పేజీ చూడండి

మీ పాపకు సక్రమంగా

గ్రైమిక్స్ యివ్వండి

అతడు ఆరోగ్యంగా ఆనందంగా వుండేలా చూడండి

గ్రైమిక్స్ మీ పాప అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకునే సున్నితమైన అతడి జీర్ణకాశాన్ని సరిగా వుంచుటకు, వాతము, కూలనొప్పి, అజీర్ణ వ్యాధులనుండి త్వరగా ఉపశమనము కలిగించుటకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినది. పాలపళ్ల రోజుల్లోను, చనుపాలు మాన్పించే రోజుల్లోను కూడా మీ పాపను గ్రైమిక్స్ చిరునవ్వుతో ఉల్లాసంగా ఉంచుతుంది.

జ్ఞాపకముంచుకోండి—మీ పాప ఆరోగ్యం కొరకు సక్రమంగా గ్రైమిక్స్ యివ్వండి

గ్రైమిక్స్

మీ పాప వారిచే తయారుచేయబడింది మరియు లక్షలాది తల్లులచే నమ్మబడింది

NAS 6874

'రవీంద్రభారతి'లో విశ్వకవి జయంత్యుత్సవాలు!

ప్రతిమధ్య ఓ ప్రముఖ జర్నలిస్టు అన్నాడు. నునం పైద్రాబాదులో ఏ మీటింగ్ కు వెళ్లినా, ప్రేక్షకుల్లోనూ మార్పుండదు, ఉపన్యాసకుల్లోనూ భేదం ఉండదు. అయితే సభ్యైక్కు మాత్రం మారుతూ ఉంటుందని, దీనికోసం అతిశయోక్తి ఉన్నా, గంభీరమైన సత్యం మాత్రం లేకపోలేదు. కాని పైద్రాబాద్ బెంగాలీ సమితి వారు, రవీంద్ర భారతిలో జరిపిన రవీంద్ర జయంతి ఉత్సవం పైమాటకు కేవలం విరుద్ధంగా కనిపించింది. ఉపన్యాసకులు బెంగాలీవారు ముఖ్య అతిథిగా శ్రీ సీతారాం గార్ని అహ్వానించారు. ఉపన్యాసాలు ఇంగ్లీషులోనే! ప్రేక్షకులు మూడు వంతులకు పైగా బెంగాలీ వారే! ఎందుకంటే రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ బెంగాల్ వాస్తవ్యులు కాదు! వృత్తం, సంగీతం, నాటకం, రవీంద్రుని గొప్పతనాన్ని శ్లాంఘించిన తరువాత, వరసక్రమంలో కార్యక్రమాలుగా రూపొందినాయి. కర్మ, కుంతి సంవాదముతో నేమి, బెంగాలీ భాషలో ప్రదర్శించబడటం వలన ఇతర భాషల వారు అర్థం చేసుకోలేక పోవటం సహజం. ఉత్సాహంగా ఇంత మంది బెంగాలీలు ముందుకువచ్చి, మూడు గంటల కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించటం మెచ్చుకో తగ్గది. ప్రపంచ విఖ్యాతి చెందిన రవీంద్ర కవీంద్రులు, కేవలం బెంగాలీయుల 'సంస్మరణానికే' పరిమిత మునుపోతున్నాడా అనిపించింది!

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్యవైశ్య రజతోత్సవ మహాసభలు జరిగాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ నలుమూలల్నుంచి వైశ్య ప్రముఖులు విచ్చేశారు. వర్తక విధానాలు మారిపోవటం వలన, కీలకమైన వ్యాపారములను ప్రభుత్వం వారు చేపట్టటం వలన, వైశ్యులు, పాత వ్యాపార వద్దతులను కట్టిబెట్టి, అన్ని రంగాల్లోనూ చొరవ చేసుకుని, ముందుకు రావలసిన అవశ్యకతను గురించి నాయకులు ఉద్బోధించారు. స్వసంఘంలో ఉన్న బలహీనతలను తొలగించి, ఆర్థిక, విద్యా సాంస్కృతిక రంగాలలో పురోభివృద్ధి సాధించటానికి, సాంఘిక దురాచారములకు అమర్యాదలకు, అన్యాయములకు తమ సంఘము గురికాకుండా, కాపాడుకునే నిమిత్తమై ఆర్యవైశ్య సంఘము యేర్పడింది గాని, కులద్వేషం లోనూ, అసూయతోనూ ఈ సంస్థ స్థాపించింది కాదని శ్రీ కాకరపర్తి భావనారాయణ శ్రీష్టిగారు విశదీకరించారు.

సికింద్రాబాదులో వైశ్య ప్రముఖులు మొదటి నుంచి ప్రజాపితా కార్యాలలో పాల్గొని పాల్గొంటూ సాంఘిక దురాచారాలను ఆరికట్టటంలో శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తూ ఉండటం, చాలా మందికి తెలిసిందే. ఏటీతో పాటు రాజకీయాల మీద కూడా అనక్తి చూపెట్టటం ఈ మధ్యలో కనిపిస్తూనే ఉంది. శ్రీయుతులు జూలూరి విరేళలింగం గుప్తా, కొత్తూరి సీతయ్య గుప్తగార్ల పేర్లు వినిపిస్తూ ఉంటాయి. ఈ సందర్భంలో, మంత్రి గురు

మూర్తిగారు సరేసరి, ఈ ఇద్దరు వర్తక, వాణిజ్య రంగాల్లో సన్నిహిత సంబంధాలు పెట్టుకుంటూ మిగతా అనేక రంగాల్లో కూడా కృషి చేస్తూ ఉండటం, పురవాస్తవ్యులకు తెలిసిందే! ప్రస్తుత పరిస్థితుల దృష్ట్యా, వారి అనుభవాన్ని మేళ వించి, చేసిన ఉద్బోధలు గమనార్హం.

* * *
'కొవరా' పిక్చర్స్ విడుదల సందర్భంగా ప్రఖ్యాత సినిమై రెక్టర్, సంగీతదర్శకుడు శ్రీ హేమంత్ కుమార్ పైద్రాబాద్ వచ్చారు. ఆయన వెలుబుచ్చిన కొన్ని అభిప్రాయాలు కొంత మందికి వెగటనిపించాయి. నిర్మాత, కేవలం, దవార్తన కోసమే చూస్తాడు కాని, నీతిని ఉద్బోధించటానికి గొప్ప కళాత్మకంగా తన పిక్చర్ పేరు ప్రతిష్టలు సంపాదించుకోవాలని మాత్రమే చూడడు. ఓ నేళ అంత త్యాగం ఏ నిర్మాతైనా చేస్తే, రెండో పిక్చర్ తయ్య లేదు, కారణం దివాళా తీయటమే! పిక్చర్ ఏ విధంగా ఉండాలి అనే విషయం మీద ప్రభుత్వం వారు శ్రద్ధ చూపాలి. నిర్మాత మాత్రం కేవలం పెట్టుబడిని రాబట్టుకుని, లాభం కోసం, ఎలాంటి దృశ్యాలకు ఉంటాలి, ఎలాంటి సినిమా తీయాలి అనే వాటి మీదనే శ్రద్ధ శక్తులు కనపరుస్తాడు. మన దేశంలో సినిమా పాటల మీద మోజాగా ఉంది. అందుకనే పిక్చరంతా

బాగా లేకపోయినా వీనుల విందుగా నాలుగు పాటలుంటే సరి, నిర్మాత, దెబ్బ తినకండా బైట పడతాడు. ఈ రహస్యాన్ని, నిర్మాత లందరూ గ్రహించే ప్రతి సినిమాతోనూ, పాటలు చొప్పించటానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. హిందీ సినిమాలు తీయటం మహా కష్టం. దేశం మొత్తం మీద విడుదలవుతుంది కాబట్టి, ఆయా రాష్ట్రాల వారి అభిరుచులను మనస్సులో పెట్టుకుని, సినిమాను రూపొందించాలి. ఇతర భాషా చిత్రాలకు ఈ అవస్థ లేదు. ఏ నిర్మాత కూడా ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చుపెట్టి పిక్చర్ తీయాలని తపాతపా లాడడు. చాలా తక్కువ డబ్బుతో సినిమాలు తీయటానికి నిర్మాతలు చాలా మంది సంసిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ, అలాంటి వాటిని సాహసించి తీసుకోవటానికి, ముందుకు వచ్చే డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, ఎగ్జిబిటర్స్ చాలా తక్కువ. అందు వలనే పేరుపడ్డ నటి నటులకు డబ్బు ఎక్కువచ్చి 'స్టార్ వాల్వూ' ఉన్న పిక్చర్స్ తీయటానికే పూనుకోవలసి వస్తోంది. ఈ అభిప్రాయాలతో పాటు సినిమా పరిశ్రమ పట్ల, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చూపెట్టిన ఆదరాభిమానాలకు, కృతజ్ఞత కూడా వెలిబుచ్చారు.

అన్నట్లు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అంటే గరిష్ట పోజీ చూడండి

ఇంటింటి పజ్జాలు

ఆరుద్ర

6 ద్ర 7 డు

ఆనందరావుగారుండే ఇంటి నెంబరు పన్నెండు అందుకే వారి జీవితంలో సౌఖ్యాలు మొండు అబ్బాయిగారి కారు నెంబరు ఆరూ ఏడూ మూడూ నాలుగు అందుకే మలుపు తిరిగేటప్పుడు కీచు కీచు మూలుగు అని చెప్పాడు మునుపే సంఖ్యాశాస్త్రజ్ఞుడు ఆయన ఎప్పటికా మాటలాడే ఇంగితజ్ఞుడు మిలట్రీ లారీని గుద్దినా పాడవలేదు అబ్బాయిగారి కారు మీకు తెలుసా కారణం దాని నెంబరులో మొదటుంది ఆరు ఆనందరావుగారింట్లో ఎందుకుంటుంది పగలే చీకటి? అయ్యో తెలీదా పన్నెండులో ముందుండేది ఒకటి నిత్య నూతన కారణాలు చెప్పే న్యూమరాలజీ నిద్రలో కూడా నవ్వు తెప్పించే హ్యూమరాలజీ

చిన్న దెబ్బలను అశ్రద్ధ చేయకండి

బ్యాండ్-ఎయిడ్*

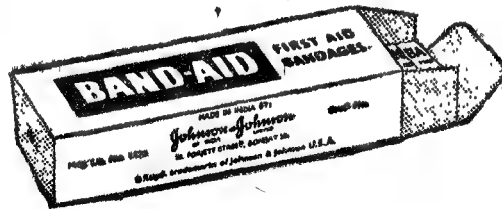
ప్రథమ చికిత్స పట్టీలను
ఉపయోగించండి

మీరు చిన్నవని భావించే కోతలను మరియు గాయములను అశ్రద్ధచేస్తే వాటితో ఎక్కువ చికాకులు కలగవచ్చును. కోతలకు మరియు గాయములకు బ్యాండ్ - ఎయిడ్ ప్రథమ చికిత్స పట్టీలను వేస్తే వాటికి కుత్రమైన ఆరోగ్యరక్షకమైన రక్షణ కలుగుతుంది. పూర్తిగా వాటర్ - ఫ్రూప్ వైన బ్యాండ్ - ఎయిడ్ ప్రథమ చికిత్స పట్టీలు ఏమిటో ఉండేలా ఒక్కొక్కటి విడివిడిగా ప్యాకుచేయబడినవి.

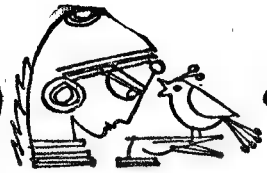
బ్యాండ్-ఎయిడ్

జాన్సన్ & జాన్సన్
ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్
30, ఫారెస్ట్ హిల్స్, బొంబాయి 26

JYU 2503

సరాగమాల వి.వి.కె.రంగాశాస్త్రి

క్రొంత మంది పతితలు అప్పుడప్పుడూ వ్రాస్తూ వచ్చారు పాత రికార్డులు కావాలంటే యెలా దొరుకుతాయని, నేను వెళ్ళినపుడు సుమారు ఒక వంద రికార్డులను కొని తెచ్చుకున్నాను. ఈ పాత వాటిలో చాలమట్టుకు యంగ్ ఇండియా, బుల్ బుల్ కంపెనీలవి. తక్కినవి కూడా స్వల్పంగా ఉన్నవి. పాతవని వీటిని ఉపేక్షించినవరం లేదు. “బాలరాజు”లో ఎస్కరలక్ష్మి పాడిన అపూర్వ గీతాలూ, “స్త్రీ సాహసం”లో సుబ్బరామన్ చేసిన అమర గీతాలూ, “రత్నమాల”లో భానుమతి పాడిన అతి సుందర గీతాలూ యంగ్ ఇండియా లోనివే. ఇక బుల్ బుల్ వి పాత హిందీ పాటలు, మెలోడీ కంపెనీ “హరిశ్చంద్ర”, “సొంత వూరు” మొదలైన చిత్రాల లోనివి. వీటిలో చాల చక్కని పాటలు ఉన్నాయి. ఈపై రికార్డులు కాకినాడ గిరి యెండ్ కంపెనీలోనూ, తెనాలి శ్రీనివాస స్టూడియోలోనూ, బందరు ఫ్లవర్ కంపెనీ లోనూ, విశాఖ వైజాగ్ యెంపోరియంలోనూ, గుడివాడ కృష్ణ ఫాస్ఫోలోనూ ఉన్నాయి. రద్దీ లేని సమయంలో వెళ్లి అడిగితే ఓపికతో చూపిస్తారు. కనీసం నాలుగైదన్నా మంచి దొరుకుతాయి తప్పక. ప్రయత్నించి చూడండి.

మరొక ముఖ్యమైన విషయం. నన్ను కొన్ని చోట్ల సన్మానించారనే వార్త కొన్ని పత్రికలలో పడినది. ఇందులో కొంచెం పొరపాటు జరిగినది. జరిగింది సన్మానసభలు కాదు. నేను పాతకులను కలుసుకోవడానికి కొందరు యేర్పరచిన సమావేశాలూ, అల్పవార విందులూ, వేళా పాళాలేకుండా వేడి పానీయాలు సేవించడాలు. వీటి గురించి వర్తమానం పత్రికలకు పంపినపుడు “రిసెన్స్” అనే ఆంగ్ల పదం వాడి ఉండటం దానిని కొందర సన్మానం అని అనువదించడం వలన జరిగిన తంతు ఇది అంతా.

సమావేశాలు తెనాలిలో నలునాలయ వారు, యువ సమాజ్ వారు యేర్పాటు చేశారు. మొదటి దానిలో నే నెన్నో రోజుల నుంచి కలుసుకోవాలని ఉవ్విళ్ళూరుతున్న అసమాన హాస్య నటి స్వరాజ్ లక్ష్మిని కలుసుకోవటం, ఆమె పాట వినటం జరిగింది. ఆ సంస్థ కార్య నిర్వాహక వర్గంలో ఒకరైన జాఫర్ సుమధురంగా దాశరథి గేయాన్ని ఒకటి వినిపించడం జరిగింది. ఈ సమావేశంలోనే నలుగురూ చెప్పుకునే తెనాలి రసికత్వం మూర్తీని వించిన ఒక వ్యక్తిని కలుసుకునే, మూలంతో పోటీ పడే, చివరికి వోడించడం వోడిపోయే అదృష్టం కలిగింది. అవును మరి శివునిపై జావళిలు వ్రాస్తే మరే మవుతుంది !

యువ సమాజ్ వారు యేర్పాటు చేసిన కలయిక ఇంకా “ఇన్ ఫార్మల్”గా జరిగింది. ఈ చోటనే యెంతో నిశితంగా సరాగమాలను— చదువుతున్న పతితులను కలుసుకో గలిగినా, ఇక్కడ ప్రసం

గాలు యేవీ జరగలేదు కానీ, పతితల ప్రశ్నలకు నేను జవాబు చెప్పడం ఒక ప్రశ్నోత్తర శీర్షికలాగా నడచింది. దీనిని నిర్వహించినది ఎన్. వి. చౌదరి.

ఏలూరులో సుమారు పదిహేను కళా సముఠాలు కలసి గెడ్డం ప్రభాకరరావు ఆధ్వర్యన, డాక్టర్ శంకర శిరామారావు అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. వీరి గురించి పాతకులు తెలుసుకోవలసినది చాలా ఉంది. సైవారం వ్రాస్తాను. ఈ సభకే నా ప్రియ తమ జానపద రచయితలతో ఒకరైన కొనకళ్ల వెంకటరత్నం (ముసురేసిందంటే సైన అనలేమతి పోతది మామా) వచ్చారు. కానీ వారితో అయిదు నిమిషాలు కూడ మాట్లాడటానికి వ్యవధి లేక పోయిందే అని చాలా నింతించాను.

గుంటూరులో సి. నారాయణరెడ్డి అభిమానులు ఒక నలుగురు నాపై (అవును వగలే వెన్నెల గురించే) దండెత్తారు. సామాన్యంగా కాదు. రూముకి తీసుకు వెళ్లి, తినడానికి ఫలహారం ఇచ్చి టీ త్రాగించి మరి. విద్యావంతులూ, వివేకవంతులూ అయిన వీరందరూ నాతో యేకీభవించారని చెప్పలేను గాని సి. నా. రే. అంటే అసూయతో వ్రాశానని అనుకోలేదు, సి. నారే పాటల్ని అందులో

ఒకరు ఒక పుస్తకంతో భద్ర పరుస్తున్నాడు. పాటతో బాటు నేను సరాగమాలలో “నా పేరు పెరియేరు” “మదన సుందర” వంటి అద్వితీయ గీతాల గురించి వ్రాసినది పొందు పరచాడు. అక్షణంలో చాల గర్వించాను. భర్త పూరి సుఖాపీతం గుర్తుకు వచ్చినది. పూలతో కలసిన నారే కూడ శిరో ధార్యమే గదా అని. లేకపోతే నాలుగు దశాబ్దాలైనా వచ్చే తరుగని ఆ రచన లెక్కడ, వారం వారం ఉబుసుపోకు వ్రాసే సరాగమాల యెక్కడ ? ?

గుప్త స్వరాలు :
మూగమనసులు చిత్రంలో మొదటి పరిచయం వాక్యాల పలికినది ఆత్రేయ. ఎంత మంది పాతకులు ఆ సంగతి కనిపెట్టారు ? ఆత్రేయ “అదర్శం”లో ఒక వేషం చేసిన విషయం కొంత మందికి తెలిసే ఉంటుంది.

నాలుగేళ్లుగా సినిమాలో పాడని ప్రఖ్యాత గాయకి బాలసరస్వతీదేవిచే మళ్ళీ పాడించటానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని అధికార వార్త.

‘దాగుడుమూతలు చిత్రం’లో యున్. టి. రామా రావు.

మొద్దా చిట్టిబాబు

“కాశీపట్నం చూడరబాబు...”

99

కాశీమందిరస్వర్ణగోపురం.

దాయకమయిన నవ్వు పురాణాలలో ఒకటి ఈ ముక్తి పురి. ఉత్తరంగా వరుణ, దక్షిణంగా అసి అనే రెండు నదుల మధ్య వెలసింది వారణాసి. గంగానది ఉత్తరంనుంచి దక్షిణంగా ప్రవహిస్తున్నా కాశీలో మాత్రం దక్షిణంనుంచి ఉత్తరంగా ప్రవహిస్తోంది. ఇదీ కాశీ గంగ ప్రత్యేకత.

మానవుడు కోరికల పుట్ట. ఆ కోరికలు తీరటానికని తీర్థయాత్రలు చేస్తాడు. దేవుళ్ళను కొలుస్తాడు. అయితే — అంతటి ప్రేయమైన కోరికలనూ కాశీలో వదిలి పెడతాడు. ఎక్కువ మక్కువయిన ఏదో ఒక పదార్థాన్ని కాశీలో పిడిగా పదలాలని నియమం.

తిరువతి వెంకన్నకు భక్తులు నీలాలు, నిలుపు దోపిడులు ఇస్తారు. గయలో పితురులకు తర్ఫు గాలు పదులుతారు. విశ్వనాథుడు వెలసిన గంగా తీరంలో జీవితాంతం గడవటానికి, జీవితాన్ని చాలించటానికి సిద్ధపడతారు. ‘కాశ్యాంతు మిదణా మ్యుక్తిః’ అని పెద్దల వాక్యం.

కాశీకి మనో నృణామని మరొక పేరు. పూర్వ కాలపు కాశీయాత్రను ‘దీమకాశీయాత్ర’ అన్నారు. గుంపులు గుంపులుగా బయల్దేరిన యాత్రికులు కాలినడకని సాగుతూ, మజిలీలు చేసుకుంటూ ఎప్పటికీ — ఎన్నటికీ చేరుకునే వారు. అలా వెళ్ళినవాళ్ళ మళ్ళీ తిరిగి వచ్చేదాకా నిమ్మకం లేదు. కాగా... కాశీకి వెళ్ళినవాళ్ళూ కాలికి వెళ్ళినవాళ్ళూ ఒకటి అనుకునేవారు. అయితే — అంత దూరం వెళ్ళలేక మాకు ‘గడవలోనే కాశీ’ అనుకుని తృప్తిపడే వాళ్ళూ ఉన్నారు.

సంస్కృత విద్యలకు కాశాచి ‘కాశీపట్నం. కాశీ పండితులంటే పూర్వం ఎంతో గౌరవం. మరస్వతిని ప్రవస్తుం చేసుకున్న ఈ పట్నంలో ఈ నాడు బనారస్ హిందూ యూనివర్సిటీ సొనం

—ఫిట్ : జితేంద్ర ఆగ్రవాల్.

గంగా తరంగ రమణీయ జటాకలాపం
గారి విరంజర విభూషిత నామ సాగవం
నారాయణప్రియ మనంగ మదాపహారం
వారాణసి పురపతిం భజ విశ్వనాథమ్.
కాశీవతి విశ్వనాథుడు, ఆయన సతి అష్ట పూర్వ, ఆమె సవతి దుర్గాంబ. వీరి బిడ్డడు డుంతి గణపతి. నాహనం నందీశ్వరుడు. వీరికి తోడు భైరవుడు. పిరందరూ వెలసిన నగరం కాశీకాపురం.

“అయోధ్యా మధురా మాయా
కాశీ కాంచీ అవంతికా
.. పురీద్వారవతీ ... ” అనే మోక్ష

కాశీలో బిర్లాలు కడుతున్న ఒక దేవాలయం.

—ఫిట్ : జితేంద్ర ఆగ్రవాల్.

అంధనవిశ్రవాంశు

విర్రురూపుకుంది. భారతీయ గురుకుల పద్ధతిలో విద్యలు వేర్వేరుం ఇక్కడి ప్రత్యేకత. విశ్వ విద్యాలయం అవరణలో మాలవ్యాజీ నిర్మించిన పేద శివాలయం చూసి తిరలి.

హిందూ, బౌద్ధ, మహమ్మదీయ మతాలు వర్తిల్లిన నగరం వారణాసి. మన పురాణాల్లో హిందూ కాలేజీ ప్రశంస అడుగుడుగునా అగు పిస్తుంది. బుద్ధ భగవానుడు తన అంబుడుగురు శిష్యులకూ ధర్మోపదేశం చేసిన మృగదావం— సార నాథ్— ఇక్కడికి దగ్గరే ఉంది. మన అత్యంత వక్రం సంచార గుర్తూ ఇక్కడివే. బుద్ధ జాతిక కథలు— ఫలానా రజ కాశీపగరాన్ని పాలించే అబ్బుడు — అంటూ ప్రారంభమవుతాయి.

విశ్వనాథాలయాన్ని ఆనుకుని మసీదు ఒకటుంది. నిజం చెప్పాలంటే— ఈ మసీదు పూర్వం విశ్వేశ్వరుడి గుడి. ఔరంగజేబు కాలంలో— హిందూ మతానికి ఆవధించిన ఆ నాడు— మన విస్తృత గుడి మసీదుగా మారింది. అప్పుడు విశ్వేశ్వరుడు పక్కనున్న నూతిలో దాక్కున్నాట్ట! ఆ నాడు కాశీవతిని కాపాడిన ఆ సుయ్యే జ్ఞానవాసి. జ్ఞాన వాసిలోని తిర్యాన్ని పవిత్రంగా భావిస్తారు యూరేలికులు.

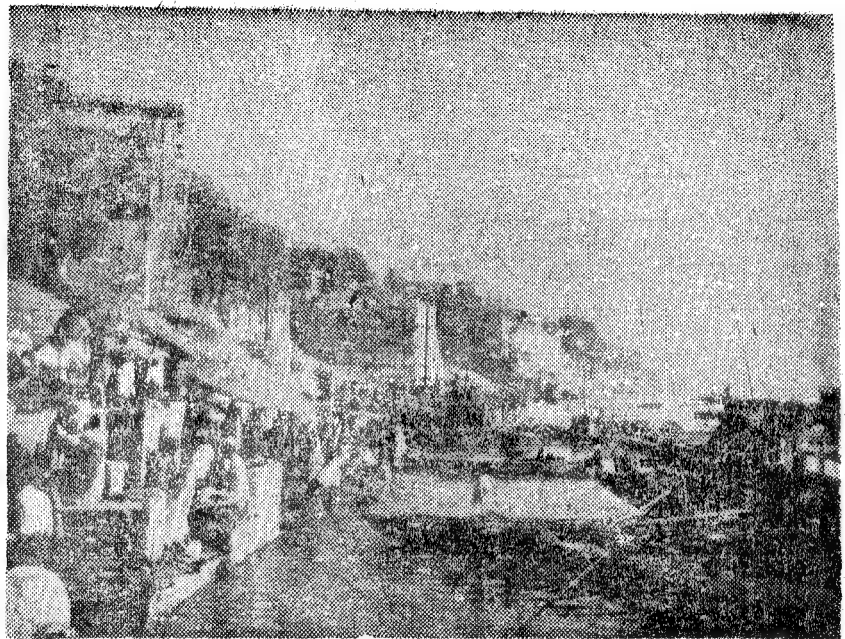
కాశీలో ఎక్కడ చూసినా శివలింగాలే! ఎటు చూసినా శివాలయాలే! ఏ ఘట్టంలో స్నానం చేసి నీ మారాన్ని విశ్వనాథుడి దర్శనానికి బయల్దేరినా ఈ లింగాలూ, అలయాలూ మనకి అడుగుడుగునా అగుపిస్తాయి. లెక్క ప్రకారం వారణాసిలో మతాలు 360, తీర్థాలు 360. ముఖ్య లింగాలు 360. కానీ, ఈ నాడు మనకు పీటలో కొన్ని మాత్రమే కనబడతాయి.

గంగానది పాడుగునా కలకల్లాడుతూ మనల్ని అహ్వనించే ఘట్టాలలో— కేదార, మణిక్గిరి, దశాశ్వ మేధ, హరిశ్చంద్ర, హిమమాన్, అహల్యాబాయి ఘట్టాలు దర్శించి తీరవలసినవి. ఇవి ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క పురాణ కథను, పూర్వ గాథను వెనవేసు కుని ఉన్నాయి. ఇటువంటి పవిత్ర భాగీరథీ తీరంలో

మందిరాలన్నీ మూర్తి కట్టిన ఔరంగ జేబు మసీదు.

— ఎ. బి. జి. శరణంద్ర ఆగ్రవాల్.

నిరంతరం యాత్రికులతో కిటకిటలాడే వారణాసి స్నానఘట్టాలు.

— పోల్ : పి. పి. అప్పారావు

తనువు చాలించాలని ప్రతి ప్రాణీ ఉబలాట వడ లుతో వింతలేదు.

‘వదునాకండు విధముల

ప్రణమితెక్కు

వెలయు బంగారండు గనుపుల

విల్పి వల్పు,

గర్భ హాత విత్త

విఖ్యాతి మెరయు

కాశీలో మేను దొరగిన

రకె వ పేజీ చూడండి

కా శీ లో నా లు గు ఘ ట్టాలు !

○ విష్ణుమూర్తి తన చక్రంతో ఒక కోనేటిని తవ్వాడు. తప్పి ఆ కష్టం వల్ల పంటని పట్టిన చెరువులో ఆ కోనేటిని నింపాడు. ఏటి వడ్డన కూచుని ఈశ్వరుణ్ణి గురించి తపస్సు చేశాడు. శివుడు ప్రత్యక్షమై కోనేటిలోకి తొంగి చూస్తూ ఉండగా ఆయన కర్మాభరణం ఒకటి అందులో జారిపడింది. కాశీలోని మణిక్గిరి ఘట్టమే కేశవుడు నిర్మించిన ఆ కోనేరు.

*

*

*

○ ‘నేను గొప్ప అంటే నేను గొప్ప’ అని బ్రహ్మదేవుడూ వరమేశ్వరుడూ ఒకసారి తగాదా వచ్చారు. ఈశ్వరుడు భైరవుణ్ణి సృష్టించి బ్రహ్మదేవుడి ఇదో తలకాయ తెగ్గంటించాడు. అయితే తెగవడ్డ ఆ తలకాయ భైరవుడి చేతిని అంటుకుని వూడి వచ్చింది కాదు. విష్ణుమూర్తి సలహా ప్రకారం ఆ కపాలాన్ని కాశీలో పాతిపెట్టాడు. అదే కపాల మోచన తీర్థం.

*

*

*

○ కాశీ నగరాన్ని ఒకప్పుడు దివోదాసుడు పరిపాలించాడు. అతన్ని రాజ్యం నుంచి తొలగించ మని సూర్యుణ్ణి నియమించాడు, వరమ శివుడు. దివోదాసుణ్ణి పదభిష్టుణ్ణి చేయటానికి సూర్యుడు లోలార్క, ఉదయార్క మొదలయిన రూపాలతో కాశీలో కాచుకుని ఉన్నాడు. ఈ లోలార్కాణ్ణి కాశీలో ఈ నాటికీ చూడవచ్చు.

*

*

*

○ కాశీ క్షేత్రంలో సులక్షణ అనే కన్య ఉండేది. ఆమెకు కన్యగండం ఉందని, ఆ వివరంతో ఆమె తిరిదండ్రులు కాలం చేశారు. తిరిదండ్రులు పోయారన్న దుఃఖంతో సులక్షణ సరవేశ్వరుణ్ణి గురించి తపస్సు చేసింది. అలా తపస్సు చేస్తూండగా ఒక వేక వచ్చి ఆమెతో చేరికగా వుంటూ వచ్చింది.

సులక్షణ తపస్సుకు మెచ్చి శివుడు ప్రత్యక్ష మయ్యాడు. వరం కోరుకోవాలంటే ‘దేవా! — ముంది మేకకి వరమియ్యండి. తరవాత నేను కోరుకుంటాను’ అంది.

ఆమె ధర్మ బుద్ధికి మెచ్చి ఈశ్వరుడు వాల్మీకికి వరాళా ప్రసాదించాడు.

వేక వరం పొందిన ఆ పవిత్రులం ‘బర్కరీ తీర్థం’ అనే పేరుతో కాశీలో మనల్ని పలకరిస్తుంది.

అకిటికె

గంవిందరాజు శ్రీనివాసమూర్తి

అప్పుడే డాక్టరు వచ్చి ఇంజక్షను ఇచ్చి వెళ్ళాడు.

“చక్కల కుర్చీ”లో కూర్చుని ఉన్న ఆనందరావు కాళ్ళమీదకు దుప్పటి లాక్కున్నాడు. సగం తాగి వదలి పెట్టిన కాఫీ మళ్ళా తాగాని ప్రయత్నించాడు. కాని అది అప్పటికే చల్లారిపోయింది.

“అమ్మా, కొంచెం కాఫీ ఇవ్వు.” వంటింట్లోకి జేకేశాడు.

“అలాగే నాయినా” —వంటింట్లోంచి అమ్మ కంఠం.

వీల్ ఛేర్ లాక్కుంటూ పుస్తకాల ర్యాక్ వద్దకు వెళ్ళాడు. ‘క్రైమ్ అండ్ పనిష్మెంటు’ ఇవతలకు తీశాడు. అప్పటికది రెండు మార్లు చదివాడు. అం నా, మళ్ళా చదవాలనిపిస్తుందటడికి. అప్పటికప్పుడే నవ లో నమగ్నమై పోయాడు. అమ్మ కాఫీ తెచ్చి ఇచ్చి

నప్పుడు గాని, కాఫీ అడిగిన మాట గుర్తుకు రాలేదట డికి.

కాఫీ తాగుతూ “డాక్టరు ఏమన్నాడమ్మా?” అన డిగాడు.

“త్వరలో నయం అవుతుందన్నాడు నాయినా. మరేమీ కంగారు పడకండన్నాడు.”

“నువ్వు నమ్మావా అమ్మా”.

ఒక్క క్షణం అతడి ముఖంలో చిరునవ్వు ఉద యించి వెంటనే అంతర్ధానమయింది.

అమ్మ లోనికేవలతూ పదిహేడు చెంగు నోటికడ్డం పెట్టుకోవడం అతను గమనించక పోలేడు.

* * *

ఇవాల్కిది ఆరో రోజు.

విశాఖ వల్లం పెద్ద ఆస్పిటల్ లో గడిపిన ఆరు

నెలలూ ఆరు యుగాలయినా, ఈ ఆరు రోజులు ఆరు క్షణాలా దొర్లి పోయాయి. స్వంత ఇంటి మహత్వం అటువంటిది. ఇక్కడకు మళ్ళా తిరిగి వస్తానని అతడు ఏనాడూ గ్రాహించలేదు— అందుకే అతని ఆనందానికి అవధి లేదు.

నవల వశో పెట్టుకొని కుర్చీ జరుపుకుంటూ పరంధాలోకి వచ్చాడు. తోటమాలి మొక్కలకు నీరు పెడుతున్నాడు. గోడ పక్కని మందార పువ్వులు గర్వంగా ఊగిసలాడుతున్నాయి. దొడ్డంతా కమ్మటి మట్టి వాసన వెదజల్లు తూంది—

ఆకాశంకేసి చూశాడు.

మబ్బలన్నీ చెల్లా చెదురుగా పరుగెడుతున్నాయి.

అలా చూస్తూ సాయంత్రాలు గడిపేయగలడు. మధ్యాహ్నం మాత్రం గదిలో బంధించబడ్డ ఖైదీలా అనుపిస్తుందటడికి.

చిన్న నాడు స్కూల్లో ఫుల్ బాల్ ఆటలో మొదటి బహుమతి గెల్చుకున్న తన కాలికేసి చూసుకున్నాడు. అది ఈ నాడు సగం మాత్రమే మిగిలి పోయింది. మిగతా సగం కూడా పోవచ్చు. డాక్టర్ల మాటల మీద అతడికి ఎంత మాత్రం నమ్మకం లేదు. వాళ్ళు నమ్మించి గొంతు కోస్తారని అతడివిశ్వాసం.

విశాఖ వల్లంలో ఫీఫ్ సర్జను అనలా మరి, “నీ కేం భయం లేదు. మామూలుగానే నడుస్తావ్” అని ‘ఏదీ అతడి మాట నిజమయితే సగంకాలేమయింది? ఈ డాక్టరు కబుర్లు అంతే’—

పిట్టలు గూటికి చేరుకుంటున్నాయ్— వాటి జీవితమే హాయి. వాటికి డాక్టర్ల బాధ లేదు. తనను మానవ జన్మ ఎత్తించిన భగవంతుడ్ని కోవగించుకు న్నాడు ఒక్క క్షణం. నిట్టూర్చి మళ్ళా నవలలో మునిగి పోయాడు.

రాత్రి ఎనిమిదయింది. గదిలో టేబిల్ మీద అన్నం వడ్డించి కేకేసింది అమ్మ.

అతడు భోంచేస్తున్నంత సేపూ అమ్మ కంట తడి పెట్టు పెట్టుకుంటూనే ఉంటుంది—అది సహించలేదతడు.

“ఒక కవి ఏమన్నాడో తెలుసా అమ్మా?—‘ఒక కాలువిరిగితే రెండు కాళ్ళూ విరగలేదని సంతోషించు’ అని. నాకేం అమ్మా, ఇంకో కాలు ఉంది—పైగా నువ్వున్నావ్.”

అమ్మ వలన అ విధించి. అతడి ముఖం మాత్రం ప్రకౌంతంగా ఉంది. అమ్మ ఏడుపు అతడికి అలవాటే.

“అదే వద్దంది అమ్మా! భగవంతుడికి ఏ నాడో అవచారం చేశాను. పూరికే అతడు నామీద కక్ష పెట్టుకోడుగా.”

అమ్మ లోనలకు వెళ్లి పోయింది.

ఆనందరావుకు తను ఎరుగున్నంత సరకూ తండ్రి గుర్తు లేదు. తన చిన్న నాడే ఆయన ఇహలోకం చాలించాడు. అప్పటినుండి అమ్మే తనకు సర్వస్వం అయింది. ఆమెకు ఈ ఆనందం కూడా లేకుండా ఈ లోనం తనకు దండు కలిగిందాడో భగవంతుడు! ఏదో అవచారం చేసే ఉంటాడు.

రాత్రి బాగా పొద్దు పోయాక కాని నిద్ర పట్టదు ఆనందరావుకి. ఏ పదకొండో అయితే గాని ఆ కుర్చీ వదిలి పక్క మీదకు చేరలేదు. పక్కమీద నడుం వాల్చి కిటికీలోంచి కనుపిస్తున్న నక్షత్రాలను, లెక్క పెట్టి లెక్క కుదరక ఏ అర్ధరాత్రి తో కునుకు పడు

తుంది—ఒక సంవత్సరంగా ఈ అలవాటు మారలేదటడికి.

* * *

మైరొజా ప్రొద్దుట బాఫ్ బాగ్ పేరు తీసుకుని గదిలోనే కిటికీపై కుర్చీ జరుపుకున్నాడు ఆనందరావు. మరో రెండు నిమిషాల్లో అతడి దృష్టి వాకర్నించింది పక్కంటి కిటికీ—మవ్వల వెనక్కి బొట్టు పెట్టుకుంటున్న ఒక అందమయిన ముఖం!

మరో మాట అటే చూశాడు. నల్లటి చువ్వల వెనక్కి బొట్టు పెట్టుకుంటున్న అందమైన తెల్లటి ముఖం. క్షణంలో మాయమైంది. అవతల గడంతా చీకట్లైంది!

వెళ్ళగా నవ్వుకుని వార్తల్లో మునిగి పోయాడు ఆనందరావు.

ఆ రోజు సాయంత్రమే ఆ ముఖం మళ్ళా క్షణ మూతం కనుపించి అదృశ్యమైంది. మైరొజా ప్రొద్దుటా అంతే.

మధ్యాహ్నం అమ్మని అడిగాడు—పక్కంటి నవ రసం?—

“ఎవరో నాయినా, రిక్తర్లు తాసిల్దారుగారట. మూడు రోజుగాయే అద్దెకొచ్చారు.” అంది.

అంతకు ముందు మూడు నెల్లగా ■ ఇల్లు ఖాళీగా ఉంది అతడు ఎగతాడు.

తర్వాత వారం రోజుల్లోనూ పది పన్నెండుసార్లు ఆ ముఖం కనిపించిందటడికి. కనుపించిన ఒక్క క్షణంలోనూ అతడి పళ్ళు గగుర్పడిచేది. ఆ గగుర్పాటుకే మళ్ళీ సాయంత్రం దాకా నిశ్చింతించేవాడు. ఒక్కోమాట నిరాశ పడేవాడు. ఒక్కోమాట ఒకే నిమిషంలో రెండు మూడు మాట్లాడు పళ్ళు గగుర్పడిచేది.

పదిహేను రోజుల్లో నవలకు చదవటం పూర్తిగా మరిచి పోగలిగాడు—ఆ ముఖం—నక్షత్రాలు ఇవే అతడికి హాయిని ఇస్తున్నాయ్.

డాక్టరు ఇంజక్షన్లకు మరుగున్నావు పోటు కూడ మరుక్షణమే పోతున్నది—ఆ కిటికీ హాయినిస్తున్నదటడికి.

ఒక రోజు డాక్టరు అమ్మతో “రాభంలేదు. మళ్ళీ ఎగ బెట్టింది. మద్రాసుకు తీసుకెళ్ళండి” అనడం విన్నాడు.

మిగతా నగం పోయేందుకేగా—

మద్రాసునుంచి తిరిగి రాసికుండా చేయమని మనస్సులోనే భగవంతుడికి నమస్కారం చేసుకున్నాడు. “మద్రాసు వెళ్ళాలంటున్నారు. డాక్టరుగారు” అమ్మ అన్నమాట తనకు వినిపించినా మాట్లాడ లేకపోయాడు.

మూడు రోజుల తర్వాత మద్రాసుకు బయలుదేరాడు ఆనందరావు. అమ్మ కావలసిన సామానంతా పర్చింది. బయలుదేరేముందు ఆ కిటికీ వంక చూశాడు. కానీ ఆ ముఖంమాత్రం కనుపించలేదు. అతడి హృదయం బరువెక్కింది. కానీ వెళ్ళటం తప్పలేదు.

* * *

ఆరేళ్ళ తర్వాత కాలిలో మరికొంత భాగాన్ని మద్రాసుకు అర్పించి చేరి తిరిగి నవ్వులం చేరుకున్నాడు ఆనందరావు.

ఇంట్లో అడుగు బెట్టినవెంటనే ఆత్మతగా ఆ కిటికీనే వెళ్ళాడు. అప్పటికప్పుడే ఆ ముఖం

కనుపిస్తే చాపోగుండునని అతడి మనసు ఉబలాట పడుతున్నది. అప్పుడు కానీ అతడికి తెలిసిరాలేదు. — తాను అత్యంత స్త్రీతీవ్రదంగా హృదయంలో దాచుకున్న వస్తువుల్లో ■ ముఖం ఒకటని—లేకపోతే తనకా ఆత్మత ఎందుకు?

■ సాయంత్రంకూడ ఆమె కనుపించలేదు. మైరొజా అంతే—అలాగే మూడు రోజులు గడచి పోయినై. నవ్వంతా కళ్ళు చేసుకుంటున్నాడు, కానీ ఆమె కనుపించటంలేదు.

అమ్మ కాఫీతెచ్చి టేబిల్ మీద పెడుతూంటే అడిగాడు. ‘అమ్మా పక్కంటిలో ఓ అమ్మాయి కనుపిస్తూండేది?—ఆమె ఇప్పుడు ఇక్కడ లేదా?’ అని—ఈ విషయం అడిగేందుకు అతడి కెంత సిగ్గుపడినా!

అమ్మ నవ్వింది. ‘ఆ అమ్మాయి తాసిల్దారు గారి మూడో అమ్మాయి. రెండు నెల్లకితం పెళ్ళయి అత్తారింటికి వెళ్ళిందట!’

ఆపైన అమ్మ ఏంవెప్పిందో అతడికి వినపడలేదు. కుర్చీలో అలాగే వెనక్కువారి పోయాడు.

అరగంట తర్వాత వెనుదిగి పుస్తకాల రాక్ పద్దకు చేరాడు. ఏ పుస్తకమూ ఇవతలకు లీయబుద్ధి పుట్టలేదు. ‘పేరు చదవబోయి విసుగుతో నిలిచి టేబుల్ మీద పడేశాడు. కిటికీలోని పూలకుండీలోని పువ్వు కోయబోయి కుండునే కింద పడేశాడు. ఎందుకో అతడి మనసు మనసులో లేదు. వరండాలోకి వచ్చినా అతడి మనసు ఈ లోకంలోకి రాలేదు.

తోటమాలి అప్పుడే మొక్కలకు నీరుపెడుతున్నాడు. గోడపక్కని మందార పూవుల కళా విహీనంగా పూగినలాడుతున్నాయి. దొడ్డంతా ఆవిరి ప్రసరిస్తున్నది. ఆకాశంలోని మబ్బులన్నీ భయంతో పరుగెడుతున్నాయి.

అమ్మ దొడ్లకి వచ్చింది. ఇన్ని మందార పువ్వులు కోసి వల్లో పోసుకుని తోనకెడుతున్నది.

‘అంటే అమ్మా, ఆ అమ్మాయి తిరిగి రాదా?’

అమ్మ నవ్వుకి అంతులేదు—ఆ అన్నపులో జాలి కూడ మిళితమై యుంది.

‘అదేం ప్రశ్న నాయనా పెళ్ళయింతర్వాత ఆమె భర్త ఇష్టం.’

‘పూహా,’ అనగలిగాడు.

తనకు ప్రసాదించిన ఈ కొద్ది ఆనందాన్నికూడ లాక్కుపోయిన భగవంతుడికి రూఢిగ తనమీద కక్ష అని నిర్ణయించుకున్నాడు.

* * *

ఈసారి అతడు వేలూరు ఆస్పత్రికి వెళ్ళి రావలసి వచ్చింది. మూడు నెలలకు తిరిగి నవ్వులం చేరుకున్నాడు. ఇప్పుడుమాత్రం కాలం యదా ప్రకారం గానే ఉన్నది. వేలూరు ఆస్పత్రిలో అతడికి గురి ఏర్పడ్డది. మొదలే అక్కడకు వెళ్ళి ఉంటే బాగుండేదేమో!

వచ్చిన రోజు రాత్రి భోంచేసి పడక మీదకు చేరి నక్షత్రాలను తేక్కపెడుతున్న సమయంలో పక్కంటి కిటికీలోంచి నవ్వులు వినిపించాయి. అందులో ఓ స్త్రీ కంఠం కూడ ఉంది. పడకమీంచి టర్నీలో అతిక్ష్మమీద కూర్చుని గజగబా కిటికీ కేసి వెళ్ళాడు. అవతల కిటికీ తలుపులు మూసి ఉన్నై. క్షణకానికీ నవ్వులమాత్రం వినపడ

తున్నై. ఎవరై యంటారు? ఆ స్త్రీ కంఠం ఎవరిది?—తాను ఎరిగిస్తూ అమ్మాయిదా?—లేక మరొకరినా?—మరి రెండో కంఠం ఎవరిది అతడి ప్రశ్నలకు సమాధానం దొరకలేదు. అప్పటి దాకా వినిపించిన నవ్వులు ఇహ వినపడనూ లేదు. అతడూ పక్కమీదకు మెల్లిగా చేరాడు.

పొద్దుట అమ్మ చెబితే కానీ తెలియలేదు. ఆ నవ్వులు తనకు కిటికీలో కనుపించే అమ్మాయి—ఆమె భర్త వీ నని. ఆమె, ఆమె భర్తా ఇక్కడకు వచ్చి నెలరోజులయిందట. ఈ మాటలు వింటూంటే అతడి హృదయం కెరటంతా ఉరికింది; విహంగంతా విహరించింది.

■ క్షణం నుంచీ ఆ కిటికీ నైపు నుంచీ దృష్టి మరలించలేక పోతున్నాడు. ఆమె ఏ నిమిషానైనా కనుపించవచ్చు. విహారం అయి తర్వాత ఆమె ముఖంలోని మార్పును చూడాలని అతడి మనసు ఉప్పెళ్ళూరుతున్నది.

మధ్యాహ్నం మాత్రం లీలామాత్రంగా కనుపించి. అతడి హృదయంలో దీపం వెలిగింది మాయమైంది. సాయంత్రమూ అంతే!

రాత్రి మాత్రం తాను నక్షత్రాల తేక్కలో సతమత మాతూంటే పక్కంటి కిటికీలోంచి సంగీతంలా నవ్వులు వినిపించేవి. మధ్య మధ్య భయంకరమైన నిశ్శబ్దం. మళ్ళీ అవే నవ్వులు—లోకం యావత్తూ నవ్వుతున్నట్టు అనిపించిందటడికి.

రోజులు నిమిషాల్లా వార్చిపోతున్నై. కాలి బాధ అతడికి తెలియటంలేదు. ఇంజెక్షన్లు మరుకు అనలు తెలియటంలేదు. ఆమె నవ్వులో అతడికి జీవితం మూడు పూవులూ, ఆరు కాయలైంది. దొడ్లలోని మందారాన్ని కై పెక్కి విలాసంగా పూగినలాడుతున్నాయి. ఎక్కడనుంచి వచ్చిందో ఈ హాయి!—జీవితం అంటే తీయని కలగా పరిణమించిందటడికి.

అతడి ముఖంలోని ప్రశాంతతకు అమ్మ అబ్బురపడుతున్నది. అప్రమత్తంగా ‘పిచ్చి నాయన’ అనుకుంటుంది.

ఒకరోజు అర్ధరాత్రి, ఎంత వేసకాలం అయినా అలవాటు ప్రకారం గదిలోనే పడుకుంటానని పట్టుబట్టాడు ఆనందరావు.

“ఉక్క పొయ్యదురా నాయనా?”

‘ఫాన్ ఉందిగా.’

అమ్మ ఇహ మాట్లాడలేదు. అతడి ఇష్ట ప్రకారమే గదిలో పడుకున్నాడు.

రాత్రి పడకొండు ఆయుంటుంది.

అతడు తన గదిలో కిటికీ పక్కన చీకట్లో కుర్చీమీద కూర్చుని ఉన్నాడు. పది నిమిషాల్లో పక్కంటి కిటికీ బాల్కనీ తెరువబడింది. వెంటనే అతడికి కనుపించిన దృశ్యం అంతే ఇష్టం చేసింది. అదే—అదే అమ్మాయి, వేయి సూర్యుల కాంతితో వెలిగిపోతున్న ఆ అమ్మాయిని రెండవ వ్యక్తి బలంగా దగ్గరకు లాక్కుంటున్నాడు!

ఆనందరావు గజగజ పటికీపోయాడు. అతడి ముఖం సిగ్గుతో కుదించుకుపోయింది. ఇవతలకు

ద్రి4 వ పేజీ చూడండి

“ఓరేయ్! బాబిగా! ఈసారి లేవక పోతే నేనేలేటి కూర్చో బెడతాను. ఏమను కుంటున్నావో, గంటనుంచీ అరవలేక చస్తున్నాను— మల్లా మునుగు పెడుతున్నావా? కొంటి పెధవా! ... ఏడు దాటు తోందిరా! నేనిక వంటాగింటా చూసుకోవద్దా? లేచిరా! మొహం కడుక్కో. నీళ్లుపోస్తాను - లేస్తున్నావా?”

ఓ అరగంట నుంచీ అలాగే అరుస్తోంది శకుంతల ఉండి ఉండి. బిడారు నిముషాలకోసారి గది గుమ్మం దగ్గిరెళ్ళి కొడుకు వచ్చిందని మంచంపై తొంగి చూసి వెనక్కి వస్తోంది. ఏడేళ్ళ బాబిగాడికి పాద్యులు లేచి మొహం కడుక్కోవటం— నీళ్ళోనుకు బట్టలు మార్చటం— తిండి తిన గానే బడికి పోవటం— లాంటి కార్యక్రమం బొత్తిగా గిట్టనిది. వాళ్ళన్ను ఎంత అరుచుకుంటున్నా తనకి వట్టనట్టు, దుప్పటిగట్టి తెక్క పెడుతూ— దారాలు లాగి వేళ్ళకి చట్టుకుంటూ— అమ్మ వచ్చేస్తోన్న పడి విప్పిస్తే దుప్పట్లో దూరి కళ్ళు బిగించేస్తూ— ఏదో ఒకటి చేస్తూ గమ్మత్తుగా సాధ్యమైనంత ఎక్కువ కాలం మంచం మీద గడవటానికే ప్రయత్నిస్తుంటాడు. చివరి కెప్పటికో విగి పోయిన శకుంతల అట్ట కాడవట్టుకు రుస రుస లాడుతూ గదిలోకి వచ్చేస్తోంటే— “లేచి పోయావే అమ్మా!” అంటూ నవ్వేస్తూ మంచం దూకి ఎదురు పరుగెడతాడు— పాపం బాబిగా డెండుకైనా పరధ్యాన్నంగా ఉన్నప్పుడు ఆ ఫలితం కాస్తా ఏపు భరించటం కూడా కద్దు.

“ఏంరా ? లేవవురా ? నే వచ్చేదా ?” శకుంతల మళ్ళా కేక పెట్టింది. బాబిగాడు నెమ్మదిగా బుర్ర మీదికి దుప్పటి జరుపుకున్నాడు. ఎంతకీ ముపుత్రుడు లేచి వచ్చే జాడ లేకపోతే శకుంతల నిజంగానే అట్లకాడ వట్టుకు బయల్దేరింది వెనుకగా.

మ్యాన్. . . . మ్యాన్. . .
“ఎక్కడబ్బా ! తెల్లారినప్పట్నుంచీ ఇలాగే పిల్లి పిల్లలేవో అరుస్తోవుట్టు వినిస్తోంది. . .”
మ్యాన్. . . . మ్యాన్. . .

“బావుంది. కొట్టుగదిలో పిల్లిగాని ఈనిం దేవటి ఖర్మ” శకుంతల దారి కాస్తా కొట్టుగదికేసి మళ్ళింది. తలుపులు తెరిచి చూస్తే తోపలేం ఉన్నట్టు లేదు. — ఎందుకైనా మంచిదని... “ఇష్... ఇష్...” అంది తలుపుల మీద గట్టిగా కొడుతూ.

మ్యాన్. . . మ్యాన్. . . మ్యాన్. . .

ఆ అరుపులేవో నన్నగా కిటికీ వెనక నుంచి వినిస్తోన్నట్టుయింది.

“బాగానే ఉంది గోల. కంటికి కన్పించకుండా అరిచి చప్చేంటే ఎలా చచ్చేది?” విసుక్కుంటూ ఓ అడుగు ముందుకు వెసి కిటికీ రెక్క తీసిందో లేదో చెంగున దూకనే దూకిందో న్నల్లని... చక్కని, చిన్నారి పిల్లిపిల్ల — “మ్యాన్...”, కెప్పుమని

అరవబోయి తమాయించుకుంది శకుంతల— పిల్లలంటే ఆవిడ కేమంత ఇష్టం లేదు. సరి గదా పెద్ద పెద్ద పిల్లలంటే భయం కూడాను. గదిలోకి దూకుతూనే మ్యాన్— మ్యాన్.... అంటూ కంగారుగా కాస్త మేర తిరిగి వస్తుండగా నర్తిన బల్లకిందికి దూరబోయి బియ్యం బస్తా వెనక్కి పరిగెత్తింది పిల్లిపిల్ల.

నల్లగా నిగనిగ లాడుతూ.... రబ్బరు బొమ్మలా గెంతుతోన్న పిల్లిపిల్లని చూస్తే శకుంతలకి కాస్త ముచ్చటేసింది.

“ఓరేయ్! రామా ! నిన్నే రోయ్ ! పిల్లి పిల్ల వచ్చిందిరా ! పిల్లిపిల్ల, భలే ఉందిలే.... ఎంతకా నల్లగా.... బొద్దుగా ఎంత ముద్దొస్తోందనుకున్నావో లేచిరా ! లేచిరా ! నా మాట నమ్మక పోతే లేచివచ్చి నువ్వే చూడు....” శకుంతల అరుపులేనా పూర్తి కాకుండా హాజరై పోయాడు బాబిగాడు. అమ్మ మాట నమ్మటం అలా ఉండిపో వాడికే విప్పించింది పిల్లిపిల్ల అరుపు. దుప్పటి గిరవాటెట్టి మంచం వెనక్కితోసి ఒక్క గంటలో గది బయట పడి బాణంలా దూసుకొచ్చాడు—

“పిల్లిపిల్ల ! నిజంగానే ! ఏదీ ? ఏదీ ?.... ఎక్కడా ?”

“అదిగో ! ఆ బియ్యం బస్తా వెనక్కి దూరింది. అదే ఉంటుందిలే, నువ్వు నడు.”

మ్యాన్. . . మ్యాన్.

“నిజమేనే అమ్మా ! పిల్లిపిల్ల ! పిల్లిపిల్ల !” సంతోషం పట్టలేక గంతులేస్తూ బియ్యం బస్తా మీది కెక్కి నించున్నాడు బాబిగాడు.

మ్యాన్. . . . మ్యాన్. . .

“భలే ! భలే ! ఇక్కడే ఉంది. బస్తా వెనకాత లుంది.” దభిమని కిందికి ఉరికి— “పిల్లి ! దా ! మ్యాన్. . . మ్యాన్ ! బైటికిదా !” అంటూ పిల్లి పిల్లకి పిల్లి భాషలోనే స్వాగతం పల్కుతూ గోడ వారగా మోకాళ్ళ మీద ఒంగుని బస్తా వెనక్కి చేతులు పోనిచ్చాడు.

“ఓరేయ్ అల్లరి వెధవా ! ఆ మూలనేదైనా ఉండేను. అదే బైటికి కాస్తుంది. నువ్వువతలికిరా !” శ కుం త ల కొ డు కు ని వా రిం చే ప్రయత్నం చేసింది— మ్యాన్. . . మ్యాన్. . . అంటూ ఆ పిల్లి పిల్ల బాబిగాడి చేతులకి అంద కుండా తల బైటికి పెట్టి ఓ క్షణం కన్పించకుండా కన్పించి గోడవక్కగా జరిగి పీట కిందికి దూరింది.

“అమ్మా ! అమ్మా ! ఇదిగోనే ! పిల్లిపిల్ల.. ! పీటకింద ! పీట కింద !” ఉత్సాహం ఉరకలు వేస్తోంటే పీటకిందికి చూస్తూ బోర్లా వడు కున్నాడు.

“ఓరేయ్ ! అది ఎక్కడికి పో దు గా నీ నువ్వు బయటికి వడ. ఇంకా ఎప్పుడ్రా మొహం కడుగుతావో ?” బాబిగాడేమీ విప్పించుకునే స్థితిలో లేడు.

నన్నగా నల్లగా పిల్లిపిల్ల తోక కాస్త కన్పించే సరికి దాన్ని గట్టిగా పట్టుకుని బల్లరన బైటికి లాగాడు. — “ఆ దొరికిందే దొరికిందే ! పిల్లిపిల్ల, పిల్లిపిల్ల.”

“ఓరేయ్ ! అది కరుస్తుందేమో వదిలేయరా ! వదిలేయరా !” బాబిగాడు పిల్లిపిల్లని తన పాట్ల కానించుకుంటూంటే శకుంతల ఒళ్ళు జలదరిం

చింది— “భలే, బావుంది కదమ్మా ! అడుక్కు తాను. అడుక్కుతాను.” అంటూ పిల్లిపిల్ల పాట్ల కింద నొక్కి పాట్లకి అరుచుకొంటూ సగం జారిపోయిన లాగుతో అడ్డ దిడ్డంగా వ గెల్తుడు వరండాలోకి.

“ఇదేం గోలరా ? మంచం మీంచి లేస్తావూ పిల్లి పిల్ల సంగతి నీకు చెప్పాను. దానితో ఆట లేమిటి నీకు ? దాన్నక్కడ పోలేసి వస్తావా రావా ? మొహం ఇంకెప్పుడు కడుక్కుంటావోరా ?” శకుంతల కంఠకోష గాలిలో లినమై పోయింది.

“అమ్మా ! అమ్మా ! ఎంత ముద్దొస్తోందే పిల్లిపిల్ల ! కాస్తేపు అడుక్కుంటానే !” గారాం కుడున్నట్టు చూశాడు బాబిగాడు.

“కాస్తేపేం ఖర్మ ? మొహం కడుక్కుని కాస్త అన్నం తిని వెళ్లి కావల్సినంత సేపు అడుక్కో” —వాడనలు కదిలివస్తే చాలనిపించింది శకుంతలకి.

“పిల్లి పారిపోతుందేమోనే !”

“ఎలా పారిపోతుందిరా ? దానికి కిటికీ రెక్కలు రాదులే, ఉండని అలా.”

“నే నివ్వాలన్నం తిననే అమ్మా !”

“అహోరించావేలే కోతివెధవా ! ఇంకా వాగించా పంటే నీవు చిట్ల గొడతాను. దాన్నక్కడ వడేసి రావేం ?”

దిక్కుమొహం వేసుకుని నిలబడ్డాడు బాబి గాడు. పిల్లిపిల్లని మరి గట్టిగా పాట్లకి కర్చుకుని... మ్యాన్.... మ్యాన్....

“దాన్ని మరి అలా నొక్కెయ్యకు. చస్తుంది: అరుస్తోంది చూశావా ? వదిలేయ్. నేను చూస్తూంటా లే. నువ్వు మొహం కడుక్కురా. కాయితం ముక్కలో పళ్లపాడి వెసి ఉంచాను. తీసికెళ్ళు.

పిల్లి పిల్లని వదలటం బొత్తిగా ఇష్టం లేదు బాబిగాడికి. చేసేది లేక కొంచెం చేతులు నడలించాడు. సందుకోసం కాచుకున్న దానిలా దానంతటదే కిందికి దూకి... మ్యాన్... మ్యాన్... అంటూ పొయ్యి వెనక్కి ఎరిగెత్తింది పిల్లిపిల్ల.

“అమ్మా ! అమ్మా ! అది పొయ్యిలో పడి పోతుందేమోనే !” ఏడుపే రాబోయింది బాబి గాడికి.

“వడలేదురా ! దానికి సూత్రం తెలిదూ కాలిందని.”

పాపం దానికి నిజంగానే తెలిసట్టుంది నిప్ప నిజం. సరాసరి పొయ్యిలోకే దూర బోయింది పని మూతి కాలిందో ఏమో.... మ్యాన్....మ్యాన్ అంటూ కంగారుగా నీళ్ళబిందెలకేసి పరిగెత్తింది.

“అమ్మా ! పిల్లిపిల్లకి నిప్పుకాలి ఏడుస్తోందే !”

“నీ మొహం ! కాలితే మాత్రం దానికి లేక్కా ఏమిటి ? అదే పోతుంది.”

“ఇంకా ఎందుకే అలా అరుస్తోంది ?”

“అయ్యో నా ఖర్మ ! నువ్వు వెళ్లరా ! వెళ్లి మొహం కడుక్కుంటూ ఉండు. నీళ్ళ చల్లారి పోతున్నావ్, ఇంకా ఎప్పుడవి గుమ్మరించను ? బాబిగాడు ఓ అంగుళం మేరైనా కదల కుండా యధా ప్రకారం నించునే ఉన్నాడు— “నీళ్ళు నిన్ననే పోసుకున్నాను కదే !”

బాగానే కోపం వచ్చింది శకుంతలకి—

“నోరు పెట్టుకు అరుస్తోంటే నీతిలాగే ఉం టుందిలే— నింవో, నింవో అట్లకాడ తెచ్చి

చురుకు తగిలించానంటే నమగ్నమూ...కావున."

"అమ్మా ! అమ్మా ! పిల్లి పిల్లి పెరుగు లాగు గోదేవ్ ! పెరుగు.... పెరుగు." చచ్చట్లు పడ్డా గంతులేకాదు బాదిగాడు.

"అయ్యో ! అయ్యో ! నీకు పోయేకాలం రానా ! బువ్వక్కడ దాపరించావే వా ప్రాణానికి. పిల్లి రాడికి పెద్దాంకదాని మీగడ పెరుగు తీసి అట్టే పెట్టాను. మూతి పెట్టి నాకనే నాకావ్. ఉండు నీ పని చెప్తాను. కిటికీలోంచి గిరవాటెడలాను. ఇద్దరి తెగులూ కుదుర్తుంది. ఇంకావచ్చుతే పాల గిన్నె తొయ్యనే తోసేదానిని —"నిజంగానే శకుంతల పిల్లిపిల్లి మెడమీద తోలు పట్టుకు సాగిదీస్తూ కిటికీ నేపు నడవ బోయింది.

పూళ్ళన గోపెట్టాడు బాదిగాడు—
"అమ్మా ! అమ్మా ! దాన్ని పారెయ్యకే. పారెయ్యకే. నేను మొహం కడుక్కుంటానే. నీళ్ళ పోసుకుంటానే. అమ్మా ! పిల్లి పిల్లిని ఉంచవే.... నే నాడుకుంటానే."

"నిజంగా మొహం కడుక్కుంటావ్ కదూ ? అయితే తొందరగా వెళ్ళు." చేతిలో పిల్లిపిల్లిని అంత ఎత్తు నుంచే వదిలేసింది శకుంతల.

దబ్బున కిందపడి అయోమయంగా పొయ్యి కేసే పరిగెత్తింది పిల్లిపిల్లి.

"అమ్మా ! అది మల్లా పొయ్యిలో దూరి పోతోందే !"

"ఒరేయ్ ! ఇక నేను వాగలేను. ఇదిగో ! దాన్ని జాగ్రత్తగా దాస్తున్నాను. చూశావా ?" కూర గాయలన్నీ ఓ వారగా పోసి బుట్ట కాస్తా పిల్లి పిల్లి మీద బోర్లించింది శకుంతల.

"అమ్మా ! అది చచ్చిపోతుందేమోనే !"

"అది కాదు. నేను చస్తున్నాను ముందు.

మంచి అమ్మ

నిశ్చేపంలా దానికి గాలి వెళ్లేంటే ఎందుకు చస్తుంది ? తెగులా ? ఇంకా వెళ్లావేం ? బాతరూంకేసి ఒక్క పరుగు తీశాడు. బాది గాడు

"పామ్మయ్య ! ఇప్పటికీ కదిలాడు." అను కొంటూ వంకాయలు ముందు చేసుకు కూర్చుంది శకుంతల. ముక్కలు తరిగి కత్తిపేట ఎత్తులోంటే!

"అమ్మా ! బవలే, బవలే." అంటూ నీళ్ళ వోడుతోన్న ఒంటిలో రానే వచ్చేకాదు బాదిగాడు.

"అదేమిటా నువ్వే నీళ్ళ పోసేసుకున్నావా ? మొహం కడుక్కుంటూ ఉండరా ! నేను వేస్తేళ్ళ తెచ్చి నబ్బుతో రుద్ది పోస్తానని చెప్పరా ? రోజూ పోస్తోంటే ఎరగవూ ?— నీ కెండుకురా ఆ తొందర ? అసలు మొహం సరిగ్గా తోముకున్నావా?"

"నుబ్బరంగా కడుక్కున్నానే అమ్మా ! నేను నిజంగా నీళ్ళ పోసుకున్నానే !"

"ఎలాగో అభ్యోరించు. నీతో వాగలేను. నాక నలే ఆలశ్యమై పోతోంది.... ఇంకా ఎందుకలా మోడులా నిలబడ్డావు ? ఒళ్ళ తుడుచుకుని లాగు తొడుక్కోవేం ?"

లాగుతోనే ఒళ్ళ తుడిచేసుకుని తర్వాత తొడి గేసుకుని బుద్దిగా వచ్చి పీటవాల్చుకు కూర్చు న్నాడు బాదిగాడు.

"మ్యాన్ ! మ్యాన్...." బుట్టలోంచి అరు స్తోంది పిల్లిపిల్లి. శకుంతల బాదిగాడికి పెరుగు అన్నం కలిపి కలిపి దగ్గరికి తోసింది పళ్లెం.

"అమ్మా ! పిల్లిపిల్లి పెరుగు అన్నం తిం టుంది కదే ?"

"అలా తింటుంది. కంచం దగ్గర వెధవ ఎంగుళ్ళు పోశావంటే దొక్క వీరేస్తాను."

మ్యాన్— మ్యాన్.... అరుస్తో పిల్లిపిల్లి

బుట్ట ఎత్తుకోటానికి నానా అవస్థ వడుతోంది. ఆ బుట్ట కాస్త వెనక్కి జరిగి దాని పీక మీద పడింది. పాపం అది గింజుకుంటోంటే బాదిగాడు మరి పూరుకోలేక పోయాడు. ఛేగున పొయ్యి వెనక్కి యాకి పిల్లిపిల్లి మీది బుట్ట కాస్తా ఎత్తేసి పళ్ళ నూరుతూ కవీగా వాకిట్లోకి గిరవాటెట్టాడు. అవడలో చిక్కిన ఓ అనామక జీవిని రక్షించినంత క్షమాతో నిటారుగా నిలబడ్డాడు.

"అదేం పనిరా కోతివెదా ? పోనీ ఎత్తిన వాడిని పూరుకోక వివిలా గిరవాటెట్టటం ? ఇక చాలుగాని వెళ్లి కూర్చుని తిండి తిను."

పిల్లిపిల్లి మ్యాన్.... మ్యాన్.... అంటూ వచ్చి బాదిగాడి కాళ్ళపట్టా తిరిగింది. బాదిగాడు పీట దగ్గరికి నడుస్తోంటే అది కూడా నిస్వారి తోక ఉండలా చుట్టుకొంటూ వెనకే వచ్చి పీట కోడు కాసుకుని వడుకుంది— ఆ దృశ్యం చూసుకొంటూంటే బాదిగాడి సంతోషానికి పాదు లేకుండా పోయింది— తనంటే పిల్లిపిల్లికి చాలా ఇష్టం. తన వెనకే తిరుగుతూ పిల్లి భావలో వివిట్ చేస్తోంది కూడాను— పిల్లి పిల్లిను తను అచ్చంగా ఉంచేసుకుంటే.... ? తరుక్కున మెరిసిన వూరూ లాలాకు కాంతి బాదిగాడి మొహం నిండా ప్రకాశించింది— "అమ్మా ! అమ్మా ! ఈ పిల్లిపిల్లి అచ్చంగా నాదేనే ! దీన్ని నేను పెంచుకుంటానే !"

"భగవంతుడా ! ఇదెక్కడి గోలరా తండ్రి ! నేలన పోయేదాన్ని నెత్తిన రాసుకున్నాను."— శకుంతల వక్కాత్తాపంతో స్వగతం చెప్పుకుంది. బాదిగాడేం వినించుకోలేదు— వాడి ఆలోచనలూ గోపిగాడి పిల్లిబొమ్మ మీదికి పోయింది— వాడి బొమ్మ నంబీతో పెట్టి బల్లోకి తీసుకోచ్చి ఎంత మందికో చూపించాడు— మేషా రు కూడా పిల్లి బొమ్మ చూసి చాలా బావుందన్నారు.— మేడ్రాసు నుంచో కలకత్తా నుంచో వాళ్ళన్నయ్య తెచ్చి పెట్టాడటదాన్ని— వాడు దాన్ని అన్నన్న మామూ చూసుకొంటూ మురిసి పోవటమేను. నంబీతో దాచేసినా మల్లా ఎవరైనా వస్తోంటే గొప్పగా బయటికి తీసి అడిస్తూ కూర్చుంటాడు. "ఒక్క పారి ముట్టుకోనివ్వరా గోపీ !" అంటే కొంచెం ఒప్పుకున్నాడు గానీ కీ ఇచ్చి అరిపిస్తామంటే వద్దనేకాదు. వాడి బొమ్మ....

"ఒరేయ్ ! ఏవిలా కొంగ జవం ? కంచంలో చెయ్య పెట్టవేం ?" ఒక్క అరుపు అరిచింది శకుంతల. బాదిగాడు గబిబా రెండు ముద్దలు నోట్లో కుక్కేసుకున్నాడు— చలుక్కున గుర్తు వచ్చినట్లు వో ముద్ద తీసి పిల్లిపిల్లి ముందు వేళాడు కంచం వక్కాన— పిల్లిపిల్లి పెరుగు ముద్ద ఆత్రంగా నాకడోయి మూతి వెనక్కి లాక్కుంది మ్యాన్.... మ్యాన్.... అంటూ నేస్తం కేసి జాలిగా చూసింది.

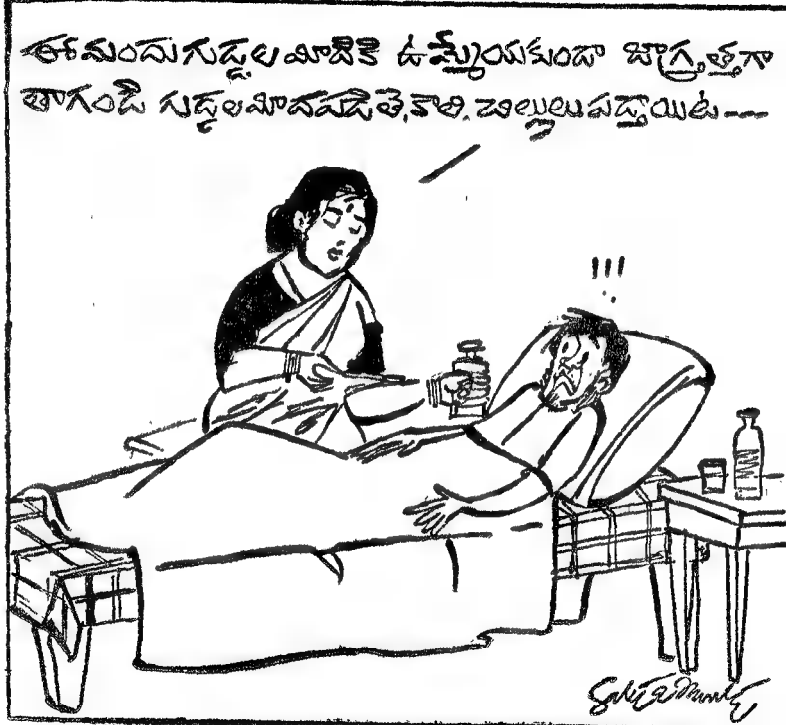
"ఏం ? నీకు వచ్చలేదూ ?" ప్రేమగా చూశాడు నేస్తం.

"అమ్మా ! పిల్లి పిల్లికి పెరుగు అన్నం వచ్చ లేదంటోందే ?"

"అహ ! నీకు చెప్పింది." కసురుకుంది శకుంతల.

పిల్లిపిల్లి శకుంతలకేసి చూసి మల్లా అరిచింది

"—మ్యాన్.... మ్యాన్...."

"అదిగో మ్యాన్ అంటోందే! ఆకలేస్తోందని చెప్తోందే?"

మహా విసుగొచ్చింది శకుంతలకి— "దాని గోరెండుకురా నీకూ? గబగబా తిండి తిని లేవరా! ఎనిమిదవతొంటే ఇంకా ఏం బడి.... ఏం చదువూ...." అంటూ సాగదీసుకొంది.

బాబిగాడు బిక్కు మొహం వేశాడు. పాపం పిల్లి పిల్లకి అంత ఆకలేస్తోంటే తనొక్కడే ఎలా తినేస్తాడేమిటి? నూనూ! తనకీ ఒడ్డు.

"ముద్ద ఎత్త వేరా?"

"తిన బుద్ధి కావటం లేదే"

శకుంతల కొడు మొహంలోకి దీర్ఘంగా చూసింది— "ఆ" అంటే ఏద్యేసేలా ఉన్నాడు— పిల్లిపిల్లి మోకాలు నిలవకుండా కంచం చుట్టూ తిరుగుతూ తెగ అరుస్తోంది— చెప్పద్దూ? శకుంతలకి కాస్త జాలి వేసింది— "అయ్యో పాపం! వసి ముండ. తల్లి దగ్గరవుంచి ఎలా తప్పించుకుందో! ఆకలేసి చస్తోంది లాగుంది" అనుకొంటూ ఓ పాత రేకుగిన్నె వెదికి కాసిన్ని పాలుపోసి పిల్లిపిల్లి ముందు పెట్టింది

"దాని ఆకలి పోతుందీలే. ఇక నువ్వు తిను."

పిల్లిపిల్లి పాలగిన్నెలో పెట్టిన మూతి ఎత్తకుండా చున్.... చున్.... మంటూ నాకేస్తోంటే బాబిగాడికి మహా ముచ్చటేసింది— గబ గబా రెండు పెరుగు ముద్దలు మింగేసరికి పిల్లిపిల్లి తలెత్తి మళ్ళా అరిచింది— "మ్యాన్.... మ్యాన్.."

పాల గిన్నెలో ఒక్క పాలబొట్టు కూడా మిగలేదు.

"అమ్మా! ఇంకాసిన్ని పాలు పోయ్యవే."

"ఇక చాలేరా! ఉన్నవన్నీ దానికే పోసేస్తే ఎలా? రాత్రికి పెరుగో?"

"మ్యాన్ మ్యాన్" పిల్లి పిల్లి నేస్తంకేసి చూసింది దీనంగా.

"అమ్మా! దానికి కడుపు నిండ లేదేమోనే!"

"అనలు నిండనే కూడదురా! అబ్బి చేసి చస్తుంది."

నమ్మకం కలుగలేదు బాబిగాడికి. ఆకలి తీరే వరకూ కడుపునిండా తినద్దూ? నిండేతే జబ్బు చేస్తుందా? అంతా వుత్తదే! "పోనీ రాత్రికి నేను పెరుగు వేసుకోనే! నిజంగా వేసుకోనే! కాసిన్ని పాలు పిల్లి పిల్లకి పోయ్యవే. అమ్మా!" దీనంగా అడుగు తొప్పు కాడుకుతేసి చిత్రంగా చూసింది శకుంతల "ఇదేం చోడ్డం రా? నీ పేమలూ నువ్వునూ." విసుక్కొంటూ పుగ్గి న్నెడు పాలు మళ్ళా రేకు గిన్నెలో ఒంచింది. — నాలుగు బొట్లూ నాకేసి మళ్ళా తలెత్తి అరిచింది పిల్లిపిల్లి "మ్యాన్....."

"మ్యాన్ లేదు. గీవ్ లేదు.... నోరు మూసుకుపో వెల్లి చితగొడతాను." పిల్లిపిల్లిని అలా తిట్టడం బాబిగాడికి చాలా కష్టం వేసింది. పాపం దాని ఆకలి కూడా సరిగ్గా తీరలేదు. — మరేం చేయలేక చలుక్కున గ్లాసుడు నీళ్ళూ చేతిమీద ఒంచేసుకుని లేచి పోయాడు. "అయ్యో! అయ్యో! అదేం తిండిరా? ఇవ్వాళ నీకేం వచ్చిందిరా?" అంటూ వెల్లి నోరూ బాదుకుంది శకుంతల. తనని కాదే అప్పట్ను పిల్లి పిల్లని ఎగరేసి ఎత్తుకుని గదిలోకి పరుగెత్తాడు

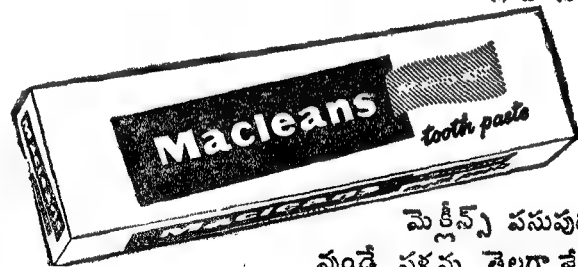
49 ■ పేజీ చూడండి

ఆ అధిక తెలుపును చూడండి! మెక్లీన్స్ వల్లనే

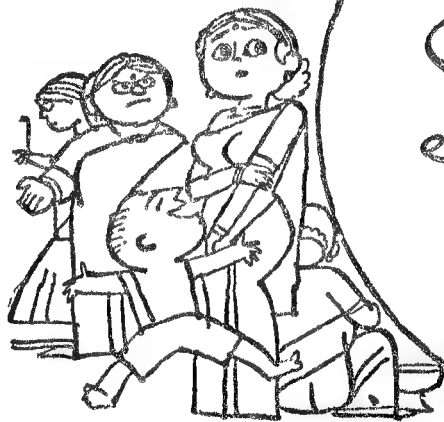

ఇట్లు శోధించి చూడండి

1. మీ నాలుకకొనతో మీ వల్లమీదకడమండి, జిగటగా అంటుచున్న బొర తగులుచున్నదా?
2. ఇప్పుడు బ్రష్ తో తొమండి, మీరు చని చూపునట్టి జలదరించే పరిశుభ్రతగల దుది మెక్లీన్స్ వనిచేయుచున్నదనుటకు విదర్శనం...మీ వల్లను శుభ్రపరచుచున్నది, కాపాడుచున్నది, తెల్లగాజేయుచున్నది.
3. అధిక శుభ్రతను గమనించండి...అధిక తెలుపును చూడండి! మెక్లీన్స్ వల్లనే.

మెక్లీన్స్ పసుపురంగుగా
వుండే వల్లను తెల్లగా జేయును.

సమిష్టి కుటుంబాలవల్ల స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం తగ్గిపోతున్నదా?

—•—
సోమని శ్రేష్ఠమూర్తి

సమిష్టి కుటుంబాలవల్ల స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం తగ్గిపోతున్నదా? ఇదీ ప్రశ్న! ఈ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పడానికి ప్రయత్నించేముందు, “స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం, స్త్రీ; ఈ రెండింటి మేళవింపూ” వీటిని గురించి ఒక నిర్దుష్టాభిప్రాయానికి రావడం అవసరం. వాటిని గురించి ఒక అభిప్రాయ మంటూ స్పష్టంగా కలిగితే, సమిష్టి కుటుంబంలోని స్త్రీకీ, స్వాతంత్ర్యా నికీ ఉన్న సంబంధ మేమిటో దానంతటదే తేలిపోవచ్చు.

స్త్రీలందరినీ ఒకే గుంపుకి చెప్పి, ఈ గుంపు కంటటికీ ఏ మాత్రావ్వయినా, పట్టిద్దామనుకో కూడదు. స్థూలంగా తరగతుల వారిగా విభజించ దలచుకుంటే స్త్రీలందరినీ మూడు తరగ తులుగా విభజించవచ్చు. — ఈ విభజన కేవలం ఆర్థిక స్థానత వల్ల ఏర్పడిన విభజన. అందులో మొదటి తరగతికి చెందిన స్త్రీలు, మిక్కిలి సంపన్న కుటుంబంలో జన్మించి, మరో సంపన్న కుటుంబానికి కోడళ్ళుగా, అరగాంతో సహా కదిలే వాళ్ళు.

రెండవ తరగతి స్త్రీలు : మామూలు తరవా ఇంట్లో పుట్టి, పెద్ద తరవా కలలుకంటూ, చిన్న తరవా వాళ్ళను ఈనడించుకుంటూ, తమతో సమానంగా, ఆర్థిక మాంద్యమూ, జనబాహుళ్యమూ ఉన్న ఇళ్ళలో నచ్చి వడేవాళ్ళు.

మూడవ తరగతి స్త్రీలు :

ధర్మతోపాటు రోజంతా ఒళ్ళు పంచి పాకీ చేసి ఏరోజుకూలి ఆరోజు పొంగించుకుని తాగేవాళ్ళు. ఆర్థికంగా ఏ రోజూ లేని కుటుంబంలో పుట్టిన స్త్రీకి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యం ప్రసక్తి రాకుండా పురుషుడు అమెను సమర్థించకవచ్చు. కూలి నాటి చేసుకునే స్త్రీకి ఉన్న స్వేచ్ఛ చాలా మంది సన నాగరకుల మనుకునే వాళ్ళకే లేదు. అవిడ ఒళ్ళు పంచి మొగుడితో పని చేస్తూ, ఇంట్లో పిల్లా పీచును సంతన చేసుకుంటుంది. మొగుడు తన కూలి డబ్బులు తాగేస్తే, అతగాణ్ణి శాపనార్థాలు పెడుతూనే తన తంటాలు తను చడి కుటుంబంలో ఉన్న సలుగురి వోళ్ళకోకీ చేతులు వేళ్ళేట్టు చేస్తుంది. కండబలం కలిగిన మొగుడు ఒంటి మీద కర్రలు విరగగొడై, నోటిబలం కలిగిన తాను రెబ్బలు తింటున్నా మెటికలు విరిచి పోస్తుంది. — ఇటువంటి స్త్రీ విషయంలో కూడా స్వాతంత్ర్య ప్రసక్తి అక్కర లేదు.

ఇక ఎటొచ్చి ఈ విషయంలో సమస్యలూ, వాటిని విష్కంపానికి ప్రయత్నించడాల్సిన ఒక్క మధ్య తరగతి స్త్రీలు మాత్రమే. వీళ్ళను మళ్ళీ రెండు రకాలుగా విభజించుకోవచ్చు. (1) చదువుకున్న స్త్రీలు. (2) చదువుకుని స్త్రీలు. చదువుకుని పట్టణాలలో ఉండి ఉద్యోగం చేసే వాళ్ళు ఒకరకం. చదువుకుని ఉద్యోగం చెయ్యని వాళ్ళూ. చదువుకోక ఉద్యోగం చెయ్యనివాళ్ళూ మరొకరకం. ఇది మరో రకంగా విభజిస్తే పట్టణాల్లో సమిష్టి కుటుంబాలలో ఉండేవాళ్ళూ వేరువేరు.

వీళ్ళందరికీ, ‘స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం’ అనే పదం యొక్క అర్థం ఒకే విధంగా పట్టదు.

తాను మెచ్చి, తనను సచ్చిన విషయం, ఇతరు లకు ఏ కీడు చేయక పోతే, ఎవరి అడ్డు, ఆపు దూ లేకుండా చేయగలగడమే స్వాతంత్ర్యం.

స్వతంత్రం ఉన్న మనీషి మాట పదిమంది వింటారు. వాణ్ణి గౌరవిస్తారు. వాడు చెప్పిన పని చేస్తారు. ఈ మూడు లక్షణాలూ అత్యంత శక్తి వంతంగా ఎవరిలో ఉంటే వాడే స్వతంత్రుడు. — అయితే స్త్రీ కోరే స్వాతంత్ర్యం ఇటువంటిదేనా ? అవిడ చెప్పిన మాటవిని, పనిచేసి, అవిళ్ళి గౌరవించ గలగడానికి ప్రాతిపదికగా ముమ్మందు అవిళ్ళి గుర్తించవద్దా ! ఒక వ్యక్తి అనీ, అవిడకీ అభిప్రాయాలూ అభిమానాలూ ఉంటాయనీ, గుర్తించడం వంపులో మొదటి సుపీ ఉందా ? అనాది నుండి, సాహిత్యం ద్వారా మనకు లభ్యమవు తున్న సాంఘిక చరిత్ర చూస్తూ ఉంటే “స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం” అనే రెండు పదాలూ, పరస్పర విరుద్ధాలయిన పదాలుగా గోచరించేవి. “స్త్రీ స్వాతంత్ర్య మర్థం” అన్నదే అందుకు పెద్ద సాక్ష్యం. పురాణ కథల్లో విశ్వరూపమత్రి వివిధ పరిస్థితులలో మనకు కనిపించే స్త్రీ సాత్ర వ్యక్తి త్వమూ స్వాతంత్ర్యమూ ఉండి భావించే ప్రాతగా కంటే, యజమాని చరామ్రులో ఒకటిగా పరిగణించ బడడమే ఎక్కువ. పురుషుడు అనాటి స్త్రీని అమ్ముకున్నాడు. జాడంలో పణంగా పెట్టాడు. పలురకాల మనుష్యుల దగ్గర తాకట్టు వస్తువుగా మార్చి మార్చి ఉంచ గలిగాడు. చివరకు తన పేరు ప్రతిష్ఠలకే భంగం కలుగుతుందని ఇంట్లో నుండి వెళ్ళి గొట్టాడు — ఈ కథంన్నీ — ఎవరికీ సంబంధించిన వస్తువుల్ని వాళ్ళేమయినా చేసుకుంటారు. ఇందులో విదూర మేముంది ?” అని నిలదీసి అడిగే పరిస్థితిలో ఉంటారు. ఆ నాటి సాంఘిక వ్యవస్థా, వ్యాయం, ముఖ్యంగా పెద్ద లైన పురుషులూ, స్త్రీ యొక్క భవితవ్యాన్ని అంతవరకే పరిమితం చేశారు. సంపదాయముని పేరు చెప్పి అవిళ్ళి అంటులేని ఆచారాల మధ్య, వమ్మకార మధ్య బందీని చేశారు. చుమ్రు చేతిలో

ప్రత్యేక వ్యాసావళిలో రెండవ వ్యాసం!

మొత్తమి పుత్రిక రక్షణకాల ఆకాలంలో మలన బడ్డట్టు భార్య చిత్రపుత్రి భర్త మనస్సుకు అనుగుణంగా, అతని వ్యక్తిత్వానికి ఛాయగా, అతని అడుగులో అడుగుగా రాసు కట్టువలసిందే. ఇందుకు విభిన్నమైన ధర్మం స్త్రీ ధర్మం కాదు. దీన్ని అనుసరించిన వాళ్ళే పతివ్రతలై కీర్తి ప్రపంచంలో ధ్రువతారలై భాసిలవారు. వాళ్ళే సర్వ స్త్రీ ప్రపంచానికి ఆదర్శం.

ఈ వర్ణతి కవగుణంగానే స్త్రీ మొదటి నుండి అటువంటి భావాలనే ఖనరో ప్రోది చేసు కున్నది. తాను మిగులాడే, యజమానీ, భర్తా అయిన పురుషుణ్ణి సేవిస్తుంది. అతని ఇల్లు తన ఇల్లుగా, అతని బంధువులు తన బంధువులుగా, అతని ఇష్ట నిష్టలై తన ఇష్ట నిష్టలుగా నలుచుకుంటుంది. జీవితాంతం అతడు తనను కనిపెట్టి ఉంటున్నందుకూ, జీవితానరకాలయిన తిండి, బట్టా ఇచ్చి క్షేమాన్ని కలిగిస్తున్నందుకూ ఇదే తాను చూసగలిగే కృతజ్ఞతగా మనసారా భావిస్తుంది. ఇటువంటి విశిష్ట ధర్మం సర సారాల్లో తీర్చిదిద్దుకున్న స్త్రీ విషయంలో స్వాతంత్ర్య మనే పదానికి అర్థమేమిటి?

పురుషుడు స్త్రీ నుండే జన్మిస్తున్నాడు. అతడు ఆమె రక్తంలో రక్తం. ఎముకలో ఎముక. ఆమె లేనిచే అతడు లేడు. పురుషుడు లేని స్త్రీ జీవనం అరణ్య సదృశ్యమే అయితే, స్త్రీ లేని పురుష జీవనం మరుభూమి. ఒకరు రెండవ వారి అర్థాంశ. ఒకరి కొకరు కార్యరూపంలో తోడ్పాలును అందించు కొక సోతే ఈ ఇద్దరిలో ఏ ఒక్కరి జీవనమూ సరళంగా సాగదు. మరి పిల్లిదర్రి మధ్యా ఇంత అంతరం ఎందుకుంది? ఇందులో ఒకరు శాసించే వారూ, మరొకరు ఆ శాసనమును శిరసా వహించేవారూ. ఎందుకు కానలసి వచ్చింది?— ఇవి ప్రశ్నలు!

ఈ ఇద్దరూ ఏకరీతి జీవులు కారు. పురుషుడు అహంకారి. అధికార వాంఛ కలవాడు. శారీర కంగా స్త్రీ కంటే అధికుడు. ధన సంపాదన అతనికి మొదటి నుండి సమాజం నూరి పోసిన సమమర్కం. అతడు చేసే జీవన యాత్రలో అతని సంపాదన కొందరి జీవితాలను నిలుపుతుంది. ముఖ్యంగా భార్య జీవితం.— పురుషుడి కున్న ఉద్రిక్త సాధారణంగా స్త్రీకి ఉండదు. స్వభావతః ఆవిడ మానవత. దెబ్బ కొట్టడంలో బల హీనురాలయినా, కొట్టిన దెబ్బల్ని ఓర్పు కోవడంలో నహి సమర్థురాలు. ఈ సమర్థతే పురుష దృష్టిలో చేతగాని ఖనంగా లెక్క కట్టుబడ్డది. ఈ రకంగా అర్థిక స్వాతంత్ర్యం లేక పోవడం, తన సోషలూ రిక్టకుడూ అయిన పురుషుడి పట్ల విధేయతా కృతజ్ఞతా చూపడం తన ధర్మంగా భావించడం, ఎటువంటి పరిస్థితిలో వైనా రాజీవడి ఆ పరిస్థితుల్లోనే జీవయాత్ర సాగించడానికి సిద్ధం కావడం— ఈ లక్షణాలు సరసరార్లో జీర్ణించుకు పోయిన స్త్రీ తత్త్వం

పురుషతత్త్వంలో సమానం ఎలా అవుతుంది? ఇటువంటి విధిపు తత్త్వం కల స్త్రీయొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని అణచివేసి, తనను అనుసరించమని, నేను నినా, నీవు లేవని, పురుషుడు, ఆదేశించ గలిగాడు. దాని నావిడ శిరసా వహించింది. ఇటు వంటి స్త్రీ దగ్గర స్వాతంత్ర్య ప్రసక్తి కూడా తేవడం ఎలా?—

ఇదంతా ఆదికాలపు స్త్రీ చరిత్ర అయినా, ఈ వాడూ స్త్రీ పరిస్థితి ఏ మంత మెరుగుగా లేదు. ఇప్పటికీ వాదా మంది ఆడ పిల్లల్ని ఈడు రాగానే పెండ్లి చేసి, అత్తింటికి వివర విధేయ తలు కలిగి పేరు సంపాదించుకొనే నిమిత్తమే పెంచుతున్నారు. ఆడ పిల్ల గుండెం మీద కుంచటి. ఆవిడ ఎంత చదువుకుని ఉద్యోగం చేస్తే మాత్రం ఎవరైనా చదువు చూచి పెళ్లి చేసుకుంటారా?— చదువుకు లేని పాని ఖర్చు లేందుకు? అనే ధోరణి మనం ఎంత మందిలో చూడడం లేదు? తల్లి దండ్రులలో ఈ ధోరణి పోవంత కాలం ఆడ పిల్లలకు స్వాతంత్ర్యం కానీ స్వయం వ్యక్తిత్వం కానీ ఎలా వస్తుంది? తొకంలో వివరతంగా విడచి చిక్కులా అల్లకు పోయిన ఈ ధోరణి చూచే బాపూజే ఇలా అన్నారు “తల్లి దండ్రులు తమ కొడుకులలో పాలు కూతుళ్ళనీ స్వయం పోషక

శక్తి కలిగేట్లుగా తీర్చిదిద్ద ప్రయత్నించా గ్గునా నిర్వహణ స్త్రీ తతత్వానికి చక్కగా సరిపడ తుంది. నిజమే. ఆది ఆవిడ బాధ్యతే అని మన ము కున్నా, ఆవిడ తన కాలానుగుణ్యత దానికై చెప్పిం నవసరం లేదు. వంట ఇంటికే కట్టుబడిపోయే ఆమె వ్యక్తిత్వం వా అభిప్రాయంలో గత మూడ దశయొక్క శిథిల శేషాంశ. ఈ పురాణ వ్యాధి నుండి స్త్రీ శాతి కంతటికీ నిముక్తి ప్రసాదించ దానికి ఇక అలస్యం కారాదు. గ్గునా నిర్వహణ మొక్కటే ఆవిడ ఏకైక జీవిత లక్ష్యం కారాదు.” ఇటువంటి భావం స్త్రీలో కలగడానికైనా ఆవిడకు చదువు కావాలి? అన్ని తరహా స్వాతంత్ర్యాలకూ పునాదివంటిది భావస్వాతంత్ర్యం!

ఒక వేళ అర్థిక స్వాతంత్ర్య స్త్రీకి కలిగినా, భావ స్వాతంత్ర్యం లేనివాడు, ఆవిడ మళ్ళీ తనకంటే బలవంతుడైన పురుషుడి చెప్పుచేతుల్లో ఉండక తప్పదు. ఈ అంశాన్ని స్పష్టం చేసే రచనలు ఎన్నో ఈ నాటి సాహిత్యంలో మనం చూస్తూనే ఉన్నాం. భార్యలు ఉద్యోగం చేసే ఆస్తిని చుట్టూ, వార చక్కపులతో, కాపలాలు కాసే భర్తలూ, భర్త ఏదో అనేకంలో వర్తనాదు కదా అని, చేస్తున్న ఉద్యోగానికి గీతపెట్టే పతివ్రతలూ, సంపాదన లేని భర్తకు గుణపాఠం వేర్పాలి ఎలాగో

నా జీవిత విశేషాలు

చదువుకున్నాను. ఉద్యోగం చేస్తున్నాను. నా పెళ్లి చేయడానికి మా అమ్మా నాన్నా ఏ మాత్రము ఇబ్బంది పడలేదు. నాకు మేనరికం లేకపోయినా కానీ కట్నంలేకుండానే పెండ్లి అయింది. కులంలో వాళ్లు దొరకరనే భయంవల్ల ఏ వర్ణం తర వివాహానికైనా పాలుపడాల్సిన అవసరం నాకురాలేదు. కులంలో వాళ్లే చేసుకున్నాను. మాకు ముగ్గురు పిల్లలు, లక్ష ణంగా వాళ్లు చదువుకుంటుంటే మేం ఉద్యోగాలు నిర్వహిస్తున్నాము. పగలు పదిగంటలకు ఇంటికివేసిన తాళం సాయంత్రం అయిదుఅయిదే రావత్ తీస్తాము. మా వంటమనిషి గృహనిర్వ

హణలో నాకు సాయంచేస్తుంది. అప్పడేప్పడూ మా ఆయన కూడా చేస్తాననడం కద్దు. మాయిద్దరి మధ్య ఏపొరపాచ్చాలూ లేవు. ఏ విషయంలోనైనా అభిప్రాయభేదాలు వస్తే ఇద్దరం గంటలతరబడి హోరాహోరీ పోట్లాడుకోగలం. అయినా మే మిద్దరం ఒకటే! మేమిద్దరం మంచి స్నేహితులం.

ఈ విశేషాలనుండి నేర్చుకోతగ్గ నీతి!

ఏ స్త్రీ అయినా చదువుకుని ఉద్యోగం చేస్తూ పిల్లలతో సహా, ఇల్లు సంశోషణమయంగా నడుపుకోవచ్చును.

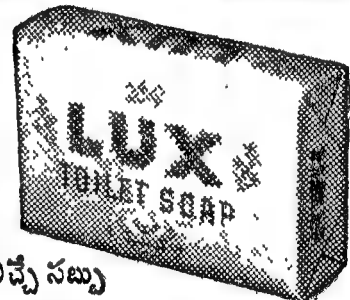
—నాయని కృష్ణకుమారి.

వ దంతులను విన కండి
వ దంతులను ప్రచారం చేయ కండి

ఫెస్టివల్ సౌందర్య రహస్యం • లక్స్
నాచర్ల సౌందర్యమునకు
దివ్యమైనది! •

స్ట్రోగ్ జెన్ నీమతార ఫెస్టివల్ ఊరి రెచ్చుతున్నది
లక్స్ ఎంతో బద్దమైనది, ఎంతో సౌమ్యమైనది... దాని మీగడవంటి సురగ
నా చర్మ సౌందర్యమునకు అద్భుతమైన గుణకారి. దాని పరిమళం,
అకర్షణీయం, నా సౌందర్య పాదనంలో ఎన్నడూ లక్ష్మి ప్రభవ
స్థానాన్ని ప్రస్తావించు. మీరు కూడా ఎందుకు అట్లా చేయగూడదు?

లక్ష్మి టాయిలెట్ సబ్బు • నీమతారలకు సౌందర్యము నిచ్చే సబ్బు

తెలుపుకోపు. నాలుగు వానపెల్లి రంగులలోను వున్నది

(LTS. 179-140-111)

హిందూస్థాన్ లీవర్ కార్పొరేషన్

వనితావాణి

ఉత్తరాదిలో ఆంధ్రులు

‘ఉత్తరాదిలో ఆంధ్రులు’ వ్యాసం చదివినాక రచయితగారు వ్యాసాన్ని అనన్య మయన సం ర్థములతో నింపి, ప్రవాసాంధ్రుల మీద లే పొని ఆపోహలకు ఆస్కారము కలిగించారు.

మేము మూడు సంవత్సరాలు ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రములో ఉన్నాము. మా పిల్లలకు హింద్ లలవాలునా, తెలుగు భాషా ఉచ్చారణలో మార్పు ఏమీ కలుగ లేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ఎం దూరమున్నా, మాతృ భాష ఎలా మర్చిపోగలరు ? ఉత్తరాది వెళ్లి సంవత్సరము కూడా కానివారు “మా అమ్మాయికి తెలుగు రాదంటి హిందీయే వచ్చును” అన్న వాక్యం చాలా అసహజంగా ఉన్నది. అక్కయప్రాత్ర రాజేశ్వరి (బెంగళూరు)

* * *

వ్యాసం చదివాక నేనూ ఉత్తరాదిలో రెండు సంవత్సరములున్న దానినే కాన ఆంధ్రులపై నా అభిప్రాయము నెలిబుచ్చ ప్రయత్నిస్తున్నా. రచయితగారన్నట్లు మాతృ భాషాభిమానం సర్వసాధారణంగా అందరికీ ఉంటుంది. క్రొత్తగా వచ్చిన వారు పిల్లలకి తమ కంటే హిందీ ముందు వచ్చేసిందనే గర్వంతో పిల్లలని హిందీలోనే మాట్లా డిస్తారు. అంతేకాని అవలే ఉన్నది వందో లేక రెండు వందల కుటుంబముల ఆంధ్రులైతే వారి తోనే మన తెలుగులో రెండు ముక్కలు మనము విప్పి మాట్లాడుకోవాలని ఉండడం సహజమే కదూ. సాతగా అక్కడే స్థిర నివాసం ఉన్నవారి పిల్లలకంటూరా ! ! చదవడం రాకపోయినా ప్రకృతి సిద్ధంగా మాతృ భాష సామాన్యంగా వచ్చే ఉంటుంది.

అలాగే ఉత్తరాదిలో కూడా తమ ఆంధ్రులు అని ఆప్యాయతగా పలుకరించే ప్రవాసాంధ్రులు మిక్కుటంగా ఉన్నారని రచయితగారు గమనించ చక సోపదం శోచనీయం.

నమిషే సంఘాంబూరా ? అక్కడే నాణ గొండ్లు ఉండి కార్యనిర్వాహకక్షతగల వారు ఏ వట్టానికీ వారుగా చిన్నచిన్న ఆంధ్ర విజ్ఞాన సమితులు ఆగ్రాలో లాగ ఏర్పరచుకొంటే అది అభివృద్ధిని తప్పక నమిషే సంఘం ఏర్పడుతుంది. అన్నపూర్ణ (వెల్లూరు)

వనితాలోకం

“మనసులో మాట” వ్యాసం చిన్నదయినను, చాలా ముఖ్యమయిన విషయమే వ్రాసేరు. కొందరు ఎంతో అప్యాయముగా మాట్లాడినట్లు నటించి, మనసులోని మాటలను పైకితాగి, సామభూతి చూపి, ఆ మాటలనే మరొక చోటికి అందించి, వారికి, వీరికి కలిగే కలహాలను, తమాషాగా చూస్తూ జీవితముతోనే ఆటలాడుకుంటూ ఉంటారు. అన్నదప్పుడు మన నిత్య జీవితములో తలుస్త వడే ఇటువంటి వారితో మనసులో మాట చెప్ప డముకంటే డైరీలు వ్రాసుకోవడం మంచి పద్ధతే. ఇటువంటి వ్యాసం అందించిన టి. లక్ష్మీ ప్రసన్న గారు అభినందనీయులు.

తుంపీ వేణుగోపర్ (హైదరాబాద్)★

ఒకటాగు సాహసించి ఉద్యోగంలో చేరి, మళ్ళీ ఆయన దాక్షిణ్య భిక్షకోసం “మీరు వద్దంటే మానేస్తా”నని కాళ్ళు జేరానికి వచ్చే వనితలూ ఈ నాటి కదా ప్రపంచంలో కోక్కొల్లగా కని పిస్తున్నారు. నిత్య జీవితంలో ఈ సంఘటనలు ఇంత విరివిగా జరుగుతున్నాయో లేవో గాని, కథల్లోని ఈ ప్రాత్రలు మాత్రం, వోడిపోతున్న పురుష జాతి కాంక్షలకును స్పష్టంగా తెలియ జేయగలుగుతున్నది.

ఈ విధంగా స్త్రీ తాను స్వాతంత్ర్యం కల దాన్ని అని మనస్ఫూర్తిగా చెప్పుకోగల స్థితికి కొన్ని అంశాలు తనలో ఇమిడ్చుకో గలిగితేనే కాని రాలేదు.

(1) అనాది నుండి వచ్చే సంప్రదాయ బద్ధ మైన ఆచారాల్ని, నమ్మకాల్ని పరిశీలించి, ఆత్మ విమర్శన చేసుకుని తనకేవీ హితవైనవో, నిర్ణ యించుకో గలిగిన భావ వికాసమూ, స్వాతం త్ర్యమూ అమెకు అభివృద్ధి గలగాలి !

(2) తనకు కావలసిన తిండి, బట్టా, తానె నంపాదించుకో గలిగి, నాటి కోసం ఏ పురుషుడి మీదా ఆధారపడవలసిన అగత్యం లేని స్థితిలో ఉండ గలగాలి.

(3) అభిప్రాయ భేదమే కలిగి, అది కుటుంబా నికీ మంచిదే అయితే, దాన్ని నిర్ణయంగా నిడ మర్చి ఏ పురుషుడికీ చెప్పడానికీ, జంకని స్థితిలో ఉండ గలగాలి.

(4) తాను కేవలం గృహదాసి కాక, అన్ని కోణాల నుండి జీవిత రంగంలోకి ఉరికే అనేక బాధ్య తల్ని భర్తతో సమాసంగా సంఘటన మంచి స్థితిలో ఉండగలగాలి.

ఇటువంటి స్వయం వ్యక్తిత్వమూ, ఆత్మ విశ్వాసమూ కల స్త్రీ తన కుటుంబాన్ని చక్కగా పనిపర్చించుకుంటుంది.

మధ్య తరగతికి చెందిన చదువులేని స్త్రీలకూ, వల్లెల్లో ఉండే స్త్రీలకూ, ఆర్థిక స్థిమతూ, భావ నైశ్కల్యమూ, అఖిల కార్య నిర్వహణా దక్షతా ఉండక పోవచ్చును మరి !— పైలక్ష్యాలు నాళ్ళకు వద్దాయా మరి ?

ఇటువంటి వారు తాము స్వాతంత్ర్యం అనుభవ వింపడం లేదనుకుంటారా? తమ అడగగానే భర్త పుట్టింటికి వంటితే, తాను మెచ్చిన వస్తువు అడ్డం కులు లేకుండా తనకు వెంటనే లభ్యమయితే, “అంతకంటే స్త్రీకి కావలసిన స్వేచ్ఛ ఏముంది” అని అభిప్రాయపడే స్త్రీజనాన్ని నేను చాలా మాందిని ఎరుగుదును.

ఇదే స్వేచ్ఛా, స్వాతంత్ర్యమూ అయితే, ఈ వస్తువు నమిషే కుటుంబాలలో చాలా తక్కువగా ఉంటుంది.

ఈ నమిషే కుటుంబాల సమస్య ఈ నాటికీ వల్లెల్లో ముమ్మరంగా ఉంది. అత్త, అడ బిడ్డలూ, బానలూ, మరుదులూ అందరూ, ఒక కుండన వండిన అన్నం తిని, ఒక ఇంటి కప్పుకొంటు వడుకుని కలిసి మెలసి జీవనం సాగించడమే వీటి చరమాశయం. ఈనడింపులూ, వ్యక్తిగత కానేపాలూ మర్చిపోయి, కుటుంబంలో ఉన్న అందరి శ్రేయస్సు అర్జించే అంత దొడ్డ బుద్ధి అందరికీ ఉండదు. తమ సుఖానికీ, తమ సంతాన పురోగతికీ, తాగ ప్లాడే స్వర్గంలో ముట్టూ ఉన్న మమమ్యల్ని

అట్టియులుగా నింపలేక పైకి నేను ప్రదర్శనా, లోపల ఈనడింపు ఇటువంటి కుటుంబాలలో ఎక్కువగా చూస్తూ ఉంటాము. ఈ మనస్తత్వం స్త్రీ పురుష విభేదం లేకుండా అందరికీ సమాసంగా చెందిందే ! అయితే, నమిషే కుటుంబాలలోని స్త్రీల పరిస్థితి పురుషుల పరిస్థితి కంటే వేరు. పురుషుడు సాధారణంగా కుటుంబానికి చెందిన వాడే అవుతాడు. తన తల్లి తండ్రి, అన్నదమ్ములూ అప్పగిల్లేళ్ళూ అనే రక్త స్పర్శ, అతనితో, వారి యెడల అంతగా విముఖతను పెంచదు. కాని స్త్రీ మొదట అత్తగారింట వరాయిదిగా కాలపెడు తుంది. తర్వాత, తన ప్రవర్తన వల్ల, పరిసరాల ప్రాబల్యం వల్ల, ఇంటికి యజమానురాలయ్యే అవకాశాన్ని పొందవచ్చు. వేరే చోటి నుండి వచ్చిన ఈ స్త్రీకి, ఇందరు వరాయి వాళ్ళ మధ్య అను కున్న దగ్గ నెరువేరే స్వేచ్ఛా అంత సులువుగా వస్తుందా ? రాత్రిళ్ళు తప్ప భర్త మొహం చూడని స్త్రీలూ, అణావస్తువు కొనాలన్నా పెద్దం ఆజ్ఞా ప్రసాదాల కోసం వేచి ఉండవలసిన వాళ్ళూ, వంటిల్లా తప్ప బయటి ప్రపంచం తెలియని వాళ్ళూ ఇటువంటి నమిషే కుటుంబాలలో కోక్కొల్లగా ఉంటారు— భర్త, తానూ, తన పిల్లలే— ఒక ఇంట్లో మెనలే నాడు ఈ ఇబ్బందులు లుండవు కదా! ఈ పద్ధతిలో అలోచిస్తే, వ్యషి కుటుంబాలలోని వ్యక్తిగా స్త్రీకి కొంత స్వేచ్ఛ ఎక్కువ— కొన్ని ఉమ్మడి కుటుంబాలలో యాజమాని భార్యకు నాయత్వమిచ్చి బాధ్యతలుంటాయి. ఆ బాధ్యతా నిర్వహణకు అవిడకు కొంత అధికార ప్రదర్శన కూడా ఉంటుంది. పాలేళ్ళ మీద, తోటి కోడళ్ళ మీద, కోడళ్ళ మీద, ఇలా అధికారం చలా యిన గలిగినంత మాత్రాన “ఆ కుటుంబంలో అవిడే సర్వ స్వతంత్రురాలు. ఇది స్వాతంత్ర్యం కాదా ?” అని ఎవరైనా అనుకుంటే మాత్రం తప్పేముంది? ఆ కోవకు చెందిన స్త్రీలకు ఆ స్వేచ్ఛ పుక్కిలింతలు! చదువుకుని పట్టణ వాసాల్లో ఉద్యోగం చేస్తూ, ఆర్థిక స్థిమత కలస్తే, సర్వ సాధార ణంగా సమిషే కుటుంబాలలో ఉండదు. కారణం పట్టణ వాసాలూ, నమిషే కుటుంబాలు వరస్పర విరుద్ధ వదాలి గినక. ఒక వేళ అత్తా అడ బిడ్డల మధ్య, బావ మరుదులూ, తోటి కోడళ్ళు మధ్య అటువంటి స్త్రీయే మెలగ వలసివస్తే, ఆమెలకు రోచి జయపజయాల వ్యక్తిగతమైనవి మాత్రమే ఆ స్త్రీ దురుస్తే నదీ, సర్దుకూరి పోయే స్వభావం లేనిదీ అంటే, ఒక్క పొయ్యి, వరికొన్నిగా మారు యింది. అలాకాక, సర్దుకునే స్వభావమే కలదైతే, గృహ నిర్వాహణ బాధ్యతలకు అత్తగారు సారస్వం సహించి సంతానాన్ని కన్న తల్లిలా పెంచే భారం కూడా తలమీద వేసుకుంటుంది— ఏ పరిస్థితిలో నైనా ఇటువంటి స్త్రీ, స్వాతంత్ర్య పారణకు సమిషే కుటుంబాలు కుట్రలు వన్ని వెగ్లేవు.

అయినా ఇంతవరకూ వచ్చాక, మనలో మనమాట, — సత్యమైన ప్రా స్వాతంత్ర్య స్వరూపా ని కీ. సమస్త కుటుంబాలకూ సంబంధ మేముంది? సముద్ర జలాలికి, అడవి ఉసిరికి ఉన్నంత! అంతే !

★

“శ్రీరాముడు నాకు ఆదర్శప్రభువు: శంకరుడు
నా అభిమాన దైవము” అను ఆంధ్రప్రదేశ్

ముఖ్యమంత్రి
శ్రీబ్రహ్మానంద
రెడ్డితో
ప్రత్యేకమైన
ఇంటర్వ్యూ

పి. వి. ఆర్. శర్మ

న తీ న మే తు డైన ముఖ్యమంత్రి

‘బ్రిహ్మానందం’ ఆస్తులకు, ఆర్జులకు
మిత్రము. పేరులోనే ఉన్నది
సెన్నిధి! ‘సత్యం, జ్ఞానమనంతం
బ్రహ్మ’ అనే ఉపనిషద్ వాక్యం
లోనే లీనమై ఉన్నది బ్రహ్మానందం.
చిరునవ్వు తోణికినలాడు మొహం.
కష్టసుఖాలు సానుభూతితో ఆలించే
స్వభావము. కాని వాడు కలియ
వచ్చినా కన్ను, బుస్సుమని కొట్ట
వచ్చే స్వభావముగాడు. మిన్నువిరిగి
మీదపడుతున్నా చలించని నిశ్చల
మైన గంభీరతత్వము!

వలనాటి బిడ్డ

వలనాటి వీరగడ్డన తూబాడు గ్రామాన కాసు
వారింట పుట్టిన బ్రహ్మానందరెడ్డి 55 వ ఏట
రాష్ట్ర రథ సారథ్యము, నేతృత్వము వహిస్తాడని
ఎవరు వూహించారు! చిరుమామిళ్ల వాస్తవ్యులైన
తన మేనమామ కుమార్తె రాఘవమ్మను చేబట్టి
నీరినంపడలు పొందాడు. ఈ దంపతులలో చిత్రం—
రామవమ్మ తూబాడులో పుట్టింది. బ్రహ్మానంద

రెడ్డి చిరుమామిళ్లలో పుట్టారు. చిన్ననాడే జనకుని
పోగొట్టుకున్నా, అన్న వెంటరెడ్డి ఎడ భక్తి
శ్రద్ధలు కలిగి, పెద్ద చదువు చదివి, వ్యాయ
కాస్త్ర వట్టమును సంపాదించాడు.

1936 లో జిల్లాలో వారు అధ్యక్షుడవ్వని
1946 లో కానసభా సభ్యత్వాన్ని, 1956 లో
మంత్రిత్వాన్ని స్వయం ప్రతిభనల్ల సంపాదించి
ఏడేళ్ళ మంత్రిగా ఉండి, రాష్ట్ర అర్థికవరి
స్థితిని చక్కచరచి 1964 ఫిబ్రవరి 29 న రాష్ట్ర
ముఖ్యమంత్రి పీఠాన్ని అధిష్టించిన ప్రజ్ఞాశాలి.
దైవానుగ్రహం, పెద్దల ఆశీర్వాదంతో పైకి
వచ్చామని నమ్మినవాడు.

పెద్దలయెడభక్తి

పెద్దల ఎడ, దైవమునందు భక్తి, దేశసేవ
యందు ఆసక్తి, పేదల కష్టముల దీర్చుటలో
అనురక్తి కలవాడు. “భారత రాజకీయములలో
స్వతంత్ర్య రథసారథులైన గాంధీ, నెహ్రూలు
నాకు ఆరాధ్య పురుషులు. ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశం
గారి ధీరత్వము లంటే నాకు పెద్ద గురి. దేశో
ద్ధారక శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి
దాతృత్వము, ప్రకాశం మనస్తత్వము, నేతృత్వము
—కథలు, గాధలుగా విని వారి నొక ఆదర్శపురుషు
నిగా పూజిస్తున్నాను” అని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి
చెబుతారు. మితభాషితము, సత్యాన్వేషణము

బిటివల శ్రీ బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు మద్రాసుకి వచ్చినప్పుడు బిక్కడి వారు ఆయనకి ఘనమయిన స్వాగతం ఇచ్చారు. ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ఏ ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రికి ఇంత గొప్ప స్వాగతం లభించలేదని చెప్పవచ్చు. శ్రీ కాసు బ్రహ్మనందరెడ్డిగారితో ఈ ప్రత్యేకిమయిన ఇంటర్వ్యూ ఈ సందర్భంలో మరింత ఉచితంగా ఉంటుందని అనుకుంటున్నాము.

నందు గురుత్వము, బుజ్జాపాలనమునందు లక్ష్యము కానువారికి అలంకారములైన గుణములు. ఆయన స్వయంగా శ్రద్ధ వహించి పెంచిన ఆరామముతో కూర్చొని మాట్లాడుతూవుంటే వెన్నెల్లో కూర్చున్నట్లు, నవ్విరు చల్లినట్లు, అప్పునితో అంతర్ముఖ వెళ్ళబోనుకున్నట్లు ఉంటుంది. వరుల ఎడ సహనము, ఎట్టి పరిస్థితులందు గాని నిగ్రహము ఆయనకు ఉగ్రశాలతో పెట్టిన గుణములు.

“శ్రీరాముడు నాకు ఆదర్శప్రభువు శంకరుడు నా అభిమాన దైవము ఈశ్వర లింగాన్ని దర్శించి నప్పుడు, అభిషేకం చేసి అర్పించినప్పుడు నిజంగా నా కదేదో తన్మయత్వం కలుగుతుంది ఏదో ఒక విధమయిన దివ్యవేళము జనిస్తుంది. తలుచుకుంటేనే ఒళ్ళు పులకరిస్తుంది.” ఈ మాటలు అన్నది ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మనందరెడ్డి ఆంధ్రప్రతిక ప్రతినిధి వారిని దర్శించి మూడు మాసాలుగా ముఖ్యమంత్రిగా వారి లుభవాన్ని గూర్చి, వారి ఆదర్శ ప్రభువు, అభిమాన దైవాన్ని గూర్చి అడుగగా చెప్పిన మాట లివి

“మీకు రాముడు ఆదర్శమా? శ్రీ కృష్ణుడు ఆదర్శమా?” అంటే ‘అవశ్యము రాముడే నా ఆదర్శ ప్రభువు’ అంటారు. రామాయణ, భారత, భాగవతాది కావ్యాలలో ఆయనకు వచ్చినది రామాయణము రాముని సత్య వాక్కురిపాలనము, మధుర వాక్కు, మధుర భాషణము, మధుర వర్తనము ఆయనను సమోహ పరచినవి. రామరాజ్యమే ఆయన కలలుగను ఆదర్శ రాజ్యము!

దేవతామూర్తుల దర్శనము

ముఖ్యమంత్రి నివాస మందిరంలో అడుగు పెట్టడంతోనే ఎదురుగుండా గోడకు కనిపించే శారదాదేవి నిర్మల చిత్రము, బీడువాలోని రంగురంగుల కొండపల్లి బొమ్మలు ఆ దంపతుల కళా స్రవ్యమునకు చక్కని నిదర్శనము. ఆ వెంట వారి సోదరుడు కీ. శే. వెంకటరెడ్డి, గాంధీ, నెహ్రూ వస్తువులు పెద్దల చిత్రాలు, వారికి పెద్దల ఎడ గల భక్తికి నిదర్శనాలు మందిరమున అధికార పీఠమునకు ఎదురుగా కనిపించు శ్రీ తిరుపతి వెంకటేశ్వరుని, శ్రీశైల భ్రమరాంబా మల్లికార్జునల చిత్రాలు వారి హృదయ కుహరముల నెలకొని ఉన్న దేవతామూర్తులకు ప్రతీకలు.

శ్రీశైల భ్రమరాంబా మల్లికార్జున మహాక్షేత్ర ఉద్ధరణకు, శ్రీ బెల్లంకొండస్వామిలవారి ఆధ్వర్య

అప్పటి దేవాలయ కమిషనరు శ్రీ పైడి లక్ష్మయ్య ప్రోద్బలమున లోక కల్యాణార్థమై జరిపిన మహారుద్రయాగ నిర్వహణకు శ్రీ బ్రహ్మనందరెడ్డి చేసిన సేవ ■ ఉద్యమముతో సంబంధం ఉన్నవారికి తెలుసు. ఆయన ఆ మధురస్మృతులకు ఉత్తేజితా తాతారు. శ్రీశైలక్షేత్ర జీర్ణోద్ధరణ మహోద్యమముతో దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు సలభైంద్ల క్రితము చేసిన అంకురం మొలక రెత్తి భక్తుల నుండి ఆంధ్రప్రతిక లక్ష ఇరవై ఒక్కవేల రూపాయలు మూలుచేసిన తీరు తెన్నులూ, ఆ మొత్తమును అప్పటి ముఖ్యమంత్రికి సమర్పించిన సంఘటన, అందులో ప్రజలు వెల్లడించిన భక్తిశ్రద్ధలు తమను చక్రతులను దేశాయని శ్రీ బ్రహ్మనందరెడ్డి వెబుతూ ఉంటారు

శ్రీశైల క్షేత్రోద్ధరణలో ఆయన అసక్తి కనపరచడమే కాక శ్రీ భ్రమరాంబా దేవాలయముపై ప్రతిష్ఠించిన స్వర్ణకలశానికి వెయ్యి నూట పదహారు రూపాయలు పండుని కాక నూలుపోగు అన్న చందాన యిచ్చారు సీతాదేవి శ్రీ భ్రమరాంబా సన్నిధిని ప్రతిష్ఠించిన పహస్ర రామలింగేశ్వర ఆల

పలనాటిబిడ్డ బ్రహ్మనందరెడ్డి

యాన్ని స్వయంగా విశాలమిచ్చి ఉద్ధరించారు శ్రీశైల క్షేత్రోద్ధరణకు సలహా లివ్వడానికి ఒక ప్రవీణుల సంఘాన్ని నియమించబోతారు. జగత్తుకు వెలుగునిచ్చిన, జగద్గురు శ్రీ ఆదిశంకరులు శృంగేరిలో స్థాపించిన శంకర పీఠముయొక్క శాఖను శివాజీ గృహానికి ఉత్తరాన స్థాపించడానికి కృషి చేస్తున్నారు

దేవాలయాల ఉద్ధరణ

“దేవాలయాలే మన సంస్కృతికి పన్నాలూ కళలకు ఆటపట్టులు. శాస్త్రజ్యోతికి నిలయాలు. అట్టి దేవాలయాలలో అర్చనాదులు శాస్త్రయుక్తంగా, పంప్రదాయానుసారంగా జరగాలి ధర్మకర్తలు, దేవదాయ శాఖోద్యోగులు, దైవ ద్రవ్య వినియోగంలో తమ విద్యుత్తులన్నీ ప్రసరింపగా నిర్వర్తించాలి.”

“సమాత్రం వెన్నెదిగెదలె” అనిచెప్పాలంటే ఉండే దేవాలయాలను ఉద్ధరించాలి ఈ ఉద్ధరణ కార్యక్రమము పూర్వం నిర్మాణాన్ని నిర్మాణించేదిగా గాక, ప్రాచీనత్వాన్ని ఆర్జున సంపదను అస్తావనదంగా పాడేదిగా ఉండాలి భద్రావలనూ, శ్రీశైల క్షేత్రం వలెనే ఒక సమగ్రమైన పథకాన్ని దేవదాయశాఖ ఏర్పరచి దేవాలయాలను ఉద్ధరించాలి. కొద్దిపాటి మరమ్మతులకు మూల భవనాన్నే సడగొట్టేదిగా ఉండరాదు” దేవాలయోద్ధరణ గూర్చి ముఖ్యమంత్రి అభిప్రాయం అది

వేదపోషణ

ఆర్య విజ్ఞాన బీజాలను అంతరించకుండా సంరక్షించాలనేది వారి ఆకాంక్ష. ఆర్జున విద్యలకు, వేద పోషణకు ప్రభుత్వం వివిధంగా తోడ్పడదలచినది అన్న ప్రశ్నకు “మరి ఈ విషయంలో వేద పండితులైనవారు సలాన విధంగా మీరు వేదాన్ని పండించే పద్ధతిని అవలంబించాలి అని ఒక పథకాన్ని నాకు సమర్పిస్తే, దాన్ని శ్రద్ధగా పరిశీలించడమే వెయ్యగలిగింది చేపైము వేదశాస్త్ర విద్యార్థులకు ఉపకార వేతనాలు, సాంగోపాంగముగా వేద శాస్త్రాలను చెప్పి విద్యలో సూక్ష్మంగా ఉత్తిర్చులను చేసే ఉపాధ్యాయులకు బహుమానములు ఇవ్వాలని కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నారు. వేదశాస్త్ర పండితులు వ్రాతపూర్వకంగా వివరాలతో మాకు ఒక విజ్ఞప్తి పంపితే శ్రద్ధతో పరిశీలించగలము” అని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు.

“దేవాలయాలే మనసంస్కృతికి చిహ్నాలు : కళలకు ఆటపట్టులు”

సంగీత సాహిత్యాది విషయాల గూర్చి ముఖ్య మంత్రి ఇలా చెప్పారు:
సంగీత సాహిత్యాలు

“ఇక సంగీత సాహిత్యపోషణ విషయము. ఐహి మే మన జన్మకు పరమార్థముగాదు. ఐహికా యుష్మికాలను రెంటినీ సాధించాలి అందుకే సంగీత, సాహిత్యాది చరణావస్థికళలు తోడ్పడాలి సంగీతశాస్త్ర పోషణకు సంగీత నాటక అకాడమీ సాహిత్య పోషణకు సాహిత్య అకాడమీ, లలితకళా సోషణకు లలితకళా అకాడమీలు ఏర్పాటు చేశాము. అంతటితో మా పని అయిపోయినదని మేము అనుకోవడంలేదు. వీటి కృషిపై వండితులైనవారు, ప్రవిణులైనవారు నిర్మాణాత్మకమైన విమర్శలను చూపించాలి ఆంధ్ర సాహిత్యాభివృద్ధికి, సంగీత వికాసానికి, కళాభివృద్ధికి అగు సూచనలు చెయ్యాలి. ఈ సంస్థలు కూడా క్షుణ్ణమైన పాండిత్యం గల వారికి ప్రోత్సాహమిస్తూ తమ కర్తవ్యాన్ని వక్కుగా చెరవేరాలి ఈ అకాడమీలకు రవీంద్ర భారతి ఆవరణలో భవన నిర్మాణానికి ఐదువేల శంఖసాధన జరిగినది.”

ఇంతేగాక, ప్రజల నిమిత్తం ప్రచారాత్మకమైన సందేశయుతమైన చలనచిత్రాలు తీయడానికి, రాజధాని నగరములో ప్రభుత్వం కొన్ని

సౌకర్యాలు ప్రకటించినది అందుకు సంబంధించి వారు ఈ అవకాశాలను సక్రమంగా వినియోగించుకోవాలి.”

ఆయుర్వేదము

దేవాలయాలలో పంచమ వేదముగా పరిగణింపబడుతూ గ్రామీణులకు, నగరవాసులకు నమ్మకంగా, నరసముగా అందుబాటులో పనిచేసే ఆయుర్వేద వైద్యానికే ప్రోత్సాహం ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వము ఏమి చెయ్య తలపెట్టిందని అన్నప్రశ్నకు ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన సమాధానమిది “కారణాలు ఏమనండి ఇప్పటి పరిస్థితులు చూస్తే ఆయుర్వేదానికి పెద్ద భవిష్యత్తు వాకు గోచరించడం లేదు. ఈ విషయమై ఇంతవరకు చగా పరిశోధనాభివృద్ధి కనిపించలేదు.”

మరి పాశ్చాత్య వైద్యముతో పోల్చినప్పుడు మీరు ఆయుర్వేదానికి కేటాయించిన మొత్తం మాత్రం ఎంత అని అడుగగా ముఖ్యమంత్రి ‘ఇదంతా ఒక విషయకర పరిభ్రమణలలో ఉన్నదన్నారు. పరిశోధనలో మంచి ఫలితాలు కనిపిస్తేనే గాని డబ్బు హెచ్చుగా కేటాయించడానికి లేదు. డబ్బు హెచ్చుగా కేటాయిస్తేనేగాని పరిశోధన ఫలితవదనవచ్చు’ అన్నారు.

మరి ఈ పరిశోధనలో ఆంగ్లభాషా జ్ఞానం లేక

పోతే ఎంతటి ఉద్దండ వండితుడైనా పరిశోధనకు పనికిరాడనే వైద్యశాఖ ఉద్యోగుల దాస్య మన సైన్యాన్ని దృష్టికి తేగా ముఖ్యమంత్రి—“వాస్తవమే. స్కూల్ టైలర్ ప్యాంటేనే తెనుగు వండితునకు ఉద్యోగం ఇవ్వరాదన్నట్లే ఉన్నది ఇది. తెనుగు వండితుడికి స్కూల్ టైలర్ తో విమిత్రమేమి గురిక ?” ఈ సందర్భంలో గూడా ఆయన దంతో మంచి పరిశోధనకు, వండితులైనవారు కంకణండాల్ని చుండుకువస్తే ప్రభుత్వం సానుభూతితో వారి పథకాలను పరిగీలించగలరు” అన్నారు మరి గ్రామాల్లో సరసంగాను, అందుబాటులోను అభించే వైద్యము ఆయుర్వేదమే గదా ? అనగా—“గ్రామాల్లో గూడా ఒక్క నూది చుండు ఇస్తే రెండు రూపాయలు ఇస్తాము అనే స్థితికి ప్రజలు వచ్చారు కాల ప్రభావాన్ని ప్రజల అనుభవాన్ని, రోగాలు తగ్గే స్వభావాన్ని బట్టి వైద్యపోషణ ఆధారపడి ఉన్నది. కొన్ని ప్రత్యేక వ్యాధులను కుదర్చడంలో ఆయుర్వేద చికిత్సా పద్ధతులపై పరిశోధన చెయ్యవచ్చు. మన దేశ విద్య లన్నిటికీ మనం ప్రోత్సాహం ఇచ్చి సుసంపన్నం చేసుకుంటేనే అవసరమే” అన్నారు.

(మిగతా ప్రచారం)

పిత్త అజీర్ణము, గుండె మంట, కడుపుబ్బరములను

వెంటనే తొలగించుటకు

ఫిలిప్స్

అసలు మిల్కే ఆప్ మెగ్నీషియా బిల్ట్లు

ఈ బిల్ట్లు ఇతర పదిలంగా ఉండేందుకు అలవాటుమీదుగా కొనితీయటో చుట్టబడి ఉన్నవి.

అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము, గుండె మంట, కడుపుబ్బరములను పోగొట్టును. 150 బిల్ట్లుగల పీసాలలో కూడా లభిస్తున్నాయి. వేడే వాడి చూడండి.

వాస్తవమైన పిల్లల మిల్క్ ఆప్ మెగ్నీషియా కలిగి యున్న పిల్లల బిల్ట్లు. తులునిములోని వారందరూ ప్రయోజనముతో కూడి అతి త్వరితమయిన ఉపశమనము పొందుటకు చక్కటి పాదనము.

పైత్య వికార అజీర్ణము బాధించుచున్నప్పుడు పిల్లల బిల్ట్లు కొన్ని వేయండి. వెంటనే యిది గుండెలోని మంట, పొట్ట ఉబ్బరపు భార, పిత్తరసము మొదలగు వాటిని వివారింపి పోగొట్టుతున్నవనలను పోగొట్టును.

తులునిముడ కంఠటికి పొదుపుగా వదిలి వచ్చేటట్లు 75 చురియు 150 బిల్ట్లుగల పీసాలలో కూడా లభిస్తున్నాయి. వేడే వాడి చూడండి.

జనరల్ మెడికల్ డిపార్టుమెంట్

29-5-1964 శుక్రవారము మొదలు

4-6-1964 గురువారము వరకు

మేషం :

(ఆశ్వినీ, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

గత వారంలో వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఏర్పడిన వికాసులు క్రమంగా తగ్గు ముఖం వడతాయి. వ్యాపారంలో ఆదాయం పెరగగల సూచనలు ఉన్నాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. భారీ ఎత్తున చేసే వ్యాపారాలు తలపెట్టడం వలన కొంత యిబ్బందికి గురికావలసి వస్తుంది. ఉద్యోగంలో అనుకూలంగా మార్పులు రావచ్చును కోర్టు వ్యవహారాల్లో ఏర్పడిన ప్రతిష్టాంశం తొలగిగల సూచనలు లేవు. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కొంతమంది మిత్రులకు సహాయం చేయడంవలన కొంచెం శ్రమ కలుగవచ్చును. రాజకీయాల్లో ఇంతవరకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారు కూడా మీకు అనుకూలంగా వ్యవహరిస్తారు.

స్త్రీలకు—వార ప్రారంభంలోనే కొంచెం బలహీనత చేయవచ్చును. సాంఘిక కార్యక్రమాలు మీ అభిప్రాయానుసారం వెరవేరతాయి.

వృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగ 1, 2పా.)

గతవారం కంటే యీ వారం మొత్తంమీద బాగా ఉంటుంది. వార ప్రారంభంలోనే కొంత ఆందోళన కలిగిన వారాంతానికి అన్ని వ్యవహారాల్లోను అనుకూలమైన మార్పులు వస్తాయి. వ్యాపారంలో జరుగవలసిన వనరులు చురుకుగా జరిగి లాభించగల సూచనలు ఉన్నాయి. వృత్తికి సంబంధించిన కొత్త విషయాలు తెలుసుకొంటారు. ఉద్యోగంలో ఏవిధమైన మార్పులు రావు గాని పై అధికారుల ఆదరణ లభిస్తుంది. ఉష్ణాధిక్యతవలన ఆవారోగ్యం చేయవచ్చును. వృత్తిరీత్యా చేయవలసిన ప్రయాణాల్లో ప్రయాణనం ఉంటుంది. సాహిత్య వైజ్ఞానిక రంగాల్లో మీ కృషికి పరిగణన లభిస్తుంది. సంతోషకరమైన వార్తలు వింటారు.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబ కార్యక్రమాలు నిరాటంకంగా జరుగుతాయి. అధిక వ్యయం చేస్తారు.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆర్ద్రా, పునర్వసు, - 1, 2, 3 పా.)

ప్రయత్నించిన పనులన్నీ వెరవేరుతున్నా వాటి నిమిత్తం చాలా శ్రమ పొందవలసి వస్తుంది. వారం మధ్యలో వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఆందోళన, నష్టం కలిగించే పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చును వ్యాపారంలో వారాంతానికి అనుకూల పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో ఆదాయం పెరగగల సూచనలు ఉన్నాయి. ఇంతవరకు మీకు అనుకూలంగా ఉన్న బంధువులు కొంతమంది మీకు వ్యతిరేకులుగా మారడంవలన కుటుంబ వ్యవహారాల్లో జాగ్రత్త చాలా అవసరం. విలువైన వస్తువులు చేయే ప్రమాదం ఉన్నది. ఆరోగ్యం అంత బాగా

	కు బు గు	ర	కు రా
	వారఫలం మ హేష్		
చం కే			

ఉండదు. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు ప్రాత్యాహారంగా ఉంటాయి. సత్పురుషుల సహవాసం లభిస్తుంది.

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

అన్నివిధాలా అనుకూలమైన కాలం. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ ప్రయత్నం ఆశ్చర్య లేకుండానే కొన్ని మార్పులు వచ్చి మీకు లాభించగల సూచనలు ఉన్నాయి. వ్యాపారంలో నూతన వ్యవహారాల్లోనూ లాభం వస్తుంది. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు కూడా అనుకూలంగా ఉంటాయి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో మీరు ఇంతవరకు ఆలోచిస్తున్న మార్పులు చేయడానికి అనువైన సమయం. అర్థికంగా బాగా ఉన్నా వ్యవహారాల అవసరాలు పెరగడంవలన అర్థికంగా ఒత్తిడి రావచ్చును. వారాంతంలో ఆవారోగ్య సూచనలు ఉన్నాయి. శుభకార్యాల విషయంలో బంధుమూలంగా అనుకూలత ఏర్పడుతుంది. మిత్రులకు సమయానికి తోడ్పడగలుగుతారు.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతానానికి సౌఖ్యం లభిస్తుంది. నిలాస వస్తువులు కొంటారు.

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

గడచిన కొద్ది వారాల కంటే ఈ వారం అన్ని విధాలా అనుకూలంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో ప్రాత్యాహారం లభిస్తుంది. అధికారులవలన జరుగవలసిన పనులు సులభంగా నెరవేరతాయి. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల్లో భేదాభిప్రాయాలు రావడం వలన కొన్ని కార్యక్రమాలు నిలిచిపోవచ్చును. వ్యాపారంలో ఆకస్మిక ధనలాభం కలుగగల సూచనలు ఉన్నాయి. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో మీ అభిప్రాయాలు సరియైనవని రుజువు కావడం వలన భవిష్యత్తుమీద విశ్వాసం పాటివారితో మేటి తనం లభిస్తాయి. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. గాని వారం ఆఖరున స్వల్ప ఆవారోగ్యం చేయగల సూచనలు ఉన్నాయి. రాజకీయాల్లో మీ వాగ్దానాలను పూరించేయ గలుగుతారు.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం అంత బాగా ఉండదు. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కార్యభారం పెరగడం వలన తీరిక లభించదు.

శుక్రవారము ధరలు

ధాన్యం ధరలో మాంద్యం ఏర్పడి, కొంచెం తగ్గే సూచనలున్నాయి. అవసరాల ధరలు నిలకడగా ఉంటాయి. బెల్లం ధర వారం ఆఖరున తగ్గవచ్చును. మిర్చి ధర పెరుగుతుంది. మానె, సుప్రసల ధరలు కొంచెం తగ్గుతాయి.

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, హస్త, చిత్త 1, 2 పా) వృత్తి వ్యాపారాల్లో విశేషమైన అనుకూలతకపోయినా గడచిన కొద్ది వారాలలో కంప్రకృతమైన వాతావరణం ఏర్పడుతుంది. వ్యారంలో వెంటనే ప్రయోజనం లేకపోయిన మున్నుండు లాభించగల వ్యవహారాలను సాధించడానికి అవకాశం ఉన్నది. వృత్తి ఉద్యోగాలలో సావరితో కొన్ని భేదాభిప్రాయాలు వస్తాయి గా వాటివల్ల ఏ కార్యక్రమమూ ఆగిపోదు. మీకు రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందక కొంటున్నది రావచ్చును గాని, సమయానికి కొంటుంది మిత్రులు సహాయపడతారు. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. గాని కుటుంబంలో పెద్దలకు ఆవారోగ్యం చేయవచ్చును. రాజకీయాల్లో ప్రతిపక్షాల హడావుడి పెరుగుతుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. బంధువులకు సహాయం చేయగలుగుతారు. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో ప్రాముఖ్యత లభిస్తుంది.

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాచాల, స్వాతి, విశాఖ, 1, 2, 3 పాచాల.)

ఇంతవరకు మీకు అనుకూలంగా ఉన్న వ్యక్తులే వారం మధ్యలో వ్యతిరేకం కావడం వలన వృత్తి వ్యాపారాల్లో తాత్కాలికంగా అనిశ్చిత పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చును. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ ప్రయత్నాలు శ్రమమీద కాని నెరవేరవు. వ్యాపారంలో ఎక్కువ అనుకూలతను ఆశించడానికి సమయం కాదు. వృత్తిలో వారం మధ్యలో కొన్ని అనుకూలమైన మార్పులు రావచ్చును. ఉద్యోగరీత్యా చేయవలసిన ప్రయాణాల వాయిదా వేయడం మంచిది. అప్పుడప్పుడు స్వల్ప ఆవారోగ్యం చేయవచ్చును. బంధువుల వ్యవహారాల్లో మీరు విజయాన్ని సాధిస్తారు. శుభకార్యాల విషయంలో ప్రాత్యాహారం ఉంటుంది.

స్త్రీలకు—ఆకస్మికంగా ఆవారోగ్యం చేయగల సూచనలు ఉన్నాయి. బంధుమిత్రుల సహావేశాల్లో పాల్గొంటారు. కుటుంబంలో భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చును.

వృశ్చికం :

(విశాఖ 4-5 పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ.)

ఈ వారం బాగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఏర్పడిన అనిశ్చిత పరిస్థితి తొలగిపోయి అభివృద్ధికి మార్గం ఏర్పడుతుంది. నూతనంగా చేసే వ్యాపారాలు బాగా లాభిస్తాయి. వ్యాపార

ఉత్తమ చికిత్స

నీ కారణముల చేతనైనా చాతునష్టం చెంది, దాంపత్య హాళి అనుభవించ లేనివారు వెంటనే 15 నయాపైసల ప్లాంపుతో సంప్రదించండి :

డా. ఎ. పూర్ణచంద్రరావు, N.D.F.N.F.U. (Ceylon)

సె క్యు స్పె ష లిస్టు,

నాగేశ్వరరావు పంతులు రోడ్, పూర్వాపికర్నూరు, గాంధీనగరం, విజయవాడ-3

Vitomalt

ఎదిగే మీ బిడ్డలకు విటోమాల్ట్

మంచి రుచి, మనోహరమైన వాసనగలది. ఎ, బి, సి & డి విటమినులతో కూడినది. కార్నియమ్, భాస్వరము, ఐరన్ సమృద్ధిగా గలది. వయోజనులకు, గర్భవతులకు, బిడ్డల తల్లులకు ఇది దివ్యమైన టానిక్. జబ్బుపడి కోల్పోనే వారికి ఇది అమోఘంగా పనిచేస్తుంది.

తయారీ :

ది మైసూర్ ఇండస్ట్రియల్ & టెస్టింగ్ లేబొరటరీ లిమిటెడ్
బెంగళూరు-3

- * మద్రాసు సేల్స్ డిపో : 35/37, తంజుకోట్ట వీధి, మద్రాసు-1.
- * బెంగళూరు సేల్స్ డిపో : 71/4, ఆర్కాట్ శ్రీనివాసాచార్ వీధి.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్కు సెల్లింగు ఏజెంటు : మెనర్స్. వెంటిలెక్స్, సికిందరాబాదు.
- * వార్ల యి కర్నాటకు సెల్లింగ్ ఏజెంట్ : మెనర్స్ కర్నాటక్ & డక్కన్ ఏజెన్సీస్, హుబ్లీ.

వారఫలాలు

విస్తరణ కారకు చేసే ప్రయత్నాల్లో ప్రోత్సాహం ఉంటుంది. వృత్తి ఉంగ్గాతో మీ మాటకు తిరుగు ఉండదు కాని మీ లభిస్తున్న సహాన లేని కొంతమంది వ్యక్తులు దుష్ప్రచారం చేసే ప్రమాదం ఉంది స్థిరాస్థి వ్యవహారాల్లో చిర్రు డిన చిక్కులు తగ్గిపోతాయి. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది గాని వ్యవహారం ఒత్తిడివలన శ్రమ కలుగుతుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో మార్పులు రావు. సంతానానికి అవారోగ్యం చేయగల సూచనలు ఉన్నాయి. ప్రేమ వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది..

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. కుటుంబ కార్యక్రమాలు శ్రమలేకుండా నెరవేరతాయి. విలువైన వస్తువులు కొంటారు.

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)

ఈ వారం గత వారం కంటే బాగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఇంతవరకు మిమ్మల్ని న్యతిరేకించినవారు కూడా యిప్పుడు మీ ఎడల సుముఖ త్వస్థి చూపిస్తారు. వ్యాపారంలో అనుకూలత ఏర్పడి ఆదాయం పెరగగల సూచనలు ఉన్నాయి కాని, సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు, భారీ ఎత్తున మార్పులు చేయడానికి ఇది సమయం కాదు. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో పెద్ద మార్పులు రావు. మీ కార్యక్రమాలు ఇదివరకటి కంటే ప్రశంసలగా నెరవేరతాయి. కోర్టు వ్యవహారాల్లో స్పష్టంగా అభివృద్ధిని సాధిస్తారు. ఆరోగ్యం సంప్రీక్రరంగా ఉంటుంది. రాజకీయాల్లో మీరు పూహించని సంఘటనలు జరిగడం వలన అనిశ్చిత పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అనుకూలత ఉంటుంది. సాంఘిక కార్యక్రమాలు వాయిదా చేయడం మంచిది.

మకరం :

(ఉషా 2 3, 4 పా, శనం, ధనిష్ఠ, 1, 2 పా.)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఎన్నో అవకాశాలు మీకు కన్పిస్తూ ఉంటాయి. కాని వాటిని గురించి ప్రయత్నం చేయడంవలన వ్యయప్రయాసలను పొందడం అప్య ప్రయోజనం ఉండదు వారంతలో వ్యాపారంలో మీరు చేసే ఆలోచనలవల్ల లాభం కలుగగల సూచనలు ఉన్నాయి మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారం కంటే భాగస్వామిలో కలిసి చేసే వ్యాపారాలు సాగా ఉంటాయి. వృత్తి రీత్యా ప్రయోజనం చేయవలసి వస్తుంది ఉద్యోగంలో చిన్న చిన్న మార్పులు రావచ్చును. మిత్రులకు సహాయం చేయడంవలన మీరు ఆర్థికంగా ఒత్తిడికి గురి అవుతారు. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది గాని మానసికంగా నిశ్శాంతి లభించదు. విద్యారంగంలో భృతి లభిస్తుంది

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా కొంచెం బలహీనత ఉంటుంది బంధువుల కార్యక్రమాల నెరవేరగలుగుతారు. సంతానానికి స్నానం సంతోషం లభిస్తాయి.

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం,
పూ. భాద్ర 1,2,3 పా.)

గడచిన కొద్ది వారాల కంటే ఈ వారం బాగా ఉంటుంది. వ్యాపారంలో మీరు తలపెట్టిన పనులు నులుకుగా సాగి లాభం వస్తుంది. వ్యాపార విస్తరణకై చేసే ప్రయత్నాల్లో ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. తక్కువ స్థాయి వారితో జరిపే వ్యవహారాల్లో ఆదాయం పెరగవచ్చును. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో కొంచెం శ్రమపడినా తగిన ప్రయోజనాన్ని పొందుతారు మీ అభిప్రాయాలను అందరూ గౌరవిస్తారు. దివిష్టత్వంలో మీ అభివృద్ధికి అవసరమైన మార్పులు జరగడానికి అవకాశం ఉన్నది మీరు ఇదివరకు నిర్లక్ష్యం చేసిన స్థిరాస్తి వ్యవహారాలను గురించి తిరిగి ఆలోచించవలసి వస్తుంది. వారం మధ్యలో అనవసరమైన వ్యయం చేస్తారు. ఆరోగ్యం సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. శుభ కార్యాల విషయంలో అభివృద్ధిని సాధిస్తారు. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో మామూలు రావు.

మీనార :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, రేవతి.)
శనిశం, ధనిష్ఠ 1,2 పాదాల.

వార ప్రారంభంలో సామాన్యంగా ఉన్నా, వారం తానికే బాగా ఉన్నదనే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది వృత్తి వ్యాపారాల్లో క్రమంగా అనుకూలత ఏర్పడుతుంది. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందడం వలన తొట్రుపాలు లేకుండా అన్ని వ్యవహారాలూ నెరవేరతాయి. వృత్తిలో పోటీ పెరుగుతుంది గాని మీ కార్యక్రమాలకు అటంకం ఉండదు. ఉద్యోగంలో మీరు కొన్ని అపోహలకు గురి కావచ్చును కాని క్రమంగా నిజం బయటపడడంవలన మీరు యితోధికమైన మంచి పేరును సంపాదిస్తారు. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది కాని, అప్పుడప్పుడు బలహీనత చేస్తుంది. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో, విజయాన్ని సాధిస్తారు.

స్త్రీలకు—వార ప్రారంభంలో, కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కొన్ని వికాకులు వస్తాయి. నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు. ప్రయాణాలోచనలు చేస్తారు.

జన్మ దిన ఫలం

మే-29

ఈ సంవత్సరం మీ జీవితంలో ముఖ్యమైన సంవత్సరాల్లో ఒకటిగా పరిగణించబడవచ్చును. ఈ సంవత్సరంలో జరిగే సంఘటనల ప్రభావం లాభోయే సంవత్సరాల మీదకూడా ఉంటుంది వృత్తి వ్యాపారాల్లో ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. వ్యాపారంలో నూతన వ్యవహారాల ప్రారంభిస్తారు. వ్యాపారంలో ఆదాయం పెరగడమేకాకుండా, విజయం సాధించామనే సంతుష్టికూడా ఉంటుంది. వృత్తిలో అనుకూల వాతావరణం ఏర్పడుతుంది. వృత్తిలో మార్పులకై ప్రయత్నం చేయడానికి మంచి సమయం. ఉద్యోగస్థులకు ఉన్నతస్థానం లభించగల అవకాశం ఉన్నది. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుందిగాని జ్వరాదులవలన బాధ కలుగవచ్చును. కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. రాజకీయాల్లో కొంత ప్రతిఘటన ఉన్నా మీ కార్యక్రమాలకు, అభివృద్ధికి అటంకం ఉండదు. విద్యార్థులకు శ్రమమీద క్లాసు రావచ్చును.

మే-30

ఈ సంవత్సరం ప్రారంభంలో సామాన్యంగా ఉన్న రాసురాసు అన్నివిధాలా అనుకూలంగా ఉంటుంది. సంవత్సర ప్రారంభంలో వృత్తి వ్యాపారాల్లో స్వల్ప వృద్ధిరేకత, అనవసరమైన యెడతెన్నపి కలిగి సూచనలు ఉన్నాయి. సంవత్సరం రెండవ భాగంలో పూర్తిగా అనుకూల వాతావరణం ఏర్పడి వ్యాపారంలో ధనలాభం, గౌరవం కలుగుతాయి. భాగస్థులతోకలిసి చేసే వ్యాపారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి వృత్తిలో పోటీ తగ్గడానికి సూచనలు ఉన్నాయి. ఉద్యోగంలో మున్ముందు యోగించుటకు కావలసిన మార్పులు జరుగుతాయి. ఆరోగ్యం సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది కాని వ్యవహారాల లబ్ధి వలన శ్రమపెరుగుతుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో స్వల్ప భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చును. ప్రేమ వ్యవహారాల్లో ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. విద్యార్థులు

సాధారణంగా కృతార్థులు కాగలరు. జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలల్లో ధనలాభం గౌరవం.

మే-31

ఈ సంవత్సరం అన్ని వ్యవహారాల్లోను అనుకూలంగా ఉన్నా ఏదో ఒక విధంగా మానసికాందోళన కలిగి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వృత్తి వ్యాపారాలు సాధారణంగా ఉంటాయి వ్యాపారంలో స్వల్పంగా ఆదాయం పెరగవచ్చును. అధికారులవలన జరుగవలసిన పనులు ఎక్కువ శ్రమలేకుండా నెరవేరతాయి. సమయానికి డబ్బు అందక అప్పుడప్పుడు యిబ్బంది కలుగుతూ ఉంటుంది. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో మీ అంతస్తు పెరగవచ్చును. స్థిరాస్తి వ్యవహారాల్లో కొన్ని చిక్కులు ఏర్పడి తద్వారా ధనవలయం జరుగగల సూచనలు ఉన్నాయి. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల కొంచెం శ్రమమీద నెరవేరతాయి. బంధు వ్యవహారాల్లో మీరు జోక్యం చేసుకొనవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. తీర్మానాల్లో చేస్తారు. విద్యార్థులు చాలా శ్రమమీద కృతార్థులు కాగలరు. వడ్డీ వ్యాపారాలకు, నటి నటులకు మంచినమయం.

జూన్-1

ప్రయత్నించిన ప్రతిపని నెరవేరుతున్నట్లే కన్పిస్తుంది. ప్రపంచం మిమ్ములను కార్యసాధకులుగా గౌరవిస్తుంది. కాని మీతో మీకు అంతగా విశ్వసనం, సంతుష్టి కన్పించవు. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలకు అంతగా ప్రోత్సాహం లభించదు వ్యాపారంలో మీ అభిప్రాయాలు అమలు జరపడానికి అనుకూల అటంకాలు రావలసినవి మీరు పొందవలసిన ప్రయోజనాన్ని పొందలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో ఉన్న దానితో సంతుష్టి వడడమే ప్రస్తుతానికి మంచిది. మీ ప్రయత్నాలవల్ల అనుకూలతకన్నా ప్రతికూలతయే కలగడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా

కాలడం, జారిపడడం వంటి ప్రమాదాలు కలగవచ్చును. కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. రాజకీయాల్లో క్రమంగా ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. విద్యార్థులకు పెట్టించబడు పరీక్షల అనుకూలంగా ఉంటాయి.

జూన్-2

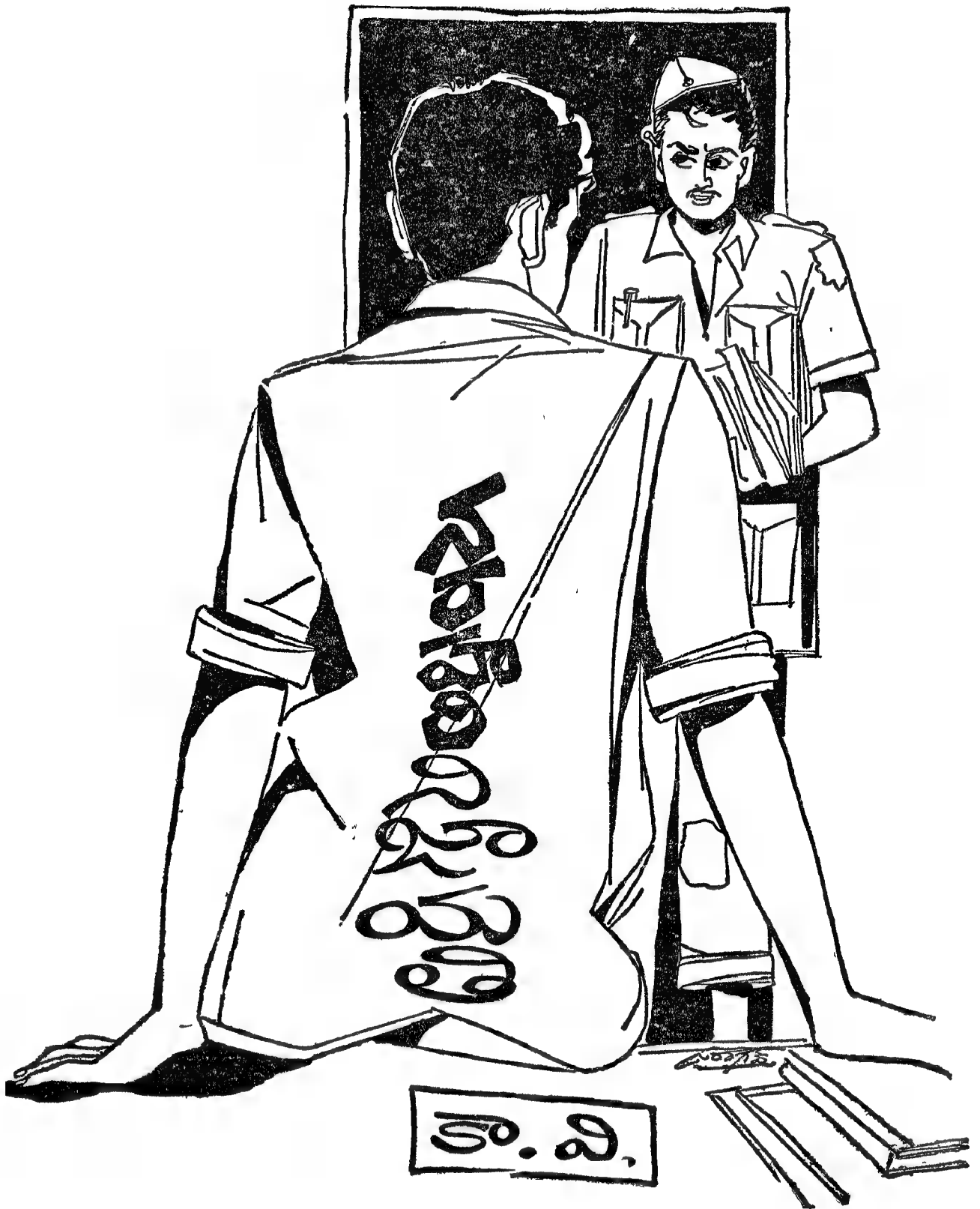
ఈ సంవత్సరంలో అప్పుడప్పుడు నిరాశ, చికాకులు కలిగినా, మొత్తంమీద బాగా ఉంటుందని చెప్పవచ్చును. మీరు యిదివరకు వృత్తి వ్యాపారాల్లో చేసిన ప్రయత్నాలకు యిప్పుడు ఫలితాన్ని పొందగలరు. వ్యాపార విస్తరణ కొరకు చేసే ప్రయత్నాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. వ్యాపారంలో యితరుల అవహేలను పొందడంకంటే మీ అభిప్రాయాలను అమలుపరచడమే మంచిది. సంవత్సర ప్రారంభంలో, వృత్తిలో ఆదాయం పెరుగుతుంది. కాని సంవత్సరం చివరకు కొన్ని వికాకులు కలగవచ్చును. ఉద్యోగస్థులకు ఉన్నత స్థానమూ లభించగల అవకాశం ఉన్నాయి. కోర్టు వ్యవహారాల్లో వ్యయ ప్రయాసల మీద అనుకూలత లభిస్తుంది ఆరోగ్యం సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది. కుటుంబ కార్యక్రమాలకు అప్పుడప్పుడు అటంకాలు వస్తూ ఉంటాయి. విద్యార్థులు సుంచి మార్పులతో కృతార్థులు కాగలరు.

జూన్-3

ఈ సంవత్సరం అన్నివిధాలా బాగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ అలోచనలకు యీ సంవత్సరంలో ఒక రూపు దిద్దిస్తారు. వ్యాపారంలో ఆకస్మిక ధనలాభం కలుగుతుంది. నూతన వ్యాపారాల ప్రారంభించడానికి అనుకూలమైన సమయం. మీ మిత్రులే కొంచెం ఉంటే మోసం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. కాబట్టి అన్ని వ్యవహారాల్లోను చాలా విధానంగా వ్యవహరించడం అవసరం. వృత్తిలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి ఉద్యోగస్థులకు, తమ అభిప్రాయాలకు తగిన అవకాశాలు లభించడంవలన తమ శక్తి సామర్థ్యాన్ని రుజువు చేసుకొనగలుగుతారు. ఆరోగ్యం సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు యిదివరకటికంటే ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. శుభకార్యాల విషయంలో అభివృద్ధి ఉంటుంది. సాంఘిక వ్యవహారాల్లో మోసాదా పెరుగుతుంది. విద్యార్థులకు క్లాసు సమస్యలకు అవకాశం ఉన్నది.

జూన్-4

ఈ సంవత్సరం అంత బాగా ఉంటుందని చెప్పడానికి అవకాశం లేదు. వృత్తి వ్యాపారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. వ్యాపారంలో యిదివరకు మీరు జరిపిన వ్యవహారాల్లో నష్టం రావచ్చును. వ్యాపార విస్తరణ కొరకు చేసే ప్రయత్నాలు, భాగస్వాములతో కలిసి చేసే వ్యాపారాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. వృత్తిలో కొత్తవారితో పరిచయం కలుగుతుంది. ఉద్యోగంలో స్థాన వలసమునకు అవకాశం ఉన్నది. స్థిరాస్తి వ్యవహారాలు యిదివరకటికంటే అనుకూలంగా ఉంటాయి. డబ్బుకు సంబంధించిన వాగ్దానాలు చేయటంవలన ఇబ్బందిపడవలసివస్తుంది. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో స్వల్ప భేదాభిప్రాయాలు వచ్చినా, అన్ని పనులూ సక్రమంగా నెరవేరతాయి. బంధువులవల్ల నిమూరం, వ్యయం తప్ప ప్రయోజనం ఏమీ ఉండదు. ప్రేమ వ్యవహారాల్లో ప్రోత్సాహం ఉంటుంది. విద్యార్థులు శ్రమమీద కృతార్థులు కావచ్చును. ★

“నన్ను గురించి కథ వ్రాయరా ?”

“అవును నరహరి. నిన్ను గురించి, నన్ను గురించి వ్రాస్తేనే కథ అంతకాదు, ఏ వస్తువును గురించి వ్రాసినా అది కథే. భగవంతుని దృష్టిలో ఏ వస్తువూ పనికిరాదనో, నీవమ్మె నడనో అనుకోక పోతే ప్రతి మానవుని, వస్తువు చరిత్ర కథే.”

“అయితే నా గురించి కథ రాయండి.” నరహరి మళ్ళా అడిగాడు.

నాకు ఆశ్చర్యమేయలేదు. నేనొక రచయితనని నేను కథలు రాస్తున్నానని బహిరంగంగా అందరితో చెప్పుకోక పోయినా నరహరికెలా తెలిసిందంటే, అతను మా బ్రాంచి పోస్ట్మెన్సులో డెలివరీ ఏజంటు. నాకొచ్చే పుత్రురాలు, మనియార్డర్స్, మా బడికి సంబంధించి మేనేజీ మెంటువారు పంపే అఫీసుల్లో రాలిస్తే అతగాడే తెచ్చివ్వడంతో నా సంగతి కొంతకొంత తెలుసుకున్నాడు. నేను కథరాసి చిత్తురై పోస్ట్మెన్సులో బుక్ పోస్ట్మెన్సు చేసినా, అది ప్రచురిస్తే ప్రచురిస్తామని సంపాదకుల నుండి వచ్చే పుత్రరం కాని, ప్రచురించాక పంపే పుస్తకం కాని, ప్రతి సరిగా లభించే ధన సహాయం కాని నరహరి మూలం గా ? రావాలి. నరహరి అందుకనే ‘నన్ను గురించి’ కథ రాయమన్నాడు. కాకపోతే మరో విషయం. ప్రచురణ కాపయేవట్ల కథ లాలూకు పార్సెలును తిరిగి భూభ్రమణంలా నాకు చేరాలంటే మా నరహరి మోసి తెస్తాడు. నరహరి అంటే నాకు ఎంతో ఇష్టం. అతడొస్తే చాలా విషయాలు చెబుతాడు. “ఏం సార్ బదులు చెప్పడం లేదు. నాకు బీల్కు టుముపుతున్నది. అలోచించంచే రాయండి. చాలా బాగా రాయాలి.”

“నరహరి ! కథ రాయొచ్చు నిన్ను గురించి నువ్వేమీ అనుకోవనుకో. అందరలా వుంటారా ? రాసేవాళ్ళ పైకి దండెత్తిరారా ?”

“అదంతా నాకు తెలియదు సార్ మీరు నా కథ రాయవలసిందే.”

“ఇప్పుడని చెప్పలేను కాని తప్పక ఒకప్పుడు రాస్తాను. నరహరి !” అని హామీ ఇచ్చాను.

మాట నిలుపుకోవాలని నాకు తెలుసు. విజంగా చెబుతున్నాను. రెండు సంఘటనలు జరక్కపోతే నేను ఈ కథ వ్రాసివుండనని నొక్కి చెప్పగలను !!

పోస్ట్మెన్సు సిబ్బందిని రెండు రకాలుగా విభజించడంతో బ్రాంచి పోస్ట్మెన్సు సిబ్బంది ‘ఎక్స్ప్రెస్’ డిపార్టుమెంటు నామకరణంతో వ్యవహరించబడు తుంది. తక్కిన సిబ్బందికున్న సౌకర్యాలు ఈ సిబ్బందికి లేవు. జీతం చాలా తక్కువ. పాలం పుట్రా లేని నరహరివంటివానికి ముప్పై రూపాయలు ఎక్కడికి ? నరహరికి భార్య, ఇద్దరు పిల్లలున్నారు. ఇవికాక బంధువర్గం అడపా అడపా తికాణావేస్తే ఇక చాలు ‘హరిలో రంగా హరి’ కావలసిందే. ఉన్నది గ్రామమయినా, మారిన మూలకంతోవాటు గ్రామాల్లో కూడా జీవనవ్యయం పెరిగిన కారణాన్ని పురస్కరించుకుని తెక్కిరేస్తే నరహరికి వచ్చే జీతం చాలా తక్కువ. పని ఏ మాత్రం తక్కువ లేదు. రంచనగా తెల్లవారి పదిగంటలకు రోడ్డుకు వెడతాడు నరహరి. పదిముప్పైపుకు బస్సులో తపోలా సంచి వస్తుంది. దాన్ని నెత్తిన వేసుకుని (నేను ప్రత్యక్షంగా చూశాను) పోస్ట్మెన్సుకు తెచ్చి, పంచి విప్పి ముద్రలు వేసి, మనియార్డర్స్ వేరుగా,

రిజిష్టర్లు వేరుగా పురస్కరించాడు. మనియార్డర్స్, రిజిష్టర్లు కవర్లు ముందు బట్టాడా చేస్తాడు. తక్కిన పుత్రురాలు వేరుగా వుంచుకుని, గజగజా ఇంటికే వెళ్లి అన్నం తిని గ్రామాలకు రావడంతో పని మొదలు. అప్పటి టైము పండ్లెండు గంటలు.

ఎండలో చెప్పులయినా లేక, చినిగిన ప్యాంటు, మాసికలేసిన చొక్కాలో వచ్చే నరహరిని అల్లం త దూరంలో చూసి బంధువు వచ్చినట్లు జనం ముగిలే ఎవరి పుత్రరంవారికి బట్టాడా చేసినావద్దకు వస్తాడు. సంతోషాన్ని, కుతూహలాన్ని, ఒక్కొక్కప్పుడు దుఃఖాన్ని సహితం మోసికొనితెచ్చే నరహరి అంటే అందరికీ ప్రీతి. పత్రికలు పోస్ట్మెన్సులో వచ్చేవయితే నరహరిని చుట్టుకుంటారు. ఎప్పుడెప్పుడు నరహరిని చూస్తామా అన్నంత ఆతురతతో రచ్చవద్ద కావు కుని వుంటారు

“టైమ్ చూసి చెప్పండి సార్. ఇక రెండు గ్రామాలున్నాయి. ఒక మనియార్డర్లు, రెండు రిజిష్టర్లు కవర్లున్నాయి. మూడుకల్లా పోస్ట్మెన్సుకు వెళ్ళాలి” అంటూ అతి తొందరగా లేస్తాడు నరహరి.

“పదిహేను నిమిషాలున్నాయి రెండుకి.”

“అరేరే. గంట రెండు కాబోతున్నది. వస్తాను సార్!” అంటూ ఆత్రంగాసరిగేస్తే నడకలోవెడతాడు.

ఒకరోజు అవసరంతో, సంతకాలు తీసికూనే బీటు పుస్తకాన్ని మరచి వెళ్లిపోయి, మళ్ళా వచ్చి తీసికొని వెళ్ళాడు.

“తొందరలో వెళ్లిపోతాను.” అని నా ప్రత్యుత్తరాన్ని ఆశించకుండా వెళ్లిపోయాడు.

మూడు గంటలకల్లా అన్ని గ్రామాలు చూచుకుని పోస్ట్మెన్సుకు వెళ్లి, మళ్ళా వెళ్ళవలసిన జాబులకు ముద్రలు కొట్టడం, మనియార్డర్స్ ఇచ్చినవి, ఇచ్చనివి బ్రాంచి పోస్ట్మెన్సుకు తెక్కిబెప్పడం. కట్టకట్టుకుని మళ్ళా రోడ్డుకి చేరుకుంటాడు. సుమారు నాలుగు గంటలకు బస్సు వస్తుంది. కట్ట బస్సులో వేసి చేతులు దులుపుకుని ఈ రోజు బరువు వెల్లిందని బస్సు కనుమరుగయ్యే వర్షంతం చూసి, తిరుగు ముఖం పట్టడంతో పని ఆఖరు కాదు.

నరహరి నాతో చెప్పేవాడు.

“ఏంసార్ చెయ్యడం. కార్డు అడుగుతారు. ఆరు పైసలు రేపిస్తామంటారు. గ్రామం కదా అందరూ తెలిసినవాళ్ళు. లేదనడానికి మనసొచ్చదు. నరేనని ఇస్తామనుకోండి. ఇచ్చిన వాళ్ళ ఇచ్చారు. లేనివాళ్ళు లేదు” అంటూ ముఖంపై కుడిచేతిని వుంచుకుని నవ్వుకున్న నరహరిని చూస్తే నాకు కోపం వచ్చేది.

“ఆ డబ్బునెలా అడ్డున్న చేస్తావ్” అని అడిగాను కోపంగానే.

“నాచేతిలో నుండి వేసి కడతాను” అంటాడని నరహరి.

ఇటువంటివి పెట్టుకోవద్దన్నా వినిన నరహరిపై ద్విగుణీకృతమైన కోపం వచ్చిన మాట విజమే. అదే చెప్పాను.

“అది పీలుకాదు లెండిసార్.” అన్నాడు.

“అనుభవించు వీ ఖర్చు” అన్నాను.

నేను నరహరి నిజాయతీని శంకించిన మాట విజమేను. అతడు మాట నిలుపుకునే వాడేనా అని అతని మాటలబట్టి బేరీజు వేసుకునే వాణ్ణి.

ఆ రోజు నరహరి నాకు మధ్యాహ్నం కారణం పునస్కరించుకుని నిద్రపోతున్న లేపాడు.

“ఏం నరహరి పుత్రరాల్లేమైనా వచ్చాయ కళ్ళు మలుముకుంటూనే అడిగెను.

“మనియార్డర్లు వచ్చింది సార్.”

కలయో వైష్ణవమాయయో కాదా కొంత ఆశ్చర్యపడ్డాననే చెప్పాలి. జీతపు మనియ వచ్చింది రెండు రోజుల క్రితమే. మనియ ఎవరు పంపారబ్బా ?

“ఎంత ?” అదే అలోచిస్తూ అడిగి

“నలభై”

ముందు డబ్బు తీసుకుని తర్వాత ఎవరు పా చూసుకో వచ్చునని పేనా తీసుకున్నాను న పెట్టడానికి.

“సార్ ! సార్ ! పేనా తీయకండి !”

“ఏం ?” అన్నాను.

“ఈ శుభవార్తను భంగం చేస్తున్నావే.

“చెప్పు బాబూ చంపక !” అన్నాను సీరి రా.

లోడ్డడం నమంజనంగా లేదనుకుని.

“మనియార్డర్లు ఫారం వచ్చింది. డబ్బు రా?

“ఇదేం నరహరి, ఫారం రావడమేమిటి ?

రాకపోవడమేమిటి? ఇది మీ బ్రాంచి పోస్ట్మెన్సు నువ్వు చేస్తున్న తతంగమా ?”

“సార్ ! లేదు. సబ్ పోస్ట్మెన్సు నుండి రాలేదు. రేపు రావచ్చు.”

రిజిష్టరుత్తరం యివ్వాలని వెళ్లిపోయాడు.

ఎంత ఆశగా మరురోజు మధ్యాహ్నం వర రాకకోసం కళ్ళల్లో వత్తులు వేసుకుని ఎలా చూసినా నరహరి రాలేదు. ఈ రోజు కూడా రాలేదా ? మాట అనుకోలేను. ఒకరోజు ఆది కావచ్చు ఈ రోజు కూడా రాలేదంటే నాకు నమ్మ కుదరలేదు. ఫార్వర్ట్ చేసి సంతకంతో పంపేరేమో సంశయించడానికి అస్సారం లేదు. డబ్బు పుండదేమో. ఒకటి రెండు రోజులు చూడ తక్కువ కర్రవ్వమనుకున్నాను.

సాయంత్రమయింది. బడి పదిలి నేను వాళ్ళ వెళ్ళాను. పడమటి కొండల్లో మూర్ఖుడప్పుడే ఆ మిన్నూ వర్షతాళికి విడ్డోలిస్తూ ఆఖరు కిరణాల శిఖరాగ్రం పైకి ప్రసరించజేస్తున్నాడు తన ఆర కిరణ జాలంతో. ప్రకృతి అవ్వోదకరంగా వుం సాయంకాలపు పిల్లవాయువులు చల్లగా విస్తన్నాం ధాత్రీలూనుపైకి. ఎండపోక వాడిన పైర్లు ! లానికి సేదదేరి ముచ్చటగా పూగుతున్నాయి. పిల్లల ఆరుపుంతో హారెత్తిన నాకు మధురమై వాతావరణం మత్తెక్కించసాగింది. బండపై కూర్చున్నాను.

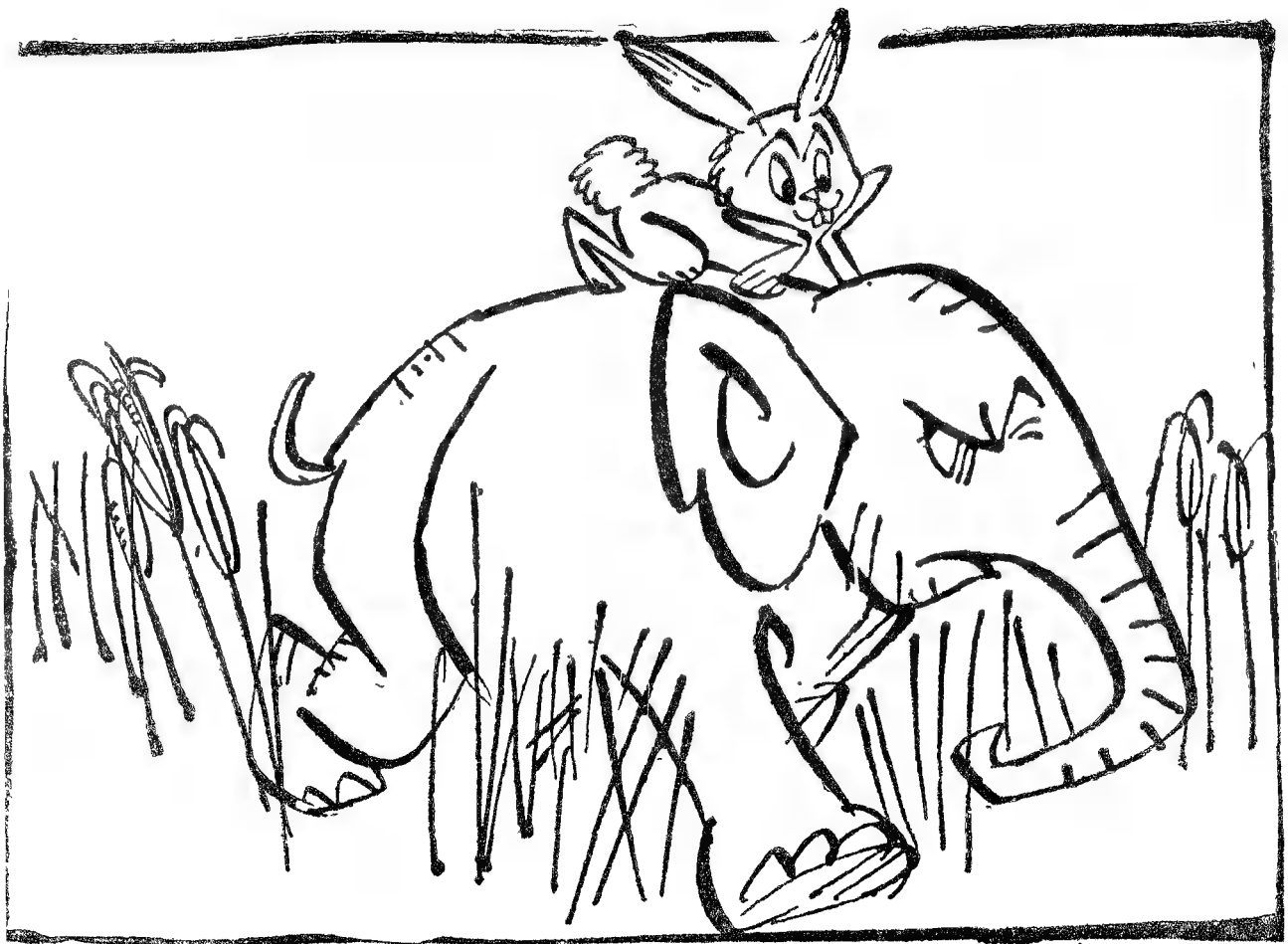
చీకటి పడింది పూర్తిగా. నేను లేచి ఇంటికేవల అన్నం తిని పడుకుని,వచ్చిన గ్రామస్థులతో ఆషామాషీ కబుర్లతో వుంటున్నాను. పిథిలో లాంతరు క పించింది.

“సార్ ! సార్ !”

అది నరహరి గొంతు ! రాత్రి పదిగంటలకు నరహరి వచ్చాడంటే నాకు ఆశ్చర్యమేసింది. లాంతరు చేత్తో వున్నది. తోడుగా మరింతో వస్త్రీ పున్నాడు.

‘మమ్మా నరహరి’ లేచి కూర్చుని ఇంత

34 వ పేజీ చూడండి

కుందేలు-పసుగా

గొలారోజుల మునుపు వత్తెమా అనే కుందేలు వుండేది. ఈ వత్తెమా వట్టి బద్ధకపు కుందేలు! వాంజపు వత్తెమా స్నేహితుడు. వాంజపు చాలా కష్టపడి పనిచేసే పుగ. ఇద్దరూ కలిసి ఒక పొలం పేవారు.

ఇలా ఉండగా వాంజపుకి ఒక జన అనిపించింది: “నేనే పనంతా మృగమూ, వత్తెమా దర్జాగా పోడమూనా?” అని అనిపించ నే వత్తెమాని పిలిచి, “ఎవరిపొలం, తోట వారే సాగుబడి చేసుకుంటే వచ్చింది” అంది. “పండింది మాత్రం గ్రం తిండాం.”

“అలాగే” అంది వత్తెమా. ఎవరి పొలం వారు తిసుకుని విత్తనాలు

నాటుకున్నారు. వాంజపు కష్టపడి చేసింది కాని వత్తెమా నరదాగా అడవిలో పళ్ళూ, దుంపలూ తింటూ కాలం గడిపేసింది. రోజంతా నిద్ర పోయి, సాయంత్రం మాత్రం అలిసి పోయినట్లు నటిస్తూ ఇంటికి వచ్చేది.

వాంజపు దుంపలు, జొన్న పండించింది. పొద్దు గుంకేనరికి బాగా అలిసినప్పటికీ ఓపికతో వంట వండి వడ్డించేది. కుందేలు హాయిగా చలిమంటముందు విశ్రాంతి తీసు కునేది.

కోతలు కోసేకాలం సమీపించింది. ఒక రోజు సాయం కాలం వాంజపు ఒక బుట్టనిండా బంగాళదుంపలు, మొక్కజొన్న నింపి తీసుకువచ్చింది. వాటన్నిటినీ

చక్కగా వండి వత్తెమాకి పెట్టింది. వత్తెమా వదార్థాలనీ, వంటనీ చాలా మెచ్చుకుంది. “ఇంత మంచి భోజనం చెయ్య”లేదంది.

మర్నాడు వత్తెమా ఒక బుట్ట నిండా దుంపలు, జొన్న నింపి తీసుకు వచ్చింది. “నీ తోటలోని పొలంలో వాటంత మంచివి కావులే! అయినా తినిచూద్దాం” అంది.

వాంజపుకి అవి తన తోట, పొలంలో వేసినవే అనే అనుమానం కలిగింది. కాని మాట్లాడకుండా ఊరు కుంది. అంతేకాక వంటకూడా చేసింది.

పొద్దున్నే పెళ్లి తోట, పొలం తనిఖీ చెయ్యగా వాంజపుకి తన వాటాలో దొంగలు వడ్డెరిని తెలి

బాలసాహితీ : దేశదేశాల జానపద కథలు ప్రారంభం

సింది. సాయంత్రం వకైమాతో చెప్పింది.

“అరే! నా వాటాలో నూ ఎవరో దొంగలు పడ్డారు తెలుసా!” అంది కుండేలు ఆశ్చర్యం నటిస్తూ. “ఏం చేద్దాం?”

“అలోచిస్తే అజే తోస్తుంది, చూద్దాం” అంది ఏనుగు.

ఆ సైరోజు వాంజపు నది దగ్గరికి వెళ్లి కావలసినంత బంకమట్టిని తెచ్చింది. దానితో ఒక మనిషి బామ్మ చేసి తోటలో పొలం వైపు పెట్టింది. ఇదంతా పూర్తి అయ్యేప్పటికి చీకటి పడింది. ఆ నాడూ వాంజపు వంటచేసింది. ఇద్దరూ పడుకున్నారు.

కొంతసేపు తర్వాత చంద్రుడు ఉదయించాడు. కుండేలు నెమ్మదిగా లేచి చడిచప్పుడూ లేకుండా ఏనుగు వాటాలోకి వెళ్లింది. బంకమట్టి బామ్మ కనిపించేసరికి హడలిపోయింది.

అయితేనేం, ధైర్యం తెచ్చుకుని, “వాంజపు నువ్వేనా? ఈ రాత్రివేళ ఇక్కడేం చేస్తున్నావు?” అని అడిగింది.

మట్టిబామ్మ సమాధానం ఇవ్వక పోవడంతో వకైమాకి కోపం వచ్చింది. “నువ్వు వాంజపుని కాదు! ఎవరో దొంగవి! నిజం చెప్పేయ్,

లేదా వాంజపుతో చెప్పేస్తాను.” బంకమట్టి విగ్రహం మానంగా ఉండిపోయింది.

వకైమా దగ్గరగా వెళ్లి, “ఎవరు నువ్వు? ఏమిటి సంగతి.” అని అడిగింది మళ్ళీ మవునం.

“ఇదుగో ఈ మాటు చెప్పక పోయావంటే కోట్లైతా జాగ్రత్త!” అంది కుండేలు కోపంగా.

అసటమేమిటి ఒక్క దెబ్బ వేసింది! అంతే చెయ్యి బంకలో ఇరుక్కుపోయింది! కోపంతో ఒక గుడ్డు గుట్టంది. ఆ చెయ్యి అలాగే ఇరుక్కుంది.

“వదుల్తావా, తన్ననా?” అని కేకలు వేసింది! కోపం పట్టలేక తన్ని, ఒకటి తర్వాత ఒకటి రెండు కాళ్లూ బంకలో ఇరికించుకుంది.

“అయితే నిన్ను కొరుకుతా చూడు..” అని వెరికోపంతో తలతో ఢీకొంది;కొరికింది. ఏముంది, పట్లకూడా మట్టిలో దిగబడి పోయాయి! వకైమా ఇప్పుడు పూర్తిగా చిక్కుకుంది! ఎటూ కదలలేని స్థితిలో ఉంది!

రాత్రి ముగిసి తెల్లవారింది! పిట్టల పాటలు విని నిద్రలేచిన వాంజపు తోటలోకి వచ్చి వకైమాని చూసేసింది.

“ఓరీ దుర్మార్గుడా! ఈ దొంగ తనమంతా నీదే నన్నమాట జాగ్రత్త, నిన్ను శిక్షిస్తా నివ్వడు! అని ఘీంకరించింది! తొండంతో కుండేలుని బంకలోనుంచి లాగేసింది

“నన్నేం చేస్తా విప్పడు?” అని అడిగింది కుండేలు చనువుగా.

వాంజపు ఆలోచించి, “నదుంపలు, జొన్న తిన్నావు కాబట్టి నిన్నే తినేస్తా!” అంది.

“నేను బ్రతికుండగా ఎలా తింటావోయి? ముందు చావనీ!” అంది కుండేలు.

“అయితే ఏం చెయ్యమంటావు?” అని ప్రశ్నించింది వాంజపు. ఏనుగకి స్నేహితుడిని తినటం ఇష్టం లేదు.

“ఏముందీ పైకి ఒకసారి విసురు! కిందపడి చచ్చిపోతాను...” అంది వకైమా. “తర్వాత భోతచెయ్యి...”

వాంజపు వకైమాని చెట్లకొమ్మల మీదకి విసిరింది కాని వకైమా కిందపడి చావలేదు సరిగదా! అడవిలోకి పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్లిపోయింది! ఇకలాభం లేదనుకున్న వాంజపు ఇంటికి తిరిగి వెళ్లిపోయింది.

ఆ రోజునుంచి నేటి వరకూ వాల్లిద్దరూ ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడుకోనే లేదు! ★

కమ్మగా వుండే కథలూ, గమ్మత్తుగావుండే కథలూ బాల బాలికలకు యిష్టం! ఒక్కొక్కదేశం, ఒక్కొక్క భాషా, వున్నా; పిల్లల యిష్టం - కథల అవసరం - ఇవి మాత్రం సామాన్యంగా అన్నిచోట్లా ఒకే విధంగా వుంటాయి! సుమారు ముప్పయి దేశాలకు చెందిన పసందైన జానపద కథలను క్రమంగా యీ శీర్షిక క్రింద వేద్దామనుకున్నాము. 'కుండేలూ - ఏనుగా' బ్రిటిష్ క్లూర్పు ఆఫీకా జానపద కథ.

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

నిజమకంటే ఇంటిలో పోస్ట్ లో
ల్యూషివేట్ ద్వారా హోమియోపతి
చదివి, గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రేషన్
కాలేజీ ద్వారా డిప్లొమా పొందండి.

పాస్పెక్ట్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి.
Indian Homoeopathic College,
(APW), JULLUNDUR CITY

తెల్లమచ్చలు

తెల్ల మచ్చలకు 'స్వేతరి' ఉత్తమ
ఔషధము (పొల్లి) ప్రచార నిమిత్తం
15 దినముల మందు ఉచితముగా పంప
బడును. వ్యాధి పూర్తి వివరాలతో
యంగ్ మె లేక హిందీలో వ్రాయండి.

Sri Krishna Chandra Vaidya,
(A.P.) P. O. Katrisarai (Gaya)

మి దగ్గు
త్యరగా
పోవును

జాతి మరియు
గొంతుగ నెమ్మిక

వెప్స్ మిరు తినుకొండి

పెప్స్ మిరు తినుకొండి, నోస్టివినివారిం చేరకను
జరుపునట్టి అందరి శ్రమనకరమైన అవిరుంను
పొందండి అవి గొంతుగ నోస్టి, బ్రోంకైటిస్
దగ్గు మరియు జలుబును గలిగించే క్రిమిలను
తొంపుటకు సహాయపడును పెప్స్ త్యరగా
వివరమును గలిగిండును.

ఇందులో హానికరమైన
ఉదాహరణ లేవు.
పిల్లలకు మరడితంగా
ఇవ్వవచ్చును.
బ్రోంకైటిస్,
గొంతుగ నెమ్మిక,
పడిశైవము,
అధిక కఫము,
జలుబులు
మరియు దగ్గులను
త్యరగా నివారిం చేయును.
చిరుం హృదయం దరిన
అచ్చులను తొలగి.

నిజా ఫుల్ పార్ట్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

మద్రాస్ స్టేటుకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
మెసర్స్ మోతీశీకం వెనీ, మద్రాసు-1.

నరహరి నిజాయితీ

31 వ పేజీ తరువాయి

రాత్రిలో ఏం ఇలా వచ్చావు" అని అడిగాడు.
చేతిలో పుస్తకం వుంది. జేబులోని మనియార్డు
ఫారం, దానిని చుట్టిన నాలుగు పదిరూపాయల
నోట్లు క్రింద ఎంపిపెట్టి, ఫారంలో వంతకం
చెయ్యమని పేనాకూడా ఇచ్చాడు.

"ఇంత రాత్రిలో"

"డబ్బు ఈరోజే వచ్చింది. ఇక్కడికి రావడానికి
బయలుదేరుతున్నాను. మా పోషకులు ఇన్స్పెక్టరు
వచ్చారు. అక్కడ ఆయనకు అవి ఇవి అందించే
లోగానే బస్సుకు టైం కావడంతో అందివ్వడానికి
వెళ్లాను. మనియార్డు నాలుగు వచ్చాయి. అన్ని
టికీ డబ్బు వచ్చాయి. కట్ట అందించిన తర్వాత
పెయిడ్ చేసి, ఇంటికి వెళ్లి అన్నం తిని, మీ మని
యార్డు ఇచ్చివేడదామని వస్తున్నాను."

"రేపు పగలే తెచ్చివ్వరాదా?" అన్నాను.

"ఈ రోజు బాకీ కద. ఈ రోజే తీర్చేయాలి"
అని అన్నాడు.

డబ్బు పుచ్చుకున్నాను.

అరగంట వరకు ఏవేవో మాట్లాడాడు నరహరి.

అన్నం పెట్టిందామ. తిన్న అరువాత ఇద్దరు వెళ్లి
పోయారు. అటువేమ్మల నరహరి ఋణ ప్రవర్త
నను శంకించ లేదు. నరహరిని నమ్మాను పూర్తిగా.
ఇంత చక్కగా డ్యూటీ చేసే నరహరి అంటే పదభి
ప్రాయం ఏర్పడ్డది నాకు. అందరితోనూ అదే
చెప్పాను. తక్కిన గ్రామాల టీచర్లు కొందరు
నమ్మలేక పోయారు.

తర్వాత మా గ్రామానికొస్తే నా దగ్గరకు వచ్చి
ఇచ్చితంగా మాట్లాడి వెళ్ళింది 'నాకుం' జారీ
చేశాను. నరహరి నావద్దకు వచ్చి మాట్లాడేకగాని
వెళ్ళడు. అత్యంత అంత దృఢంగా పెనపెసుకుంది
నాకు అతనికి.

రోజులు దొర్లతోతున్నాయి. మామూలగా
నా సహచర్యంలో అతని కట్టిన సుగుణ మేమంటే
వశనాశక్తి. నా వద్ద ఉన్న పుస్తకాల్లో సరళ
భాష కల్గిన తెలుగు పుస్తకాలు ఇచ్చే వాణ్ణి. ఇంగ్లీషు
వీలయినపుడల్లా, వాక్య నిర్మాణం వరకు నేర్పించాను.
స్వంతంగా వాక్యాల రాయగలడన్నంతనేర్పించాను

ఒక రోజు బడి వదలి చిత్రాచుకు సైకిల్లో
వెడుతున్నాను ఏదోపని మీద. మా ప్రక్క గ్రామం
టీవరు వెంకట్రమణ నాతో కలిశాడు.

"నాకో మనియార్డు వచ్చిందండి ఈ పూటే.
తోమ్మిది రూపాయలు. పన్నెంట్ల బిల్లు లేండి.
7 రూపాయలిచ్చి రెండు రూపాయలు మళ్లా
ఇస్తాను అని నరహరి అన్నాడు. మనియార్డు
లేవే ఇద్దరు నంతకం పెట్టనన్నాను. లేదు పెట్ట
మన్నాడు. మీరూ నరహరిని గురించి చెప్పారు

కాబట్టి నంతకం పెట్టాను. 7 రూపాయ లిచ్చి.
'తోమ్మిది రూపాయలు ఒకే వర్యాయం మళ్లా
ఇవ్వమని' నానను చేశాను. ఏమనుకున్నాడో ఏమో
డబ్బు తీసికొని వెళ్ళిపోయాడు. ఇంటికి వెళ్లి
ఎవరో మా గ్రామాని కొన్నంటే 9 రూపాయ

లిచ్చి వెంపాడు. నేను తర్వాత నొచ్చుకున్నాను
నరహరి అర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాడని, అతని
వాలకమే చెబుతున్నది. లోతుకు వెళ్ళిన కళ్ళూ
దుమ్ము కట్టుకున్న వర్ష అదోరకంగా కనిపిం
చాడు."

వెంకటరమణ చెప్పకు పోసాగాడు.

నరహరిని నేను చూసి మూడు నాలుగు రోజు
లయింది. ఈ నాలుగు రోజులు తీరిక లేదు.

ఇన్స్పెక్టర్ కార్డు వచ్చింది. ఏకీపాథ్యాయుణ్ణి
కావడంతో పిల్లలకు పాఠం చెప్పడం మొదలు
కుని, ఆసీనుకు వంపనలపిన వ్రాతల వరకు
నేనే చూసుకోవాలి. నమ్మలేమి కాని వో చక్కని
ఉదంతం. ఒక రోజు మధ్యాహ్నం పిల్లలు బడికి

దగ్గర్లో లేరు. రెండు గంటల అంబోయింది.
గంట కొట్టవలసి ఉంది. చూసి నేనే సుత్తి తీసి
కుని గంట కొట్టాను. అన్నిటికీ సిద్ధ మయి
ఉండవలసి ఉంది !! ఇక ఇన్స్పెక్టర్ అంటే
చెప్పాలా? రికార్డులు, టీచింగ్ నోట్సులు,

చార్జులు, స్టేట్మెంట్సు చూసుకుంటూ పిల్లలను
ఇన్స్పెక్టరుకు తయారు చేయించాల్సి వచ్చింది.
ఇన్ని తొందర్లో నరహరిని మరచిపోయాను. అతను
బడివద్దకు రాలేదు. ఇన్స్పెక్టర్ సంతృప్తి కరంగా
జరిగింది. పిల్లలు చురుగ్గా చెప్పిన జవాబులు
మా డెప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్ని తృప్తి సరచినవి.

ఆ తర్వాత రెండు రోజులకు కాని నరహరి
కన్పించలేదు.

ఆ రోజున నరహరి వచ్చాడు. ఆకారం పూర్తిగా
మారిపోయి ఉంది. అదోలా ఉన్నాడు. చిక్కి
పోయాడు.

"రెండు మూడు రోజులు ఎక్కడ నరహరి"

అంటూ మొదలేట్టి వెంకట్రమణ చెప్పిందంతా
చెప్పాను.

"చూడండి. సార్ మనియార్డు వచ్చిన
నమయంలో నా కూతురు చిన్నపిల్ల లేదూ
కునుమ ఆమెకు 'అమ్మవారు' పోసింది. ఈ చిక్కుల్లో
డబ్బు లేక అవ్వవచ్చున్నాను. ఎక్కడడిగినా
లేదనే మాట. వెంకట్రమణ టీచరుకు మని

యార్డు వచ్చింది. అందులో రెండు రూపా
యలు ఆయనతో చెప్పి తీసుకుని వచ్చాను. మళ్లా
నర్త గలనని. ఆయనకు రూపాయలిచ్చాను.
ఆయన తీసుకోలేదు. ఇది వీలువడదని ఇంటికిచ్చి
మళ్లా అప్పుడే నా మనస్సంగీకరించక పోవడంతో
నేను ఎన్ని కష్టాలు పడినా సరే ఆయన డబ్బు
పంపించాను" అని చెప్పాడు.

"కునుమ కెలా ఉంది?"

"ఎక్కడ కునుమసార్. ఆ డబ్బు ఆ మధ్యా
హ్నమే ఇచ్చి కట్టి బస్సుకుందిచ్చి వచ్చేలోగా.."

నేను స్తంభింపి పోయి 'ఆతురతతో—

"కునుమకు ఏమయింది నరహరి" అని
అడిగాను—

"కునుమ చచ్చి పోయింది"

నరహరి కళ్ళలో నుండి జలజలా పీరు కార్చు
న్నాయి. మాటాడ లేక తల క్రిందికి దిండుకున్నాడు..

"చస్తాను సార్, ఉత్తరాలు దండిగా ఉన్నాయి"

నరహరి జోరుగా వెళ్ళిపోయాడు తపో
నంది తీసుకుని.

పొదుపలోనే భద్రత వుంది
మీదీ, మీదేశానిదీ కూడా!

కొత్త విధంగా తయారైన
సన్ లైట్
అధిక కాంతిగా ఉతుకుతుంది!

కొత్తవిధంగా తయారైన సన్ లైట్ కు పరికొత్త కాగితపు మూత; సుందరమైన కొత్త ఆకారంగలదు.
అంతేగాక...దాని 'అధిక కాంతి' చేత 'శక్తి' ఉతుకుతున్నదా మి నిల్వలను అతి కాంతిగా చేస్తుంది.

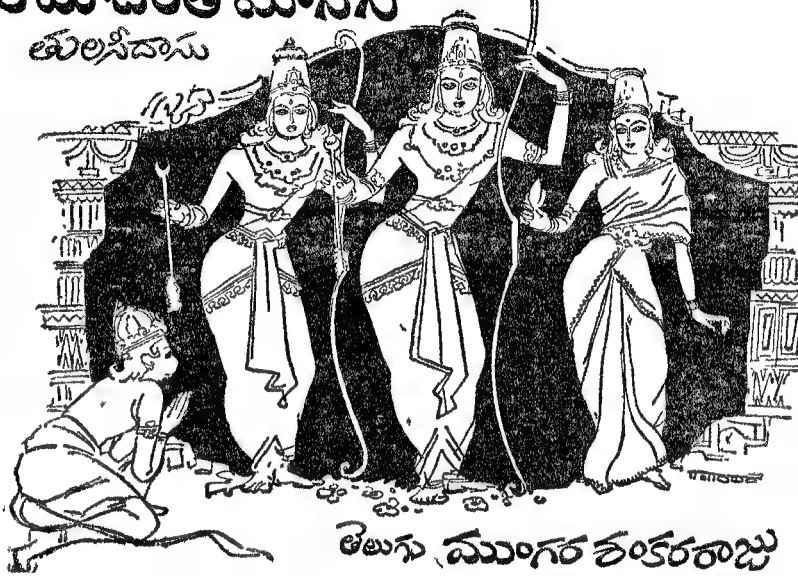
అధిక తెల్లగాను, అధిక కాంతిగాను ఉతుకుతుంది.

హిందుస్థాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

S. 52-140 TL

రొమచరిత్ర మాసన్

తొలగినదాసు

తెలుగు ముంగర చరిత్రము

33

అనంతరము అవధనందముచే నన్ను పట్టుకొనుటకై తన చిట్టచేతులను ముందుకు చాచెను. నేను కొంత దప్పు పైకెగిరి వెనుదిరిగి చూచితిని, బాలరాముని చేయి నాకు చేరువలో కనబడెను. నేను మరింత పైకి శూన్యములోని కెగిరి తిరిగి చూచితిని. చిత్రము! రాముని చేయి నాకు రెండంగుళముల సమీపములోనుండెను. ఆ పైన నేను క్రమముగా పైకెగురుచూ రోదసి, బ్రహ్మలోకము, సప్తావరణము చాటిపోయి వెనుదిరిగి చూచితినిగదా! అప్పటికి రామునిచేయి నాకు రెండంగుళముల దూరములో నుండెను. ఆయద్యుత సంఘటనకు నేను విస్మయమునై భయముతో నా రెండు కళ్లు మూసుకొంటిని. ఖగేశ్వరా! కన్నులు తెరచి చూచునప్పటికి నేను పునః యధావ్రతారము అయోధ్యలో నుంటిని. అప్పుడు ధర్మశిరోధు సన్నుజాది చిన్న చిన్నగ నవ్వెను. ఆ సప్పుకు నేనతని నోటిలో దూరి గర్జముతోనికి వెల్లిపోతిని.

గరుత్మాంతా! అక్కడ రాముని పృథయ కుపారములో జూచిన దృశ్యము లతి విచిత్రగా నుండెను. అనేక బ్రహ్మాండములు. చిత్రవిచిత్ర లోకములు, కోట్లకోటి బ్రహ్మలు, మహేశ్వరులు, నక్షత్రమండలములు, సూర్యులు, చంద్రులు, లోకపాలురు, నదీనదములు, సాగరములు, పర్వతములు, నానాలోకవాసులు పరాపర ప్రపంచములయొక్క దృగ్గోచరమయ్యెను. పూర్వమెన్నడు మాడని పిన్న పూహించినదని అనేక చిత్రములను గాంచితిని. నేనా విధముగా ఒకొక బ్రహ్మాండములో శతవత్సరముల చొప్పున అనేక బ్రహ్మాండలోకములలో నివసించుచూ తిరుగుచుంటిని.

ఒకొక లోకమునకు ఒకొక బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు దిక్పాలురు ఉండిరి. అవిధముగా నానాలోకములందు నానావిధములలో దేవతలు, దనుజులు, మనుజులు, కిన్నరులు, గంధర్వులు, జంతువులు, పక్షులు, నదీపర్వత సాగరములు మొదలగునవి ఉండెను.

ఒక బ్రహ్మాండమునకు మరియొక బ్రహ్మాండమునకు పోలికయేలేదు. భిన్నభిన్నమైన అయోధ్యానగరములను, సరయునదులను, కౌసల్యలను, భరతలక్ష్మణ శత్రుఘ్నులను చూచితిని. కానీ, రాముడు మాత్రము అన్ని బ్రహ్మాండములందు ఒకే రాముడుగా గోచరమయ్యెను. అందుకు భిన్నమైన వేరొండు రూపులో రాముడు కనబడలేదు. ఎక్కడ జూచినను ఒకే రాముడు కంటపడెను. ఇవిధముగా మూడు కల్పముల పర్యంతము నేనాలోకములందు సంచరించితిని. ఈ విచిత్ర లోక దర్శనచే నాకు మతి చలిచెను. నామనస్సు పరిపరి విధముల పరుగెత్త పాగెను. యోచనాగమ్యుడనై చిత్రశాంతి పొగొట్టుకొంటిని. వ్యవస వ్యాకులితుడై యుంటిని. నామనో బాధను గుర్తించినవాడై రఘునందనుడు మెల్లిగ మందహాసముచేసెను. ఆ సప్పుతో నేను రాముని గర్జమునుండి తిరిగి వెలుపలికివచ్చి వడితిని.

ద్విజోత్తమా! ఇది అంతయు రెండు వూడియలలో జరిగిపోయెను. దశరథనందనుడు మాత్రము యధాపూర్వము క్రిడించుచూ బాలవినోదము ప్రదర్శించుచుండెను. రామాని ఉదరగోళములో దర్శించిన విశ్వకూటాశాములు నాకు కన్నులకు కట్టిపట్టుకొండెను. నేనంతట ఆశ్చర్యభ్రమకులోనై స్వాస్థ్యము గొలుపోయి “ఓ అర్రజరత్రాతా! త్రాహ త్రాహ!” అని అరచి సొమ్మనిల్లి నేలబడితిని.

అప్పుడా దేవదేవునికి నాదీన స్థితిపై జాలి కలిగెను. అతడు నాపై ప్రయోగించియుండిన మాయను ఉపసంహరించుకని ప్రేమతో అన అభయహస్తము నా మస్తకముపై నుంచెను. సర్వతో నాచిత్తమునకు శాంతికలిగి ప్రసన్నత ప్రాప్తించెను. లోచనములు భాష్పసూరితమయ్యెను. పృథయము పులకరించెను. తన్నయడనై స్వామినేక ప్రకారములు స్తుతించసాగితిని. రమారమణాదంత ప్రగాఢ ప్రేమతో నన్నవతోకించి వృధుమధురోక్తులు—

భూళుంకి! నీపై నాకు సంపూర్ణ కటాక్షము

కలిగెను. నీకేమి ఎందు కావలెనో కోరుకొనుచును. అణిమార్దవ్యునిద్దులు, నిధులి, సుఖదాయకమైన మోక్షము, జ్ఞానము, విజ్ఞానము, వివేకము, ముని ధర్మభ్రమగు మోక్షము— వీనిలో నీకేది అభిలషణీయమో సంశయాంశక కోరుకొనుచును.” అని ప్రసంగించెను.

భక్తియొక్క ప్రాముఖ్యత

అనగోళుని అపార వాత్సల్య ప్రేమకు నేనా అనందవిభోరుడనై కేలుగిలిచి సమవచనముల నిట్లు నివేదించుకొంటిని.—

“ఓ భక్తకల్పద్రుమా! మీరు నాపై కరుణించి సుఖదాయకములగు నకలవిధ సంపద్యైభములు ప్రసాదించెదనని వచించితిరి. కాని మీభక్తి మాత్రము ప్రసాదించెదనని ప్రసంగించకపోవడము వింతగా యున్నది. ఉప్పులేని కూరలవలె భక్తిరహితమైన యోగముల మునుల అనవరతము ఆరాటపడుచుండుకో, దేనిని వేదములపై శ్రం నిరంతరము ఆరాటపడుచుండునో, అట్టి సర్వోత్కృష్టమైన భక్తివిమాత్రము ప్రసాదించమని ప్రార్థించుకొనుచున్నాను. తదవ్యమైన సుఖసందలతో వాకు పనిలేదు.”

కౌసల్య తనయుడంతట అల్లిన నవ్వి—నీ యభిష్ట మీదెరుగక— యిది దీనించి, పిమ్మట సుఖపంచముల నన్నిట్లు ప్రభోధించెను. “నాయ సోత్తమా! నకలసఖప్రదమగు అపూర్వ పరమము అలిలించిలిచి. జవవసయోగాదులచే తను శరీరములను దహించజేసుకునినను మునిజనులు దేనిని పొందజాలకుండుకో అట్టి భక్తిని ప్రసాదించమని కోరిన సిబుద్ధి కుశలత ప్రసంగియింపెనది. కాక భూతుంకి! నేటినుండి భక్తిజ్ఞున నైరాగ్య విధానములకు సంబంధించిన సర్వ రహస్యములు నీకు అవగతమగును. నాయమగ్నిహి ప్రాప్తికై నీకిక యెటువంటి పాదన చేయ నవసరములేదు. మాయా మోహములు నిన్నికమీదట స్ఫుర్తించ జాలవు. నేటినుండి నీవు నన్ను ఆదిమధ్య అంతములలేని పరబ్రహ్మముగా భావించువుగాక.

ప్రాజ్ఞాదా! నాత్యంత ప్రియదాయకమైన భక్తి ముముసు నీకు ప్రసాదించితిని. ఇది మొదలు నీవు సర్వధర్మములు పరిత్యజించి నన్నే భక్తితో భజించుచుండుము. ఈ స్పష్టలో నేను సర్వాధికమగు నా భక్తులను ప్రేమించుచుండెదనని విశ్వసించుచు. భక్తిరహితుడైన ఆ పరమేష్టికంటే భక్తిరతుడైన పంచముడు నాకు ప్రాణ సమానుడు. భూళుంకి! నీవు తిరకణబుద్ధిగా నా స్వరూపమును ఆరాధించుచుండుము. నీవు దీర్ఘయుష్మంతుండనై చిరకాల ముందువువుగాక.

విష్ణువాచానా! భగవంతుడు ప్రగాఢ ప్రేమాను రాగముతో నన్నాగిర్పదించి అనుగ్రహించెను. ఆ మోహనమూర్తి మంగళరూపమును, ఆ జగన్నాథుని వాక్పరారణ మాధుర్యమును ఇప్పటికి నేను మరచలేకున్నాను. అనంతరము నేనా బహుకాలము సాకేతపురిలో స్వామిసాన్నిధ్యమందుండి పిమ్మట నిజాశ్రమమునకు మరలి వచ్చితిని.

“అగ్గి! నాటినుండి నేను మాయా
మోహములకు అతీతుడనుకొంటిని. భగవత్కృప
వినా అతని ప్రభావము తెలుసుకొనుట దర్శనము.
అతని ప్రభావము లవగతముకాకున్నయెడల స్వామిపై
విశ్వాసము జనించదు. విశ్వాసము కలిగినప్పుడే
ప్రేమయేర్పడును. భక్తికి ప్రేమ ఆధారము. ఒక్క
భక్తివలననే శ్రీరాముని పృథ్వీమయము శివుని
ద్రవియము. గరుడజీ కాబట్టి నిపు నిరాధారమైన
శంకలకు, వితండనాదములకు స్వస్తి చెప్పి సుఖ
వ్రతాంతయగు ఆ సీతావతిని సేవింపి ధన్యుడగుము.”

ఆ శ్రీవతి నామరూపగుణ మహిమలు వర్ణించ
శేషులకు — సరస్వతికి — శివులకు సైతం
పాద్యముకాదు. గరుడా! నిపు గగనవధములో విహ
రించుచుండువుగదా! ఆకాశమంత అనంతమైనదో
చెప్పగలవా! అటులనే శ్రీరాముని మహిమా ప్రభావములు
పూహించుట కసాధ్యములు. — కౌసల్యేశుడు కౌటి
మన్యులకు సమానమైన రూపసౌందర్యములు
కనవాడు, కౌటి దుర్గలతో సమానముగా శత్రువులను
వాశనముచేయగల శక్తి నందిస్తుడు. నూరుకోట్ల ఆకా
శములంత విశాలవ్యాపకము, నూరుకోట్ల సూర్య
కాంతికి తుల్యమగు తేజఃపుంజముగలవాడు. నూరు
కోట్ల చంద్రుల బోలు బహుచల్లని ప్రభువు, నూరు
కోట్ల యములవలె దుస్తరడు — దుర్గముడు
దురంతడు. నూరుకోట్ల భూమకేతువులబోలిన
దురాధర్మడు, అతని పృథ్వీమయము నూరుకోట్ల
హితాశములంతటి అగాధమైనది. నూరుకోట్ల
పుణ్యక్షేత్రములను బోలిన పరమ పవిత్రుడు,
కౌటి హిమవత్సగ సమాన ధీరుడు — నిశ్చలుడు,
నూరుకోట్ల కాశ్యపపుత్రులవలె కోరికలేదేర్పూవాడు.
నూరుకోట్ల సరస్వతులను గనుమైన వాక్యాట
ర్థముగలవాడు, నూరుకోట్ల బ్రహ్మవలె సృష్టింప
గలడు. నూరుకోట్ల విష్ణువులవలె పాలించగలడు.
నూరుకోట్ల రుద్రులవలె సంహరించగల పురుషుడు.
అతడు అవధిలేనివాడు, నిరూపమానుడు, జగదీశుడు.
ఆ దయాదామని మునిశ్శరలు తమ బుద్ధికితోచి
నంత వర్ణించిరి. నేను మహాత్ములయొద్ద విగళిగనం
నంతవరకు నీకు వర్ణించగలిగితిని. గరుడతంబో!
కరుణాసముద్రుడగు ఆ కాకాత్మకమందనకుని నిర
హంకార బుద్ధితో సేవింపి ధన్యజీవుడవగుము.”
అని కాకభుటండి పక్షిండునికి బోధించెను.

వినతాసుతుడు శ్రీరాముని తత్త్వగ్రహణ్యము
సంపూర్ణముగా అలంకించి ఆపార అనందానుభూతి
నొందెను. రామకథాశ్రవణములను కలిగిన అనందా
ధిక్కుతో అతని కన్నులు చెమ్మగిల్గెను. రుద్రకంఠుడై
భుశుండిని పలనిధముల ప్రస్తుతించి, పిమ్మట
ఇట్లు పలికెను.
“ఓ పూజ్యుడా! సంకయ వ్యాకులతమై యుండిన
నాబుద్ధికిపుడు సాంక్షింక లభించి సంతోషము సంప్రా
ప్తించెను. మీ కృపవలన రఘుప్రవరని అవ
తార రహస్యములు నాకవగతమయ్యెను ధర్మజా!
గురు సహాయ్యములేదే బ్రహ్మమహేశ్వరులంతటి
వారైనను భవ సాగర తరణోపాయముగన లేరనుట
విధితమేకదా! ఆ రఘుగర్వహుడే నీ రూపమాన
వాకు గురుబోధచేసి నా సంకయములను నివారించెను.
మహాత్మా! ఇంకొక విషయము మీ వలన తెలుస
కొనవలెనని నామనస్సు వాఙ్మించుచున్నది. మీరు
వర్ణనలు, ధర్మాధిరతులు, సీతావతి పదసేవారతులై

యుండియు ఈ కాశీ శరీరము ధరించుటకు కారణ
మేమి? మీకి వనిత్ర రామచరితమానవేటట్లు
సంప్రాప్తమయ్యెను! ప్రత్యయాంతమునకూడా మీకు
వాశములేదని పరమశివుడు పలికియుండెను.
అదెట్లు సంభవమగును. అజ్ఞానవశమున శంకాతురు
డనై అడుగుచుంటిని, ఈ దాసుని దోషము పై రింపి
యాధాపూర్వము దయామతిపై సమాధానమీయ
అర్పించుచున్నాను.” అని పక్షిండుడు ప్రార్థిం
చెను.

అందులకు భుశుండి పరమ ప్రసన్నుడై బిరి
ప్రదర్శించి ప్రయోక్తుల ఇట్లు ప్రసంగించెను.
“ద్విజరాజా! నందర్శించివచ్చిన ప్రశ్న వేసి
నందుకు నిన్ను అభినందించుచున్నాను. ప్రశ్న గత
విషయము నా పూర్వజన్మకు సంబంధించియున్నది.
దానిని నీకు నవస్తరముగా తెలియజేయుచున్నాను.
యాధామతి ఆకర్షించువుగాక—

భుశుండి పూర్వగాథ

“ఓ పన్నగారి! ఈ కాశీ శరీరము ద్వారా రామభక్తి
సాధింపబడెను. అందుచేత ఈ తనువుపై వాకు
మక్కున. ఏ వస్తువు మన హితవునకు సాధక
మవుచున్నదో అదియంత హీనమై నదంబునప్పటికీ
దానిని మనము ప్రేమించుట మహిమ. పట్టు
పురుగు కృద్రప్రాణి, అంబనమా పట్టునిచ్చు
చున్నందున దానిని ప్రేమతో పోషింతుము. నేను
కాశీ శరీరము ధరించినపుడే వారో రామభక్తి ప్రభ
వించెను. భక్తి సాధకమగు శరీరమే సుందరము
శుభప్రదమైనది. కాబట్టి నేను ఈ కాశీ దేహము
నిష్కలంపలేకున్నాను.
గరుడా! పూర్వము నేను అనేక జన్మలు ధరించితిని.
అనేక యోగులందు ఉద్భవించితిని, అనేక జవతప
యోగదానములొది సత్కర్మరూపియైతిని. కానీ
ఇప్పటి సుఖము — సార్థకత యేజన్మలోనూ నాకు
అభించియుండలేదు అని నిశ్చయముగా చెప్పగలను.”

కలియుగ ప్రభావము

“ఓ వివాంగేశా! నాపూర్వజన్మకు సంబంధించిన
ఒక సంఘటన పేర్కొనవలెదలెని శ్రద్ధా లుపై
ఆకర్షించుము—
పూర్వము ఒకానొక కల్పమందు కలియుగ
మేర్పడెను. ఆకాలమున ప్రజలు అధర్మ మార్గమున
వీతి బాహ్యులై ప్రవర్తించిరి. అప్పుడు నేను
అయోధ్యా నగరలో శూద్రకులమున బుట్టి
యుంటిని. శూద్రసంజాడగు నేను నిరంతరము
శివుని భక్తితో సేవించుచుండు ఇతర దేవతలను ఇష్టము
వచ్చినట్లు దూషించుచుంటిని. రామనగరులో
పుట్టిన ప్రతిజీవికీ యేనాటికై నా రామభక్తి
సిద్ధించును — అను సత్యము నాకప్పుడు బోధ
పడక గిర్జితపుతిపై ప్రవర్తించితిని. కలియుగ
ప్రభావము నేనట్లు మూర్ఖించుటకు కారణ
మయ్యెను. విశ్రాంత! ఆ కలియుగమంత దుష్టు
మైనదో దాని స్వభావము నీ కొకింత తెలియ
జేసెదను వివరణనది.”

కలి దోషములు వర్ణ ధర్మములను శోషించ
జేయును. సద్గుండములు మూలబడును. సామా
జికులు దాంభికులు కల్పించిన క్రొత్త పుంతలు
ద్రొక్కి చరింతురు. విద్యాశ్రమ ధర్మము లంత
రించును. బ్రాహ్మణులు వేదములను అమ్ముకుని,

రాజులు ప్రజలను వీడించి బ్రతుకుచుండుదు.
దాంభికుడు, మిథ్యావాది, దీగ్రగ మాట్లాడువాడు
మహా పండితుడుగా పరిగణించ బడి పూజించబడును.
దురాచారులు, వేదమార్గమును త్యజించినవారు,
పాదపుగా జలుటధరించి గోర్లు చేరించినవారు మాత్రం
జ్ఞానులుగా, విరాగులుగా గుర్తించబడి గౌరవించ
బడుదురు. పురుషులు స్త్రీలొక్కరి మగవలె
కనుసన్నలతో చరింతురు.

శూద్రులు యజ్ఞ వనీతములు ధరించి బ్రాహ్మ
ణులకు బోధలచేయుచూ దానములు గ్రహించ
గలరు. స్త్రీ పురుషులు కామక్రోధలోభాది ధుక్కు
ణములచే పతితులగుదురు. ముత్తైదువలు మంగళ
భూషణములు విడనాడుదురు, విధవలు శృంగార
పతులై చరింతురు, కలికాలమున బోధకులగు
గురువులకు వోర్పండవు. వినదగిన శిష్యకోటికి
చెప్పులండవు. — వేదము చదువువాడే విపుడు,
ఇదిగో! మేము వేదాధ్యయనం చేయుచున్నాము,
మీకంటే మేము తక్కువవారము కాము—” అని
తర్కించి శూద్రులు బ్రాహ్మణులను ఎదిరించు
దురు. ప్రజలు జ్ఞానశూన్యు లయినచూ బ్రహ్మ
జ్ఞానమును గురించి మాత్రము మహామోహన
ములు చేయుదురు. స్త్రీలందఱులు, ధూర్జలును
వేషధారులు అహంబ్రహ్మాస్మీయని పలుకుచూ
అదైక్యత బోధనలు చేయుటకు సమాయత్తు
మగుదురు. నిష్కృజాతులకు చెందినవారు తమ
భార్యలు గలించినపుడు, లేక ధనము పొగొట్టుకున్న
పుడు శిరోముండనము చేయుచుకుని కాషాయాం
బరములు ధరించి సన్యాసులగుచుండదురు. ద్వీజులు
నిరక్షకులై నీచ స్త్రీ సంభోగవరాలులై దురా
చారులై పతితులగుచుండెదరు. హీనజాతులకు
చెందినవారు జవతపములు చేయుచూ ఉన్నతాన
నముల వర్ణింపి పురాణ పరమములొది సత్కా
ర్యలొనరింతురు.

ఓ గరుడా! కలియుగమందు వర్ష సంకమది
కప్పు సామాజికులు సావకర్మలతో అధి వ్యాధి
లతో దుఃఖ జీవనము గడిపెదరు. సన్యాసులు
దివ్య భవనములలో నివసించుచూ ధనపార్శ్వు
చేయ ప్రయత్నించుదురు. పురుషులు భార్యలకు
లోబడి తల్లిదండ్రులను విరాదరించెదరు. సకాల
వర్ణములండవు. వితనములు మొలకెత్తుట
అరుదుగనుండును. స్త్రీ జీవనము దుఃఖభరితమై
పోవును. మానవులు అల్పాయుష్కులై కలహ
ప్రియులుగా నుండెదరు ఇట్లు కలికాలము సకల
దుఃఖములకు ఆకరమై యుండును.

ద్విజరాజా! ఆ యుగమందు ఒక్క సుగుణము
మాత్రము సర్వత్రా గోచరించును. భగవాన్నామ
స్మరణ చేయు భక్తునికి అనాయాసముగా ముక్తి
లభించగలదు. కలికాలమందు యోగయజ్ఞ జనతపా
సాదులు కష్ట సాధ్యములు, కాబట్టి రామ స్మరణ
మాత్రమే జనులు మోక్షాధికారులు కాగలరు.

భక్తుడా! కృతయుగమందు ధ్యానము చేతను,
ధ్యానరమన భగవంతుని పాదపూజనలను, కలి
యుగమందు దేవుని గుణ కీర్తన చేయుటవలనను
మానవజాతికి ముక్తి లభించగలదు.

“కృత యుద్ధాధ్యయతో నిష్కలం, త్రేతాయాం

యజ్ఞోపవీతం, ద్వారక కరికర్మా
యాం, కలెక్టర్ హరికర్తవాన్"

(భాగవతము)

అదియునుగాక యుగ స్వభావము కూడ మారుచుండును. సత్యయుగము శుద్ధ సత్యగుణ ప్రధానమైనది. త్రేతాయుగము సత్యరజోగుణ ప్రధానమైనదిగా నుండును. కాగా సత్యరజోగుణ తామసముల మిశ్రమము ద్వాపరము. కానీ కలియుగము మాత్రము తామస ప్రధానమై యుండును. అయితే పారిభక్తుడు మాత్రం ఈయుగ ప్రధానములకు అతితుడుగానుండును. యుగధర్మములు అతనిని చలించజేయజాలవు.

నాగతంకా! దుర్భరమగు అట్టి కలికాలమందు ఒకప్పుడు అయోధ్యలో ఘోర క్షామమేర్పడెను. అందుచే నేను సాకేత నగరము వదలిపెట్టి ఉజ్జయిని చేరుకొంటిని. క్రమంగా ఆ నగరముతో కొంత ధనమార్పించుకుని నదా శివారాధన చేసుకొనుచూ కాలము గడపుచుంటిని.

శి వ శా ప ము

ఆ పట్టణములో శివభక్తుడగు బ్రాహ్మణోత్తముడొకడుండెను. పరమతత్వజ్ఞుడగు భూసుర ప్రవరుడు శైవుడైనను విష్ణువును దూషించక నీతి మార్గమున ప్రవర్తించుచుండెను. నేను చిన్నగా ఆ శంభుదాసుని యొద్దచేరి అతనిని సేవించసాగితిని. ఆ విప్రోత్తముడు నన్ను తన పుత్రునివలె భావించి నాకు అత్యంత ప్రీతితో నీతిబోధన చేసి పరమ పవిత్రమగు శివమంత్రము నుపదేశించెను. కానీ నేను మాత్రము నా పూర్వ వైఖరి వదిలిపెట్టుక దంభముతో సర్వవిధముల హరిని దూషించుచూ పారిభక్తులను ద్వేషించుచూ తిరుగుచుంటిని.

ఒకదినము గురువు నన్ను సాధరముతో చేరలిలిచి —“పత్నా! శివభక్తికి తార్కాణము శ్రీరామునియొడ ప్రేమ జనించుటయే. పరమేష్ఠి—పరమేశ్వరులై నిత్యము శ్రీవతిని ద్వానించుచుండెదరు. మరి నీవా శ్రీరాముని ద్వేషించి ఏమి సుఖము మూలు

రామచరిత మానస్

గట్టుకొన దలంచితిని!” అని మృదువుగా మందలించి హితబోధ చేసెను.

గురుత్మంతా! గురువు ఆ విధముగా హరుని హరి సేవకునిగా వర్ణించుట జూచి అప్పుడు కోపముతో నావళ్ళునుండి పోయెను. కానీ నేను మాత్రము నా ఆంతర్యమును బహిర్గతము చేయక లోలోన గురువును ద్వేషించుచు పాలుబోసి పెంచిన విష సర్పమువలె ద్రోహ బుద్ధితో మెలంగుచుంటిని. గురువు యధాపూర్వము ప్రేమాదర భావముతో నాకు అపుడపుడు నీతిబోధ చేయుచుండెను.

ఒకదినము శివాలయమందు కూర్చొని నేను నేను హరనామము జపించుచుంటిని. ■ సమయమున గురువు ఆ గుడిలోనికి వచ్చెను. నేను వారి రాకను గుర్తించియు నమస్కారము చేయక గర్వముతో కూర్చొనియుంటిని. గురువు నా వా ప్రవర్తనకు ఇసుమంతయు కినుక పహించక వా యెడల వాత్సల్య ప్రేమను ప్రదర్శించెను. కానీ అప్పటి నాయీ గురు ద్రోహమును ఆ పరమశివుడు సహించలేక పోయెను. అప్పుడా మందిరమునుండి అదృశ్యవాణి నన్నిట్లు హెచ్చరించెను!

“ఓరీ స్వాభిమానీ! హత భాగ్యుడా! నీ గురువు జీతక్రోధి, శిష్యవత్సలుడు, దయార్థ పృథయుడు. అందుచే అమర్యాదకరమైన నీ ప్రవర్తన ఆయన సహించెను. కానీ నేను మాత్రము నిన్ను క్షమించజాలను. అట్లయిన ముమ్మందు వేద మార్గము భ్రష్టమై పోగలదు. కాబట్టి, నిన్ను శపించుచున్నాను. గురుద్రోహ పదివేల జన్మలవరకు నీవ యోనులందు జన్మించుచు దుఃఖ జీవనము గడుపవలసియుండును. నీవు గురువును నిర్లక్ష్యము చేసి అజగరమువలె అహంకరించి కూర్చొనియుంటిని. అందుచేత నీవు సర్వమై నీచగతిని పొందుదువు గాక.”

గురుడా! ఆఘోర శాపము విన్నంతనే నేను భయార్తివై గడగడ కంపించిపోతిని. నాకు తటస్థ

దిన వివేకర స్థితికి గురువు కృపయేమో తెలియిపోయెను. అప్పుడమ్మహానీయుడు చేతులు ముందుకు చాచి — పూర్వముఖుడై కడు దీన స్వరమున పరమశివుని నిట్లు ప్రార్థించెను,— ఆ భక్తా గ్రహీతుని యప్పటి ప్రార్థన రుద్రాష్టకముని లోకములో ప్రసన్ని వొండెను.—

1. నమామిశా మిశాన నిర్వాణ రూపం విభుం వ్యాపకం బ్రహ్మ వేద స్వరూపం అజం నిర్గుణం నిర్వికల్పం నిరీహం చిదాకాశ మాకాశ వానం భజేహం.
2. నిరాకార మోకార మూలం తురీయం గిరాజ్ఞాన గోతీత మిశం గిరిశం కరాలం మహాకాల కాలం కృపాలం గుణాగార సంసార పారం సతహం.

3. తుష్టారాద్రీ సంకాశ గౌరం గభీరం మనోభూతకోటి ప్రభాశ్రీ శరీరం మృగ స్మృతి కల్లోని చారుగంగా ■ సద్బల బాలేందు కంఠేభుజంగా.

4. చలత్కుండలం శుభ్రనేత్రం విశాలం ప్రసన్నాననం వీలకంతం దయాలం మృగాదీశ చర్మాంబరం ముండమాలం ప్రేయం శంకరం సర్వనాథం భజామి.

5. ప్రచండం ప్రకృష్టం ప్రగల్భం పరేశం అఖండం అజం భానుకోటి ప్రకాశం త్రయశూల నిర్మూలనం శూలపాణీం భజేహరి భవానీ పతిం భావ గమ్యం.

6. కలాతీత కల్పాణ కల్పాంతకారీ సదానజ్ఞనానంద దాతా పురారీ చిదానంద సంధిహ మోహా పరారీ ప్రసీద ప్రసీద ప్రభో మన్మధారీ.

7. నయాపద్ ఉమానాథ పాదారవిందం భజంతీహ లోకేపరేనా నరాణాం సతావత్సులం శాంతి సంతాపనాశం ప్రసీద ప్రభో సర్వభూతాది వాసం.

8. నజానామి యోగం జపం నైవ పూజాం సతోహం సదాసర్వదా శంభు తుభ్యం జరాజన్మ దుఃఖో తాతప్యమానం ప్రభో పాహి ఆపన్న మామిశ శంభో.

అని ఆ బ్రాహ్మణోత్తముడు పరమ భక్తితో ప్రార్థించగా పరమ శివుడు ప్రసన్నుడయ్యెను. అనంతరము ఆమందిరాంతర్గామనుండి—ఓ భూస్య రోత్తమా! నీకేమి పరము కావలయునోకోరుకొనుము. అని అదృశ్యవాణి ప్రతిధ్వనించెను. గురువంతట శిరమున కేలుగీలిచి—“ఓ దీన రక్షకుడవగు పరమేశ్వరా! నకల జీవులు నీమాయకు పశ్యులై పథము దప్పి భ్రమించుచుండురు. నా శిష్యుడు మూర్ఖుడు అతనిపై కృపిదృష్టి ప్రసరింపజేసి, త్వరితో వాడు శాపమునుండి ముక్తుడగునట్లు, అనుగ్రహించువని కోరుచున్నాను—” అని మొరపెట్టుకొనెను.

“ఏమిటో! మీ అవిడంపే అంత భయం? ఒక ముక్తుకూడా మాట్లాడవేం?!”

గురువు వరోసకొర బుద్ధికి వరోమేశ్వరుడు నెంతపించి— తథాస్తు—నలికి ఇట్లు ప్రవచించెను.— “ఏ శాస్త్రమా! నీ శిష్యుడు గురుద్రోహము తలపెట్టి పౌర పాపమునకు ఒడిగట్టెను. అంబ నమో నీ సాధు స్వభావమునకు సంప్రీతుడనై యున్నందున వానిని క్షమించుచున్నాను. కాబట్టి ఇతడు పూర్వజ్ఞానము కలిగియుండి జననమరణ దుఃఖములకు అతీతుడై యుండుగాక. ఓరి శూద్రుడా నీవు శ్రీరాముడు జన్మించిన పాపన నగరములో పుట్టి యుంటివి. అదియునుగాక భక్తితో నన్ను సేవించుచుంటివి కాబట్టి నీవు ఆ శ్రీరాముని యెడ అపార భక్తికలిగి నిరంతరము సుఖింతువుగాక. ఇకవిగాదట నీవు బ్రాహ్మణులను నిరాదరించక, స్వచ్ఛాగామిని సంచరింపుము. నీకు దుర్బలమైనది తోకముతో ఏదియును లేదు—” అని శివవాణి నవ్వునుగ్రహించెను.

శంకరుని ప్రసన్నవాణి విన్నవీడట నా గురువు పరమానందభరితుడై నవ్వునక విధముల ఆశీర్వాదించి నిజా శమమునకు చెడలిపోయెను.

లోమశమహర్షి శాపము

పక్షిందా! ఆపైన కొంతకాలమునకు నేను వింధ్యచల ప్రాంతమున సర్పమునై పుట్టితిని. పిమ్మట క్రమముగా నేను అనేక యోనులందు వివిధ రూపములెత్తితిని! కానీ యజన్మయందకూడా నేను నా పూర్వజ్ఞానమును పొగొట్టుకొనక పరమ భక్తితో రామ ప్రభువున నదా సేవించుచుంటిని. బహుకాల పర్యంతమిట్లు అనేక జన్మ నురణములు పొందిన పిమ్మట, కాలాంతరమున ఒక బ్రాహ్మణ వంశమున మానవుడనై జన్మించితిని. నేను బాల్యదశలో ఆటపాటలందుకూడ శ్రీరాముని విస్మరించుచుంటిని. నా తండ్రి నాకు విద్యా బుద్ధులు చెప్పించి నన్ను పండితునిగా చేయునుని ఎంతో ప్రయత్నించి తుదకు నిరాశ జెందెను. కామధేనువును వదలి గాడిదను ఆశ్రయించుటకు ఎవరు ఇచ్చగింతురు! నేను ఏమాత్రము తౌకిక విధముల ఆపక్షిచర పర్యట విశ్రమ గాము యత్నము చేసి భక్తివతరుడనై ఉంటిని.

కొంత కాలమునకు తల్లిదండ్రుల గతింగిరి. అసంతరము నేను ననములకు పోయి, అక్కడ ముని యా శమములందు ద్రిమ్యురుచూ మహర్షుల యొద్ద కోసలరాముని గుణ కథలను వినుచు కాలము గడుపుచుంటిని.

క్రమక్రమముగా నాలోని కోర్కెలు నశించెను. నానా వాసలల నన్ను వదలి పెట్టెను. నేను నిరంతరము రామనామస్మరణ ప్రతుండనై ఉంటిని. అప్పుడు నాలో ఒక బలియమైన కోరిక మాత్రము ఉండెను,— అది శ్రీరాముని కన్నులారా చూడ వలెనునాంభ. ఆ యిచ్చనాలో ఉత్తరోత్తరా అధికము కాజొచ్చెను. దాశరథి దర్శనార్థమై మనస్సు వికలము కాజొచ్చెను. నేనంతట మునీ శ్వరుల యొద్దకు పరుగుతెత్తి ఆ శ్రీవతి ఎక్కడున్నాడో చెప్పుమని వారిని ప్రార్థియపడితిని. నా ప్రశ్నకు వారు— ‘భగవంతుడు సర్వాంతర్యామి, నకల ప్రాణిలోటియందు నివసించుచుండును.’ అని నాకు నిర్గుణ బ్రహ్మను గురించి బోధించుట కుపక్రమించిరి. బహుకాలమునుండి సగుణ బ్రహ్మను

ప్రేమించిన సామనస్సుకు వారి నిర్గుణ బోధలు రుచించలేకపోయెను.

నేనట్లు నిరంతరము సీతానాథుని దివ్య సామము జపించుకొనుచు లోక సంచారము చేయుచుండు తరి ఒకప్పుడు లోమశ మహర్షిని దర్శించుట తటస్థించెను. ■ మునీశ్వరుడప్పుడు మేరుగిరి శిఖర మందున్న ఒక వలపుక్షము క్రింద కూర్చొని ఉండెను. నేనా మునీశ్వరుని సమీపించి, అతని చరణములకు సాష్టాంగమొనర్చి, బద్దపాముడనై— “ఓ మునివర్యా! నన్ను కటాక్షించి, నాకు సగుణ బ్రహ్మా పాపన విధానమును గురించి వివరించ వలసిందిగా వేడుకొనుచున్నాను—” అని ప్రార్థించితిని.

ఆ తపోధనుడంత పరమానందముతో నన్ను తన చెంత కూర్చుండ బెల్లుకుని, మొదట శ్రీరాముని గుణగాధలు కొన్ని వివరించి చెప్పి, అనంతరము నిర్గుణ తత్త్వమును బోధించసాగెను. కానీ లోమశుని నిర్గుణోపదేశము నాకు నచ్చకపోయెను. ■ పైన నేను వినయ విధేయుడనై— “ఓ మహర్షా! చేప నీటిని వీడలేనట్లు సగుణ శత్యమును వదలు

ఒక ప్రయుమా, ప్రయురామ శగవులాడుకొని, వారం రోజుల తరువాత మళ్లీ మంచులయ్యారు.

ప్రియురాలు : తప్పంతా నాదే, తమించకూ!

ప్రియుడు : అబ్బే! ఫరవా లేదు. నేను నీకు “ధాగ్స్” చెప్పకొనానీ. ఈ వారం నాకు వంద రూపాయలు మిగిలాయి!

అనుటకు నామనస్సు అంగీకరించుటలేదు. మహర్షి ఒక్కమారు ఆ దేవదేవుని దివ్య సౌందర్యము దర్శించుకొనుటకై నానేత ద్వియము బహు దినముల నుండి పరితపించుచున్నది. ఈ కన్యతో ఒకసారి ఆ దాశరథిని చూచుకొనవలయునని మనస్సు ఉవ్వెక్కువారుచున్నది. అట్టి శాశ్వతము కలుగుటకు మార్గమేదైనా మున్న తెలియజేయవలసిందిగా వేడుకొనుచున్నాను,— పిమ్మట నేనా నిశ్చింతతో మీరు బోధించు నిర్గుణోపదేశమును వివలవాడను” అని పలికితిని.

అందువీగాదట మహర్షి ఆత్యంత గంభీరముగ్రహించి, సాకారపూజను ఖండించి నిరాశార దేవుని గురించి బోధించసాగెను.

అందుపైన నేనుకూడ ప్రతివాదమునకు పూనుకొని మహర్షి ఉపదేశమునకు పూర్వవక్తము చేయసాగితిని. నిర్గుణోపాసకంబై సగుణోపాసన శ్రీష్టమైనది. అను నా వాదము విన్నంతనే లోమశునికి కోపము వచ్చినట్లుగనెడెను. ఎక్కువగా రాచినట్టైన చందనముండున్నతం అగ్ని పుట్టును. మునీశ్వరుని కుతీల వైఖరికి గాంచి నే నిట్లాలోచించసాగితిని—

“—నా ప్రతి వచనములకు మహర్షి ఆగ్రహించుచున్నాడు. దైవత బుద్ధిలేనిదే! కోపమెట్లు జనిం

చును. అజ్ఞానమువల్లనే కదా దైవత బుద్ధి చిట్టడుట. మాయాభీనుడు, పరిచ్ఛిన్నుడు జడ దేవుడు ఈశ్వర స్థితిని చేరుకొనగలడా! బ్రహ్మో శ సంపన్నుడగు యీ లోమశునికి క్రొవెండు వచ్చును! ఇతనిలోని జీవుడు పరబ్రహ్మో దర్శనంబు డెట్లుగును! చింతామణి లభించినవాడా దర్శనంబు గుండుట అసంభవము. బ్రహ్మ తత్త్వము నిద్రించిన వారికి తౌకిక స్వభావముండునా! జీవుడెప్పటికీ దేవుడు కాజాలడు.....”

అని మనసులో తర్కించుకొని నేరపుడు మురి వాదమును ప్రతిపటింపితిని. నా వైఖరికి బుద్ధి క్రుదుడై నన్ను మరచుర చూచి “ఓరి మూర్ఖుడా! నేను నీకు బ్రహ్మ లక్ష్యమును ఉపదేశించగా నీవు దానిని విస్మరించక గుంతు సప్రవక్తమును, నమర్చించుకొనుటకు ప్రయత్నించి. కాబట్టి నీవు చండాలమైన కాకి జన్మపెట్టి చరింతువు గాక—” అని లోమశుడు శపించెను.

“గురుడా! నేను ఏమాత్రము చరింక నిగ్రహముతో మునిశాపమును స్వీకరించి కాకినై పరిని. తదనరి మునివర్యుని పాదములకు మొక్కుకుండి రామనామము స్మరించుకొనబూ లోమశునిదెబ్బ నుండి నిర్మించితిని.”

—డమా! కామ కోధాదులు నిర్గుణ శాప కణము అవధేశుని ఆరాధించుచుండు పుణ్య ప్రాంతానికి లోకపాంతయు రామ మాయుగా కన్యబుచ్చుచుండును. అట్టి పురుషుడు అన్యంతో కలహించుటకు ఎట్టి స్థితిలోను ఇచ్చగించరు.—” అని భగ్గుడు ఆ సందర్భమున భవాంతో పలియుండెను.

వ ర దా స ము

అట్లు అను వాయును సర్పగుణుని ధరించుటకు గల కారణము తెలియజేసిన పిమ్మట, భుజంబు వలెగా గగుర్పొంతుని పేర్చిని ఇట్లు ప్రవచించెను.

“ఓ భగవాన్! నీవు వాయునను గ శపించుటకుటకు ప్రధాన హేతువు ఆ రహస్యము మిని ఎంతలాగేసగాని లోమశుని మహర్షి మా అనుమతి. భగవంతులముచే ప్రేరితాడై మున నన్ను ప్రియంగా పరీక్షించియూండెను. నేను ద్వికరగాటదగ్గ ప్రాముని భక్తుడనని గ్రహించిన తదనరి మహర్షి ప్రసన్నుడై నన్నునేక విధముల అపరిచించి, నాకు ప్రేమతో రామమంత్రి తోషదోషులీసెను. వెండియు, పసునిపుంగవుడు ముదముతో వెల్లపానమూర్తి యగు బాలరాముని నుందర గూపమును ధ్యానించు విధానముకూడ నాకు తెలియజేసెను. బాలరాముడు నా ఇష్ట దేవుడని మునుపాకసారి నీకు చెప్పియుంటిని. అదాది లోమశ బుద్ధి బహుకాలము నన్ను తనయెడదై ఉంచుకొని రామచరితమానసము లంఘించుట నాకు వినిపించెను.”

ఒకనాడు ఆ తాపన వర్షుడు నన్ను తన చెంబకు చేరబలిచి— “ఓ వాయుశాస్త్రమా! నేనంతకు పూర్వము శంకరుని వలన తెలుసుకొని యుండిన నాను రామచరితమానస పుణ్య కథను నీకు లోకసన్నిధిగా బోధించగలిగితిని. ఒక్క విషయము మాత్రము మనసునందుంచుకొనుము, భక్తిలేని వారిని మా తము విప్పటికిని ఈ రామకథను బోధించుటయె—” అని ఉద్బోధించి, మునీశ్వరుడు స్వస్థానములతో నా మనస్తకమునుస్ఫురించినప్పట్లా శీర్షించెను—(రక్షణ)

ఈనాడు కళారంగం ప్రభుత్వం నుండి పొందిన ప్రోత్సాహం. ఆదరం, మా అందరికీ గౌరవ కారణం, పరిశ్రమను గుర్తించి, దాని అవుసరాన్ని అంగీకరించి, కళాకారులందరికీ సంఘంలో ఒక ఉన్నత స్థాయిలో ప్రతిపత్తిని కల్పించబూనడం ముదావహం !

మునుపటి మన ముఖ్యమంత్రి గౌ. డా. సంజీవ రెడ్డిగారు ఆనాటి కళాప్రియుల్ని కళాపోషకుల్ని మరచించి, తెలుగువారు రాజనీతిజ్ఞులతోపాటు, రసజ్ఞులని నిరూపించి చూపించారు. వీరికి సౌజన్య దృష్టి మా చిత్రసీమపై కల్గించిన గౌరవం, ఒక విధంగా మా పరిశ్రమవారిదని నా భావన. ఎందువల్ల అంటే—ఆ నాడు శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారి పిలుపు వినగానే ఉత్తేజంతో పొంగి, దేశభిమానంతో ముందుకు వచ్చి, మా ప్రభుత్వమే మేమని ప్రతి కళాకారుడు బద్ధకంకణుడై వారి వారి కార్యకలాపాలను కట్టిపెట్టి ఆనాడు “ దేశరక్షణ విధికి ” గాను అందరూ ఏకంగా పాల్గొన్న విధానం, మా క్రమశిక్షణ, మా శక్తిసామర్థ్యాలు, ప్రజలలో కళ కున్న పలుక బడి, ఆదరం, గౌరవం, వీటినన్నిటినీ పరిశీలించి మా చలనచిత్ర పరిశ్రమపట్ల ప్రభుత్వానికి ఒక సదభిప్రాయం కలిగించిందని నా నమ్మకం. ఆనాడు శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు భాగ్యవగుతుంటే మా కిచ్చిన గౌరవం, స్వగృహంలో యిచ్చిన ఆతిథ్యం, చూపిన ఆదరం మేము ఎన్నటికీ మరచిపోలేము. ఆనాటి మా పరవశమూ, ఆనందమూ ఇంతింత కాదు. — ఏమని ? —

“ కళ ఈనాడు ప్రభుత్వానికి అతిధి ”... అని అంత గౌరవం పొంది ఆనాడు మా అర్హత మేమూ నిరూపించుకున్నాము. ఈ సన్నిహితత్వం తరువాత శ్రీ రెడ్డిగారు వారి హయాంలోనే మా చలన చిత్ర పరిశ్రమను ప్రభుత్వం ఆదరించ వలయునని ఒక సర్వజనామోదమైన నిర్ణయానికి రావడం, ప్రభుత్వానికి మాపట్ల ఏర్పడిన గౌరవ దృష్టికి నిదర్శనం. ఇది ఈనాడే కాక ఏనాడూ కూడా ప్రతి కళాకారుడూ హృదయపూర్వకంగా తన కృతిజ్ఞత తెలియజేసుకునే సంకుటన. మరిచిపోని చుధురస్మృతి !!

సంకల్పించిన సత్కార్యం, సత్సాంప్రదాయం ఒక స్వరూపం దాల్చుకొంటే శ్రీ రెడ్డిగారు పదవి విరమణ చేయడం మా దురదృష్టం. అయినా ఒక ఆదర్శం కొరకు పదవి త్యాగం చేసిన శ్రీ రెడ్డిగారి శీలం అభినందనీయం !

వ్యక్తులు వేరైనా ప్రారంభించిన సత్కార్యాన్ని ప్రక్కకు నెట్టకుండా శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు తలపెట్టిన కళోద్ధరణ కార్యక్రమం కృషి అదే భావంతో, దీక్షతో కొనసాగిస్తున్న మన ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి గౌ. శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అభినందనీయులు. మన పరిశ్రమ పట్ల సుముఖులూ, సహృదయులూ అయిన వీరి హయాంలో విచక్షణా దృష్టితో, చలనచిత్ర పరిశ్రమోద్ధరణ కార్యక్రమం నిష్పక్షపాతంగా, సర్వజన హృదయంగమంగా ఒక

ప్రభుత్వం - పరిశ్రమ ఎన్. టి. రామారావు

ద్రిన్ని సమస్యల సతమతంలో విరకాలం ఆదర్శంగా ఉండేది-మన మనం గర్వంగా చెప్పుకునేది, కళా కారులంతా హర్షించి కృతజ్ఞత తెలుపుకునేది, అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకూ విరకాలం ఆదర్శంగా ఉండేది-మన ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వం చలనచిత్ర పరిశ్రమను నేడు పరిగణించిన విధానం; దానిపట్ల చూపిన గౌరవం.

నాపు కల్పించుకొగడని మా ఆంధ్ర చలచిత్ర పరిశ్రామికుల ఆశ ! అపేక్ష !!

ప్రభుత్వం పరిశ్రమకీయ నిర్ణయించిన ప్రోత్సాహం: హైదరాబాద్ లో తయారయ్యే ప్రతి చిత్రానికి రు. 50,000/-ల సబ్సిడీ.

ఆత్మ పరిశీలన:

50 వేలు అన్నది ఏ విధమైన కొలబద్ధ ? ఇది ఏండుకు ? ఈయా ధైవేలు ఏ ప్రభుత్వం యీయని నాడుకూడా పరిశ్రమ స్వయంపోషకంగా బ్రతుకుతూ వచ్చిందే ! పైగా వీనాటి కానాడు ప్రజాదరమే ప్రోత్సాహంగా, వారి అభిమానమే భాగ్యంగా, భావిస్తూ సంఘ శ్రేయోభిలాషులమై, మానసోల్లాసప్రియులమై కళారంగంలో ఇంతకాలం కృషిచేస్తూ వచ్చామే !

అటువంటి మాకు ఈ 50 వేలు ఈనాడు దేనికి ?

మా దేశభక్తి 50 వేల విలువా??

లేకపోతే ధనాశతో స్వరాష్ట్రానికి వచ్చారన్న చిన్న మాట మా కెందుకు ? ప్రజాభిమానంతో పరిశ్రమ. ముఖ్యంగా నటీనటులం బ్రతుకుతున్నాం. ఆ ఆదరాభిమానాలతో ఆందుకోన్న అంతస్తులనుంచి అంచెలవారి అంతెలు పెంచుకుంటున్నాం — ఈ ప్రజాపోషణ పరిశ్రమకు చాలా ?

ఈనాడు అనివార్య కారణాలవల్ల, అతి క్లిష్ట పరిస్థితుల పరిణామాలవల్ల పెరిగిన వస్తులభారంతో నడుం వంగినా, మిగిలిన సత్తువంతా కూడగట్టుకుని అహారసమృద్ధి సాధించే రైతు సోదరులు... దేశ పురోభివృద్ధికొరీ అపార్థిశలూ చమటోడ్డి శ్రమించే కార్మిక సోదరులు. దేశరక్షణ కోసం భార్యాభర్తలకు దూరమై, కాని ప్రదేశాలలో కంటిమీదకునుకై నా వేయకుండా రక్తత్యర్థులుగా వెనుకాడని సైనికవీరులు, తిరిగేయంత్రాల ందలో ఆస్తు తానే మరిచి తానూ ఒక మరమనిషిగా తయారై ఉత్సాహం పెంచుతూ దేశసౌభాగ్యమేధ్యేయంగా పెట్టుకున్న శ్రామికులు...

ఇందరి శ్రమఫలితంగా ప్రభుత్వ ఖజానాలో చేరిన ప్రజలసామ్యునుంచి, అభిమానంతో ప్రభుత్వము ఇస్తామన్న “ డా”ని మనం పుచ్చుకోవడం సబబా ?

ఇది మనకు ప్రతిష్టే ???

ఈ మాత్రం త్యాగం మనం చేయలేమా ?

ఆ చిత్రంలో నటించే నలుగురు ముఖ్య నటీనటులు వారివారి పారి తోషికంలోనుంచి పాతిక భాగం తగ్గించుకుంటే ఈ 50 వేలకన్నా ఎక్కువ నిర్మాతకు మిగులుతుందే !

మాకిచ్చే మొత్తం చాలు ప్రత్యేక మర్యాదలకు ఆపైన

మీరేమీ ఖర్చుపెట్టనక్కరలేదని నిర్మాతకు అందరూ హామీయిస్తే కాఫీ ఖాతాక్రింద అయ్యేఖర్చు 50 వేలకన్నా ఎక్కువ మిగులుతుందే!!

“ఎవరి కార్లవీధి వారు వస్తాం, ఎవరి ఖర్చులు వారు భరించుకుంటాం అని అందరూ నిర్ణయించుకుంటే ట్రాన్సుపోర్టు ఖాతాక్రింద ఆయ్యే కార్లు, రిపేర్లు, పెట్రోలు, 50 వేలకు మించి ఆదాయ మౌతుందే ? !! ”

ఇచ్చిన కాలేషీట్లకు నటీనటులందరూ క్రమశిక్షణ పాటించి వరైన టైముకు వస్తే, నటీస్టే ఈ 50 వేలకన్నా ఎక్కువ నిర్మాతకు మిగిల్చిపెట్టగలమే ! చిత్ర చిత్రానికి రెండువారాల వ్యవధితో విడుదల చేసుకుందామని నిర్మాతలందరూ కలిసి కట్టుగా ఒక నిర్ణయానికి వస్తే వారి వారి ప్రతి చిత్రం ఈ 50 వేలకన్నా అదనం సామ్యుగడిస్తుందే !

చలచిత్ర వ్యాపారాధికారులైన డిస్ట్రిబ్యూటర్లు పరిశ్రమభివృద్ధి కోరి వారి కమిషన్ తో 2% ఒక ప్రక్కవెడతే ఆ నిధి ఎవ్వరికైనా మించుతుందే !!!

కాస్త రాయల్టీలు, వడ్డీలు రాయితీచేస్తే నిర్మాత రెండరో సుభిక్షంగా బ్రతికిపోతారే !!!

శ్రీ యన్. టి. రామారావు రాస్తున్న నాలుగు వ్యాసాలలో ఇది మూడవది.

ధియేటర్ల వద్ద నిర్మాతయొక్క అజమాయిషీకి అవునరం లేకుండా చిత్రం సక్రమంగా ప్రదర్శిస్తే ప్రతి చిత్రానికి, ఈ 50 వేలకుమించి ఆదాయం వస్తుందే.

ఇంత సులభంగా ఎవరి బ్రతుకుతెరువులకూ భంగం లేకుండా సువ్యవహారంతో, పరిశ్రమపురోభివృద్ధికొరీ మేము తేలికగా చేసుకోగలిగినవి ఇన్ని పుండగా ఇస్తామన్నార గదా అని ప్రభుత్వం వద్దనుండి 50వేల ప్రజల సొత్తుకు ఒడిబట్టడం మనకు తగునా ?

విశాలదృక్పథంతో విజ్ఞానాలోచించండి — ఈనాడు మనకొంతి భద్రతలు సవాలుచేస్తూ నలు దెసల నుంచి కమ్ముకువచ్చే కారుమేఘాలు, సమర గర్జనలు సమసిపోయి, దేశం పటిష్టమై పర్యసౌభాగ్యసంపద్ధివలనమై వర్షిల్లేటప్పుడు ప్రభుత్వం వద్దనుంచి క్రమబద్ధంగా మనం పుచ్చుకోవడమే సంభవిస్తే — అప్పుడు ఈ 50 వేలేనా ??

ఈనాడు పరిశ్రమనుంచి

ఎంటర్ టైన్ మెంటు టాక్సు, షాన్ కమీటాక్సు గిల్టేటాక్సు, వెల్తుటాక్సు, మాపర్ టాక్సు, సేల్సు టాక్సు, ఎక్స్ యిజ సుంకాలు, ఇంపోర్టు సుంకాలు, పోటాక్సు, లై సెన్సు సమ్మలు, వ్యాపారం సమ్మలు, వుల్టి సమ్మలు, మొదలైన సమ్మలెన్నో ప్రభుత్వ ఖజానాకు చేరు తున్నయ్యే. ఈ రీతిగా మా పరిశ్రమనుంచి వస్తుల రూపేణా వసూలైన ఆ మొత్తంలోనుంచి ఈ పరిశ్రమభివృద్ధి కార్యక్రమా

లకు ప్రభుత్వం అనలు వెచ్చించే దెంత ?

ఇతర పరిశ్రమల అభివృద్ధి విషయంలో ప్రభుత్వము చూపుతున్న అత్యురత, వినియోగిస్తున్న శాతం మా చలచిత్ర పరిశ్రమాభివృద్ధికి కేటాయిస్తున్నారా ? అని గమక ప్రశ్నచేసుకుంటే, నేటి పరిశ్రమ స్థితే దానికి సమాధానం !!! ఈనాడు ప్రతి అడుగు ముడి పీలిం పరాయి దేశాలనుంచి దిగుమతి కావలసిందే ! ప్రతి యంత్రమూ, యంత్ర భాగమూ ఇతర దేశాల నుంచి మనకు రావలసిందే ! — మంచి కలర్ ప్రింట్లు, కావాలన్నా పైదేశాల కెక్స్ డికో పరుగులెత్తాలిందే ! అభ్యుదయమింత పెరిగిన యీ ఆధునిక అణుయుగంలో కూడ, ఈ పరిశ్రమ ఇంత నిరాధారంగా పుండంటే దానికి బాధ్యులెవరు ? వస్తులు నిండుగా కురిపించే పరిశ్రమను పోషించాలని ప్రభుత్వానికి తెలియచెప్పారా ? దీనిని గమనించడం వారి విద్యుత్తదర్శం కాదా ? ఇన్ని ఇబ్బందులు అనుభవిస్తూ, ఇతర దేశ చిత్రాలస్థాయికి ఏ మాత్రం తీసిపోని విధంగా చిత్రాలను నిర్మిస్తున్నాము అంటే అది చలచిత్ర పారిశ్రామికుల కృషిగాని ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం మాత్రం కాదు. ఈ పరిశ్రమకు కావలసిన సహాయ సంపత్తులేవో సరిగా గ్రహించి, దీనిని ఒక పరిశ్రమగా గుర్తించి, ఆంధ్ర ప్రభుత్వం చలచిత్ర నిర్మాణాన్ని ప్రోత్సహించాలి, చిత్ర నిర్మాణంలో ప్రమాణాలను పెంచడానికి సాయపడాలి. — చిత్రాల స్థాయిని పెచ్చించే మార్గాలన్నే పించాలిగాని యిలా 50 వేలతో నిర్మాతను ఆకర్షించి ప్రయోజనం లేదు.

ఒకవేళ ఈ 50 వేలైనా, నిర్మాత లందరికీ పరిశ్రమ మొత్తానికి; లభ్యమా ?

ఉన్నది ఒక స్పృహయో. క్రొత్తవి నిర్మించాలంటే కనీసం మూడు సంవత్సరాలైనా పడుతుంది. ఇన్నే ఈ పారితోషికం ఒక రెండు సంవత్సరాలు మాత్రమే. ఇక ఇది లభ్యమయ్యేదెవరికి ? ఆ ఒక్క స్పృహయోలో చిత్రాలు నిర్మించే కొద్దిమంది నిర్మాతలకు !!! అసరి కొద్దిమంది నిర్మాతలైనా పరిశ్రమార్థరణకు గాని, దేశభక్తితోగాని హైదరాబాదు వచ్చారా ?

లేక ఒక్క సటుని అవునరంతో వచ్చారా ? అక్కడ నివాసం ఏర్పరచుకొని మరొక చోటికివచ్చి ఆ నటుడు నటించనడం వల్ల నేగాని ఈ 50 వేలకోసం కాదు — ఏ వర మార్గ దృష్టితోనూ కాదు. ఇంతింత పెద్ద మొత్తాలు ఇచ్చి, ఇంత పెద్ద నటులతో, పెద్ద చిత్రాలు, నిర్మించే పెద్ద నిర్మాతకు, ఈ ప్రభుత్వ పారి తోషికమే ఆకర్షణ కాదు. అదీగాక ప్రభుత్వం పారితోషికం ప్రకటించక పూర్వమే హైదరాబాదులో ఆ నటుని ప్రయోజనంతో చిత్రాలు

“ఈ నాడు ఫార్మ్ ఎక్స్‌జెంజీ గడించ గలిగే మరొక భావ; నిర్మాణానికి తోడుగా ఉంటేనేగాని తెలుగు చిత్రాలు రంగులలో తీసే అవకాశం కూడలేదు. ఇంతటి నిస్సహాయ నిరాధార పరిశ్రమకు ప్రభుత్వ సహాయం విదేశీమూలక ద్రవ్యంలో జరుగవలెను....”

నిర్మించబడడమే దీనికి తార్కాణం. కనుక గినినిబట్టి ప్రభుత్వం తలపెట్టిన సహాయ కార్యక్రమం ఎంత వరకు ఫలించిందో, ఎంతవరకూ అవసరమో గమనార్హం !

ఈనాడు పైదరాబాదులో చిత్రనిర్మాణానికి ఖర్చు ఎక్కువవుతుంది కనుక ప్రభుత్వం ఈ సహాయం యివ్వనిచ్చిందన్నారు.

అనిలు ఖర్చు ఎందుకు ఎక్కువవుతుంది? పరిశ్రమలో ఉన్న ప్రతివారూ పైదరాబాద్‌లోనే రంగు ఉంటే ఖర్చు అధికం ఎందుకు అవుతుంది? రంగులు మదరాసులో వలెనే మా ఇళ్లలో మేము తింటాం, మా కార్మికాదు, లేక మా కాళ్ళమీద మా స్ట్రీడియోలు మేము పోతాం, ఇది సాధ్యం కాబట్టే కదా, ప్లేను ఖర్చులూ, దారి ఖర్చులూ, ఇతర ఖర్చులూ! ప్రభుత్వమే గనుక ఈనాడు ప్రకటించిన విధానమే అవలంబించి 50 వేలు ఇస్తే కర్నూలులో ఫుటవిగాడి ఏ మాత్రం తగ్గవు. ఇతర భాగాల చిత్రాల గిరాకీతో అధిక ఆదాయం మదరాసులో సంపాదించుకుంటున్న మన నటీనటులు — మా ఖర్చు తగ్గిస్తే ప్రభుత్వం గనుక మీ చేతినుంచి పోయేదేమని పట్టికీ — ఎప్పటికప్పుడు మదరాసునుంచే నష్టం పొందారు. దీనికో పరిశ్రమ తరలింపు సమస్య ఉందిగాని కూడుంటుంది.

ప్రతి స్టూడియోల

నిర్మాణము

మాన్యు స్టూడియో అభ్యున్నతమైన చిత్రాలు తయారూ కావడానికి సాయపడేవి సాంకేతికంగా అభివృద్ధి భావంతో నిర్మించబడిన అధునాతనమైన స్టూడియోలు. వీటి నిర్మాణానికి ప్రభుత్వ సహాయం అవసరం. క్రొత్తగా నిర్మించబడే ప్రతి స్టూడియోకూ ప్రభుత్వం 5 లక్షల రూపాయలు రెండు సంవత్సరాల వరకూ పడ్డీ రాయి తీసే అప్పుగా ఇవ్వబానడం పరిశ్రమకు ఇవ్వగల అత్యుత్తమమైన ప్రోత్సాహం. . . కాని ధనం ఉన్నటే అధునాతనమైన స్టూడియోల నిర్మాణం సూక్ష్మ వనరులు కలిగించలేదు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి పూర్తిగా దోహదం చేయలేదు. ఈ ఆశం సాధనకు ప్రభుత్వం చేకూర్చవలసిన సహాయం వేగే ఉన్నాయి. ఈ నాడు తెలిసిందే మిటర్ చిత్రాలు క్రమేపీ వెనక బడుతున్నాయి. పెరినిజన్ పోటీలో పరిశ్రమ ముందుకు సాగుతోంది— పోరాట—నినిమా పోరాట—

వైడ్‌స్కాపు— 70 మిల్లి మీటర్ల చిత్రాల అధునిక ఆకర్షణలు— వాటి తయారీకి కావలిసింది ఉన్నాయి— నిర్మాణాని కనువైన అధునిక యంత్రాలు, పరికరాలు కావాలి. కావాలంటే అవి ఇతర దేశాల నుంచే మనకు రావాలి. రావాలంటే మనకు “మారకద్రవ్యం” అంటే “ఫారిన్ ఎక్స్‌జెంజీ” ఉండాలి. ఉండాలి అంటే మన చిత్రాలు ఇతర దేశాలలో ప్రదర్శించ బడాలి. కాని మన తెలుగు భాష చిత్రాలు ఒక్క మన ఆంధ్ర దేశంలోనే తప్ప, ఇతర దేశాలలో ప్రదర్శించబడే అవకాశం ఈష్యాత్రం కూడ లేదు. కనుక మన పరిశ్రమ ఫారిన్ ఎక్స్‌జెంజీ కాను గూడ గడించలేదు. ఈ దృష్టి నుండి ప్రభుత్వమే మనకి ఫారిన్ ఎక్స్‌జెంజీ సౌకర్యం కలిగించాలి. అప్పుడే అధునాతనమైన స్టూడియో సామగ్రిని మనం దిగుమతి చేసుకోగలం. ఈ నాడు ప్రభుత్వం రంగాయ తలపెట్టిన 50 లక్షల కరెన్సీ లోనే గనుక స్టూడియోలు నిర్మించబడితే వాటిలో ఉండే పాత కెమేరాలు— ఉపయోగించి వదలి పెట్టిన పెండు పాండు పాండు మిషన్లు; క్రూపు పట్టిన రైల్లు, బూజా పట్టిన పాత సామగ్రిగాని, అధునిక పరికరాలు అమరే అవకాశం ఆవగించంత కూడా లేదు. ఈ వాడ, ఫారిన్ ఎక్స్‌జెంజీ గడించ గలిగే మరొక భాష నిర్మాణానికి తోడుగా ఉంటేనే గాని తెలుగు చిత్రాల రంగులలో తీసే అవకాశం కూడ లేదు. ఇంతటి

నిస్సహాయ, నిరాధార, పరిశ్రమకు ప్రభుత్వ సహాయం విదేశీ మారక ద్రవ్యంలో జరుగవలెను. అప్పుడే పరిశ్రమ అధునిక పరికరాలతో అధునాతనమైన స్టూడియోల ఆంధ్ర రాజధానిలో జాబ్బల్పానంగా నిర్మించ బడగలవు. మన తెలుగు చిత్రాలు ఇతర భాషా చిత్రాలలో పోటీగా నిలబడగలవు. మన ప్రతిభ చాటనూ గలవు—

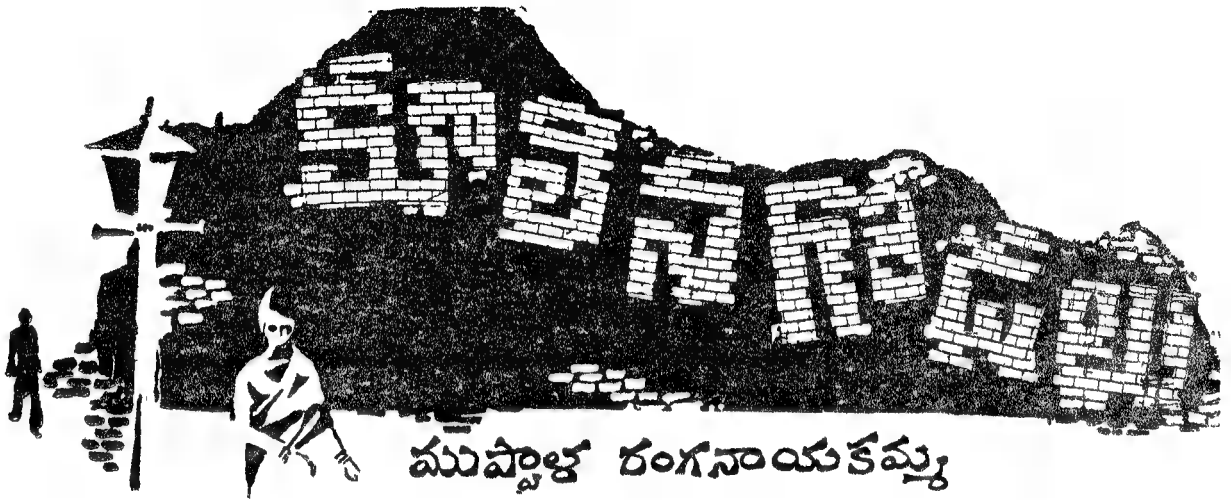
ఫిలిం ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ :

ప్రభుత్వం పరిశ్రమకు తోడ్పడే ముందు, ఆ పరిశ్రమయొక్క లోతు పాతులు, దానికి సంబంధించిన సమస్యలు, అవుసరములు జీవజ్వలంగా ఆకళింపు చేసుకోవడం — అభివృద్ధి చేయవలసిన సహాయవిధానం ఒక నిర్ణీత పద్ధతిలో అమలుపరచడం సర్వ జనామోదమైనది.

ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి విప్లవీకంగా వరలు పేరొందడంలోనూ, మానవ లిప్తడం

లోనూ సాయపడగల ఒక కమిటీని నియమించడం సరైన మార్గం. తల్లీ సాంప్రదాయ ప్రకారం చలన చిత్ర పరిశ్రమాభివృద్ధికి సూచనలు చేయవలసిందిగా అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవ రెడ్డిగారు ఒక కేబినెట్ సబ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. అందులో ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు, శ్రీ నరసింహారావుగారు ఉన్నారు. ఈ ముగ్గురు మంత్రులతో ఏర్పడిన కేబినెట్ సబ్ కమిటీ తమకు అక్కడ పైదరాబాదులో అందుబాటులో ఉన్న ఒక నిర్మాణము, ఒక నటుల్ని, ఒక దర్శకుల్ని, ఒక స్టూడియో అధిపతిని, మరి కొందరినీ సంప్రదించి చలన చిత్ర పరిశ్రమకు చేయవలసిన కొన్ని సహాయాలను ప్రకటించడం మూడవవం.

ఇందులో ఉన్న పరిశ్రమలకు, హాంతులకు సబ్ కమిటీ దృష్టి నుండి ఉన్న ఉత్సాహం అందరూ హర్షించ దగినదే. కాని గత ముప్పై సంవత్సరాలుగా మదరాసులో మన తెలుగు పరిశ్రమభివృద్ధికి కృషి చేసిన త్యాగ భనులూ, చిత్రపరిశ్రమకు బీజాల్ని అంకితం చేసి అమానుసేనానిరతితో ఒక ప్రత్యేక గౌరవ స్థానం గడించిన పెద్దలు, చిత్ర నిర్మాణంలో ఐక్యమై పోయి దాని అభ్యుదయ పురోగమనానికి తమ జీవితాల విరాజనం పట్టి అఖిలాంధ్ర ప్రజానీకం ప్రేమభులుగా గణు తించబడిన అనేక నంది కళాకారులు, సాంకేతిక శ్రేష్టులు ఉండగా, వీరందరి వలనో సహకారములు తీసికోకుండా కాబినెట్ సబ్ కమిటీ పరిశ్రమకు పరిపూర్ణ ప్రాతినిధ్యం వహించని ఏ ఒక్క మందినో సంప్రదించి, నాగు సంపూర్ణ పరిశ్రమను గాక కొంతమంది లాభమే దృష్టి యందుకుకొని ఇచ్చిన సంచరికమైన సలహాలన్నీ పాలించి, నిర్ణయాలు తీసుకోవడం ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతాలను గౌరవించే మన రాజ్యాంగంలో ఎందుకు జరిగిందో, ఎలా జరిగిందో దురూహ్యం. మదరాసులోనే ఆంధ్ర ప్రముఖులూ కూడా గౌరవమిచ్చి, నమ బ్రష్ట్రలో, సుమార్వాంతో అహ్వనించి ఉంటే, వారిలో అందరినీ వారు వారి అనుభవ సహకార సంపత్తులతో వచ్చి విప్లవీకంగా పర్యవేక్షించుటతో కాబినెట్ సబ్ కమిటీకి సహాయ కారులుగా ఉండేవారు. ఇంత వారి వయో వృద్ధుల్ని, పోటీ ఆంధ్రుల్ని, విన్న రించడం వల్ల, పరిశ్రమ తరలింపుతో గమనించవలసిన అతి ముఖ్య విషయములూ, యదార్థ సమస్యలు తెలిసికోగల అవకాశం ఏర్పడలేదు. పరిశ్రమ భవిష్యత్తు దృష్టి నుండి దాని అభివృద్ధికి చేయవలసిన అనేక పనులు దూరభృష్టతో పర్య జనా

మొదటి రంగనాయకమ్మ

జరిగిన కథ

తను రాసిన కథలన్నీ నవ్వుదయంతో విమర్శ రాసిన మధుసూదన్ స్నేహాన్ని తారద వాంఛిస్తుంది. ఒకరోజు బీచ్‌లో ఒకమ్మాయి కేసీ తడకంగా చూసున్న మధును చూచి, అనుమతి గురించి అడుగుతుంది తొలిసారి. మధు చెప్పాడు. కళ్యాణి జగన్మాధం దంపతులకు మోర్యం, మధు సంతానం. మేనకోడలు పుట్టిందన్న ఉత్సాహంతో జగన్మాధం గారు పద్మన్నా విండు వెంటనే పుట్టింటికి బయల్దేరుతుంది కళ్యాణి. పుట్టింటల్లో ఆడపిల్లను (వసించి కన్నుమూస్తుంది. భార్యవియోగంతో జగన్మాధం ఎటో వెళ్ళిపోతాడు. మధు, నూర్యం తాతగారింట్లో ఉంటారు. మధు మనస్సు తల్లితండ్రులమీదకు వెళుతుంటే ఉండాలని జమిందారిణి తను పిల్లల్లో ఆడుకోటానికి 'రమ్మని' చెప్పుంది. మధు నంబరవదాడు.

4

మధుకి తరచూ జమిందారుగారి అమ్మాయి తో తోటలో ఆడుకోవటం బాగా అలవాటైంది.

“అమ్మగారూ !” అంటూ శ్యామసుందరి బీచ్‌లో నిర్భయంగా కబుర్లు చెప్పటం. “అక్కయ్యా” అని చనువుగా పద్మావతిని పిలవటం చేతనైంది. జమిందారిణి అదరణ మధుకి పుట్టేడు బలం ఇచ్చింది.

మధుతో ఆడుకోవటం ప్రద్యావతికి, రాణికి చాలా ఇష్టం. మధు ఎప్పుడూ కొత్తకొత్త ఆటలు నేర్చుకున్నప్పుడు అక్కచెల్లెల్లిద్దరికీ నేర్పుతుంటాడు. తెల్ల కాగితాలతో గాలిపడలు చేసి ఆకాశంలో ఎగర వేస్తాడు. పడవలా, ఓడలా చేసి నీటిలో వదులు తూంటాడు. ఇక గట్టి అట్టలతో — గుడ్డముక్కలతో — గాజుపూసలతో — దూదిపుండలతో ఎన్నెన్ని రకాల పిట్టల్ని బొమ్మల్ని చేయగలడో తెల్లలేదు. కొన్ని పిట్టలచేత కీచు కీచుమంటూ అరిపించగలడు కూడా. క్రమమక్రమాలతో మధు తయారుచేసే బళ్ళు డబ్బడబ్బడ మోత చేసుకొంటూ నడుస్తాయి. ఇక దాగుడు మూతలలో మధు ఎప్పుడూ

దొంగకాడు. తూనిగలా ఎగిరిపోయే రాణికి కూడా మధుని అందుకోలేదు. పట్టుదల ఎక్కువై ఆయాసం వచ్చే వరకూ పరిగెడుతుంది — “మధు బాబూ దొరికి పోనా ?” అంటూ ప్రాణేయపడుతుంది. మధుకి వచ్చిన ఆటలన్నీ పద్మావతికి, రాణికి కూడా వచ్చు. ఆ ముగ్గు రూకలినీ తోటలో ఆడుకొంటూంటే ఎన్ని గంటలైనా గడిచి పోతాయి.

గ్రామంలోకి ఏ గారడివాడు వచ్చినా ఏ ఆటగాళ్ళు వచ్చినా ఆ కబురు క్షణమిదా పద్మావతికి చేర వేస్తాడు మధు. పద్మావతి వెళ్ళి తల్లిని అడిగితే అవిడ నొక్కరను పంపించి ఆటగాళ్ళను రప్పిస్తుంది. వాళ్ళ విద్యలన్నీ చూసి తగిన విధంగా సత్కరించి పంపించి వేస్తారు.

సంస్థానంలోని విశేషాలన్నీ మధుకి చాలా వరకు తెలుసు. జమిందారు గారికి కోతుల పెంపకం మహా సరదా. సంస్థానంలో ఆటలాడే కోతులు కూడా వున్నాయి. మధు అడిగిందే అలవ్వంగా పద్మావతి నొక్కరను ఆజ్ఞాపించి కోతులను తెప్పిస్తుంది. కోతుల ఆటలు చూడటం మధుకి మహా ఇష్టం.

వీధి పిల్లల్లో మధు పలుకుబడి బాగా పెరిగి పోయింది. తోటి పిల్లల గ్రాహాలకు కూడా అందని విషయాలు మధు గర్వంగా చెప్తూంటే వాడి చుట్టూ గుంపు పోగవుతుంది — “జమిందారుగారి తోటలో ఎన్నిచెట్లు వున్నాయో మీకు తెలుసా ? నాలుగు వందలో తొమ్మిది వందలో వుంటాయి. ఓహో ! తెల్ల గులాబిలు ఎంత భావుంటాయని ! అమ్మగారు ఎప్పుడూ అనే పెట్టుకుంటారు. పళ్ళూ, పువ్వులూ నాయిష్టం వచ్చినట్టే కోసేసుకుంటాను. పద్మావతిదేవికి, రాణికి రాణికి నేనే ఆటలన్నీ నేర్పాను. వాళ్ళిద్దరూ “మధు బాబూ ! మధు బాబూ !” అని నావెంట వెంటే తిరుగుతూంటారు. అక్కడ ఎప్పుడూ కొత్త కొత్త ఫలహారాలు తింటాను. ఎంత కమ్మగా వుంటాయని ! నీళ్ళు కూడా చల్లగా సువాసన వస్తూ వుంటాయి. కోతులు గమ్మత్తుగా ఆడతాయి. భలే నవ్వు వస్తుంది నాకు. ఏనుగు దగ్గరికి వెళ్ళి నించోగలను. తొండం కూడా ముట్టుకుంటాను. అబ్బో ! మెత్తగా వుంటుంది. అన్నలు నాకు భయమే వేయ్యదు. అమ్మగారికి నేనంటే ఎంతో ఇష్టం. అయ్యగారు కూడా అప్పుడప్పుడూ నాతో మాట్లాడు తారు మొన్న నాకు కొత్త చొక్కాలు కూడా ఇచ్చారు.

నేను వెళ్ళకపోతే నా కోసం దాసి వచ్చేస్తుందిగా.” — అలా గంటలతరబడి చెప్పగలిగే మధు చివ్వుహీరో అయి కూర్చున్నాడు. వాడి స్నేహం అపురూపమై పోయింది. మధు కబుర్లలోని అతిశయోక్తులు పిల్లలందరినీ నోళ్ళు తెరుచుకు వివేలా చేస్తాయి. ఒకసారి రామూ అన్నాడు.

“మవ్వు చూసేవన్నీ మాకూ చూడాలని వుందిరా మధూ ! మమ్మల్ని ఒక్కసారి తీసుకువెళ్ళ కూడదా ?”

“మమ్మల్నా ?” మధుకి ఆశ్చర్యం వేసింది.

“మేమంతా నీస్నేహితులందరూ ఏమిటి ? అమ్మగారు నీవంటి వింటారుగా ?”

పాపం మధుకి వాళ్ళవీడ చాలా జాలి వేసింది.

“అమ్మగార్ని అడిగి తీసుకు వెళ్ళామరా !”

“నిజంగా ?”

“నిజంగానే అడుగుతానుగా ?”

స్నేహితులను మాట ఇచ్చాడేగాని మధు ధైర్యం చేసి పద్మావతిని కూడా అడగలేక పోయాడు.

జమిందారుగారు వేటకి వెళ్ళి పెద్దపురిని చంపి తీసుకు వచ్చారు. దాన్ని అందరూ చూడటానికి సింహద్వారం దగ్గర పడుకోబెట్టారు. ఆరోజు మధు స్నేహితులంతా తప్పకుండా తమని కోటలోకి తీసుకు వెళ్ళాల్సిందేనని పట్టుబట్టారు. మధు ధైర్యంగా అమ్మగారి దగ్గరికి బయల్దేరాడు. భయం భయంగా అడిగేశాడు. — “అమ్మగారూ ! మరండి ! మా స్నేహితులు ఒక్కసారి మన తోట చూపించ మంటున్నారండి ! ఒక్కసారి చాలంటున్నారండి !”

శ్యామసుందరిదేవి నవ్వింది — వివరంగా విషయం సంతా అడిగి తెలుసుకొంది — “దానికేమందయ్యా ? సాయంకాలం తీసుకువచ్చి అంతా చూపించు. నేను నొక్కరకి చెప్తారే.”

“అక్కయ్యగారు కూడా.....”

“అలాగే అమ్మాయిలు కూడా వస్తారు. నోళ్ళే ముందు వాళ్ళనందరినీ ఇక్కడికి తీసుకురా. ఫలహారం చేసి మరీ వెళ్తారు.”

మధుకి పట్టరాని సంతోషం కలిగింది. బాణంలా విధిలోకి పరిగెత్తాడు.

మరొకరోజు జమిందారు గారికి ఎవరో స్నేహితులు చిన్ని ఏనుగు పిల్లని బహుమతిగా పంపించారు.

మొదంగా చేయగలిగిన వాతావరణం ఏర్పడలేదు. దీనితో ఇటు ప్రభుత్వం ఇస్తామని ముందుకు వచ్చిన సహాయం పరిశ్రమకు పూర్తిగా లభించదు. అటు ప్రభుత్వం తల పెట్టి సత్సంప్రదాయమైన సత్కార్యం జరుగ ప్రదమాకాలేదు. ఈ విధంగా ఈ సమస్య నిరాశాజనకమై అందరికీ విస్పృహ కలిగించింది.

సినికాలనీ

కళారంగమున్న పేరు సార్వకమయ్యే తీరుతో కళ కళ లాడుతూ సర్వాంగ సుందరంగా ఈ పరిశ్రమ ఒకేచోట విలసిల్లడం వర్తమా ఉత్తమమైన విషయం. అమెరికాలో ఉన్న హాలీవుడ్, డిస్నీలాండ్ మొదలైన మహత్తర సుందర స్థలాలు ఈ విధంగా రూపొంది పెంపొందినవి అదీనవే! ఆ ప్రకారం హైదరాబాదులో పరిశ్రమకు గాను ప్రభుత్వం కేటాయించ దలచు కున్న స్థలం ఏ మారు మూలనో గాక మనోజ్ఞ పరిసర పరివేష్టితమై సర్వజనాకర్షణకూ అందుబాటుతో ఉంటే మంచిది. ఇది ఒక నిర్దుష్టమైన ప్లాను ప్రకారం, ఇవి స్టూడియోలు, ఇక్కడ నటీనటుల నివాసములు, ఈ ప్రక్క సాంకేతిక వర్గము వారి భవనాలు, అది పారిశ్రామికాల కాలనీ, అక్కడ పార్కు, ఆటస్థలం, పాఠశాల, వినోద భవనం, గ్రంథాలయం, వాటర్ టౌంకూ అని క్రమ బద్ధంగా రూపొందించబడాలి. ఇలా అయితే నిర్దుష్టమై పొందిన ఆ చలన చిత్ర పారిశ్రామిక కేంద్రం ఆ నాటి మయసభా ప్రాంగణం వలె, ఇతరరాష్ట్రాల వారినేగాక, ఇతర దేశాల వారికి కూడా సందర్శనాయోగ్యమై, నయనానందమై, అపల్లదదాయకమై చిత్రాలి చిత్రమైన విచిత్ర కళారంగంగా శోభిల్లుతుందనడంలో అతిశయోక్తిలేదు.

కాని ఈ కాలనీ నిర్మాణ సందర్భంలో ఒక ముఖ్య విషయాన్ని విస్మరించ గూడదు. ప్రభుత్వం వారు పరిశ్రమ కోసం, సౌజన్య దృష్టితో ప్రత్యేకించి ఇచ్చిన ఈ భూమికి, పరిశ్రమ స్థిర పడడంతో విలువ పెరగడం ఖాయం. ఆ అవకాశం పురస్కరించుకొని క్రమబద్ధంగా వృద్ధి చేయబడి పరిశ్రమకు చెందిన ఈ భూమిని ఎవ్వరూ అన్యక్రంతం చేయకుండా ప్రభుత్వం కట్టు దిట్టాలు చేయడం కూడా అత్యవసరం.

ఇలా ఏర్పాటైననాడు తెలుగు చలనచిత్ర పరిశ్రమ ఒకేచోట పరిశుద్ధాకృతి పుణికిపుచ్చుకుని 'మూడు పూవులు, ఆరు కాయలు'గా విలసిల్లి, మన ఆంధ్ర రాజధానికే ఎనలేని శోభ తెస్తుందనడంలో సంశయం లేదు!

వచ్చే వారం
నాలుగవ వ్యాసం!

“ఇంగ్లీషు మీడియం మెట్రిక్”

జూన్ 1 నుండి పునఃప్రారంభం:

హాస్టలు, లేబరేటరీ వసతులు గలవు.

ఫోన్ : 917

రవి ట్యూటోరియల్ కాలేజి, } సి. వి. యన్. థన్ M. A.
బ్రాడీపేట, గుంటూరు-2 } (ప్రిన్సిపాల్).

సువాసనలు వెదజల్లే, మీకు సొగసు సమకూర్చే పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్

మీకు నచ్చే సువాసనలు మీ కోసం తిరిగి సృష్టించ బడ్డాయి! ప్రపంచ సౌందర్య కేంద్రాలనుంచి, గతంలో సులభంగా దిగుమతి అయ్యే సువాసనల గురించి మీరు ఇక కలది గంటూ తూర్పున నల్కార్లేదు. ఈ నాడు పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్తో, దానితో కలసిన సువాసనలతో మీమ్మల్ని ముంచెత్తుకో గలరు. పామాలీవ్ లవెండర్ సువాసన అంతా జలుకోవి పొగసుగా వుండండి.

పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్తో ఎప్పుడూ తాజాగా పరిమళ లావణ్యంగా వుండండి

తొత్త పొడలు
కాస్తేటికే దబ్బు!

ఇంకా... అత్యమయ్యేది పామాలీవ్ టాల్క్ డిలక్స్-17 పరిమళముం సమ్మిళితము

ST-7, TEL.

దాని చూడడానికి చూడ మధు స్నేహితుల్ని పిలుచు వెళ్ళాడు.

శ్యామసుందరీదేవి పూహించిన విధంగా మధు తల్లిదండ్రుల ధ్యాసమర్పి దిగులు మాని ఆరోగ్యంగా చురుకుగా మారిపోయాడు. బంతిలా అడుక్కొంటూన్న మనవళ్ళి చూస్తే రాజయ్యగారి వేదనంతా పోయినట్టు పించింది. కాని కొత్త చిక్కొకటి వచ్చివడింది. అటలకు అలవాటై చదువుకి పూర్తిగా ఎగనామం పెట్టేశాడు మధు. బడికి వెళ్ళమని కేకలేస్తే మొండి కెత్తడం నేర్చుకున్నాడు. సూర్యం బ్రతిమిలాడి తీసుకువెళ్తే అక్కడేదో అల్లరి చేసి వక్కవాళ్ళి రెండు తన్ని ఇంటికి పరిగెత్తుకు రావటం ప్రారంభించాడు. పరిస్థితులు విషమించటంతో ఒకనాడు రాజయ్యగారు శ్యామసుందరీదేవి దర్శనం చేసుకొని మనవళ్ళి గురించి వివరించి చెప్పారు — “వాడికి బొత్తిగా భయం లేకుండా పోయింది. తల్లీ ! పెద్ద వాడు బుద్ధిగా చదువు కొంటున్నాడని నీడు ఎంత చెప్పినా విసటం లేదమ్మా ! కాస్త తమరు మందరిస్తే

“దానికేముంది బాబాయిగారూ! మధుబాబుకి,

బొత్తికెళ్ళటం అయ్యారనికంటే బాగుంది.”

రాజయ్యగారు ఆమోమయంగా చూశారు. శ్యామసుందరీదేవికి మగపిల్లలంటే కుతూహలం ఎక్కువ. అది అవిడకు కొడుకులు లేకపోవటం చేతనే అవచ్చు. తెలివిగా చురుకుగా వుండే మధూపట్ట అవిడకు పుత్రవాత్సల్యమే.”

“అది కాదు తల్లీ ! ” ఏదో అనబోయారు రాజయ్యగారు.

“మధుబాబుని పుదయం కూడా పంపిస్తూ వుండండి బాబాయిగారూ! ఇక్కడే చదువుకుంటాడు. అమ్మాయిలకు చెప్పటానికి మాష్టారు వస్తున్నారు

చూడ ?

రాజయ్యగారికి అమ్మిబ్బళ్ళంతో కొంత మటు బాధేదు.

"మరేమీ సంశయించకండి బాబాయిగారూ!" ఇక్కడైతే శ్రద్ధగా చదువు కుంటాడు. చదువుపట్ల ఆసక్తి వుడితే తర్వాత ఎక్కడైనా ఫర్వాలేదు."

"అంతా తమ దయతల్లి!" రాజయ్యగారు లేచి నిలబడ్డారు. "వెళ్లి వస్తానమ్మా!"

శ్యామసుందరీదేవి వాళ్ళల్లోతో అంది — "చూడండి బాబాయిగారూ! మీకన్నా చిన్నవాళ్ళ మైనా మీ పరిస్థితి చూస్తేనే చెప్పక తప్పటం లేదు. మీరు చాలా నిరశించి పోయినట్టు కన్పిస్తున్నారు. అన్నీ అనుభవించిన పెద్దలు. మీరే కష్టాలు పనించకపోతే ఎలా చెప్పండి. మీ మనమరిద్దరూ చక్కగా చదువుకొని పెద్దవాళ్ళవుతారు. వాళ్ళ భవిష్యత్తుకేమీ భయం లేదు. ముందు మీరు డైర్యంగా వుండి ఏల్లల్ని పెంచితే కదా? ఇక బెంగ పెట్టుకోకండి బాబాయిగారూ!"

శ్యామసుందరీదేవి మందలింపుతో రాజయ్యగారు పనిఏల్లవాడిలా కడుపుతో బాధ చెళ్ళగక్కు కున్నారు: "ఏం చెయ్యను తల్లి? సుర్పిపోదామంటే మరుపు రావటం లేదు. చెట్టంత కూతురు గంగతో కలిసి పోయింది. ఇంకా ఎంతకాలం నేను బ్రతికివుంటాను తల్లి? తర్వాత పనివాళ్ళ ఏమైపోవాలి? ఎంత మేనమామలైనా ఒకపేగు ఎడమేకడమ్మా! పోనీ చిన్నదాని బ్రతుకు చూద్దానా? లక్షణంగా కావరం చేసుకోవాల్సిన వయసులో నవ్వల పాల్గొనోంది. నేను బ్రతికివుండగా చక్కబడుతుందో లేదో తెలియటం లేదమ్మా!"

శ్యామసుందరీదేవి ఏమీ మాట్లాడ లేకపోయింది. "పులి మీద పుట్టలా పసిదాని చింత ఒకటి వచ్చి పడింది తల్లి! అందరిలాగే అదీ పెరిగితే లక్షణంగా వుండును. మూగడై పోయింది."

"ఎవరు బాబాయిగారూ?"

"తల్లి పోగా బ్రతికిన చిన్నదమ్మా! రెండోపిడు

కూలిన గోడలు

నడుస్తున్నా మాటా, వలకూ లేదు. మన మూగ పిల్లల బడిలో వాళ్ళని చూస్తేనే నా మనవరాలా అలాగే అవుతుంది కాబోని కడుపు తరుక్కు పోతోందమ్మా!"

"బాబాయిగారూ! సుశీల మూగదా?" విన్న పోయింది శ్యామసుందరీదేవి — "నిజంగా మూగదే అవుతుందంటారా?" అంది బాధగా.

"అయ్యో తల్లి! భగవంతుడికి దయ లేదమ్మా!" నిల్వూర్చారు రాజయ్యగారు.

సుశీల మూగదీ కావటం శ్యామసుందరీదేవికి చాలా బాధ కలిగింది. సుందరమ్మగారి కోరిక మీద "సుశీల" అన్న పేరు అవడే పెట్టింది.

"ఇదంతా మా దౌర్భాగ్యమమ్మా! వాళ్ళ ఖర్చు ఎలావుంటే అలా జరుగుతుంది. వెళ్ళి వస్తానమ్మా!" రాజయ్యగారు బుజాలు వంగిపోయి భారంగా నడిచి వెళ్ళేంటే జాలిగా చూస్తూ నిలబడింది శ్యామసుందరీదేవి.

జమీందారుగారి ఇంట చదువు ప్రారంభించి మూడు నెలలకు హెచ్చుకాక పోయినా మూడవ తరగతి పూర్తి చేశాడు మధు. మధు తెలివితేటలు మాష్టారిని ఆశ్చర్యపరిచాయి. అతి వ్రతాహంగా చదివి అమ్మగారి అభినందనలు పొందటమే మధు వృద్ధేశ్యమై పోయింది. మధు దినచర్యలు ఒక క్రమంలో వడ్డాంను.

మధు, సుశీలా ఒకే వయస్సులో ఒక్క ఇంట్లోనే పెరుగుతున్నా ఇద్దరికీ ఏ విధంగానూ పాత్తు కుదుర లేదు.

చూపులకు చందనపు బొమ్మనంటే సుశీల నోరు తెరిచి మాట్లాడలేదు మూగణివి. పెద్ద పెద్ద కళ్ళతో నంతోషంగా విచారంగా బాధగా ఆకగా

చూస్తూ వుంటుంది. ఆ చిన్నారి మనస్సులో ఏ అనుభూతి కల్గినా అది విస్మయంగా కన్నుల్లో ప్రత్యక్షమౌతుంది. సుశీలను ప్రేమించే వారికి ఆ పిల్ల మనోభావాలు విపులంగానే అర్థమౌతాయి.

నాలుగైదు నెలల స్థితిలో నవ్వించితే నవ్వటం గానీ పల్లరించితే చూపులు మరల్చటం కానీ చేసేది కాదు సుశీల. ఏదైనా శబ్దానికి పులిక్కిపడ్డట్టు — జోల పాటను వినగలుగుతూవుట్టూ తోచలేదు. ఒకసారి దీపావళి రాత్రి — టపాకాయల మోతకు వుండి వుండి పులిక్కిపడుతూ కేరు కేరువంటూ సుధ పిడుస్తుంటే సుశీల కమ్మగా నిద్ర పోయింది. మరొకసారి జానకి పనిమీద నూతి దగ్గరికి వెళ్తూ సుశీలను పొన్నుకు దూరంగా కూర్చోబెట్టింది. జానకి వచ్చేసరికి సుశీల పొయ్యిలో మండితూన్న కర్రలు లాగటానికి సిద్ధంగా వుండి పాకుతూ.

"సుశీ!" గావకే పెట్టింది జానకి. సుశీల మండేకర్ర లాగనే లాగింది. జానకి కేకను విన్నట్టు కూడాలేదు. జానకి ఒక్కసారిగా సుశీలను గుండెలకు హత్తుకుంటే అనుమానం వచ్చింది — "సుశీకి మాటలు వినించటం లేదా?" — సుశీ మొహంలోకి తేరిపార జూచింది. సుశీల బోసినా నవ్వించి —

అదే అనుమానంతో జానకి సుశీనీ, మధునీ అనేక విధాల పోల్చి చూసింది. సుశీల కన్నా కొన్నిరోజులు మాత్రమే పెద్దదైన సుధ మనసి అలికిడి పసి కళ్ళేసీ కళ్ళ తిప్పి చూస్తుంది. పల్లరిస్తే కేరిం తాలు కొడుతూ నవ్వుతుంది. అప్పస్తంగా పూకలు చెప్తూ మీదికి పాకుతుంది. కోపంగా కవరితే బిక్క మొహం వేసి ఏడుపు కువ్రకమిస్తుంది.

సుశీల పెరుగుదలలో మానకంగా ఏ విధమైన చలనమూ లేదన్న సంగతి చూసే వాళ్ళకి వ్యస్థంగా తెలిసి పోయింది. ఏదాది నిండే సరికే సుధ చిన్న చిన్న మాటలు మాట్లాడుతూ నడక నేర్చుకొంటే సుశీల్ని ఏవిధంగానూ సుధ పెరుగుదలను అందుకోలేదు — కానీ పాల కోసం ఆత్మత నడటం — ఎత్తు కోమని ప్రాధేయపడటం — సుశీల చూపులు వ్యక్తం చేసే భావాన్ని జానకి తేలికగా తెలుసుకోగలదు.

రెండో సంవత్సరంలో సుశీల శబ్దాలు వినగల్గు తూవుట్టు అర్థమైంది. పిలిస్తే చిత్రంగా చూసి నవ్వటం చేతనైంది. కానీ ... ఇక మాటలు రావనీ, సుశీల మూగదనీ నిర్ధారణ చేసుకొన్న జానకి కూతుర్ని చూడయానికి గాఢంగా హత్తుకుంది —

"తల్లిదండ్రులకు — నీరసందలకూ దూర మైనా సంపూర్ణమైన ఆరోగ్యభాగ్యమైనా లేక పోయిందా తల్లి?" అంటూ ఏడ్చింది. సుశీలను ఒడిలో వదుకో బెట్టుకొని కళ్ళలోకి చూస్తూ గంటల కొద్దీ గడిపేది.

అత్తలు సుశీలను పల్లరించటంగానీ — ఎత్తు కుని ముద్దులాడటంగానీ ఎప్పుడూ లేదు.

కొంచెం పెద్దవాళ్ళై అడుకోగలిగిన వయస్సులో మధు సుశీలా కలిసి తిరుగుటం ప్రారంభించారు. సుధ అంతులేనన్ని కుబుర్లు చెప్తూ ఇంటి కంఠటికీ యువ రాణిలాగ దర్జాగా తిరుగుతుంది. మగవాళ్ళు ఇంటికి రాగానే కాళ్ళకు అడ్డం పడి ఎత్తుకోమని మారాం చేస్తుంది. అడవాళ్ళందరి దగ్గర ముద్దు ముద్దుగా కుబుర్లు చెప్తూ గారాం చేస్తుంది.

సుశీలకు సుధ ఒక ప్రశ్నగా నిలిచింది. సుధ

ఎందుకలా గంతులువేస్తూ తిరుగుతుంది ? మాన య్యలను ఎందుకలా పలకరిస్తుంది ? తను కూడా సుధలా లేదే ? తనకు గలగలా మాటలు రావే ? మానయ్యలు తనని ఎత్తుకోరే ?

సుశీల వేదన గ్రహించ గలిగిన జానకి కూతుర్ని నంతోషపెట్టటానికి ఎన్నో విధాల ప్రయత్నిస్తుంది. సుశీలకు సైగల ద్వారా భావాలు వెల్లడించటం అతి సున్నితంగా వట్టుబడింది.

పండుగనాడు — కొత్త గౌను తొడుకున్న సరికి రంతో సుధ ఇల్లంతా చరుగుతెడుతోంటే సుశీల సుధ వెనక వెనకే తిరిగి చివరికి తన గౌను వేళ్ళతో చూపించింది — “ నేనూ కొత్త గౌను తొడుక్కున్నాను చూడు.” అన్నట్లు.

సుధ నిర్లక్ష్యంగా నవ్వేసింది — “ నీ గౌను ఏమీ బాగాలేదు. నాది నిల్కగౌను. తెలుసా ? ” తన గౌను రెవరెన లాడించింది గర్వంగా.

తన గౌను సుధకు నచ్చలేదని అర్థమై పోయింది సుశీలకు. దీనంగా చూస్తూ అలాగే నిలబడింది.

“ మీ అమ్మని అడుగు. వెళ్ళు. ” అంది సుధ.

సుశీల కళ్ళ తుడుచుకొంటూ మొహం చిట్టించు కొంది. సుధ పరిగెత్తినకేసి చూపిస్తూ సరిగ్గా వడింది. జానకి అంతా అర్థమైంది. సుశీలను దగ్గరికి తీసుకొని తలని నిమరుతూ — “మనకు ఇంకా మంచి గౌనులు లేవమ్మా ! సుధ గౌనుకన్నా నీ గౌనే నాకు బాపుంది. ఇదే వుంచుకో.” అంది లాలనగా.

సుశీలకు సంభ్రాంతి కలగలేదు. ఆశగా చూసింది అమ్మకేసి — “ చెప్పిన కదూ నీ గౌనే బావుందని.”

సుశీల పూరుకోలేదు. ఏడవటం ప్రారంభించింది. కొంతసేపు జానకి పట్టించుకోకుండా పూరుకుంది. సుశీల ఏడుపు మానలేదు. ఇంకా గట్టిగా సాగించింది. జానకి కోపం వచ్చింది — “ చెప్తే వివపు కదూ ? ” అంటూ చెయ్యిత్తింది.

“ అమ్మా ! ” కన్నుమండి సుశీల.

“ అమ్మా ! ” నిర్మాంశపోయింది జానకి. కోపం మరిచి మననం చేసుకొంది — “ అమ్మా... అమ్మా.”

“ ఎన్నాళ్ళకు పీలిచావే అమ్మా ! ” అంటూ కూతుర్ని గాఢంగా హత్తుకుంది హృదయానికి — “ సుశీల నన్ను అమ్మా అని పిలిచిందమ్మా ! ” అని తల్లికి పుత్రరం కూడా రాసింది జానకి నంతోషంతో.

చిన్నపిల్లల మధ్య ఏర్పడే చెలిమి సుశీలా సుధల మధ్య కూడా ఏర్పడక పోలేదు. సుశీలతో మాట్లాడటానికి దానికి అర్థమయ్యే విధంగా కళ్ళూ చేతులూ తిప్పటంలో అనుకోనివిధంగా సుధకు కూడా కొన్ని సైగలు పట్టుబడి పోయాయి. ఒకసారి అన్నంతంటూ మంచినీళ్ళకోసం పైగచేసింది. మరొకసారి తల దువ్వడంతే రెండుజడలు కావాలని వేళ్ళపెట్టి అడిగింది. అలా నాలుగైదుసార్లు జరగటంతో ఇంట్లో అలజడి బయల్పడింది — “ ఆ మూగపిల్లతో తిరిగి ఇది కూడా మూగదై పోయేలా వుంది ఇర్రు ! ” అంటూ కలవరపడి పోయింది సానిత్రీ.

“ అయితే కానావచ్చు.” తోటి కోడలి అనుమానం నిజమే కావచ్చునని నిద్దారణ చేసింది పార్వతి. కొన్నాళ్ళపాటు సుధని సుశీల దగ్గరికి పోకుండా ఎన్నో విధాల బోధ పరుస్తూనే వారి భయం తీరలేదు. సుధకి సుశీలంటే ఏదో అనవ్యభావం ఏర్పడి పోయింది. సుశీల వెళ్ళింది. దానికి ఎన్నటికీ మాటలు రావు. దాని

జట్టు వడిలే తను కూడా మాట్లాడటం మర్చిపోయి వెళ్ళిపోతుంది. అందుకని దానితో కలిసి అడుకో కూడదు. సుధకు సుశీలంటే హేళన ! చులకన ! “ ఏయ్ మూగదానా ! ” అని పిలిచి సుశీలను ఏడిపించటం సుధకి మహాసరదా ! సుశీల దీనంగా ఏడుస్తుంటే చచ్చట్లు చరుస్తూ నవ్వుటం ఎంతో ఇష్టం. జానకి ఎన్నిసార్లు మందలించినా సుధ చిలిపి తనం తగ్గలేదు. ఒకసారి సుధ సుశీలను వెక్కిరించటం జానకి చూసింది. కోపం వట్టులేక గట్టిగా ఒకటి అంటించింది. సుధ గాపుకేకలు పెడుతుంటే — “ అయ్యో ! ఏమైందే ! ఏమైందే ! ” అంటూ పరిగెత్తుకు వచ్చింది సానిత్రీ. సంగతంతా తెలుసుకుని జానకి మీద విరుచుకు పడింది — “ ఉన్నమాటంటే వులుకే మరి. చిన్నదాన్ని కాబట్టి తప్పుగలిగావు. కూతురి మూగతనం ఎన్నాళ్ళు కప్పెట్టుకుంటావు ? ” అంది హేళనగా. జానకి మాట్లాడలేదు.

“ ■ పిల్లతో ఇది ఆడటం లేదని పుక్కిష్టం కాక పోతే ఏమిటి ? పిచ్చివాళ్ళతో మంచివాళ్ళలా ఆడ గలరూ ? ” అంటూ సాగిసుకొంది మల్లీ. జానకి మరి ఊరుకోలేకపోయింది. “ నీకూతురితో అడుకోక పోతే కోకపోతే ఇదేం వచ్చిపోదు. అన్నమానూ దాన్నలా వెక్కిరించి ఏడిపిస్తాంటే దాని మనస్సు బాధ పడుతుందనే నేను చెప్పింది.”

~~~~~

టీచర్ : ‘ ఇంపాసిబుల్ ’
అంటే ఏమిటా సోమూ ?

సోము : మీరు చెప్పింది నేను చదవటం సార్ !

మాధవ్ (తెనాలి)

~~~~~

“ అయ్యో ఏడ్చాడరం ! ఇంతటి తెలివిగల పిల్లకి మనస్సు బాధ పడటం ఒకటే ! ”

జానకి అక్కడ నిలబడలేక పోయింది. సుశీలను తీసుకొని జామచెట్టు క్రిందకి వెళ్లి కూర్చుంది.

కొన్ని కొన్ని సామాన్య విషయాలు అందరికీ తెలిసే వుంటాయి. కాని వాటిని సాటించటంలోనే నీ, నా భేదభావాలు పైకి లేస్తాయి.

అంగవైకల్యాగోగిని — అనంతకాలాతోగిని పుట్టిన బిడ్డల్ని ప్రత్యేక శ్రద్ధతో సానుభూతితో చూడాలి. ఎదుటివారి అధ్యుష్ట్యాన్ని చూసి అనూయ నడకుండా — తమని తామే అనన్యాయం చేసుకోవడం సరం రాకూడా పెంచి పెద్ద చేయాలి — “ నేను అందరిలా లేవంత మాత్రాన ఎందుకూ కొరగాకుండా పోను. నన్ను కూడా భగవంతుడి సృష్టించాడు. నాలో లోపాన్ని చూసుకొని నేను విచారించను. నావంటి వాళ్ళు నంతోషంగా సుఖంగా బ్రతకటానికి మార్గాలు వున్నాయి. ఈ విశాలప్రపంచంలో నా పుట్టుక విరర్థకమైనది కాదు. భగవంతుని సృష్టిలో ఎండి పోయిన గడ్డిపోచకుకూడా అపారమైన విలువ వుంది.” అన్నంత ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కల్గించాలి.

కాని దౌర్భాగ్యురాలైన సుశీలకు ఆ అనురాగమే లోపించింది. ఏదో విధమైన అనమానాలకు గురి అవుతూ ఆ పసి మనసు బండబారి పోయింది. చిమ్మ చీకటిని బెదిరించే మార్కకరణాలా జానకి హత్తుల్యం

ఒక్కటే ఆ మూగ మనసుని నంతోషపెట్ట గలిగింది.

* * *

ఆ తల్లిలేని పిల్లల్ని చూసి విధి మరొకసారి విజటంగా నవ్వింది — రాజయ్యగారి మరణం హఠాత్తుగానే సంభవించినా అది విస్తవారికి మాత్రం ఏమంత ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించలేదు. కొద్దికాలంగా రాజయ్యగారిని చూస్తున్నవారు ఆ వార్త తొందరలోనే వివరణ వస్తుందని అనుకోక పోలేదు. మనోహర సిఐచి రాజయ్యగారిని పూర్తిగా వశం చేసుకొని కొంత కాలంపాటు ఆయన బడుగు దేహంతో కాపురం జేసి ఆయన్ని తన శక్తికొలది కృంగి కృశించ జేసి చివరికి తానే జయించింది — భోజనానికి పిలువొడ కూర్చుని మత్తు శోకినట్లు వక్కకు ఒరిగి పోయిన రాజయ్యగారికి చివరి కోరికలు వెల్లడించుకున్న తృప్తి కూడా మిగలలేదు.

సుందరమ్మగారి శోకం శత్రువునైనా కప్పిరుకార్చించగలిగింది. కంటికి మంటికి ఏకధాగా రోది స్తూన్న ఆవిడను వోదార్పాలనే అధిమానంతో జపాం దాటి శ్యామసుందరిదేవి అంతస్తులు దిగి స్వయంగా వచ్చింది. సుందరమ్మగారి దుఃఖం చూసి నోరువిప్పి మాట్లాడలేక ఆవిళ్ళి వరామర్చించటానికి కూడా మనసు ఒప్పక మౌనంగా వుండిపోయింది.

మధు పట్ల అత్యంత అనురాగంతో తోచిన నిర్ణయము చేసుకొన్న శ్యామసుందరిదేవి దానిని నమయించి తంగా సుందరమ్మగారి ఎదుట వెల్లడించింది “ చూడండి పిన్నిగారూ ! ఎవరు వోదార్చినా తీరే దుఃఖం కాదు ఇది. మిమ్మల్ని విచారించవద్దని చెప్పటానికి కూడా నాకు నోరు రావటం లేదు — మీరు అన్యదా భావించకపోతే ఒకమాట. మధుబాబు గురించి మాత్రం ఏమీ దిగులు పడకండి.” క్షణం ఆగింది శ్యామసుందరిదేవి — “ మధుబాబుని మా దగ్గర విడిచి వెళ్ళండి. పెద్దవాడై మీ దగ్గరికే వస్తాడు. మీ బిడ్డ మీకు భారం కాదనుకోండి. మరేమీ అనుకోరనే నమ్మకంతోనే అడగ గలిగాను.”

సుందరమ్మగారు విభ్రాంతిగా చూసి తిరిగి కుమిలి కుమిలి ఏడవసాగింది.

“ ఇప్పుడు మీరేమీ చెప్పవద్దు పిన్నిగారూ ! అలోచించుకునే కురుకు పంపించండి.”

సుందరమ్మగారి కళ్ళనుంచి జలజలా కన్నీళ్ళు రాలాయి. చేతులెత్తి జోడిస్తూ కంపిస్తున్న కంఠ స్వరంతో అంది — “ నన్ను మన్నించు తల్లీ ! మీకు నేనేమి చెప్పగలను ? ”

శ్యామసుందరిదేవి అర్థంకాక చూసింది — “ ఫర్వాలేదు పిన్నిగారూ ! మీ మనసులో ఏమీ చెప్పండి. నా దగ్గర మీరు జంకు తున్నారా ? ”

“ పిల్లవాడు మీ ఒద్దికలో మీ బిడ్డలాగే పెరుగుతాడు. నాకు తెలుసు తల్లీ ! కాని మన్నించవచ్చు ! ఆ పసివాడిని విడిచి నేను బ్రతకలేను.” కడుపులో మాట కాస్తా జారవిడిచి నిల్చున్నది సుందరమ్మగారు — “ పిన్ని జన్మలెల్లినా మీ బుణం తీర్చుకోలేము తల్లీ ! పసివాడు మీదగ్గనం చేసుకొంటూవే వుంటాడు.”

శ్యామసుందరిదేవి కించిత్తు ఆశ్చర్య పడింది. సుందరమ్మగారి హృదయం చదవ గలిగి, మారు మాట్లాడక మౌనంగా వుండిపోయింది — చురుగ్గా తెలివిగా వుండే మధుని చదివించి పెంచి పెద్ద చేయూలన్న కోరికే శ్యామసుందరిదేవిని అంత వరకూ ప్రయ

త్వినవేసింది. కాని సుందరమ్మగారి ధోరణి అవిడను మరి అడగనివ్వలేదు. — “నన్ను మన్నించు తల్లీ!” అంటూ సుందరమ్మగారు దీనంగా ప్రాగ్ఘేయనడు తోంటే అవిడ మనస్సుర్తిగా వారిచింది — “అయ్యో! మన్నించటానికి ఏముంది పిన్నిగారూ? బిడ్డల్ని విడిచి వుండటం మన అడవారికి సాధ్యమా? మీరు నన్ను అపార్థం చేసుకోకుండా వుండాలని మాత్రమే కోరుతున్నాను.”

మనవల్లే విడిచి వుండలేనని సుందరమ్మగారు చెప్పిన విషయం ఏమంత నిజమైంది మాత్రం కాదు. ఈనాడంత దిక్కులేని వాడయినా మరు ఒకనాడు అపురూపంగా చూచుకునే తల్లిదండ్రుల అనురాగముల మధ్య అల్లారు ముద్దుగా పెరిగినవాడే. శ్యామసుందరి లేచి దయాశ్రద్ధ పూదయంతో చేరదీయ వచ్చునుగానీ ఆ సంస్థానంలో వాడు అనాధుడే కదా? — అంతే కాదు వ్యర్థ యుల్లె న రాజయ్యగారు అభిమానధనులు. విశ్వవాదిన వరాయి వ్యక్తుల దయాధర్మాలకు విడవటం ఆయన ఎన్నటికీ అంగీకరించలేదు — “కలిగితే తింటారు. లేదా వస్తులుంటారు. కంఠంలో ప్రాణం వుండగా వసివాళ్లను విడిచిపెట్టును.” — సుందరమ్మగారు దృఢంగానిశ్చయించుకుని గాలి పీల్చుకొంది.

* * *

కాలం ఎంత విచిత్రంగానైనా మారిపోతుంటుంది అనుభవించితే గాని అర్థంగాని విషయం. ఈ నాడు.... కీర్తి కీమలైన రాజయ్యగారి కుటుంబాన్నంతా ఒక్కసారి పరికిస్తే క్షణం విస్మయం కలగక మానదు.

పెద్దల హయాంలో పల్లగా గడిచిన కాలం చూస్తుండగానే మారిపోయింది. కాలంతో పాటు మనుష్యులూ మారారు. మనుష్యుల విలువలూ మాతాయి.

ఒక నాడు నర్స స్వతంత్రురాలై గృహ యాజమాన్యాన్ని స్వీకరించిన సుందరమ్మ గారు ఈ నాడు కొడుకులకూ కోడళ్లకూ పనికిరాని వరాయి వ్యక్తి! పుట్టింట చేరినా తల్లిదండ్రుల అడరాధి మానాలతో తగిన గౌరవం పొందగలిగిన అడవిడ్డ జానకి ఈ నాడు అన్నా వదిలెల ముందు ఒదిగి

కూలిన గోడలు

[బలకాల్సిన సామాన్యురాలు]

కల్యాణికి జరిగిన పక్కారాలు అవిడతోనే అంతరించి పోగా ఈ నాడు కల్యాణి బిడ్డలు వరాయి వంచ చేరిన బిడ్డగాళ్లు! తల్లిదండ్రులు లేని అనాధలు! అన్నీ పాస్తుల్లేని దొర్నాగ్గులు! — తన తరం గడిచి వేసుకున్న తల్లికి గానీ — దొర్నాగ్గు వశాత్తూ పుట్టింట జేరిన తోబుట్టువుకు గానీ — పరిస్థితులకు బలై పోయిన పసిబిడ్డలకు గానీ ఆ ఇంట ఎటువంటి ప్రత్యేకతలూ సానుభూతులూ లేవు. అందుకే “కాంగతి విచిత్రమైనది” అనటంలో అసత్య మేమీ లేదు.

తిరిగి స్వగ్రామం వచ్చిన కొత్తలో జానకి తల్లితో కొన్ని విషయాల చాటుగా చెప్పి అంది — “ఇప్పుడు ఇంట్రో అందరూ మారిపోయారమ్మా! అక్కయ్య ఉన్నప్పటి అభిమానాలు మచ్చుకైనా లేవు. ఇక నాన్న కూడా పోయారు....” దుఃఖా వేళంతో మరి మాట్లాడ లేకపోయింది. అంతా విన్న సుందరమ్మ గారు నిస్సహాయురాలితో నిట్టూర్చింది. “అనుకున్నంతా అయింది తల్లీ! పెద్దవాడి మీద నాకు ఎన్నడూ నమ్మకం లేదు. చిన్నతనంలోనే మీరంటే నాడికేమీ అభిమానం ఉండేది కాదు. ఇక చిన్నవాడి సంగతి సలేనరి. మనసున్నా తప్పించుకు తిరుగుతాడు. ఒక్క రక్తం పంచుకుని ఒక్క కడుపున పుట్టినా నాల్గే మమకారాలు చంపుకొంటే ఇక వరాయివాళ్లు — వదినే కెలా ఉంటుంది? వాళ్లని అనుకోవటం కూడా అనవసరం — కల్యాణవటం లేకుండా బ్రతికి తన బిడ్డలకు తనే అన్యాయం చేసుకొంది అక్కయ్య.... భగవంతుడు ఎలా నిర్ణయిస్తే అలా జరుగుతుంది తల్లీ మనం నిమిత్త మాత్రులం” అంది కంపిత స్వరంతో.

గడిచిన కాలంలో ఆ పూరి పరిస్థితులు కూడా చాలా మార్పు చెందాయి. మిడిల్ స్కూలు హైస్కూలుగా మారింది, ధర్మానుష్ఠి పంచాయితీ రైబ్రరీ వెలిశాగా, విశ్వనాథం పలుకుబడి పెంచుకుని వంచాలాగి మెంబరయ్యాడు — ఏ నాటికైనా వ్రెండెంటు కూడా కావాలనే ఆశతో...

రాజయ్యగారు పోయిన కొత్తలో మధు మళ్ళా బెంగటిల్లి పోయాడు. తాతయ్య వక్రలో వడుకోవటానికి అలవాటు పడిన మధు — ఒక నాటి రాత్రి ఏదో పీడకల వచ్చినట్టు తల్లి పడి లేచి ఏడుపు అంటించుకున్నాడు. సుందరమ్మగారు సముదాయించినా మార్గం బుజ్జగించినా జానకి ఎత్తుకు తిప్పినా మధు ఏడవటం మానలేదు. చివరికి విశ్వనాథం కేకతీనా లాభం లేక పోయింది సరిగదా ఏడుపు స్థాయి హెచ్చించాడు. విశ్వనాథానికి చిరైత్తుకొచ్చింది. ఔళ్ళనువి ఒక్కటి అంటించేశాడు. కెన్నుమన్న మధు భయంతో నూర్యాన్ని కావలించుకున్నాడు.

“అమ్మమ్మ... కొట్టావా మామయ్యా?” జరగకూడని దేదో జరిగినంత విభ్రాంతి కల్గింది మార్గానికి. విశ్వనాథం కన్నుమన్నాడు — “నోరు మూసుకోరా నువ్వు తినగం. వెధవ గోల ఎంత చని భరించటం? రాత్రిలేదు. పగలులేదు. తిండి తిననివ్వడు. నిద్రపోనివ్వడు.

సుందరమ్మగారు కోపం ఆపుకోలేక పోయింది—

“పసివాడవే దిగులుతో అపారేస్తాంటే వాణ్ణి పట్టుకు కొడతావా?” అంది విసురుగా.

“వదెళ్ళన్నా వనివాడే. చచ్చినవాళ్ల మీద దిగుళ్లు దేనికి?” విశ్వనాథం రునరున లాడుతూ తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు. సుందరమ్మగారు దుఃఖం నిండిన కంఠంలో స్పష్టంగా మాట్లాడ లేక పోయింది. చచ్చి ప్లగ్గిన ఉన్న కూలుర్ని తలుచుకుని — “అయ్యో! ఎంట గతి పట్టింది తల్లీ!” — అనుకుంటూ కుమిలిపోతూ కళ్ళు ఒల్చుకొంది.

నిద్రకళ్ళతో చచ్చి గది గుమ్మంలో నిలబడి వోద్యం చూస్తున్న హర్షణి — పెద్ద రోడయి అంది నమర్చింపుగా — “ఏదో భయానికి వో దెబ్బ వేస్తే అంతనివ్వారంగా అనుకోవటం దేనికి? అల్లుళ్లంటే ఆయనకు మాత్రం అపేక్ష లేదా ఏమిటి?”

ఇంకా వెక్కుతూన్న మనపడిన దగ్గరికి తీసుకొంటూ — “భగవంతుడికే ఆపేక్ష లేక పోయింది తల్లీ! ఇక ఎవరికి మాత్రం ఏం ప్రయోజనం?” నిట్టూర్చింది సుందరమ్మ గారు.

రాత్రుళ్ళు ఎంతలేని గొడవలు జరిగినా చిన్న కోడలు సాన్నితిగానీ కొడుకు పీడాలిగానీ గది తలుపునైనా తియ్యరు. ముగ్గురు పిల్లల్ని పెట్టుకుని సుందరమ్మగారు జానకి చాటిస్తే వడుకుంటారు.

మార్గం మధుల పసి హృదయాలలో అల్లల పల్ల గానీ మేనమామల పల్ల గానీ మంచి భావం ఒక్కటి ఏర్పడలేదు. కారణం — ఎవ్వరూ వాళ్లని నిండు మనస్సులతో ఆదరించక పోవటం — సామభూతిలోనైనా పల్లరించక పోవటమే కావచ్చు. “బావా, బావా!” అంటూ మార్గం మధుల వెంట తిరిగే కృష్ణుడు కూడా చాలా నిర్లక్ష్యంగా మారిపోయాడు.

“అమ్మమ్మా! బావ నాతో సరిగ్గా మాట్లాడటం లేదు. అడుకోటానికి పిలవటమే లేదు.” అన్నాడొకసారి మార్గం.

“పోనీలే. నువ్వు తమ్ముడూ ఆడుకోండి. చాలు. మీకు యేకకాదా ఏమిటి?” అంది జానకి పొరుషంగా. తర్వాత సుందరమ్మగారు కృష్ణుణ్ణి పిలిచి అడిగింది —

“ఏమిరా? నువ్వు బావలతో మాట్లాడటమే లేదు. మీరు ముగ్గురూ కలిసి ఆడుకోకూడదా?” — అప్పటికే మొహం అదోరా పెట్టి అన్నాడు కృష్ణుడు — “రాదా మధూ!”

“నేను రానుసో, నిన్న రానివ్వనా ఏమిటి?” కసిరి కొట్టెడు మధు — “తప్పనాన్నా! మీలో మీరు దెబ్బ లాడుకోవచ్చా? బావలిస్తే వెళ్లదూ?” అంది సుందరమ్మగారు.

“నేను వెళ్లను అమ్మమ్మా! వాడితో నేనేం ఆడుకోను. అన్నయ్య లేడా ఏమిటి?”

“నిన్ను నేను పిలవనే పిలవను” అంటూ పరిగెత్తాడు కృష్ణుడు. సుందరమ్మగారు వెళ్ళి చూపులు చూస్తూ ఉండిపోయింది — మార్గం మధుల రాకతో నుకరి మానసిక స్థితి మాత్రం సున్నితంగా మారిపోయింది. సుధకి అన్నయ్య ఉన్నట్టే తనకి ఉన్నారు. సుధని ఎత్తుకున్నట్టే తనని ఎత్తుకుంటారు — తనని పిలిచే అన్నల కన్నా ఏం కావాలి సుధిలకు? (నవ్వం)

ఒకప్పుడు

“...లాక్రిందపడి ఒకని దుర్మరణం...”

మంచి అమ్మ

19 వ పేజీ తరువాయి

బాబిగాడు.

“ఒరేయ్! చొక్కా తొడుక్కుని నంచి వద్దుకో. నేనొచ్చి తల దువ్వుతాను.” బాబిగాడి వుత్సాహంతో వచ్చిపోయింది. బళ్ళోకి వెళ్లిపోతే? అమ్మో! అమ్మ పారెయ్యదూ? ”

“ ఏమిరా ఇంకా అలా నించున్నావ్? ” శకుంతల అరవేతితో కొట్టురిమానె ఒంచుకొని వచ్చింది బాబి గాడి వెల్లికి రుద్దటానికి.

బాబిగాడు కాస్త తెలివితేటలు వువయోగించి మారాం చేస్తున్నట్టు ముద్దుగా అన్నాడు — “ సిల్వోనుకుని అన్నం తినేసి కావలసినంతసేపు ఆడు కోమన్నావుగా? ”

“ అయితే బళ్ళోకి వెళ్లనంటావా? అమ్మో ఇంకేమన్నా వుండా? నాన్నకి తెలిస్తే కోప్పడరూ? మధ్య నన్ను తిడతారు.”

ఏం చెయ్యాలో పాలుపోలేదు బాబిగాడికి. తల దువ్వించుకున్నాడు. అన్నీ అయిష్టంగానే. పిల్లిపిల్లను నదలటమే మహా కష్టం. మ్యావ్ మ్యావ్.... అంటూ అది బాబిగాడి కాళ్ళ చుట్టూనే ప్రదక్షిణలు చేస్తోంది.

“ ఒరేయ్ రామూ! మీ రామూ వున్నాడాండి? ” నిధిలోంచి గోపాలం కేక బాబిగాడికి, శకుంతలకి కూడా వినిపించింది.

“ ఆ వున్నాడు. వున్నాడు. తోపలికి రా! కాస్త తొందరగా పిణ్ణి బళ్ళోకి తీసికెళ్లు. పొద్దుట్టుంటే అరవలేక చస్తున్నాను.” అంది శకుంతల వంటింట్లో కూర్చునే.

బాబిగాడు స్వయంగా నిధిలోకి వచ్చి మహా సంతోషంగా గోపాలాన్ని ఆహ్వానించాడు — “ నీకో గమ్మత్తు చూపిస్తానురా గోపీ! రా గదిలోకి. గమ్ముని రావాలి.”

తోపలికి అడుగుపెట్టి పెట్టుగానే గోపీగాడి కంట పడనే వడిందా గమ్మత్తు — పిల్లిపిల్ల! నల్లగా బొద్దుగా..... ఎంచక్కా వున్న చిన్నారి పిల్లిపిల్ల బాబిగాడు గర్వంగా దాన్ని చేతులతో ఎత్తి బుజాలమీద పెట్టుకున్నాడు. ఒళ్లంతా రాచుకున్నాడు — “ ఇది నాదే. అచ్చంగా నేను పెంచుకుంటాను.” వాడి కళ్ళలో అపూర్వమైన ఆనందం తోణికిన లాడింది.

గోపాలం నంచి దానంతటదే జారి కిందపడి పోయింది. వాడుకాస్తా పిల్లిపిల్ల దగ్గరికి పరిగెత్తాడు “ ఎక్కడిదిరా రామూ? ఎక్కడిదిరా నీకు?” అశోగా అడిగాడు.

“ నాదే ఇది. మా-అమ్మకూడా పెంచుకోమంది.”

“ ఎక్కడిదిరా నీకు? ”

“ చూశావా ఎంత బావుందో! ఇలా పట్టుకో. కరవదలే. పానం చాలా మంచిది. ఎంచక్కా నీకు ముద్దు రావటంలా? ”

పిల్లిపిల్లని అపూర్వంగా ఆందుకున్నాడు గోపాలం. మెత్తమెత్తగా వాడి చేతులు నాకుతూ స్నేహం ప్రదర్శించింది పిల్లిపిల్ల.

“ బావుంది కదూ? ”

“ ఆ ఎంతో బావుంది.”

“ ఆ నాకు వచ్చింది. బాగా వచ్చింది.”

“ మరేమో మా అమ్మ పాలు పోస్తే గజగజ

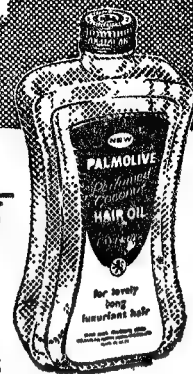
భారీయెత్తున దేశరక్షణకు ప్రణాళికాబద్ధమైన అభివృద్ధి

రుజువైన పామాలివ్ పద్ధతితో మీ శిరోజాలను సౌందర్యవంతం చేసుకొనండి

పామాలివ్ పెర్ ఫ్యూమ్డ్ కోకానెట్ హెయిర్ ఆయిల్...

మీ జాతును బోషిస్తుంది. నిడువక. ఒత్తుగావున్న జాత్తు పామాలివ్ తో సహజంగా అమరుతుంది. మనోహరమైన మూడు సువాసనలతో దొరుకుతుంది — గులాబి, లవెండర్, మల్లె.

పామాలివ్ కోకానెట్ ఆయిలు షాంపూ...

ప్రత్యేక పద్ధతితో ప్రకటనమైన కొద్దిరి నూనెతో ప్రత్యేకంగా తయారు చేసినది. దీనిని ఉపయోగిస్తే జాతుకు కొంత అందం నమకూరుతుంది. పామాలివ్ యొక్క అపారమైన, పరిపోషక సురగ మీ జాతును. తలమీద చర్మాన్ని చక్కగా పరిశుద్ధపరుస్తుంది. మీ జాతు కనుమర కోమలంగా. అదోగ్ధంగా పెరుగుతుంది.

అదునాతన భారతీయనారాలు శిరోజసౌందర్యం కోసం పామాలివ్ ఎంచుకొంటారు

© 1954-55

తాగేసింది... పిపి ఇంకా పోస్తే తాగుతుందనుకో? మరి లేవుగా అన్ని పాలు. అయినా ఎక్కువ పాలు తాగకూడదని మా అమ్మ చెప్పిందిలే — అమ్మా! నువ్వు నడేస్తావో ఏమో! ఇలా ఇచ్చేయ్!”

“ఇంకాస్తే నా దగ్గరే వుండనివ్వరా!”
చుట్టుకున్న గోపిగాడి పిల్లిబొమ్మ మాట గుర్తుకు వచ్చింది బాబిగాడికి. “ఏదీ? ఏ బొమ్మదీ? ఏ పిల్లి బొమ్మ తేలేదూ?”

అయ్యంగనే చెప్పాడు — గోపాలం — “తెచ్చాను. సంచీలో వుంది.”

“ఏదీ? తియ్యి. చూద్దాం. పిల్లిపిల్లి దగ్గర పెట్టే చూద్దాం.” ఉత్సాహంగా తనే గోపిగాడి సంచి ఎత్తి కిందికి దిమ్మరించాడు. బాబిగాడు — గుండ్రటి రబ్బరు పిల్లిబొమ్మ కాస్తా దొర్లి వెళ్లి దూరంగా నడిచింది. — దాన్ని తెచ్చి పిల్లిపిల్లి దగ్గర పెట్టాడు. ఛా! ఏమిటో వెల్లి అనిపించింది ఇద్దరికీ — పిల్లిపిల్లి మ్యావ్..... మ్యావ్..... అంటూ నోరు తెరిచి అరుస్తోంది నిజంగా — బొమ్మ మాత్రం అలాగే.. పెట్టింది పెట్టినట్టే కూర్చుంది మట్ట బెడ్డలా — పిల్లిపిల్లి ఒక్కచోట నిలబడకుండా గునగునా నడిచేస్తోంది. మాటి మాటికీ తోకాడిస్తోంది. కళ్ళు తిప్పి కిందికి మీదికి చూస్తోంది. — నిజం పిల్లిపిల్లిలాగే వుంది.

మంచి అమ్మ

గోపిగాడికి చాలా సిగ్గువేసింది — ఛా! తన బొమ్మని చూడటానికే సిగ్గువేస్తోంది. నడవడం, ఎటూ చూడడం, తలేనా తిప్పడం, ఎందుకీలా ఉత్తినే కూర్చుని ఉంటే....? ఏం ఏరడా వేస్తుందనీ....?

గమ్మని పిల్లిబొమ్మని కాస్తా సంచీలో అడుక్కుకుక్కేశాడు — “నీ పిల్లిపిల్లే బావుందిరా మామ! మనం దీనితోనే ఆడుకుందాం.”

“నిన్న నీ బొమ్మని నరిగ్గా చూపించనే లేదు నువ్వు.” నిమ్మారం వేశాడు బాబిగాడు.

“కావాలంటే దాన్ని నీకే ఇచ్చేస్తాలే.”

“నాకెందుకూ? నాకు అచ్చం పిల్లిపిల్లి ఉందిగా?”

“మీరిద్దరూ ఏం చేస్తున్నార్రా ఇక్కడ? అయ్యా రాతా? ఏదో కాస్త్రం చెప్పినట్టు ఒకళ్ళ కిద్దరయ్యారా? ఏవీరా గోపీ! బళ్ళోకి చెల్లానని వచ్చి ఇక్కడే కూర్చుండి పోయావా? ఇప్పటికైనా లేవరే?”

శకుంతలం గావుకేక వేసుకుంటూ వచ్చింది.

“వెళ్తున్నాం పిన్ని! వెళ్లి పోతున్నాం.”

“ఇంకా ఎప్పుడు? పొద్దు నడివెల్లికొస్తోంటే

— కూర చూడుతోన్నట్టుంది. ఉండండి! మళ్లా వచ్చేసరికి....” గబగబా వచ్చినట్టే తోపలికి పరిగెత్తింది.

“మీ అమ్మ బళ్ళోకి వెళ్లమంటోందిరా?”

అడ్డంగా తల తిప్పాడు బాబిగాడు — “నన్ను ఇక్కడే ఆడుకుందాం.”

“మీ అమ్మ మళ్లావస్తే తిట్టదూ?”

“పోనీ కాస్తేనే ఆడుకుని వెళ్లిపోదాం.”

ఆ ఉపాయం గోపాలానికూడా బాగా నచ్చింది

— నంచీలు రెండూ ఓవారగా పెట్టేసే పిల్లి పిల్లిని గది మధ్య లాక్కూ వచ్చి తీరుబాటుగా కూర్చున్నారూ స్నేహితులిద్దరూ.

“అవుతే నీ పిల్లిపిల్లి తేం పేరు పెట్టావు?”

“మేరా? పిల్లిపిల్లికా? ఎందుకూ?”

“మరి పేరు ఉండాలిగా? టూమివో—జాకివో.”

“ఛీ! ఛీ! అవి వెధవమక్క పిల్లల పేర్లు.”

“పోనీ రాజా అంటే....?”

“చూచూ! రాజా ఏం బావుందనీ?”

“అసలే పిల్లిపిల్లి ఆడదా? మొగదా? తేలి పోతే వెరలా పెట్టటం?”

“ఎలా మరి? పెట్టనే కూడదా?”

“అవుతే మీ అమ్మ నడుగుదామా?”

“అమ్మా! బళ్ళోకి పొమ్మని తిడుతుంది.”

“పోనీ ఏదో పేరు పెట్టేద్దాం గమ్మని.”

“అవును. పెట్టేద్దాం. నేనే పెడతాను—

ఓ క్షణం ఆలోచన—

“తొందరగా పెట్టేయ్ మరి....”

“సుందరి.... సుందరి.... మొన్న చంద్రం నాళ్ళకి చెల్లాయి పుట్టిందిగా? సుందరి అనే పేరు పెట్టారు.”

“సుందరి.... సుందరి.... భలే బావుంది.”

“నిజంగా బావుంది కదూ?”

“నిజంగా....”

“సుందరి! ఇటు చూడు. ఇటు, సుందరి!”

గట్టిగా అరుస్తూన్న బాబిగాణ్ణి కనుక్కున తొడ గివ్వాడు గోపాలం— “మీ అమ్మ ఏంటే బళ్ళోకి పొమ్మని తిట్టదూ?”

చేసిన తప్పు తెలిసి పోయింది బాబిగాడికి—

భగభగ మండుతోన్న తొడ రాచుకుంటూ—

“మరి గట్టిగా గిచ్చేశావు” అన్నాడు కోపంగా గునగునలాడుతూ.

“నువ్వలా అరవకు. నేను గిచ్చునలే.”

సుందరి చకచకా నడుచుకుంటూ వెళ్లి మం

పం కింద దూరింది.

“సుందరి! నువ్వు నేనూ జబ్బుకదూ?

ఇదా! !

“కొంచెం నన్ను కూడా పింప నివ్వవా?”

“పిల్లూ....”

“సుందరి! నువ్వు నా జబ్బు కూడా ఉంటావు

కదూ?”

“మ్యావ్.... మ్యావ్.”

వచ్చుట్టు కొట్ట బోతూ అగిపోయాడు.

గొంతు తగ్గించి నెమ్మదిగా— “నీ జబ్బు కూడా

ఉంటానంటోందిరా! మ్యావ్ అంటే నీకు తెలుసా?

ఉంటాను అని అర్థం.”

“నిజంగానా? అవుతే నేను బిస్కెట్టు తెచ్చి

పెడతాను సుందరి నీకు.”

“మ్యావ్....”

“ఏం బందర్! పెళ్ళయ్యాక ఇలా చిక్కిపోతున్నావ్? కాస్త బలకరమైన ఆహారం తినరాదూ?...!”
‘బ్రహ్మచారిని కాబట్టి, బలకరమైన ఆహారం నువ్వే తిను! నేనెలావున్నా... అమ్ముడై పోయిన వాణ్ణి కాబట్టి ఫర్వాలేదు! నువ్వు చిక్కిపోతే... రేణు తగ్గిపోవచ్చు! అసలే కాసుక్కోపోవచ్చు!!...’

“ఒద్దట. ఈ సారి తెలిసిందా ? పాలు తప్పితే 40కేమీ పడ్డట్లు.”

“దాని మాటలపై నీకెలా తెలుస్తున్నాయిరా. రామూ ?”

“నాకు బాగా తెలుస్తుందిలే. నేను మ్యాన్ భాషతోనే మాట్లాడ గలను. కావాలంటే విను— మ్యాన్ సుందరి ! ఇలా చూడు.”

నిజంగానే తల తిప్పింది సుందరి.

“మ్యాన్ ! మ్యాన్ ! నవ్వు పాలే తాగుతావు కదూ ? మ్యాన్ ! పెరుగన్నం తినవుకదూ ?...”

తోక కదుపుతూ కళ్ళు ఆడించింది సుందరి.

“చూశావా ఎలా మాట్లాడానో పిల్లిభాషతో.”

గర్వంగా చూస్తూన్న బాబిగాడి మీద ఈర్ష్య పుట్టుకొచ్చింది గోపాలానికి— “నాకూ నేర్చునా ?”

సుందరి ఒక చోటకుదురుగా కూర్చోటం లేదు.

అటూ ఇటూ దొర్లి వెళ్ళికిలా పడుకుంటోంది.

లేచి పచార్లు చేస్తోంది. నోరు తెరిచి మూసుకుంటోంది. ఏం చెయ్యాలో తోచనట్టు నానా అవస్థా పడుతోంది.

“సుందరికి నిద్రపడిందేరా ! అవలిస్తోంది.

చూశావా ?” గోపాలం.

“నిజమేయో. నేనూ అదే అనుకుంటున్నాను.

ఉండు అవుతే పడుకో బెడదాం.” వంకీన వేళ్ళాడు

తోన్న నాన్నగారి చొక్కా దిగిలాగి ఉండలా మట్టి

కుర్చీమీద పడ్డాడు బాబిగాడు.గది మూల తిరుగు

తోన్న సుందరి వెతుక్కుచ్చి మెత్తగా కుర్చీలో

పడుకో బెట్టాడు గోపాలం.

“ఇక నిద్రపోతుందిలే. మనం బళ్ళోకి కూడా

వెళ్ళొచ్చు.”

సుందరికి పరుపు నచ్చలేదో ఏమో— తల

తిప్పి విసుగ్గా మరో వైపు తిరిగింది.

“ఏమిటి మీరింకా బళ్ళోకి వెళ్ళనే లేదా ?

మీ మాటే మర్చిపోయి నా దోరణితో నేను కూర్చు

న్నాను. ఎన్ని గంటలలా పిల్లిపిల్లతో అడుతూ

కూర్చుంటారా ?” ఛాళ్ళన బాబిగాడి పిచ్చ

మీద చరుపు పడింది. వెనువెంటనే గోపిగాడి

పిచ్చ ప్రతిధ్వనించింది— “కంటికి కనిపించారో

చిరేస్తాను. దొంగవెధవల్లారా !”

స్నేహితులిద్దరూ తుపాకీ చూసిన కాకుల్లా

మాయం ! సుందరి తలెత్తి దిక్కుదిక్కులా

మంటూ చూసింది.

“నువ్వేమిటే దర్జాగా కుర్చీ ఎక్కి కూర్చున్నావు.

అయ్యా ! అయ్యా ! తెల్ల చొక్కా ! ఆయన గారు

విరుచుకు పడితే నేనేం చెప్పినా ? నీకు మెత్త

కావల్సి వచ్చిందా ?” అంటూ కపికోద్ధి ఒక్క

తోపు తోసింది పిల్లిపిల్లని కిందికి— అది కిమ్మన

కుండా వెళ్ళి మేజా కిందికి దూరిపోయింది.

రోడ్డుకి దూరంగా చింత చెట్టు చాటున

కూర్చున్న స్నేహితులిద్దరికీ ఏం చెయ్యాలో

తోచలేదు— “ఇప్పుడు బళ్ళోకి వెళ్తే మేష్టారు

తంజారు.”

“మరి ఇంటికి వెళ్తే అమ్మ తిడుతుంది.”

“ఇక్కడే కూర్చుందాం.”

బళ్ళోంచి ఇళ్ళకు తిరిగివచ్చే పిల్లల రాకకోసం

ఇద్దరూ అక్కడే కాచుక్కార్చున్నారు.

“సుధ్యాన్నం మళ్ళా ఇంటికి వస్తానా ? అడు

కుందాం.”

“అమ్మ తిట్టదూ ?”

“ఇవ్వాళ శనివారంగా ? ఎల్లాగూ మధ్యాన్నం

బడి ఉండదా ? ఎందుకు తిడుతుంది ?”

“అవుతే తప్పకుండా వస్తాను. మా నీతని

కూడా తీసుకురానా ?”

“ఓ చంద్రాన్ని— రమణి — జేబీనీ —

అందర్నీ పిలుద్దాం— ఎంచక్కా మా పెరట్లో

రాత్రి అయ్యేవరకూ ఆడుకుందాం.”

అంతలోనే మళ్ళా దిగులు ముంచుకొచ్చింది.

—సుందరి ఎలా ఉందో ! గణగణా వినిపించింది

బడి గంట— సంతోషంతో గంతులెయ్యాలని

పించింది ఇద్దరికీ— “ఇంటికిళ్ళి అన్నం తినేసి

వస్తాను.” నందీ తగిలించుకు పరిగెత్తాడు గోపి.

పెద్ద పెద్ద అంగ లేసుకొంటూ బయల్దేరాడు

రామూ.

* * *

మధ్యాన్నం భోజనాలయ్యాక శకుంత

లేదో కుట్టుకుంటూ కూర్చుంది వరదాలో,

పెరట్లో జరుగుతోన్న పండడిచాస్తూ.

“ఎండ్రా గిరెత్తి చచ్చిపోతారు.” అన్నా

వినిపించుకోకుండా ఓ అరడజను మందికి పైగా

బాబిగాడి స్నేహితులు వచ్చిపడ్డారు— కుక్కో,

నక్కో, ఉడతో అందరూ తలో బొమ్మా తెచ్చు

కున్నారు— బాబిగాడి నిజం పిల్లిపిల్ల ముందు

.....

ప్రియుడు : ప్రేయసీ, నిన్ను

విడిచి, ఎలా వెళ్ళగలను ?

అమ్మాయి : ఎలానా ? ...

బస్ నెంబర్లు 30, 5, 15 ...!

కామేశ్వరి (కాకినాడ)

.....

వాటి సరదా వట్టేట్లో కలిసిపోయింది— అన్ని

టిని వో పక్కగా పడేశారు. మ్యాన్.... మ్యాన్....

అంటూ అరుస్తూ— నడుస్తూ— తిరిగే సుందరి

పెద్ద ఆకర్షణై కూర్చుంది వ్యాళ్ళకి— “సుందరి

సుందరి...” అంటూ అంతా కలిసి చప్పట్లు చరి

చారు.

“సుందరా ?... బావుంది పేరు....” నవ్వు

కుంది శకుంతల.

“ఇటు చూడు సుందరి, ఇటూ” అంటూ

దాన్ని తలో వేపుకి లాగి అల్లరి పెడుతోంటే బాబి

గాడికి కోపం వచ్చింది— ‘అలా చేస్తే దానికి

నొప్పి పెట్టదూ ?” అన్నాడు సుందరిని తన

ఒళ్ళోకి తీసుకుంటూ.

“లేదురా రామూ ! మరేం చెయ్యం. ఒక్క

సారి ఇవ్వనూ ?”

“నే నవల ముట్టుకోనే లేదురా ! కరుస్తుందా ?”

“అవుంగా ఇది నీ పిల్లిపిల్లేనా ?”

“ఏయ్యో ! అలా అనకు పిల్లి పిల్లెవిటి ?

సుందరి అని చెప్పటం లేదూ వాడు ?”

“రామూ ! మీ సుందరిని ఒక్కసారి బళ్ళోకి

తీసుకురాకూడదా ?”

ఎవరికి తోచినట్టు వాళ్ళు మాట్లాడేస్తోంటే

రణగణా ధ్వని తయారవుతోంది.

“మనం పిల్లి భాషతోనే మాట్లాడుకుందా మ్రా.”

“ఓ, అలాగే, ఏయ్ పిల్లి ! మ్యాన్ ! నీ పేరే ఏటి ?— మ్యాన్ ! నా పేరు నీకు తెలుసా ? జేబీ.”

“మ్యాన్ ! మ్యాన్ ! పిల్లి ! మ్యాన్ ? సుందరి ! కోనాబిళ్ళ తింటావా ? మ్యాన్ ! తిననూ ?”

“మ్యాన్ ! మ్యాన్ ! ఎందుకు తినదూ ? నాకిస్తే నేను తినిపిస్తాను. మ్యాన్.... ఇలా ఇవ్వ వేం ?”

“మ్యాన్.... రాధ కూడా వస్తే బావుండేదే....

మ్యాన్.... ఎవ్వరూ దానికి చెప్పలేదూ ?”

వకపకా నవ్వుకుంది శకుంతల— “నీ పిల్లలు

బంగారం కానూ ! అసాధ్యుల్లా ఉన్నారు. పిళ్ల భాషలూ

పిళ్ళానూ”

కిలకిలా నవ్వులూ— గట్టిగా చప్పట్లూ—

గొంతు చించుకుంటూ అరుపులూ.... మధ్య మధ్య

తిట్టుకోదాలూ— రక్కుకోదాలూ— నానా గండర

గోళం చేసిస్తున్నారు పెరడంతా.

“అల్లరి చెయ్యకుండా నెమ్మదిగా కూర్చుని

అడుకోండ్రా !”

శకుంతల అరుపు చీడి కూడా దాట లేదు.—

ఘొళ్ళమంటూ గోం వినిపించింది ఏదో ప్రళ

యం వచ్చి పడ్డట్లు పిల్లలంతా కౌపు కౌపు

మంటూ అరుస్తూ లేచి పోయారు— ఆ గుంపుల్లో

ఏం జరుగుతోందో శకుంతల కేమీ అంతు చిక్క

లేదు. చేతిలో నూది దారం కుర్చీలో వడేసి పరుగు

పరుగు పరుగులా నడిచి వెళ్ళింది. అందర్నీ తోసి

తోంగిచూస్తే.... ఝల్లుమంది గుండె ! కుందూ

వాళ్ళ సీమకుక్క బామీ పిల్లిపిల్లని పోటో

పట్టేసింది. బాబిగాడు రోద్రమూర్తిలా అకుక్కని

లాగెయ్యటానికి చేతులు రెండు దాని కంతా

నికి బిగించి బలంగా విళ్ళ ప్రయత్నం చేస్తూ

న్నాడు— అది కాళ్ళతో రక్కుటానికి ప్రయత్ని

స్తోన్నా, లెక్క చెయ్యకుండా దానితో పెనుగు

లాడుతున్నాడు. ఇద్దరు ముగ్గురు పిల్ల వెధవలు

దాని తోక పట్టుకు వెనక్కి లాగెయ్యటానికి

తంటాలు వడుతున్నారు. మిగతా వాళ్ళ కాస్త

దూరంగా నిలబడి భయం భయంగా చోద్యం

చూస్తున్నారు— పిల్లిపిల్ల భయంతో మ్యాన్....

అన్నప్పుడల్లా బాబిగాడి ఆవేశం పెచ్చు పెరిగి

పోతోంది— ఎందుకూ కొరగాకుండా పోతోన్న

వాడి శ్రమ చూస్తే శకుంతలకేం పాలుపోలేదు.

కాళ్ళూ చేతులూ ఆడనట్లయింది ఒక్క క్షణం

—మరుక్షణంలో కాస్త చొరవ చేసి క్ర్రల మోపు

దగ్గరికి పరిగెత్తి చేతికందిన ఓ బెత్తం

తీసుకొచ్చి టూపీ నడ్డిమీద ఒక్క దెబ్బ

వేసింది.

ఇయ్యోమని అరుస్తూ దొడ్డంతా పరిగెత్తింది

టూపీ. క్ర్ర పట్టుకుని వెంటపడింది శకుంతల.

రెండుసార్లు అటూ ఇటూ పరిగెత్తి ఒక్క గంతులో

దొడ్డి గోడ ఎక్కి మాయమైంది. శకుంతల వెనక్కి

తిరిగి చూసేసరికి బాబిగాడు పిల్లిపిల్లని ఒళ్ళో కూర్చో

బెట్టుకుని మృదువుగా దాని మెడ ఒళ్ళా నిమిరు

తున్నాడు. — పిల్లలంతా దగ్గర చేరి తలో విధంగా

సానుభూతి కురిపిస్తున్నారు.

“ వెధవ కుక్క గోడదూకి వచ్చేసిందిరా ! మనం

ఫ్రూటోల్

ఆరోగ్యశ్రీ జోడ్లక్రస్తిని
బలూన్నియస్సే
కుశికరమైనపానీయం
శాన్స్ బ్రాండ్ నాకి
ఫ్రూటోల్
మాత్రమే

ఇండియా క్రెనింగ్ ఇండస్ట్రీస్
నిజయవాడ-3

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు నిజంట్టు
ఆక్సిట్రైడ్ నిజస్రీస్
నిజయవాడ-1

మ ర చి అ మ్మ

చూడనే లేదు."

"ఈసారి రాదులే. జాగ్రత్తగా నేను చూస్తూ వుంటాను."

"ఏమన్నా నుండరి ! నిక దెబ్బ తగిలిందా ? కొన్నే వస్తోందా ? లేదులే."

"ఒరేయ్ ! ఇక ఆట చాలుగాని ఇళ్లకు పోండి."

— కనుగుతుంది శకుంతల. ఒక్కళ్ళూ కిక్కురు మనలేదు — "ఇంకాన్నేపు అడుగుంటాం పిన్నీ !"

అన్నాడు గోపీ ధైర్యం చేసి.

"ఎలాగో తగ్గడండి. నాకు నిద్ర వస్తోంది. కాన్నేపు నడుం వాలుస్తాను." శకుంతల తిన్నగా గది లోకి పోయి చదుకుంది.

పిల్లలు ఆట కొత్తగా పాటల్లోకి దిగింది.

పిల్లీ ... పిల్లీ ... మూవ్ — — మూవ్ ...

కుక్కా ... కుక్కా ... టా — — టా ...

మేకా ... మేకా ... మే — — మే ...

కాకీ ... కాకీ ... కావ్ — — కావ్ ...

అవు ... అవు ... అండా — — అండా ...

పాట బోరుగా సాగుతోంది. శకుంతలకి వెధవ పిల్లపిల్ల కోసం బాబిగాడు చేసిన సాహసం అలా కళ్ళకి కట్టినట్టే వుంది. — "అమ్మా ! అలా జిడ్డులా కుక్కని పట్టుకు వేళ్ళాడుకుందా అదిగాని కోపంతో కరిస్తే

ఇంకేమైనా వుంది ? ఎన్ని ఇంజక్షన్లు .. ఎన్ని మందు సీసాలు

వ్వు ! వాడికి పిచ్చి బాగా వట్టినట్టే వుంది — "మొక్కుంటూనే నిద్రపోయింది.

* * *

సాయంత్రం వాలుగుంటలు దాటింది. బాబిగాడి నాన్న మరో ఇద్దరు స్నేహితుల్ని తీసుకుని ఇంటికి వచ్చేవరకూ నిద్ర పోతూనే వుంది శకుంతల.

వీధి తలుపులు దడదడా చప్పుడవుతోంటే తల్లి నడి లేచి కళ్ళు నలుపుకుంటే వెళ్లి గడియ తీసింది.

"శకూ ! తొందరగా పోవాలి. టీ కలిపి తీసుకోవ్వయ్. మూడుకప్పులు

"అర్దురు జారీచేసి స్నేహితుల్ని వెంట పెట్టుకుని గదిలోకి వెళ్లిపోయాడాయన.

శకుంతల పాదావిడిగా కుంపటి అంటించి టీకి నీళ్ళు పడేసింది. వేరే గిన్నెలో నాలుగైదు చెంచాలు పంచదార వేసి పాలకోసం అలమారుకేసి వెళ్ళేసరికి తల్లిని పడింది—పగిలి ముక్కలై ఉన్న గాజుపెంకులూ

లలికి అలమారు కిందికి పాకిపోయిన పాల మడుగూ

ఏమిటో ఎలా జరిగిందో అర్థం కాలేదు

అయోమయంగా నిలబడి పోయింది శకుంతల. — అంతలోనే బాబిగాడి నాన్న కుంటా కుంటా వచ్చాడు. "చీ ! నిక బొత్తిగా బుద్ధి లేదు.

కుర్చి వెనక్కిలాగి కూర్చునేసరికి మేజాకింద కాలి కేమిటో అంటింది. ఇల్లెలా తగలదుతోందో చూసు కోస్తూ ?"...

అంటూ విరుముకు వద్దాడు కోసంగా. కాళ్ళు కడుక్కునేందుకు బాత్ రూమ్ కేసి పోయాడు కుంటుకుంటూ.

అంతా అర్థమైంది శకుంతలకి — తిది వెధవ పిల్లపిల్ల వనే. ఇది బాబిగాడి పనిన — దానికి పాలు పోయ్యబోయాడు కావునప్ప ఎక్కడి వక్కడ ఇదా నాశనం చేసి ఎటో పరిగెత్తాడు — శకుంతలకి బాబిగాడిపొద్ద కంఠం వడకూ కోపం ముందు కొచ్చింది.

అంతా అర్థమైంది శకుంతలకి — తిది వెధవ పిల్లపిల్ల వనే. ఇది బాబిగాడి పనిన — దానికి పాలు పోయ్యబోయాడు కావునప్ప ఎక్కడి వక్కడ ఇదా నాశనం చేసి ఎటో పరిగెత్తాడు — శకుంతలకి బాబిగాడిపొద్ద కంఠం వడకూ కోపం ముందు కొచ్చింది.

అంతా అర్థమైంది శకుంతలకి — తిది వెధవ పిల్లపిల్ల వనే. ఇది బాబిగాడి పనిన — దానికి పాలు పోయ్యబోయాడు కావునప్ప ఎక్కడి వక్కడ ఇదా నాశనం చేసి ఎటో పరిగెత్తాడు — శకుంతలకి బాబిగాడిపొద్ద కంఠం వడకూ కోపం ముందు కొచ్చింది.

అంతా అర్థమైంది శకుంతలకి — తిది వెధవ పిల్లపిల్ల వనే. ఇది బాబిగాడి పనిన — దానికి పాలు పోయ్యబోయాడు కావునప్ప ఎక్కడి వక్కడ ఇదా నాశనం చేసి ఎటో పరిగెత్తాడు — శకుంతలకి బాబిగాడిపొద్ద కంఠం వడకూ కోపం ముందు కొచ్చింది.

అంతా అర్థమైంది శకుంతలకి — తిది వెధవ పిల్లపిల్ల వనే. ఇది బాబిగాడి పనిన — దానికి పాలు పోయ్యబోయాడు కావునప్ప ఎక్కడి వక్కడ ఇదా నాశనం చేసి ఎటో పరిగెత్తాడు — శకుంతలకి బాబిగాడిపొద్ద కంఠం వడకూ కోపం ముందు కొచ్చింది.

"ఇంకా ఎందుకలా నించుస్తావ్ ? కాస్త తొందరగా టీ కలిపి తీసుకురా ! బయటికి పోతాం. గది తుగ్గి భంగా కడిగేయ్." అవలోతో చేతులు తుడుచు కుంటూ వచ్చాడు — నాన్న.

శకుంతల భయ భయంగా అంది— "పాల లేవండి. ఇదిగో బాబిగాడు పాలిన్ని బద్దలు గొట్టి ఎటో పారిపోయాడు. ఇప్పుడు మోసే వరకూ నాకు తెలిసే తెలియదు. టీ డిశ్వాన్ కూడా పెట్టును కుంపటి మీద—"

బాబిగాడి నాన్న గాజు పెంకులూ— పాల మడుగూ— కళ్ళారా చూశాడు "ధా, నవ్వెప్పుడూ ఇంతే. పిల్లలున్న ఇంటో, జాగ్రత్తగా పెట్టుకో వద్దూ ? నిక మరీ బద్దకం లేదన్నా !" అంటూ విసుకున్నాడు.

శకుంతలకి ఏడుపొచ్చినంత వస్తేంది— "పిల్లలుంటే బాగానే ఉండును పిల్లలు కూడాను— జాగ్రత్త చేసుకోవాలూ అవీ నాకివ్వక కొత్తా ఏమిటి ? నన్ను పడుకోనిచ్చి వాడిలా గందరగోళం చేస్తే...."

"నరే ! నరే ! పిసి కాసిన్ని తిన్నట్టుయినా తెచ్చి పెట్టు, అలా వోటలోకి తీసికెళ్ళా లే."

భర్త గొర్ని బయటికి పంపించి గది— వం టిల్లా కడుక్కుని ఉన్నారని నిట్టూర్చింది శకుం తల— బాబిగాడి మీద కంఠం వరకూ ముంచు కొచ్చిన కోపం కాస్త తగ్గుముఖం పెట్టింది — వాడు బొత్తిగా చిలిపి వెధవా కాదమ్మా ! వెధవ పిల్లపిల్ల మూలన ఇలా తయారయ్యాడు గానీ, అంటూ స్వగళం చెప్పుకుంది.

కను చీకటి వడనేరలు చంకలో పిల్లిపిల్లని మోస్తూ బిక్కుబిక్కు మంటూ ఇంటికి చేరాడు.

బాబిగాడు. వాడికోసం ఒళ్ళంతా కళ్ళు చేసుకు ఎదురు తెన్నులు చూస్తోన్న శకుంతల వీధి చీడిల మీద కొడుకుని చూడగానే ఎదురెళ్ళి వెన్నుదిగా మాలాడులూ లోపలికి తీసుకు వచ్చింది— కప్పు బద్దలు కొట్టి నంగతి గానీ— పాల లలకపోసిన మూట గానీ ఎత్తరేయి అప్పుర్యంతో తల ముక్కలై పోయి బాబిగాడికి తుగ్గి భంగా వేస్తోన్న పానీ దగ్గర కూర్చుని అప్పుం తినిపించింది— వాడికి సంతృప్తి కలిగే పిల్లిపిల్లకి కడుపు నిండా పాలు పోసింది.

"కాన్నేపు కూర్చుని చదువుకో." అంటూ పుస్తకాల సంచి ముందు పడేసింది. బాబిగాడు బుద్ధిగా చదువుకుంటూ ఉన్నట్టుండి తత్తెత్తి చూస్తూ అడిగాడు.

"అమ్మా ! పిల్లిపిల్ల రాతంతా ఎక్కడ పడుకుంటుంది ?"

"పంటింటో, బొగ్గెత్తిగా బుట్ట వేసుకొస్తా లే అదే పడుకుంటుంది పొంగుగా. పేకం బెంగ అక్కర్లేదు." అంది నమ్మకంగా. బాబిగాడికి చాలా సంతోషం వేసింది. "అమ్మకి కూడా పిల్లి పిల్లంటే ఇష్టం నేస్తోంది కావునప్ప మంచి అమ్మ." అను కున్నాడు. — చదువురుంటూ చదువు చదువు కుంటూ నేలె మీదగది నిద్రపోతూన్న కొడుకుని లేవదీసి మెత్తటి వక్కమీద పడుకో జెట్టింది శకుంతల— "పగలంతా ఒక్క వరసన కాకిలా ఎగిరాడు వెల్లివెడవ." అరుకుంటూ.

తర్వాత నెయ్యాల్సిన కార్మికమం గుర్తు వచ్చేసరికి కాస్త భయం వేసింది— ఒక్కసారి బాబి

గాడి మొహంకేసి చూసింది. ఎంతో నిశ్చింతగా ముక్కుకంఠా— అమాయకంగా నిద్రపోతున్నాడు.

తెల్లారి లేచి అడిగితే తనం చెప్పి ?—
 ధ్రువసా ధేవా !—

ఆ ఏదో చెప్పవచ్చును ఏదీపై కాస్తేపు ఏదీ పూరుకుంటాడు. అంతేగన రోజూ ఈ గోలెక్కడ భరించగలదు తను ? బాడేమో బడికి ఎగనామం పెళ్ళి అటలో, పడితే ఏం చెయ్యగలదు ?— ఏమైనా సరే ఇక ముందువెనక లాలోచించ కూడదు.

గడిచిపోయిన సగలంతా ఒక్కసారి చక్రంగా కళ్ళ ముందు తిరిగి కార్తవ్యం నిండి పోయింది శకుంతలలో— గబగబా వెళ్ళి వంటంటి గోళం తీసింది— మార్గ... మార్గ... లంటూ కాళ్ళకి అడ్డం పెట్టిన పిరిపిల్ల— దాన్ని అరవనివ్వకుండా గట్టగా నట్టుకుని గబగబా వెళ్ళి కిటికీ తోంచి బయటికి గెంటింది. దబ్బుమపు చప్పుడు, వినకుండానే భర్తాని కిటికీ తలుపులు మూసేసింది—

—“అమ్మయ్య, బ్రతికాను— ఎక్కడికో మరో ఇంటికి అదే పోతుంది. ఓ ఇల్లని నిర్వాకమా ఏమిటి ?”

ఎంత సచ్చ జెప్పుకున్నా ఏదో భయంకరమైన పని చేసేనట్లు భయం పుట్టుకుంది పాపం ఆ కటిక చీకట్లో, పసిమండల ఎటు పోతుందో ! ఏ కుక్కనోట కరుచుకు పోతుందో !— ఆ తన పిచ్చి ! ఏమీ కాదు. అదే ఉంటుంది నిశ్చలంగా ఆయుష్షు ఉండాలిగానీ ఎవరూ ఏమీ చెయ్యలేరు. అది పుట్టినప్పటి నుంచీ తనే పెంచుకుని ఏమిటి ?

“సుందరీ ! మ్యూ ! ఇటూ ! ఇటూ !” నిద్రలో కలవరిస్తున్నాడు బాబిగాడు— ఎంతో బ్రహ్మాండం మీద పట్టిన నిద్ర కాస్తా చెదిరి పోయింది. తెలుా వేసి చూసింది— అర్ధరాత్రి ఒంటి గంట దగ్గర !

“సుందరీ— సుందరీ అంటూనే ఏడు ? సుందరీ ఎవరూ ?” అన్నాడు నిద్రనుతుంగ బాబిగాడి నాన్న.

శకుంతల గుండెల్లో రాయి పడింది— “ఎవరో బల్లో పిల్ల.” అంది అటు తిరిగి వడు కొంటూ— ఎంత ప్రయాణించినా మళ్ళా కన్ను మూత వడలేదు— తీరా తను పిల్లిపిల్లని బయట పారేసింది వీడు గూస్తే దానికోసం బెంగ పెట్టు కొనేలాగ ఉన్నా తెల్లారి ఏం జవాబు చెప్తుంది ? అంత సనెండుకు చేశానని ఈయన గారు మండి పడరాదేమో ! కొడుకం చేస్తున్నా ఈయనకి గజమేనాయె— లయ్య పాపం ! ఆ పసి ముండు ఈ కటిక చీకట్లో ఎక్కడ ముడుచుకు నడుకుందో ! మ్యూ— మ్యూ, మంటూ ఎంత ఆరుస్తోందో ! ఎందుకో శకుంతలకి తను చేసిన పని చాలా తప్పనిపించింది గొడ్డుదానిలా అలాంటి పని ఈ చేతులతో ఎలా చేశానో అని తిట్టుకొంది.

సోన జరిగిందో అరిగింది ఇప్పుడేం చెయ్యాలి ? అది మళ్ళా ఎక్కడ దొరుకుతుంది ? ఈ సరికి ఏ ఇంట పాటకో పోయి ఉండదూ ? ఎవరిళ్ళతోనా దూరం ఉండదూ ?— అలా అయితే ఇంకేం కానా ? మూ రోజులాగే ఉండును— తిరిగింను మని తిరిగి అంటిని ఓ ఎట యానికి రాగలిగింది— చీకటితోనే లేచి ఇంట చుట్టూ వెదికతే సరి. ఇరుగు పొరుగు వాళ్ళను అడిగితేసరి. అదే దురుకు

తుంది.— ఓ గంట ఆలస్యంగానే నా దొరుకుతుంది గానీ దేశాలు తెగించి పోదుగా ? వెతికి తెచ్చి మళ్ళా తాగిత్ర గ ఇంట్లో పెట్టుకోవచ్చు. వాడి పరదా తొనూ తీరుతుంది. తన బెంగ తగ్గుతుంది. పూటకో గిన్నెడు పాలు తప్పని కావనుకుంటే పిల్లి పిల్లా బ్రతుకుతుంది—

అప్పటికి కాస్త శాంతపడింది శకుంతల మనస్సు— ఓ నిద్రకూడా పట్టింది కాస్తేపటికి.

చివ్వు చీకటితోనే లేచే శకుంతలకా ఉదయం మెలకువ వచ్చేసరికి భర్తాని తెల్లవారింది. తెల్ల వార్లా నిద్రలేక పోవటం చేతో ఏమో తెల్లవారు జామున బండ నిద్ర వచ్చేసింది— పని మనిషి ఎచ్చి దబదబా తలుపులు బాదుతోంటే గబగబా లేచి తలుపులు తీసింది—

ఎదురుగా రోడ్డు మీదేదో గుంపు !

దారే పోయేవాళ్ళంతా ఆగి తోంగి చూస్తూ ఏమిటేమిటో మాట్లాడుకుంటూ పోతున్నారు— గడదిడగా ఒకటే గోలగా ఉంది.

“ఏమిటి అప్పుంమ్మా అది ? ఏమైందక్కడ ?” అత్తతగా అడిగింది శకుంతల.

“పిల్లి పిల్లమ్మా ! బండి కింద పడ్డాది.”

“పిల్లిపిల్లా... ? చచ్చి పోయిందా ?”

“బండి సరాసరి మీద నుంచి పోతే దాని చేతుల

ఎంతమ్మా ? ఎప్పుడో పోనాది. రత్తం మడుగుతో పడుంది.”

“ఎలాంటి పిల్లి పిల్లే అది ? తెల్లగా ఉందా ?”

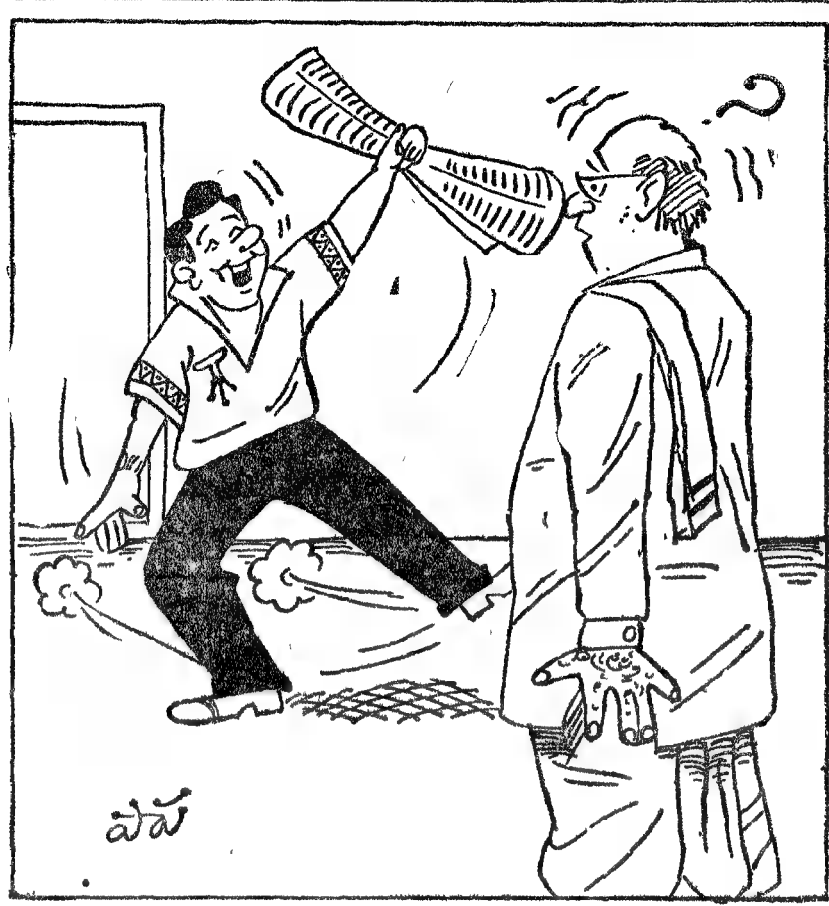
“లేదమ్మా ! నల్లగా ఉంది. బొత్తిగా పసిదానిలా ఉంది ”

ఇక వినలేక పోయింది శకుంతల. బాపురుమని ఏడవాలనిపించింది. గబగబా గదిలోకి పోయి బాబి గాడికేసి చూసింది. వాడు ప్రకాంతంగా గాగోంగా నిద్రపోతున్నాడు ఏం చెప్పాలి వాడికి ? ఈ నెగతి ఎంటే ఏమై పోలాడు వాడు ?— శకుంతల కళ్ళల్లో నీళ్ళ తిరిగాయి.

ఏడు గంటల ప్రాంతంలో బాబిగడి నాన్న లేచాడు— “ఒరేయ్ నాన్న ! ఇంకా ఏం నిద్రరా ? లేవరాదూ ? మొహం కడుక్కుందువు ” అంటూ కొడుకుని లేపబోయాడు.

“అలా వాణ్ణి లేపకండి లేపకండి వడుకో నివ్వండి ఇవ్వకో ఆదివారమేగా ? బడిలేడు చదువూ లేదు వాడే లేస్తాడు వాడే లేస్తాడు ” అంటూ వారింది శకుంతల కంగారుగా.

అంటే అంటుకుండా దుప్పటి కప్పబోతే బాబి గాడు మెలుకువ వచ్చి లేచనే తనాడు నవ్వుతూ.

పాప

“నాన్నా నా...! యిందాకటి పేపర్లో నా పేరుపేయిందా ?
 కానీ— ఈ పేపర్లో పానయ్యాను... వ్యా వ్యా వ్యా...!”

తగ్గింప ధరలు

ఆకర్షణీయమైన రంగులతో
మిక్కిలి అందమైన నవీన
డిజైనులతో చేసేత చీరలు.
ఒక్కొక్కటి ధర రు. 7/50.
2 చీరలు రు. 14. 3 చీరలు
రు. 20. డిలక్టరీకం ఒక చీర
రు. 11. 2 చీరలు రు. 21.
3 చీరలు రు. 30. స్పెషల్
రకం చీరలు 1కి రు. 15.
2 చీరలు రు. 28/- 3
చీరలు రు. 39/- అన్నిటికి సౌ స్ట్రీజి ప్యాకింగు

ఉచితం. 2 చీరలు కొనువారికి ఒక జత ఇయర్
టాప్స్, 3 చీరలు కొనువారికి ఒక బ్లస్స్, ఒక
జత ఇయర్ టాప్స్, ఉచితముగా పంపబడును.
కొద్ది స్టాక్ గలదు. మీ ఆర్డరును వెంటనే
పంపండి. మీ ఆర్డరు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.
THE ROYAL STORES (APM2)
Post Box No. 1774. Delhi 6.

వెన్ను విరిగే భారం

కుటుంబనియంత్రణకు ప్లానిటాబ్

సమృద్ధిము * సులభము * చౌక
మీ దాక్టరుని సంప్రదించండి
లేక వివరములకు మాకు వ్రాయండి
HIND CHEMICALS LTD., KANPUR

ఆ కి టి క్రి

14 వ పేజీ తరువాయి

జరగబోతుంటే పూలకుండి చేతికి తగిలి కింద
పడ్డది.

వెంటనే పక్కంటి కిటికీలోంచి 'వ్' అన్న
శబ్దమూ కిటికీ తలుపులు బంధించబడ్డమూ ఒకే
మాటూ జరిగాయి. కిటికీ తలుపు వేసిన వ్యక్తి
నల్లగా, బలిష్ఠంగా కనుపించాడు.

'నన్ను చూశాడేమో'—ఈ అనుమానం వచ్చే
సరికి ముచ్చెమటలూ సోకాయి అనందరావుకి.

'నేను చేసింది ఎంత మీనమైన పని'—అని
తనను తనే అసహ్యించుకున్నాడు.

ఆ రాత్రంతా అతడికి నిద్ర పట్టలేదు.

■ తీయటి జీవితాన్ని తాను పొందలేదు. ఒకవేళ
ధనం అడ్డుపెట్టి పొందినా, అది మరొకరి
గొంతు కోయటమే అవుతుంది—ఈ విషయంమీద
అతడు ఆలోచించుకుని బుర్ర బద్దలు కొట్టు
కున్న రోజులు గుర్తొచ్చినయ్యే. ఇవా నిద్ర ఎలా
వడుతుంది ?

మర్రోజా డాక్టరు ఇంజెక్షను ఇచ్చి వెళ్లిం
తర్వాత కిటికీవద్దకు జరిగాడు. ఆమె ముఖం ఒక్క
సారి చూడాలని ఉన్నది.

గడియారం భారంగా గంటలు కొడుతున్నది.
గంటమీద గంట దాటిపోతున్నది. ఫలితం తూన్యం
అయింది. తన నిట్టూర్పులు తనకే బరువుగా
తోస్తున్నాయి.

ఆమె కనుపించలేదు. ఎందుచేత ?—నిమో,
ఆమె కిదేనా పని ?—కాని ఆ ముఖ సందర్భం
కోసం ఒక హృదయం తపించిపోతున్నది—ఆమెకు
జాలి లేదూ !

'అనందూ అన్నం వడ్డించాను'—అమ్మ కేక.

కాని ఆ అమ్మాయి అన్నిటికీ అతితురాయి !

'ఆ కిటికీ వదిలిరా నాయనా, అన్నం చల్లారి
పోతున్నది'—

ఎంత అసహ్యమైనమాట—తను కిటికీ పట్టు
కుని వేళ్ళాడిపోతున్నాడా ?—నిజంగానా !—

గలగల కుర్చీలాక్కుంటూ భోజనం పేబిల్
వద్దకు వచ్చాడు.

* * *

రెండు రోజుల తర్వాత ఒక అర్ధరాత్రి పక్కంటి
కిటికీలోంచి నన్నగా మూలుగులు వినిపించి ఆసైన
దిగమింగుతున్న ఏడుపులు వినిపించినై అనంద
రావుకి. చెవులు రిక్కించాడతడు. ఎవరు,
ఆ అమ్మాయేనా ?—అతడు నమ్మలేదు. అందం
మూర్తిభవించిన ఆ అమ్మాయి ఏడుస్తూందా ?—
ఛ—మరెవ్వరో అయింటారు.

తర్వాత కొన్ని రోజులు అదే సమయానికి మళ్ళీ
అవే ఏడుపులు వినిపించసాగినై. ఎవరో ఎవరన్న
తోస్తున్న చప్పుడు. భరించలేక భోరుమన్నశబ్దం.

అనందరావుకి మెదడు పనిచేయటంలేదు. ఎవరు ?
ఆ అమ్మాయేనా ?—ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం
దొరకటంలేదు. కిటికీ తలుపులు బంధించబడే
ఉన్నాయి.

ఒకరోజు నిద్ర లేవగానే అమ్మని కేకపి అడి
గాడు. "రోజూ రాత్రి ఎవరమ్మా, పక్కంటి
ఆ ఏడుపులు" అన్న.

డిసెల్ ఇంజన్ల యజమానులకు విజ్ఞప్తి

ఈ క్రింద ఉదహరించబడిన డిసెల్ ఇంజన్ల పంపులు, వనరు కాలిబ్రేషన్, అరుగుదల
లేని సాత నాణెల్లు, రీ కండిషనింగ్ చేసి ఆధునిక యంత్రములపై కొత్త పరికరములతో
అనుభవముగల వనివారిచే సకాలములో అందించగలము.

మెటోస్	ఫోర్ట్యున్	ఉర్బాన్	లిస్కో
జెంటి	డేవిడ్ బ్రాన్	జెటార్	నేషనల్
లెలండ్	పెర్గూసన్	పెట్రోల్	డి టి 14
పెర్మిస్	జై లారెన్	సిక్స్	డి. 28

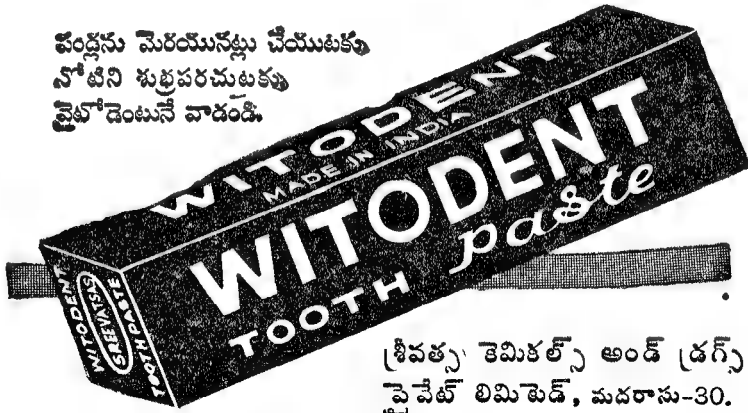
ఒకసారి ఆర్డరు ఇచ్చిన మా వైపుల్లో మీకు తెలియగలదు.

శ్రీ విజయ దుర్గా డిసెల్ ఇండస్ట్రీస్

(రిజిస్టర్డ్)

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు విల్లింగు, గవర్నరు పేట, విజయవాడ-2

వెండిను మెరయునట్లు చేయుటకు
నోటిని కుత్తపరచుటకు
వైటోడెంటునే వాడండి.

శ్రీవత్స తెమికల్స్ అండ్ డ్రగ్స్
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మదరాసు-30.

ల్దరుగారి మూడో అమ్మాయి. ఆ మొగుడు వట్టి దగుల్పాటి. రెండు నెల్లాయే ఇక్కడే తిషట వేశాడుట. వాడికి ఉద్యోగం సద్యోగం లేదు. ఘోషియకొమాలు తే తే డబ్బు తెచ్చుంటాడుట. ఆ సిల్లెక్కడనుంచి తెస్తుంది. లేకపోతే వెయ్యి చేసుకుంటాడంటు.....

ఇహ ఆపై న వివరణపోయాడు.

ప్రీమీడ చెయ్యి చేసుకోవటం అతని పూహ కందని విషయం. అందులో తన కళ్ళే దురుగా తన జీవితంలో ఒక ప్రత్యేక స్థానాన్నిచ్చిన ఒక ప్రీ బాధపడుతున్నదంటే అతడి హృదయం పటాపవల్ల పోయింది. గదంతా చీకట్లు కమ్మింది.

తర్వాత వది రోజులూ అతడు చెవులు గట్టిగా మూసుకుని పక్కలో అటు నుంచి ఇటు, ఇటు నుంచి అటు దొర్లేవాడు. చెవులమీంచి చేతులు తీస్తే ఎక్కడ ఏడుపు వినిపిస్తుందో నన్న భయం. ఒక్కోప్పుడు ఎంత చెవులు మూసు కున్నా చేతుల్ని భేదించుకుని ఏడుపు వినిపించేది. నిరకయాతన వడేవాడు.

రోజు రోజుకీ అతడి కళ్ళు ఎరుపు వర్గంలోకి మారుతున్నాయి. దవడలు లోతుకి పీక్కు పోయిస్తే. అమ్మ కంగారుపడి పోతున్నది. విర్జీ వంగా ఉన్న అతడి ముఖంలోని మార్పు డాక్టరును కూడ కంగారు పెట్టింది.

కాలి బాధ కూడా ఎక్కువయిందట దతడికి.

ఆరోజు ఇంజెక్షన్ ఇచ్చి వెడుతూ డాక్టరు అమ్మతో 'వేలూరు మల్లి తీసుకెళ్లాల్సి వస్తుంది. కాలు పైదాకా తీసేస్తేనే కాని బాధలేదు.' అనటం విన్నాడు.

అతడికి కళ్ళంట నీళ్ళు చిమ్మాయి కళ్ళు తుడుచుకుంటూ అమ్మ లోనలకు వచ్చింది.

"మల్లి వేలూరు వెళ్లాలంటున్నాడు కదమ్మా?"

అమ్మ బాపురుమింది.

"ఎందు కేడుస్తావ్ అమ్మా—ఇదేం కొత్త కాదుగా. నాకు అప్పలాంటి బాధలు, నీకు చాకిరి తిప్పడు. నవనాలు ఇక్కడనుంచి రదల దలుచుకోలేదమ్మా."

అమ్మ ఏదో అసహాయించి గాని కుర్చీ వెనక్కు తిప్పుకుని పుస్తకాల రాక వడకు జరిగాడు.

రెండు రోజుల తర్వాత ఒక తెల్లారగట్టు పక్కిల్లు గండగోళంగా ఉంటే కంగారుగా మేల్కొన్నాడు ఆనందరావు. అమ్మ కూడా మేల్కొంది. పాదానుడిగా చక్కంటి తెల్లింది గబుక్కున కుర్చీనిగిరి గేంతి బుగ్గిని కిటికీ కేసి జరుపుకున్నాడు.

అవతం కిటికీ దొర్ల తొంచి ఉంది ఎదురుగా ముసుపు కనిపించిన పురుష విగ్రహం కనుపించింది. చేతులు కట్టుకుని తల నంచుకుని నిలబడి ఉన్నా డతడు.

ఏమయింది ? ఎందుకా గండగోళం !— అంత జనం ఎవరు ?—ఇంకా అమ్మ రాదేం ?—

అమ్మ వచ్చేసరికి తెల్లవారింది.

'ఏమిటమ్మా, ఏమిటది' ఇంకా తన మాట పూర్తికాకుండానే 'ఆ అమ్మాయి బానిలో దూకి ఆత్మహత్య చేసుకున్నదట' అంది అమ్మ. కుర్చీలో వెనక్కు కూలిపోయాడు ఆనందరావు. అమ్మ ఎంత కుదిసినా అతడు కదలేదు.

పుష్పము మీ ఆదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్నీ, మీ సరియైన చర్యను గురించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పుస్తకార్థు పై న మీకు ఇష్టమగు ఒక పుష్పము పేరువ్వా, మీరు (వాయు లేదీ, వేళవినరములున్నా, మీ సరియైన చిరునామాయుమ్మా వెంటనే వ్రాసినవండి. జ్యోతిషశాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగామేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసినలేదీ లగాయత

12 మానములలోనుమీయొక్క ఆదృష్టము, లాభస్థములు, జీవిత మార్గము, వ్యవహారములోమీకు జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచివెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశమునము, తీర్మానాలు, వివాహము, ప్రేమము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాత్తదవ్యుత్పాదము మొదలగువానిని గురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రు.1.25న. పై లకు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకం). దుష్ట గ్రహములేనైనా ఉన్నయెడల శాంతిచేయు విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై నవసంబధము. మేము పంపిన భోగిల్లా మీకు తృప్తిగా లేనిఎడల పై కము వానను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించండి. ఆద్రుం ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ IYOTHISHI (A.W.P)
P. B. 86, JULLUNDUR CITY.

మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీసియా అంటే ఏమిటి?

'అది మెగ్నీసియం హైడ్రాక్సైడ్ యొక్క ఎమలన్—పి తమును ఆరితట్టి, ఏరోచనకారిగా పనిచేసి, సకల విధములగు గ్యాస్ట్రిక్ పరిస్థితులను మాన్యుటకు విరివిగా వాడబడుచున్న పదార్థము.

మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీసియాకు మెగ్నీ సియం హైడ్రాక్సైడ్ మిక్చరు బి. పి.. మెగ్నీసియా మాగ్నా యూ. ఎన్. పి.. క్రిం ఆఫ్ మెగ్నీ సియా బి. పి.. మొదలగు పేర్లు గూడా ఉపయోగిస్తారు. దానికి ఏపేరు పెట్టినా, అసలు పదార్థము ఒక్కటే. ఎల్లరు అంగీకరించే ఫార్మాకోపీయాలో విధించిన కఠిన సూత్రాలను, ప్రమాణాలను అనుసరించియే ఇది తయారుచేయబడుతుంది. వ్యాపార పరకొరకు ఒక పేరు పెట్టి మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీ సియాను అమ్మినప్పటికీ, ఆ పస్తువు నాణ్యత ఎంతమాత్రము తగ్గుట గాని, హెచ్చుటగాని జరుగదు. దానిని తయారుచేయువారిని గుర్తిండుటకు మాత్రమే ఆ పేరు వనికొస్తుంది.

కాని, వాడుకదారుని మనస్తత్వము ప్రకారము ఈ వ్యాపార నామము నకు ముఖ్యత ఏర్పడుతుంది. ఏమంటే, ఎల్లరు మంచిదిగా ఎరిగిన

పేరు దానిని తయారుచేయువారి నిజాయితీని గూర్చి వాడుకదారునికి వలసిన హామీ నిస్తుంది. 'అందు' వలననే లెక్కకు మిక్కుటమగు వాడుకదార్లు ప్రతిరోజు MandH మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీసియాను కొంటున్నారు. అది యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఫార్మాకోపీయాలోని సూత్రాల ననుసరించి తయారుచేయబడి, ఉత్పత్తివిధానంలో ప్రతిమెట్టు వద్ద దానినాణ్యత కొరతపడకుండా పరీక్షింపబడి, స్వచ్ఛతలోను, పని తనములోను సంపూర్ణ దోషరహితముగ నుండుటయే కాక, అన్నిటి కన్న మిన్నగ, తదితర MandH ఫార్మాస్యూటికల్ పస్తువులవలె ఔషధ క్షేత్రంలో ఏదై ఏండ్లకు పైగా గడించిన అనుభవము దీని, సంభయించుట తటస్థించినది.

మార్షిన్ అండ్ హారిస్ ప్రై.లి.

రిజిస్టర్డ్ అపీసు మర్కెంట్స్
బిల్డింగ్స్, లాల్ బజారు, కలకత్తా-1

వి.పి.

శ్రీ బాలాంజనేయ ప్రశ్న

సంతానము, రోగములు, గ్రహబాధలు, వివాహం, పారిపోయిన వశువులు, మనుష్యు యొక్క ఆచూకీ దొంగిలించిన సొమ్ము, విడిపోయిన భార్య మీరుకోరినర/వశ్యలకు వెంటనే వాసివనగలను. రూ 2 ఎం.ఓ చేయండి. నెలవారీగా 12 నెల లకు 1 సంవత్సరం జాతకము రూ 2. పూర్తి పేరు, జాబు వాసిన పై ము తెలిపిన చాలును. హనుమాన్ జ్యోతిషాలయం 10వ లై ను, అరందల్ పేట, గుంటూరు-2.

నెలకు రూ. 400 సంపాదించండి (డ్రాయింగ్ & పెయింటింగ్ గెడ్. ప్రీహండ్ డ్రాయింగ్, పెయింటింగ్ వనులు, కంప్యూటర్ పెయింటింగ్, ఇతర డ్రాయింగ్ వనులకు 400 చిత్రాలుగల ఈ పూర్తి గెడ్ మీకు సహకరించును. (డ్రాయింగ్ మాస్టర్, (డ్రాఫ్టు)మెన్, డిజైనర్ (ఆర్కిటెక్ట్)లకు ఉపయోగకరమైనది. ధర రూ. 6/- చిత్రనటాలు గల ట్రాన్స్ఫర్ రేడియోగెడ్ రూ. 4/- ఫోటో గ్రఫీటీచర్ రూ 4/- టైలరింగ్ & కటింగ్ రూ. 5/- వివాహజీవితం (100 పటాలుగలది) రూ. 5/- ఒక్కొక్కపుస్తకానికి పాస్పాజీ రూ. 1-25 అదనం. ILFA Book Depot (APL) Rafatganj, ALIGARH (U. P)

రాజధాని కబుర్లు

9 ■ పేజీ తరువాయి

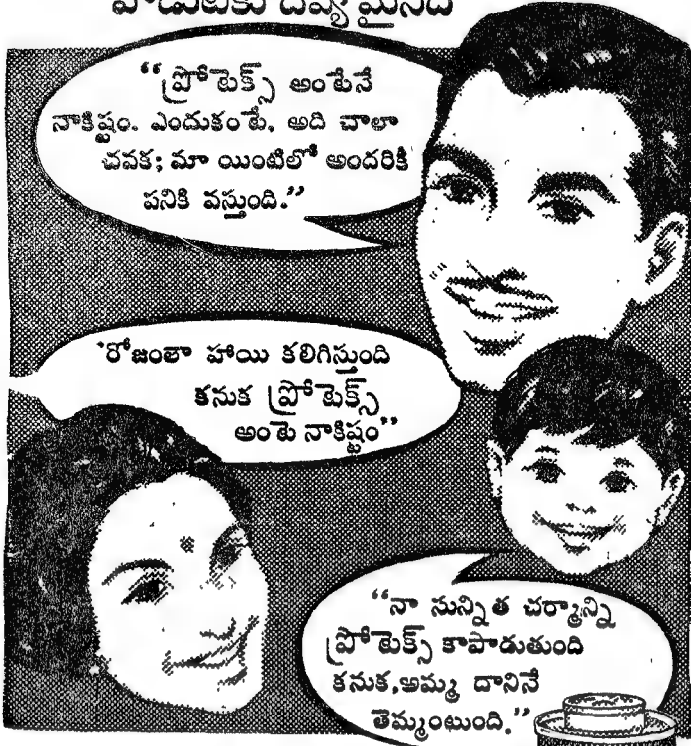
జ్ఞాపకం వచ్చింది. పైద్రాబాదులో నిర్మించిన ప్రతి చిత్రానికి, భాషా భేదం లేకుండా ఏదైనా వేల రూపాయలు ఇస్తామన్నారు దాంతో మహారాష్ట్ర నిర్మాతలు, మన సారథి స్వాడియోన్ వైపుకు దృష్టులను మరల్చారు. సిర్టిఫికేట్ వారు, మహారాష్ట్ర భాషలో మూడు చిత్రాలు తీయటానికి అప్పుడే నిర్ణయించారు. మొదటి చిత్రానికి ప్రారంభోత్సవం కూడా జరిగింది. సి. రామచంద్ర సంగీతం, మజీకర్ డైరెక్షన్, కాపిసి కదవ్ నటి మణితో, తీస్తున్న ఈ చిత్రం, అన్ని విధాల బాగుంటుందని అంచనా, ఇంకా కన్నడ నిర్మాతలు కూడా ఇక్కడికి రావటానికి ఆసక్తి చూపేడుతున్నారు.

కానీ మూడి అంతటి వాడే వచ్చి, ఇక్కడ పిక్చర్ హిందీలో తీయటానికి నిర్ణయించకున్నాడు. కొంతారావ్ మూడు నాటక సుహారాష్ట్ర ఫిలిం ప్రొడ్యూసర్స్ కు వచ్చి, పైద్రాబాదు కర్నాటక తీయటానికి ఆలోచిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఇంకా ప్రస్తుతం ప్రొడక్షన్ లో ఉన్నది చాలా ఉన్నాయి. అలాగే మూవీస్ వారి సుమంగళి, నాగేశ్వరరావుగారు, అమెరికా నుంచి తిరిగి రాగానే పూర్తి అవుతుందనుకుంటున్నారు. బాబూ మూవీస్ వారి 'తేనె మనసుల'కు ప్రారంభోత్సవం జరిగిపోయింది. ఇప్పుడేమొ సుగంధి పిక్చర్స్ వారి 'గావా దేవతలు' ప్రారంభ మయింది. ఇది హాస్య రస ప్రధానంగా ఉంటుందని 'ఇన్ స్పెక్టర్ జనరల్'కు అనుకరణని ఆన్నారు. శ్రీనిలయం పిక్చర్స్ వారి సినిమా ఒకటి ఉంది. ఇంకా సారథి స్వాడియోన్ వారి సారథి పిక్చర్ ఒకటుంది.

ఇంత వత్తిడిగా ఉంది సారథి స్వాడియోన్. సంవత్సరారంభంలో ఈ స్వాడియోన్ ఆర్థిక స్థితిబల బాగా లేదనే దృష్టిలో మూసిన వేర్దామని అనుకున్నప్పటికీ వాపిక వహించి, ఇంకా కొన్నాళ్ల పాటు చూద్దామని ఆకాభావంతో ఉండి పోవటం, ఈలోగా దుక్కిపాటి మధుసూధనరావుగారు ఇక్కడికి రావటం, మళ్ళీ సారథి స్వాడియోన్ రీవిగా నిలబడే అవకాశం కలగటం, ఇవన్నీ తలుచుకుంటుంటే ఆశ్చర్యంగానే ఉంటుంది. అన్నీ కాకతాళ న్యాయంగానే జరిగి పోయినాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారు ఇస్తామన్న ఏదైనా తీసుకోవటానికి ముందుకున్నప్పు నిర్మాతలందరికీ, మా స్వాడియోన్ లో అవకాశం కల్పించటమే మా కర్తవ్యము, ఇంతవరకు పిక్చర్ తీస్తామని వచ్చిన నిర్మాత లెవరికీ కూడా అవకాశం లేదని చెప్పలేదు అన్నారు సారథి స్వాడియోన్ వారి శ్రీ సి. వి. ఆర్ ప్రసాద్ గారు, కాని ఇక ముందు ముందు వత్తిడి బాగా ఉంటుంది. సారథి స్వాడియోన్ వారు, నిజంగానే యేనిర్మాత కైనా అవకాశం లేదని ముందు చెప్పాలనే వస్తుందేమో !

క్రొత్త

ప్రోటెక్స్ అన్నింటికీ పనికివచ్చే టాల్కం పౌడరు. కుటుంబములోని వారందరూ వాడుటకు దివ్యమైనది

“ప్రోటెక్స్ అంటేనే నాకిష్టం. ఎందుకంటే, అది చాలా చవక; మా యింటిలో అందరికీ పనికి వస్తుంది.”

‘రోజంతా హాయి కలిగిస్తుంది కనుక ప్రోటెక్స్ అంటే నాకిష్టం’

“నా సున్నిత చర్మాన్ని ప్రోటెక్స్ కాపాడుతుంది కనుక, అమ్మ దానినే తెచ్చుకుంది.”

చక్కని సువాసన, సర్వప్రయోజనకరమైన మేలు రకం టాల్కం కలది ప్రోటెక్స్. స్నానాల తరువాత, ఎండ రోజులలోను కుటుంబంలో ప్రతి వారు వ్రాసుకోవానికి అదర్ప ప్రాయమైనది. అతి తక్కువ, చవక ధరకు పెద్ద దబ్బా నిండా వచ్చే ప్రోటెక్స్ కొనుక్కోండి.

ప్రోటెక్స్

అన్నింటికీ పనికివచ్చే టాల్కం పౌడర్

PTP-6-7 TEL

డా. ఎల్. ఎస్. ★

అలసట పోయి
హుషారు కలగాలంటే...

మీరూ అంగీకరిస్తారు

టాటా-ఫిన్లే

టీ

సాటిలేని టీ!

టాటా-ఫిన్లే టీ కంటే శుభ్రీకరమైనదేముంది! ఇందుకు కారణాలు:—

తాజా టీ

కాణాగా వుండుటకు టాటా-ఫిన్లే టీని ప్రత్యేకమైన ప్యాకింగ్‌లో
సురక్షితముగా భద్రపరుస్తారు.

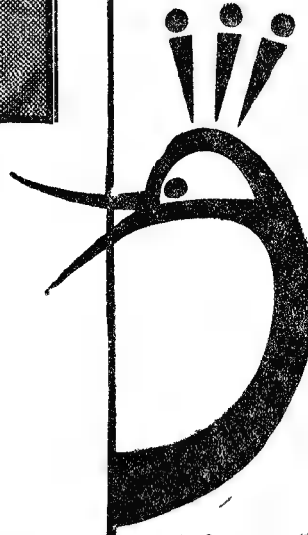
పరిమళమైన టీ

అతి సున్నితమైన పరిమళమిచ్చుటకు శావలసిన కోమలమైన ఆకులను మొగ్గలనే
టాటా-ఫిన్లే టీలో ఉపయోగిస్తారు.

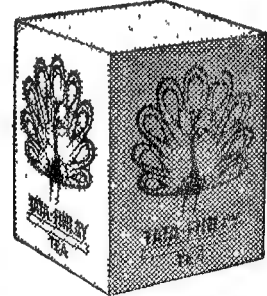
ఉత్తమ టీ

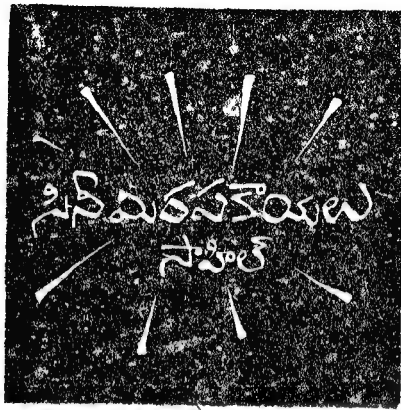
టాటా-ఫిన్లే టీ మిశ్రణ (బ్లెండింగ్) అతి నిపుణులతో చేస్తారు. కనుకనే ఈ టీ
చిక్కగా రుచికరంగా వుంటుంది.

టాటా-ఫిన్లే టీ త్రాగండి; ఆనందము అందుకోండి!

ఈ క్రింది రకాలలోను, ప్యాకింగ్‌లోను
టాటా-ఫిన్లే టీ దొరుకుతుంది:—
ప్రెస్టెక్ బార్లింగ్—సుందరమైన టీన్
లెరిట్—బంగాళ రంగు ప్యాకెట్
మిరాస్—వెండి రంగు ప్యాకెట్
బహదూర్—నారింజ రంగు ప్యాకెట్
షాన్—నీలి రంగు ప్యాకెట్

అంధ్రా ఫిలిం ఛేంబర్ జర్నల్ అంటూ ఒకటి ఉంది. మార్చి— ఏప్రిల్ సంచికలో చాలా వింతలైన విషయాలు ఉన్నవి. అందులో రెండు. కె. కుటుంబరావు ప్రాసిన వ్యాసంలో ఇలా ఉన్నది. “మద్రాసులో తయారయిన తెలుగు పాఠశాల చిత్రాలలో తెలుగు సంస్కృతి రోపిస్తున్నది. అదీ సాధారణంగా కాదు, కళాత్మక దృష్టితో పరిశీలిస్తే” వారి ఉద్దేశంతో దీనికి విరుగుడు హైదరాబాద్లో చిత్రాలు తీయటం మనుకుంటాను. ఇంకా వారంటారు. “కలసి ఉంటే కలదు నుఖం”, “అత్త బంధువు”, “చదువుకున్న అమ్మాయిలు” “అత్తబలం”, “మూగ మనసులు” అర్థిక విషయం సాధించిన ఈ చిత్రాలన్నీ హైదరాబాద్లో తయారవటం కాకతాళియం కాదు.”

మూలంగా చూసినా, నూకొంగు పరిశీలించినా ఇంతకన్న ఆప్రస్తుత ప్రపంగం మరి ఉండదు. హైదరాబాదుకి వెళ్ళనివ్వండి, మద్రాసులో

ఉండ నివ్వండి. అది వేరే సంగతి. హైదరాబాదుకి వెళ్ళినంత మాత్రాన తెలుగుదనం వస్తుందా ? భ్రమ. అందులో వారు పేర్కొన్న చిత్రాలు గమనించారా ? “క. క. ముఖం.” “అత్తబంధువు” తమిళ చిత్రాల నకళ్ళు. వాటిలో పూర్తిగా కథనంలో, సంగీతంలో తమిళదనమే ప్రతిబింబించినది కాని తెలుగుదనం కాదు. “అత్తబలంలో” “చదువుకున్న అమ్మాయి”ల్లో తెలుగుదనమే లేదు. ఇక “మూగ మనసు”లో తెలుగుదనం హైదరాబాదు స్టూడియోలో తీసినందు వలన రాలేదు. గోదావరొడ్డు కెల్లినందుకు వచ్చింది.

ఏదో ఒక ఉద్దేశం మనసులో పెట్టుకోవటం, దానిని సమర్థించుకోవటం కోసం అవక తవక కారణాలు చూపడం దానిని ఛేంబర్ వారు, తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమకు ప్రతినిధులన తగ్గవారు, ప్రచురించటం సిగ్గు చేటు.

రెండవ వింత. ఇటీవల కీర్తి శేషులైన శ్రీ సబ్బి మీను రజనీకాంత్ గారు సంగీత దర్శకులుట. సుమారు పది చిత్రాలు తీసి, సినీ టెక్నీషియన్స్ అసోసియేషన్ కి మూల విరాజ్ఞే ఉండిన వ్యక్తి గురించి ఆ తప్పు ప్రచురించటం !

ఆ సంచిక సంపాదకుడు ఎం. సవ్యాసీ రాజు.

ఈ మధ్యన నవ, యువ దర్శకుల చుట్టూ పెట్టుకొని కార్యదర్శిగా, పిలవని పేరంటంగా ఒక యువకుడు తిరుగుతున్నాడు. ఇలా మంచి చేసుకొని సినిమాలో వేషం సంపాదించుకొని అతని ఉద్దేశమని తెలుసుకోలేని దర్శక సుహృదయులు అతన్ని వేరదీస్తున్నారుట. కారణం ? అతడు రాజనాథియ్యం కానుటమేనని కొందరి

వూహ. అంటే అతనిది “కాకా... తీయని” పంశమే అయి ఉంటుంది మరి. ఆ దర్శకులతో అతను మాట్లాడటం విచారి. క్షణాని కొకమారు ‘సారు’ వినిపించుకొన్నారు ‘అండ’ ! ! ఇంతకు అతనికేషేషం ఇస్తారు ? బృహస్పతి అయి ఉంటుంది !

చాలా భాగం ఈ నాటి సినిమా కథలా ఒకరి వలన తయారయినవి కావు. నిర్మాత, దర్శకుడు, కథకుడు, ఒకోవేళ మరి ఇద్దరు ముగ్గు ధూ కూర్చుని తప్పి ఒప్పి రూపొందిస్తారు. నిడుదలయే వేళకు కథ యెవరి పేరున వేద్దామా అని ఆలోచన కలుగుతుంది. చిత్రం విజయవంతం అయే పక్షాన అందరూ పేరు తమకే వస్తుంది, రావాలని వూహిస్తారు. కథ అడ్డం తిరుగుతే మాత్రం యెవరి నెత్తిన రుద్దటానికి వీలవుతుందా అని ఆలోచించటం కూడా కద్దు. ఈ నిర్ణయం విడుదలక ముందే జరగాలి కనుక కారణాల ఈ విషయావిషయాలే కాకపోవచ్చు. కాని ఉండవక పోవు. “కలవారి కోడలు” కథలో, కథనంలో, సంభాషణలలో ప్రత్యగత్మకు కొంత పాలుందని అందరికీ తెలిసినదే. కాని రచన వార్త చిరంజీవి అన్నారూ టైటిల్స్ లో.

అలానే “మూగ మనసులు” చిత్రం తయారవుతున్నప్పుడు కథ ఆదుర్తి మబ్బారావు, ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ, ఆత్రేయ, సంభాషణల పూర్తిగా ఆత్రేయ అని నెలకు రెండు మూలులు ఉద్ఘాటించారు. ఇది సినిమా మూసే సరికి కథ సంభాషణలు ఆచార్య ఆత్రేయ, ముళ్ళపూడి వెంకటరమణగా మారింది. ఇక ఇప్పటి “తేనె మనసులు” చిత్రానికి కథ వెంకటరమణ, పాటలు సంభాషణలు ఆత్రేయ అనీ, “విశాల నేత్రా” లకు కథ పీలక గణపతిశాస్త్రి సంభాషణలు రమణ, పాటలు ఆత్రేయ అనీ ఘోషం అంటున్నారు. అప్పటికి యెలా అంటారో, కాని అసలు విషయం తెలిసిన వారు కథలో, కథనంలో, సంభాషణలలో, ప్రతిపాటలో, ఆదుర్తి పూహ, రమణ ప్రభావము, ఆత్రేయ వరదండంటాయి. వేర్వేరు పేర్లతో మార్చిమార్చి వేరుడం తేవలం సరదాకి అని అంటారు. నిజం ఆ నిర్మాత సుందరానికైనా తెలుసునో తెలియదో ! ఒకటి మాత్రం నిజం “గౌరమా” పాటలో లంత భావం, కొంత మాటలు రమణుని కొనరాజే అన్నారు. దాని పాట కొనరాజుదనే ఉంది సినిమాలో !

ఒక రకం ప్రతికలు కొన్ని పుంటాయి. వాటిలో ప్రధాన వార్త. ఫలానా టెయిలర్ ఇంటి ముందు ఫలానా ప్రఖ్యాత నటీమణి కారు రాత్రి పది మంచి ఉదయం ఆరు వరకు జాగరం చేసిందని ఆ కారు సోటోతో, నంబరుతో సహా వేస్తారు. అంత వరకు నిజమే. కాని చదువరులకు ఆ కారులో శవజాగరణ చేసింది ఆ ఫలానా తార డ్రైవరని, ఆ రోవరి ఆ టెయిలరు కుడుతున్నది సురునటి రోజు మూటింగ్ కి కావలసిన ధుస్తులని గ్రహించరు. ఏదో వూహించుకొని సరదాపడి పోతారు. పాపం. నిజం తెలియక !

నేపథ్య గాయకి ఆర్. బాలనరసయ్యకి ‘అతని యజమాని కంటం’ దిశార్థ కంపెనీకి కాంట్రాక్టు

‘అల చక్ర వర్తి’ లో ఒక దృశ్యం.

రద్దయిందట. దీనికి కారణం ఆమె కొన్ని పాటలు పాడకపోవటమో, లేక కాంట్రాక్టు ప్రకారం సంవత్సరానికి నాలుగు పాటలు రికార్డు చేయటం కంటే వారికి ఇష్టం కాకపోవటమో అని తెలిసిన వారనుకొంటున్నారు ! అన్నట్లు కుక్కా, పులీ రాజులు అప్పిన అల్లీల కవినరుడు ఈ మధ్యన యెక్కడా కనా, ఏనా బడటం లేదే ! కాకినాడ వెళ్ళిని ఉంటాడు ?

* * *

ఏనాడో రిపబ్లిక్ సీతారాం తీసిన “వెల్లి సందడి” బాగా సందడి చేసింది. దానిని తమిళంలో, హిందీలో “కాదలిక్క నేరమిల్లై” “జిద్ది” అన్న పేర్లతో మారు సందడి చేసినందుకు, తన అనుమతి లేకుండా, వెంగళాపు (తాను తీస్తున్న బొబ్బిలి యుద్ధంలో) సీతారాంకి ఒడలు మండి పోయినట్లుగా, మనవాడే శిథిల్ పోసి అని హిందీ చిత్ర నిర్మాతలకు లాయర్ నోటీస్ వంపినట్లు తెలిసింది. ఏ స్టూడియో దారులో చేపట్టవలసి వంత గురు వస్తువును తీసుకొని, ప్రసవధ మంగా దర్శకత్వం నిర్వహించటమే కాక, తాను వెంగళాపు పాత్రను ధరించడమే కాక, మధ్యలో జగ్గయ్య పాత్రనుంచి విరమణనూ, సి. ఎస్సార్ ప్రపంచం నుంచి విశ్రాంతిని సహించిన మగవాడే ఆ హిందీ వారితో తలపడ్డానికి యెంత యినా తగిన వాడు.

మద్రాస్ సినిమా వార్తలు

విఠల్ ప్రొడక్షన్సు “అగ్నిపిడుగు”

విఠల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి తాజా జానపద చిత్రానికి “అగ్ని పిడుగు” అని నామకరణం చేశారు. ఇంత వరకు 10 రీళ్ల చిత్రం పూర్తి అయింది. 4 పాటలను రికార్డు చేసి చిత్రీకరించారు. మే 14వ తేదీని గోల్డెన్ స్టూడియోలో సి. నారాయణరెడ్డి వ్రాసిన మరి రెండు పాటలను రికార్డు చేశారు.

“కన్ను శిస్తు చేర — పువ్వును వెన్నెలేరా — ”

పై పాటను జి. కె. మూర్తి వ్రాయగా, జానకి పాడగా రికార్డు చేయ బడింది. జయంతితో చిత్రీకరించారు.

“లడ్డూ లడ్డూ మిరాయి

పై పాటను కూడా జి. కె. మూర్తి వ్రాశారు. ఘంటసాల, జానకి పాడగా రికార్డు చేశారు. రామా రావు, కృష్ణ కుమారితో చిత్రీకరించారు.

“ఏమో — ఏమో — ఇది ”

“నాకేమో — ఏమో — అయినది..... ”

పై పాటను సి. నారాయణరెడ్డి వ్రాశారు.

ఘంటసాల — జానకి పాడగా రికార్డు చేశారు. రామా రావు, కృష్ణ కుమారితో చిత్రీకరించారు.

“నేనే — నేనే — నేనే.”

ఈ పై పాట కూడా సి. నారాయణరెడ్డి వ్రాశారు. యల్. ఆర్. ఈశ్వరి పాడగా రికార్డు చేయ బడింది. రాజశ్రీతో చిత్రీకరించారు.

“ప్రభువులు అంటే సాక్షాత్తు భగవంతుడు. అడగకుండానే భగవంతునికి అరగింపులు పెడతారే ! మన ప్రభువులు కోరి అడిగితే ఇంత రగడ చేస్తారా ! ”

“వేదండా ! మేం అడగటం ఏమిటోయ్, బిచ్చమా ! వీళ్లు చచ్చినట్లు శిస్తులు చెల్లించ వలసిందే.”

“ప్రభూ ! ఏటా చెల్లించ వలసిన శిస్తులు చెల్లిస్తూనే ఉన్నాం. ఇంకా ఎక్కువ తెమ్మంటే, ఎక్కడనుంచి తేగలం ప్రభూ ! ”

“అదంతా మాకవసరం — మాకు కావాలి. మిరివ్వాలి.”

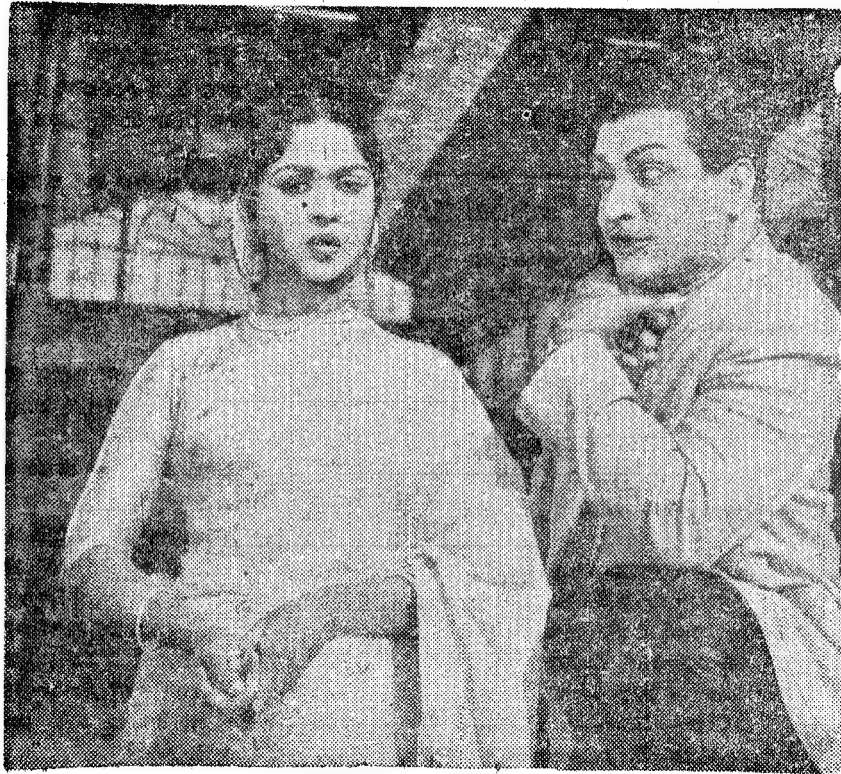
“ప్రభూ ! పేద వాళ్లం. ఈ ఏడు వంటలు పాడయి పోయాయి. భార్య బిడ్డలుతో వస్తులు పడుకుంటున్నాం. చెల్లించలేం ప్రభూ ! చెల్లించలేం ! ”

“పాపం ! అయితే వెళ్లండి. వెళ్లి మా విలాసోద్ధావ వనంలో ఒక చక్కని పాలరాతి కోనేరు నిర్మించండి. ■ కోనేటి నీట్లో, పండు వెన్నెల్లో మా హృదయేశ్వరి ప్రియ హాయిగా జలక్రీడలాడుంటే చూడాలని వుంది. ఊ ! ఈడ్చుకెళ్లండి.”

“రాముడు భీముడు”లో జమున, రామా రావు.

సినిమావార్తలు

“దాగుడుమూతలు” చిత్రంలో బి. సరోజాదేవి, యన్. టి. రామారావు.

బబ్రువావానిలో ఒక దృశ్యం.

“అగండి! ఈ విరహాధునికమీరం ఒడలండి!”
“జాగత్త! అడుగు ముందుకు వేరొరా మీ భార్య బిడ్డల్ని మీరు చూడలేరు.”

“ఎవరు నువ్వు?”

“మీరు బంధించిన వీరిలో నేనూ ఒకణ్ణే!”

“ఇది న్యాయ స్థానమని చెలిగూ! ఎందుకొచ్చా ధిక్కడికి?”

“ఎందుకా? న్యాయస్థానంలో న్యాయమనే పేరిట జరిగే అన్యాయాన్ని ఆరికట్టడానికి వచ్చాను. ఏం చేశారని వీరిని బంధించారు? మీ విశాసాలకు ఏరు వెట్టి చాకిరి చెయ్యాలా?”

“ప్రభువులకు ప్రజలు నేనే నేన వెట్టి చాకిరి చేతుందా?”

“అ! ఏరు చాకిరి చేస్తూ వస్తే నూతనం ఏం? రలకాలం నిరివివోయే కళాభింగం నిర్మించ దురుకున్నాము.”

“చిత్తం.”

“చిత్తం! మహారాజా నూ ప్రతి మాటకూ ఇల్ల లూపె ఈ గంగిరెద్దులు భరింపడూ—మీగుంటూరు చేరిన ఈ భట్రాజులు మిగిల్చి చిప్పు దారిని కట్టిస్తున్నారు త్వరలో మెగ్గొనకపోతే మీకు ముప్పు లిస్తుంది.”

“ఏమన్నా?”

“కళ్ళ తెరవమంటున్నాను. మీ తాబెదార్ల కొరకై నాలు తెలుసుకోమంటున్నాను. మీద ప్రజల్ని అన్యాయంగా దోచుకుంటున్నారంటున్నాను.”

“దోచుకోమని మేమే సంనిచ్చాం. మా ప్రజలను మా ఇష్టానుసారం మేం దోచుకుంటాము. ఏమెరుగడగడానికి?”

“నేనా? నేనూ నా పాపాణ్ణే! మిమ్మల్ని ప్రశ్నించే హక్కు నాకుంది. కుటుంబానికి తండ్రీ, ప్రజలకు ప్రభువు, ప్రపంచానికి ధైర్యం అవసరమే. నాని సారించడానికి బదులు పీడించడం సారంపై కథ లద్దం తిరుగుతుంది.”

“ఏమిటి? మమ్మె గెలిగిస్తున్నావా?”

“కాదు. ఉప్పురి పాప చేస్తున్నాను. ఈ ప్రజల కోసమే ప్రభువు. కానీ ప్రభువు కోసం ప్రజలు కాదు. ఈ సర్కార్ని మరిచిపోతున్నారు. గెల్లం పోయిందే గంగ గోవువంటివారు ప్రజలు. అధికార పదం సొలకు బదులు రక్తాన్ని పిండడం న్యాయం.”

“రక్తం పిండడమే కాదు. మాకు కావల్సే దుగునే కోపేస్తాం. అడిగేదెవరు?”

“హా! అనుభవించేది మీరే—ఎంత సాధు పంతులైనా ఇంత దారుణానికి తలపెట్టారా ఎదురు తిరిగి తంతుంది. డొక్క చిల్లి ప్రాణం చిస్తుంది.”

“వోర్మయ్! ప్రజల సంగతి మాకు బాగా తెలుసు. వట్టి గొర్రెలు నాలుం—మూర్ఖులు—వశువులా.”

“ప్రభువులా! నీకంటే! ప్రజలు వశువు! నీవు ఆ వశువు కావాలి—కారు కరుడు గట్టిన బియ్యి.”

“వెంటా!”

“ఇటు వంటి దండాలు వెయ్యిమంది వచ్చినా భయం లేదు. నేను చెప్పి దలచుకున్నది చెప్పి మరీ వెళ్తాను. నీవు పూర్వపు ఘోర ప్రభువయి పుట్టావు. వట్టుపాతిల్లో పెరిగావు. పాపం కష్టపడలేవు. బ్రతకడం చేతకాదు.”

“ఏవన్నాన్ ? చేతకాదా ! మాకు బ్రతకడం చేత కాదా ?”

“ఏది ! = గడ్డె దిగి ఒక్కరోజు సామాన్య మానవునిగా బ్రతుకు చూద్దాం. నవాలు చేస్తున్నా. నీ పాట్లకి ఒక్క పీడికెడు అవుం నంపాదించుకో చూద్దాం ! ఒక్క నంచి కష్ట పడలేవు ! ఒక్క గింజ కూడా పండించలేవు.”

“మా కష్టం మీద బ్రతుకుకూ మమ్మల్ని కలుపులంటూ ! ఇంత హీనంగా చూస్తావా ! జాగ్రత్త ! మాకు భూదేవికి ఉన్న వోర్పు ఉంది. మమ్ము రెచ్చగొట్టానా ఈ రాజ భవనం వుదాడు లతో నహి పెకలిందేస్తాను.”

“వేదండా పిగెవడో విస్తవ కారునిలా ఉన్నాడు. అనేకంతో అలసి పోయాడు. కాస్త వేడివేడిగా”

“రోగి నోటికి పద్మం రుచిస్తుందా—మంచి మాటలు చేదుగానే గంటాయి.”

ఈ సన్నివేశం కూడా మిగ్ ప్రాడక్షన్సు వారి “అగ్ని పీఠము” చిత్రం లోనిదే. ఈ సన్నివేశంలో యన్. టి. రామారావు, రాజనాల, సత్యనారాయణ పాల్గొన్నారు.

నీరుగాక ఇంకా ఈ చిత్రంలో నాగయ్య, ముక్కామల, బాలకృష్ణ మోడుకూరి సత్యం, మద్దాలి, కృష్ణ కుమారి, జయంతి, రాజశ్రీ మొదలగువారు నటిస్తున్నారు.

రచన : జి. కె. మూర్తి, బి. ఏ., పాటలు : జి. కె. మూర్తి, సి. నారాయణరెడ్డి, సంగీతం : రాజన్ అండ్ వాగేంద్ర, ఛాయ : రవికాంత్ నిగాలుజ్, కళ : బి. పి. బాబు, నృత్యం : చిన్నీ, సంగీత, కూర్పు : గోవిందస్వామి, హ్యాండియో : విజయా, వాపి నీ, కోడ్డె రెక్కర్ : యన్. వి. లాల్, నిర్మాత, దర్శకుడు : బి. వి. రామారావు.

పద్మజా ప్రాడక్షన్సు “శ్రీవిఠల్ భక్తతుకారాం”

“రంగా ! రంగా ! రంగా ! . . .

. . . ఇదా నీడు నీల— ఇలా మాయవేల నివోదాలు పెంచి— విషదాల ముంచే. . .”

పై పాటను రాజశ్రీ వ్రాశారు. ఘంటసాల పాడగా రికార్డు చేయబడింది. తుకారాం లో చిత్రీకరిస్తారు.

“ఆది నీవేనయ్యా— జగములకు— ఆది నీవే నయ్యా . . .

ఈ యుగములకు ఆది నీవేనయ్యా”

పై పాటను రాజశ్రీ వ్రాశారు. ఘంటసాల పాడగా రికార్డు చేయబడింది. తుకారాం లో చిత్రీకరిస్తారు.

“బొడ్డులో పడునాల్గు భువనాలు నిల్చియు కూచునే లేని ఏద్రూపి ఎవరో—”

పై పద్యం రాజశ్రీ వ్రాశారు. అర్. బాల సరస్వతి పాడగా రికార్డు చేయబడింది. చిన్న పాండురంగవితో చిత్రీకరిస్తారు.

“ఓ ! వెలి భాగులా బ్రహ్మయ్య శాతా !

పాట : వింత వింతల బొమ్మల లాతా”

పై పాటను ఆరుద్ర వ్రాశారు. సుశీల పాడగా రికార్డు చేయబడింది, మాతన నటి సుచిత్రతో చిత్రీకరించారు.

“రెక్కలు రాని షక్తిలను— ప్రేమతో పెంచిన పెద్ద దిక్కునే . . .

దక్కట కన్ను మూయుట— అశ్రయ విచ్చిన పండుటాకు యే”

పై పాటను కూడా ఆరుద్ర వ్రాశారు. సుశీల పాడగా రికార్డు చేశారు. సుచిత్రతో చిత్రీకరించారు.

“నోరు వాయీ లేక నాగులును మాయపు.. అన్న మెరుగనట్టి అబలవోయి. . .”

పై పద్యాన్ని ఆరుద్ర వ్రాశారు. సుశీల పాడింది. సుచిత్రతో చిత్రీకరించారు.

“చూశారా ! చూశారా ! భగవంతుడి పేరు చెప్పి సాము తింటే భార్య కాస్త ఎగిరిపోయింది.”

“ఎన్ని పాపాలు చేయక పోతే అలా దిక్కు, మొక్కా లేకుండా పడి చస్తుంది.”

“చాల్సే వూరుకుందూ ! పాపాత్ములయితే

“దేశేంద్రోహులు”లో గిరిజ

కుక్క మంచంలో చస్తూ గాని, గుళ్ళో ఎందుకు పోతారు. అయినా మీ కంఠకోషే గాని, ఆవిడ ఈ పాటికి వైకుంఠం చేరే ఉంటుంది.”

“వెలి మొహమా ! ఆ లోడితెడు వైకుంఠంలో ఇలాంటి వాళ్లందరకూ వోటు ఎక్కడ ఉంటుందే.”

“ఎందుకుంటుంది ! మీలాంటి వాళ్లకు మాత్రం వైకుంఠం భారీ చేసి మరీ అట్టే పెద్దారు.”

“హూ ! నువ్వా ?”

“ఏం ! రూపా ! ఇంత అలస్య ముంది !”

“రాతకోళ్ళ బాగా లేదమ్మా ! ఇవిగో పూలు !”

“ఉ ! పో ! అనేవో తీసుకొని లోపలికెళ్లి పూజ నంగతి చూడు.”

“వెళ్తా ! వెళ్తా ! పుణ్యం కొద్ది పురుషుడూ, దానం కొద్ది బిడ్డలనీ నన్ను చూపి రావీనట్టు న్నాడా బ్రహ్మా !”

ఈ సన్నివేశం “శ్రీ విఠల్ భక్త తుకారాం” చిత్రంలోనికి ఈ సన్నివేశంలో ముక్కామల,

కనకం, బాలసరస్వతి, మన్మథ పాల్గొన్నారు. నీరుగాక ఇంకా ఈ చిత్రంలో రేలంగి, జగ్గయ్య, నాగయ్య, రమణమూర్తి, వదలవాడ, రాజబాబు, కృష్ణకుమారి, గిరిజ, పుష్పవల్లి, లక్ష్మీకాంతమ్మ మొదలగువారు నటిస్తున్నారు.

ఈ చిత్రానికి రచన : రాశ్మి సత్యనారాయణ, పాటలు : ఆరుద్ర, రాజశ్రీ, సి. నారాయణరెడ్డి, సంగీతం : యన్. రాజేశ్వరరావు, నృత్యం : వెంపటి చినసత్యం, కళ : సి. హెచ్. ఇ. ప్రసాద్, ఛాయ : మల్లి ఇరానీ, దర్శకుడు : సి. సుబ్బారావు.

ఈ చిత్రానికి రచన : రాశ్మి సత్యనారాయణ, పాటలు : ఆరుద్ర, రాజశ్రీ, సి. నారాయణరెడ్డి, సంగీతం : యన్. రాజేశ్వరరావు, నృత్యం : వెంపటి చినసత్యం, కళ : సి. హెచ్. ఇ. ప్రసాద్, ఛాయ : మల్లి ఇరానీ, దర్శకుడు : సి. సుబ్బారావు.

‘జకారాలో ఫిలిం పుట్టవాల్లో’ ఉత్తమ ‘దేశాల్లో’ బహుమతి పొందిన శ్రీ బి. వి. ఎస్. శర్మ.

జకారాలో యన్. వి. రంగం

రావు సావిత్రి బాల్ రూమ్ డాన్స్

జకారాలో జరిగిన ఫిలిం ఉత్సవాలకు సందేశం నుండి “నర్తనశాల” ఒక చిత్రం మాత్రమే వెళ్ళిన విషయం అందరికీ తెలిసిందే.

జకారాలో ఏప్రిల్ 19న ప్రారంభ మయ్యాయి. ఇంకో నెలకంటే ముగిసే సరికొద్దీ

■ రోజు ప్రారంభించారు. డిస్ట్రిబ్యూటర్ జరిగిన అవార్డు ప్రదానోత్సవం ఏప్రిల్ 26న జరిగి

సంధ్య, ఆ ఉత్సవం చూసుకొని ఆ రోజునే నర్తనశాల చిత్రంతో పాటు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు,

నిర్మాతలు, యన్. వి. రంగారావు, రేలంగి, సావిత్రి, కూడా వెళ్లారు. చిత్రం 28వ తేదీన ప్రదర్శించ

డం జరిగింది. ■ ఫియేబర్ నుమారు 1500 మందికి సరిపోతుంది. నర్తనశాల ప్రదర్శించే

రోజు ఫియేబర్ లో ఇంతగా ప్రజలు లేరు. 30వ తేదీన ఫలితాలను తెలియజేస్తూ బహు

మతి ప్రధానం కూడా ఆ రోజే జరిగింది. శ్రీ మకర్ష బహుమతి ప్రధానం చేశారు.

నర్తనశాలలో కీచక పాత్రధారి శ్రీ యన్. వి. రంగారావుకి ఒక ఉత్తమ బహుమతి “బహుమతి

ఎవరూ” 12” ఎత్తుగల వెండి చిగ్గరన్నీ అంద చేశారు. హాజరైన ఇతర దేశాల నటీనటులు,

మిత్రులు, శ్రీయోధిరామ్మలు శ్రీ రంగారావును చూసి “కిచక్” “కిచక్” అని ఎరిదాగా ఆనా

రింట్ పిలుస్తూ హర్షధ్వనులు చేశారు. శ్రీసుకర్ణ్ వీరి గౌరవార్థం విందును ఏర్పాటు చేశారు. శ్రీ సుకర్ణ్ ఆ విందులో శ్రీ యన్. వి. రంగారావు, సావిత్రి బాల్ రూమ్ డాన్సు చేశారు. తర్వాత శ్రీ సుకర్ణ్ ప్రత్యేక కోరికపై సావిత్రి తమిళ చిత్రం "కర్నగం"లో ఒక పాట పాడింది.

భారత దేశానికి ముఖ్యంగా ఆంధ్ర ఫిలిం పరిశ్రమకు శ్రీ రంగారావు గర్వకారకుడయ్యాడు. జకారాలో శ్రీ రేలంగి కొన్ని టైలర్ గిట్టలు చేశారు. అక్కడ చేరిన వారు కడుపుబ్బ నవ్వారు.

విజయభట్ మూవీస్

ప్రొడక్షన్స్ నెం. 1

విజయభట్ మూవీస్ వారు తమ ప్రథమ సాంఘిక చిత్రాన్ని ఈ నెల రెండు తేదీని వాహినీ స్టూడియోలో ప్రారంభోత్సవం చేశారు. శ్రీ సుందర్ లాల్ నవాతా స్విచ్ ఆన్ చేశారు. ఫిలిం పరిశ్రమలో ప్రముఖులు శ్రీ నాగిరెడ్డి, డూండ్, వి. మధుసూదనరావు, మొదలగువారు హాజరై న్నారు.

ఈ చిత్రంలో యన్. టి. రామారావు, సావిత్రి, యన్. వి. రంగారావు, రమణారెడ్డి, చలం, నాగయ్య, గీతాంజలి మొదలగువారిని ఇంత వరకు ఎన్నుకున్నారు. మిగిలిన నటులన్నీ త్వరలోనే ఎన్నుకుంటారు.

ఈ చిత్రానికి దర్శకుడుగా ఆరుర్తి సుబ్బారావు పని చేస్తున్నారు. కె. వి. మహదేవన్, సంగీతం, మాటలు : సముద్రాల (జూనియర్) పాటలు : ఆశ్రేయ, ఛాయ : యం. కె. రాజు, కళ : యన్. కృషి రావు, కూర్పు : టి. కృష్ణ.

దరా.రావు ✱

అమెరికాలో అక్కినేని

ఆరోజు బుధవారం. అప్పుడప్పుడే చీకటి పడుతోంది. అమెరికాలో పర్యటిస్తున్న నాగేశ్వరరావు మార్గికికూడా వస్తున్నారని తెలిసి, ముందుగానే స్వాగతం చెప్పేందుకు యూనియన్ ఫసిఫిక్ రైలు స్టేషన్ కి వెళ్లాం. నేనూ, నావెంల మరో ఇద్దరు, ముగ్గురు ఆంధ్ర సోదరులూ వున్నాం.

మరికొన్నికొద్దాల్లో, సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో నుంచి 'డెల్టా' ఫసిఫిక్ ఎక్స్ ప్రెస్ ' వచ్చింది. నాగేశ్వరరావుగారూ, ఆయన వెంల పర్యటిస్తున్న ప్రభుత్వ అధికారి శ్రీ సిద్ధిక్ ఇద్దరూ దిగారు. అక్కినేనితో అందరం పరిచయాలు చేసికొని, మెల్లగా ఆయననుండ బోయ్ హోటల్ కి దారి తీశాం.

నాగేశ్వరరావుగారు తమంతట తామే ఎన్నో విశేషాలు చెప్పారు. కబుర్లు తోనూ, ముచ్చట్లతో మాతో అత్యంత సుఖం నెలకొల్పుకున్నారు. కబుర్లు తోపడి, అమెరికాలో వున్న విషయమే మరచిపోయాం. అలాగే చాలాసేపు గడిపి, ఆరాట్రీ ఆయన్ను భోజనానికి తీసుకెళ్లాం. తాను కేవలం సినిమాలో హీరోనని, భోజనంలో మాత్రం కాదని చెబుతూంటే మాకెంతో సరదా అనిపించింది. పైగా 'మజ్జిగ' తప్ప మరేమీ 'తాగ' నన్నారు. ఇంతలో ఎవరో మిత్రులు, 'దేవదాసులో మీరు తాగలేదా?' అని అడిగేసరికి శ్రీ అక్కినేని నవ్వుతూ "అక్కడ తాగింది ఎంటో" అన్నారు. "అలా అనుకుంటే పెట్టుమీద నాకు కాస్తోక్తంగా 150 వివాహాలయ్యాయి. వాళ్లంతా నిజ జీవితంలో కూడా భార్యలలా అవుతారా" అన్నారాయన.

అలాగే, నాగేశ్వరరావుగారు ఇక్కడవున్న కొద్ది

రోజుల్లో, ఒకరోజు 'ట్యంబీయట్' సెంచరీ - ఫిక్స్ స్టూడియో ' మాశారు. హిందీ నటుడు దేవానంద్ కూడా అక్కడే కలిశారు.

నాగేశ్వరరావుగారు మాతో గడిపింది కొన్ని రోజులే కావచ్చు. కాని, ఆయన మమ్మల్ని విడిచి పోతుంటే ఒక అత్యీయమైన మాకు దూరమై పోయినట్లు అనిపించింది. — " కొన్ని బంధాలు విడతీయనివిగా మారుతాయి " అన్న వారి మాటల్లోని వాస్తవికత మా హృదయాల్లో ఇంకా ప్రతిధ్వనిస్తూనే వున్నది.

వి. ఎన్. రాయుడు (కాలిఫోర్నియా యూనివర్సిటీ)

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ

8 వ పేజీ తరువాయి

ఇండియాకు, ఆయనకూ అవమానకరమూ, అన్నదే ప్రస్తుతాంశం. చివరి సమస్య: వాశ్మీర్ విషయమై నిర్ణయం, కాశ్మీరు ప్రజలను తృప్తి పరచాలన్న నూతన. కాశ్మీరు ప్రజల అభిమతి మేమిటో, అబ్దుల్లా ఇంతవరకు వెల్లడించలేదు. కాశ్మీరును పాకిస్తాన్ తో కలపాలని కాశ్మీర్ లోని ఒక వర్గం వాదన. ఇలాంటి పరిష్కారం ఇండియా యొక్క 'సెక్యూరిటీ' తుడిచి పెట్టవచ్చు.

ఇండియాలో కాశ్మీర్ ను కలపాలన్నది, రెండవ మార్గం. ఇలాంటి 'పరిష్కార మార్గం' పాకిస్తాన్ కు వోటమనే కలుగ జేస్తుందట! — అందువల్ల దానికి అస్కారం లేదట!

అందువల్ల అబ్దుల్లా ఏం కోరుకుంటున్నాడో అవగత మవుతూనే వున్నది. కాశ్మీరు స్వతంత్రం కావాలని దానికి తాను నాయకుడు కావాలని ఆయన అభిమతం. అంతే కాదు, కాశ్మీరుకువచ్చే ఆ స్వాతంత్ర్యాన్ని ఉభయ దేశాలు సంరక్షించ గలవనికూడా అబ్దుల్లా వూహ.

హిందువుల భావనలు ఎటువంటివో కూడా తెలిసికోవలసి ఉంది. ఒక సారి గతంలోకి వెళదాం. 1946 నాటి మాటలు— ఆ రోజుల్లో 'ఆర్థిక శాఖ' మున్సింటిగ్ వారికి అంగీకారం లేక పోవచ్చునని కాంగ్రెసు అభిప్రాయం. పైగా, తమకు 'హోం' శాఖ కావాలని 'మున్సింటిగ్' నటనను ప్రదర్శించింది కూడా. అందువల్లనే కాంగ్రెసు 'ఆర్థిక శాఖ'ను మున్సింటిగ్ కు ఇచ్చింది. అప్పుడు ఆర్థిక మంత్రి అయిన రియాజుల్ అలీఖాన్ చాలా తెలివైన వాడు. నెహ్రూగారి సోషలిజమూ, ఆయన మనస్తత్వమూ ఆధారం చేసుకొని అలీఖాన్ ఒక బడ్జెట్టును రూపొందించి ఎన్నో వన్నాగాలు వన్నాడు. అన్నీ నాకు ఇంకా గుర్తున్నాయి.

శ్రీ గిల్లన్; (వీరు అమెరికను ఆంధ్రదేశంలో చాలాకాలం వున్నారు. తెలుగు బాగావచ్చును. డగ్లస్ కంపెనీలో వున్నారు ప్రస్తుతం); శ్రీ అక్కినేని (సుజాత); శ్రీ రామదాసుగారు; శ్రీ రామయ్యగారు, ఛోటా : వి. యన్. రాయుడు, లాస్ ఏంజిల్స్.

ఈ రోజు కూడా అటువంటి తత్వమే ప్రబలిపోతున్నట్లు కనుపిస్తుంది. ఈ నాడు చాలా మంది పెద్దలకు, కొందరు వృత్తికా సంపాదకులకు సైతం తెలుసు— కాశ్మీరుకు స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వటాన్ని లేదా కాశ్మీరుకు రాజాజీ 'పార్కులా'ను, పాకిస్తాన్ అంగీకరించబోదని. కాని, ఈ పెద్దలందరికీ మహమ్మదీయ తత్వం తెలియక పోవచ్చు.

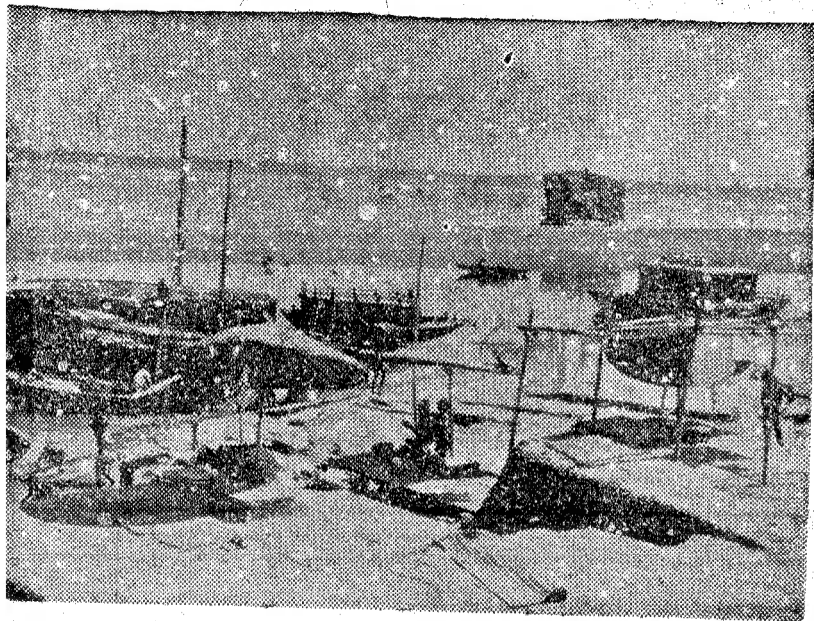
ఉన్న ప్రమాదం అంతా అక్కడేవుంది. తన సూత్రాలను నైహూగారు ఆమోదించినట్లు అబ్దుల్లా ప్రకటనలు చేసుకొంటున్నాడు. దానికితోడు నైహూగారు మానంకూడా అబ్దుల్లా భావాన్నే ధృఢపరుస్తుంది. తాను పదునెనిమిదవ శతాబ్దపు రాజకీయంగాను, మానసికంగా ఎంతధృఢంగానో వున్నాడో, యీనాడూ అంతధృఢంగా వున్నానని నైహూగారు అనుకొనే, ఇలా చేశారు.

పాకిస్తాన్ ను కాశీపూ, ఇండియాను కాశీపూ సమర్థించే తట్టులతో కన్నా, ఆన మంత్రి వర్గం వారితోనే గడుపుకు పోవటం నైహూకు కష్టపరమము సోచును. అబ్దుల్లా వధకాలా పాకిస్తాన్ ఆమోదం పొంది, ఇండియా తిరస్కారం పొందినాడు, నైహూగారికి అన్నీ కష్టమే. మొదటిది ఆయన గౌరవ ప్రతిష్ఠలు తరిగి పోతాయి. రెండవది, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఇండియా హోదా తగ్గుతుంది.

మంత్రి వర్గంలోని కొందరు మిత్రులు నైహూగారికి చెడు నలుహాల నిచ్చారని ఒకవాదం. తాను చెప్పింది, పార్టీలో వేదంగా పరిగణించబడు తుండన్న భ్రాంతితోనే శ్రీ నైహూ ఇంకా వున్నారు. అది కేవలం భ్రాంతి. నైహూ అబ్దుల్లాకు లొంగిపోతే, తిరుగుబాటు తప్పదని పార్టీ ఏనాడో హెచ్చరించింది. అందువల్లనే నైహూ భావాలు కేవలభ్రాంతి

ఒకటిమాత్రం నిజం—యిండియా యీనాడూ ఎంతో కిష్టపరిస్థితి నడుమన వున్నది.

శ్రీకృష్ణ ★

తులసీదాస్ పరమపదించిన 'అస్సీ', ఘట్టము.

—సోల్: జితేంద్ర అగ్రవాల్.

కాశీ పట్నం...

13 వ పేజీ తరువాయి

ఘన యశుండు!—

కాశీలో మెట్టవెనుక దుంకి విషయకుట్టి చూడాలి. ఆ తరువాత విశ్వనాథ ధ్వజ దర్శించాలి. విశ్వనాథుడి అయింకో మానీషీరవలసింది స్వర్గమందిరం. ప్రతినీత్యమూ విశ్వేశ్వరుడికి జరిగే ధూప దీప నైవేద్యాలూ, సామి దర్శనానికి వచ్చే ఆ అశీష జవాబ్బీ, ఆ నైవేద్యవాస్తవి అనందించాలంటే ఈ నేత్రాలు చాలవు.

కాశీ విశ్వనాథుడ్ని కొలిచిన వెంటనే అన్నపూర్ణా దేవిని నేమింపకోవాలి. దేవి ఆలయం మధ్యంగా శుక్రవారంనాడు రక రకాల ఆలంకారాలతో దేదీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. ఈ రోజు మాత్రం ఒక పూర్వకపు ఇలా కీర్తిస్తున్నాడు:

'అక్కయంబుగ కాశీ లోవల
అన్నపూర్ణ భవానివై
సాక్షి గణపతి గవ్వతల్లివి
సర్వదావతి శంభవీ!—
మోక్ష వెంసగడు కనకదుర్గపు
మూల కారణ శక్తివి
శిక్ష చేతువు దుష్టజనులను
(గిరి భ్రమరాంబికా!'

ఇవిగా మనల్ని ఆకర్షించే అస్సీనూట్కు ఆరవైలు దూరానఉండే దుర్గా మందిరమూ, ఇంకా మాన మందిరమూ, రామ మందిరమూ వంటివి మరెన్నో.

పూర్వం శ్వాసముని ఒకానొకప్పుడ తన శిష్య బృందంతో సహా కాశీలో తిరుగుతూ, భిక్ష దొరక్క అలమటింపాడు. అకలిమంటుతో కాశీ నగరాన్నే శపించబోయేసరికి అన్నపూర్ణ అవతరించి సాక్షాత్కరించి గురు శిష్యులకు కడుపునిండా తిండి పెట్టింది. వారు శంతింపాడ

'ఎట్టు పురాణము ల్పదియు వెన్నెది జెప్పితి?

వెట్టు వేదముల్

గట్టితి వేర్పరించి? మడికారము దప్పక

యుండ భారతం

జెట్టు రచించి? తీపు బుస్సీ వెట్లయి?

తొక్క దినంబు మౌతలో

బొట్టుకు లేక తిట్టెదవు పుణ్య గుణంబుల

రాశి గాకెవ్!

అని మహర్షిని మందలించింది. "కాశీమండంగ నర్పండు గాడు ఏడు పో పా" మృన్నాడు విశ్వనాథుడు. వ్యాసుడు గంగానది దాటి అవతరి గట్టు చేరుకున్నాడు. అదే వ్యాసకాశీ. రామనగరు. వ్యాసుడు కాశీని బాసిన కథ ఇది. కాశీయాత్ర చేసుకుని వ్యాసకాశీ చూడకుంటే ముక్తిలేదు. అలాగని వ్యాస కాశీలో మరణించినా ముక్తిలేదు. పైగా గాడిద జన్మ వస్తుందిట.

కాశీయాత్ర పూర్తి చేసుకుని ఇల్లు చేరుకున్నాక గంగా సమారాధన జరిపించటం ఆచారం. సమారాధనలో విస్తృత బూరెలు దొర్లుతూవుంటే బ్రాహ్మణ నోళ్లమ్మలు:

హరహర కాశీ

నేతిలో బూరె వేసి

అటు :టు చూసి

నోటిలో జారవేసి

అంటూ రక రకాల శ్లోకాలు ఊరుతుంటాయి. అన్నపూర్ణ, కాలభైరవ, అష్టకాలలో శ్లోకాలు ఇటువంటి సమారాధనల్లో గుప్పిస్తారు.

ఇటువంటి కాశీ నగరంలో వానం చెయ్యాలంటే మరొక చిన్ని అస్త్ర వాక్యం గుర్తుంచుకోవటం ముఖ్యం:

సాండ్ రొండే నీడి నన్యాసి

ఊన్నే బచోసే రహేవై కాశీ

—దీని భావమేమి తిరుమలేశ?—అంటే ఆనోట్రుల్లా, వేళ్లు, (గంగానది) మెట్టు, నన్యాసం—వీటిని తట్టుకునే శక్తి ఉంటేనే కాలో ఉండటానికి సిద్ధపడు—అని.

★

వచ్చే వారం!

'జాంసాహితీ'లో

'బద్ధకస్తులు'

కొలంబియాజానపదకథ!

తామరగు లిచెన్సా

సుప్రసిద్ధమైన

జర్మన్ వివారిణి

ప్రతిదోటా దాక్షిణ్య

నిపాదము చేస్తారు.

ఈ క్రిందివాటికి నిరపాయకరము.

అమోఘము అగు శిశువనివారిణి

■ పుక్తు

■ కాలివేళ్ల మధ్యపాసిన పుక్తు

■ మదమపగుర్లు

■ చాకలి గజ్జి

■ మొటిమలు ఇంక ఇతర

చర్మదోషములు

అనలు జర్మన్ మాత్రాన్ని అనువరించి
ఇండియాలో వీరిచే రచనలు చేయబడును

ది డాలర్ కంపెనీ

337, కంబుచెట్ల ప్రాంతం, మద్రాసు-1

పెద్ద కెమిక్ల అందవనం రిటరగరగి

3300-170

**జీర్ణగాయపచ్చిళ్లకు
అమూల్యమైననూనెలు**

అగ్గిమారు శామల్ కట్
ఎ.యస్.బ్రాండ్
పాయపపు
నూనె

అగ్గిమారు శామల్ కట్
మెన్స్ బ్రాండ్
నువ్వుల
నూనె

* ముక్కును మెత్తబడనీయవు.
* బూజు పట్టనీయవు.
* చాలకాలము నిలువ యిండును
* సీల్ సుగము నింపుదు.

M/s: అంబటసుబ్బన్న & కో, సుమరకొట్ట.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

M/s అశోక్ స్టోర్సు,

183, శరత్ చౌక్ రోడ్,

opp: దేశ ప్రయాణ పార్కు, కలకత్తా-26

M/s కోమల విలాస్,

73, R. B. ఎనూస్, కలకత్తా-26.

పండిత
డి. గోపాలదాస్యలవారి

ప్రీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి

అయుర్వేదాత్మకము

(ట్రైవేల్) ఇమిటేడ్

మద్రాసు-17

పాదాలలో ఆనెలు

పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, వేళ్ళ పొడుకుపోయి

పొడము. వేలపై బెట్టు లేక రాళ్ళు తగిలిన తుళ్ళినడు

వారు పె పూతగా వాడిన వేళ్ళతో సహా మాయంచేయ

గల నంజిని. వెల పోస్టు ఖర్చులతో రూ. 4-25 న.పై.

కొక్కోకము చి. తపలములు గలది. రూ. 1-50

దాంపత్య రహస్యములు ... రూ. 3-00

తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రూ. 4-50

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ప్రభ అండ్ కో.

3, మలయ పెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

జుజూటాన్

మకరధ్వజ

చేరినది

నీరసము, బలహీనత, ధాతున్నము,

సుఖవ్యాధులచేతను. దీర్ఘవ్యాధులచేతను శరీరము

కృశించుట, రక్త హీనత, దడ, పాలుమాలిక, రక్త

పోటు, మతిస్థిమితము లేకుండుట వారిని బలము,

రక్తవృద్ధి, ధాతువున్న, జీర్ణ శక్తి కలిగించు

శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద రసాయనము

8 ఔన్సుల సీసా రూ. 6-50 పోస్టేజి రూ. 2/-

చరకాశ్రమం ఫార్మసీ (ఫోన్: 240)

తాలూకా ఆఫీసు ఎదుట, విజయవాడ-3.

ఆనందం కొవాలా?

అద్భుత హాస్యకథలు: బ్రహ్మాండంగా నవ్వించే
కొన్నివందల చిన్నకథలున్న గొప్పపుస్తకం వెల రూ. 3 50
చేతిపనులు: పరిమళాలు, విలాస వస్తువులు వివిధ
మండులు, ఎన్నోరకాలు, సులభంగా చేసే మార్గాలు రూ. 3 50
జీవిత రహస్యాలు: మీ దాంపత్యమును జీవితానికి
వేంటనే తెలుసుకోదగ్గ అనేక కామసూత్రాలు రూ. 3 50
అమృత రహస్యాలు: వ్యాపారం ద్వారా మంచి లాభా
లతో దనసంపాదనకు అనేక కొత్తదారులు రూ. 6 00
పోష్టు ఖర్చులుచితం క్రింది ఎత్తస్సుకు వ్రాస్తే మీ
కు కొవాలినినవి వి పి పోష్టులో పంపబడను

దేశీయ ప్రచురణలు, ఏలూరు. ఆంధ్ర.

‘దేవదాస్’ లో పాడిన పాట

అందమైన ముఖ వర్చస్సునకు
ఎక్కువ కాలం నిలిచే పరిమళమునకు

టాల్లామ్ పౌడరు